

శంకుషాస్కాల్ఫర్:

అమలీయాంకి: క్రిస్తి అమలీయాంకి:

బాటాబాటి బాపోటి: (B.A.B.T.)

Mr. M.A. GHAFFAR. B.A.B.T.

ఎ

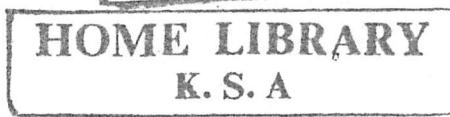
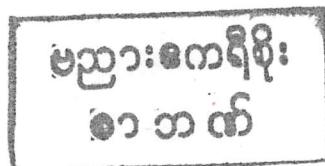
శిల్పి అంకి ఈ ట్రూటి: ఈ ల్రెచ్

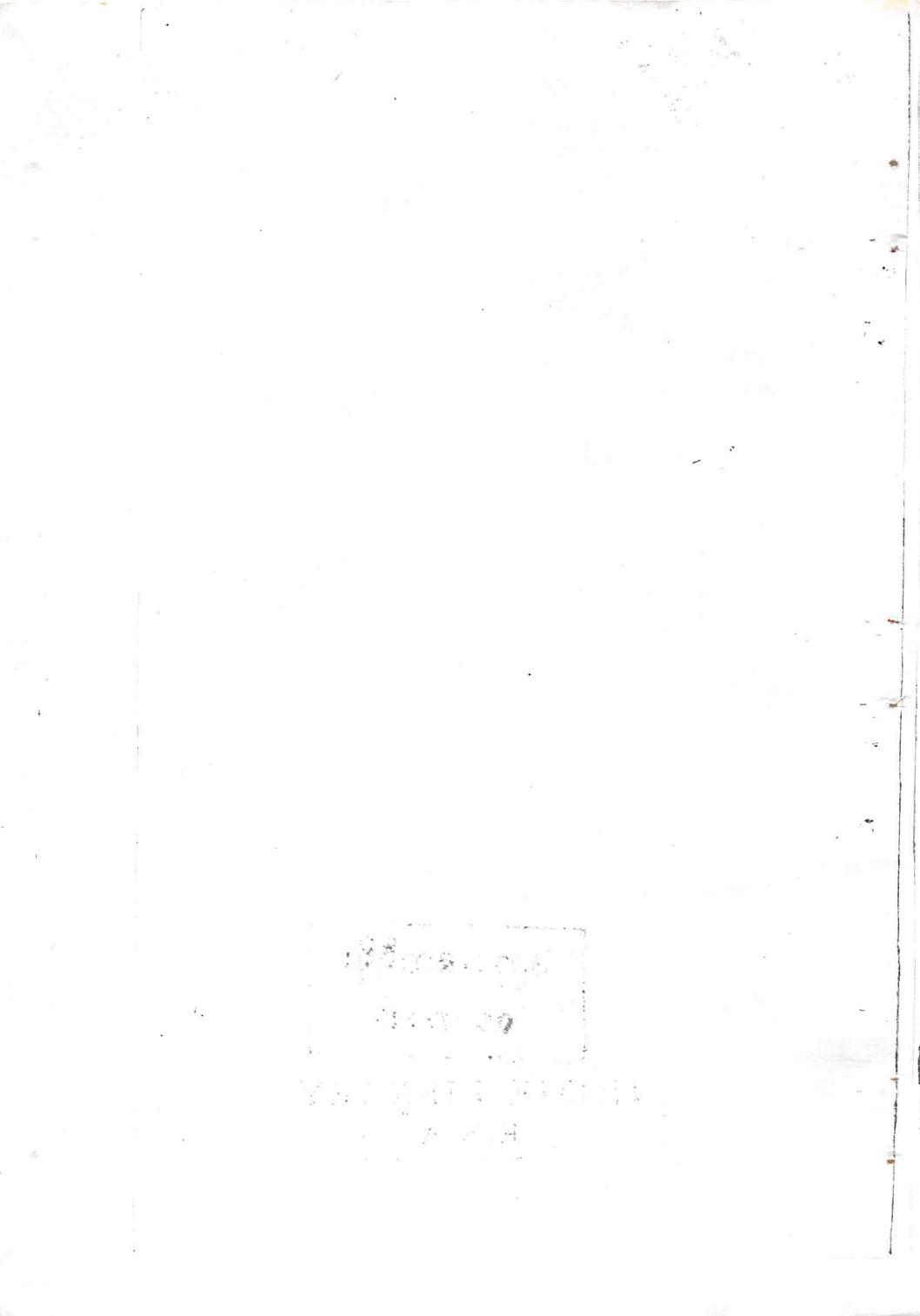
అశ్వినిషాసింగ్ ర్యాల్ ఎగ్జిప్యూటివ్

ရည်ရွယ်နိုင်းချက်။

* ၂၁၁။ အုပ်စုတွင်ပါရှိသည့် မွှေတာ၊ အမ်၊ အေ၊
ဝဖါး၏ ပါလီမန်အတွင်း မေးမြန်းသည့် မေးခွန်း၊
များနှင့် နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ ဖြောက်းချက်များ၊
ပါရှိသည့် ၁၁အုပ်များကို—ရန် ကုန် မြို့၊ အစိုးရ
၁၁ပုံနှိပ်ထိုက်—၁၁အုပ်ရောင်းချေရေးဌာနတွင် ၀၂၅
ယူရရှိနိုင်ပါကြောင်း။

Books Referred To Are Available
In Government Book Depot
Rangoon.

(၁)

ပါလီမန်အတွင်း

ပါလီမန်အမတ်မစွာတာ အမ်-အောဂျီးမေးသည့်
မေးခွန်းနှင့်

နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ဖြော်ားချက်များ။

~~~~~
မောင်းတော်မြို့တွင် လေဆိပ်ဖွဲ့ပေးရန်။

* ၄၀၀။ မွေးတာအပွဲ့ဝါး (စစ်တွေ ကျေးလက်
မြောက်ပိုင်း)။ ၂စစ်တွေခရိုင် မောင်းတော်နယ်၊ ကျွန်း
ရရှိပြည့်နှင့် လုပ်းပန်းအဆက်အသွယ် နည်းပါးသဖြင့်၊ ကူး
သန်း သွားလာရေး မလွယ်ကူ ကြောင်းကို အစိုးရက သိပါ
သလား။ သိပါလျှင် မောင်းတော်မြို့တွင် လေဆိပ်ဖွဲ့ပေးရန် မည့်
သည့် အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသနည်း။

သထုတ္ထိုံးဆောင်ရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့်အလုပ်
သမားငွားနောက်မြို့း (မန်းဝင်းမောင်)။ ၂ယခုလက်ရှိအခြေ
အနေအရာ၊ ကူးသန်း သွားလာရေး မလွယ်ကူ ကြောင်းကို
သိပါသည်။ လေဆိပ်ဖွဲ့လွစ်ရန်သင့်မသင့်ကို စဉ်းစားပါမည်။

မောင်းတော်၊ ဘူး သီးတောင်နှင့် ရသေ့တောင် မြို့နယ်
များတွင် လမ်းများဖြောင်ပေးရန်။

* ၄၀၉။ မွေးတာ အပွဲ့ဝါး (စစ်တွေ ကျေးလက်
မြောက်ပိုင်း)။ ၂မောင်းတော် ဘူး သီးတောင်နှင့် ရသေ့
တောင် မြို့နယ်များတွင် လမ်းများ၏ အခြေအနေ ဆိုးချွား
သောကြောင့်နယ်သွန်ယ်သားများသည်၊ တနေရာမှတနေရာသို့

(၂)

ခက်ခဲစွာ သွားလာ နေရကြောင်းကို အစိုးရသိပါ သလား၊ သပါကျော် မောင်းတော့ ဘူးသီးတောင်လမ်း၊ မောင်းတော်မြို့လမ်းများ၊ ရသေ့တောင်၊ စစ်တွေလမ်း၊ မောင်းတော့အလယ် သနကျော်လမ်းနှင့် အခြားလမ်းများကို ၁၂-လရာသီသွားလာ နိုင်ရန် အစိုးရက ပြုပြင်ပါမည်လား။ ထို့အပြင်၊ မောင်းတော့ ကည်ချောင်း လမ်းပေါ်ရှိ သက်ချောင်းတံတားကို ဆောက် တည်ပေးပါမည်လား။

ပြည်အုပ်ငါးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနဝန်ကြီး၏ ပါလီပန်အတွင်းဝန် (ခိုလ် မင်း ခေါင်)။ ။ မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်နှင့် ရသေ့တော်မြို့နယ်များတွင် လမ်းများ၏ အခြေအနေ ဆိုးရွားသောကြောင့် နယ်သူနယ်သားများသည် တနေရာမှ တနေရာသို့ ခက်ခဲစွာ သွားလာ နေရကြောင်းကို အစိုးရက သိရှိပါသည်။ မောင်းတော့ဘူးသီးတောင်နှင့် ရသေ့တော် စစ်တွေ လမ်းမကြီးများကို ၁၉၅၀-၅၁-ခု ဘဏ္ဍာ တော်နှစ်အတွင်း၌၊ ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေအရာ၊ ရနိုင်သမျှ သော ရုံပုံ ဇွဲဖြင့် တတ် အား သၣ် ပြုပြင် ပေးပါမည်။ မောင်းတော့၊ အလယ်သနကျော်လမ်းနှင့် မောင်းတော့ ကည်ချောင်းလမ်းများမှာမူ၊ ဝန်တင်လားသွားလမ်းများသာဖြစ်၍ ငါးတိုကို ၁၂-ရာသီသွားလာနိုင်သော လမ်းမကြီးများအဖြစ် ပြောင်းလွှာ ဖေါက်လုပ်ရန်နှင့် တံတားများဆောက်လုပ်ရန်မှာ ဇွဲကြေး အမြောက်အမြားအကုန်အကျခုံ၍ ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းတရာ် ဖြစ်ပါသည်။ အခြားသော လမ်းများလည်း ထိနည်းတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါတွင် ဘဏ္ဍာတော် ကြိုးတည်းမှုနှင့် ရင်ဆိုင် နေရသည့်အပြင်၊ သောင်းကျွန်း မှုများ

လုံးဝ မကင်းရှင်းသမျှ ထိဒေသတွင် လုပ်ကိုင်ရန်မလွယ်ကူလှ
ပါသောကြောင့် ယခုအခါ ထိလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရန်
မဖြစ်နိုင်သေးပါ။ ငြင်းဒေသတစိက်ညွှေ သောင်းကျွန်း မူများ
လုံးဝကင်းရှင်း သွားသော အခါတွင်၊ ဘဏ္ဍာတော် အခြေ
အနေကိုလိုက်၍ အဆိပါလမ်းများကို ၁၂-ရာသီ သွားလာ
နိုင်သော လမ်းမကြီးများအဖြစ် တဖြည့်ဖြည့်ပြုပြင် ဖေါက်
လုပ်ပေးရန်အတွက် စဉ်းစားပါမည်။

မောင်းတော်မြို့၊ ဘူးသီးတောင် မြိုန့် ရသေ့တောင်မြို့
များရှိ မြိုတွင်း လမ်းများကို ပြုပြင်ပေးရန် ကိစ္စသည်၊ စစ်တွေ
ဒီစိုးတို့က ကောင်စီရုံးနှင့် လုံးဝ သက်ဆိုင်ပါသည်။ သို့သော်
လည်း၊ စစ်တွေ ဒီစိုးတို့က ကောင်စီ၏ ဘဏ္ဍာရေးမှာ ယခု
အခါ ရှို့တဲ့စွာရှိနေပါသဖို့၊ ငြင်းလမ်းများကို လောလော
ဆယ့်ပြုပြင်ပြင်ဆင်ပေးနိုင်ပုံ မပေါ်သေးကြောင်း၊ ထိုးစိုးတို့က
ကောင်စီ၏ ဘဏ္ဍာတော် တောင့်တင်းလာသည့် အခါမှုသာ
ပြုပြင် ပြင်ဆင်ပေးနိုင်လို့မည် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ
နွားမှ သိနိုဂါပါသည်။

အထက်ပါ အ ကြောင်း အရာ-များကြောင့် ပေးခွန်း၏
နောက်ဆုံး အပိုမ်ကို ဖြေကြားရန် လိုတော့ပါ။

စစ်တွေနှင့်မောင်းတောာ ဆက်သွယ်ရေး ပြုပြင်ပေးရန်။

*၄၁၀။ ၁၇၈တာ အဖွဲ့ကျော်း (စစ်တွေ ကျေးလက်-
မြောက်ပိုင်း)။ စစ်တွေမှ ဘူးသီးတောင်ကို တပတ်တာခါ
များသာ သဘော့ အသွားအလာရှိ၍၊ စစ်တွေမှ မောင်းတော်ကို
သဘော့ သွားလာ ခြင်း မရှိကြောင်းကို အစိုးရက သိနိုပါ

သလား။ သိရှိပါလျှင် စစ်တွေမှ ထိန္ဒိန်ယူးကို လွယ်ကူစွာ သွားလာ နိုင်ရန်နှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဖွံ့ဖြိုးစေရန် အစိုးရက မည်ကဲသို့သော အင်အစဉ်များကို ပြုလုပ် ပေးပါ မည်နည်း။

သထုတ္တို့ဆောင်ရေး၊ လန်းပန်းဆက် ခွဲယော်နှင့်အလုပ် သမား ဌာနဝန်ကြီး (မန်းဝင်းမောင်)။ ။သိရှိပါသည်၊ ရာသီဥတု ကောင်းမွန်၍၊ ပင်လယ်မှ မေယာမြစ်သို့ ဝင်နိုင်ရန်၊ ရေလမ်းခရီးပွင့်ပါက၊ အဆိုပါ ဒေသများကို လွယ်ကူစွာ သွားလာ နိုင်ရန်နှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဖွံ့ဖြိုးစေရန်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် အပိုသဘောများထားပေးရန် ကြံ့ချွဲယူ ပါသည်။

မောင်းတော်နှင့် ဘူးသီးတော် မြို့နယ်ရှိရေး
ဌာနခွဲများ။

* ၄၁၁။ ၂၇၈၈၁ အပွဲ့ဂျေဒါး (စစ်တွေ ကျေးလက်-
မြောက်လိပ်း)။ ။မောင်းတော်နှင့် ဘူးသီးတော် မြို့နယ်ရှိ
ထောက်ပုံရေး ဌာနခွဲများ၌၊ မသုံး မဖြစ်သော ပစ္စည်းများ
မလောက်မင့်ရုံးနှင့် ခါသာ ရောက်နေသည်ကို အစိုးရသိရှိပါ
သလား။ သိရှိပါလျှင် ဤအက်အခဲ ပပျောက်ရန်အစိုးရက
အဘယ်ကဲသို့ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသနည်း။

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော် ဌာန ဝန်ကြီး၏ ပါလီဝန်
အတွင်းဝန် (ဦးမောင်မောင်စိုး)။ ။မသိပါ၊ လမ်းခရီး
အဆက်အသွယ်မမှန်မှုကြောင့် တခါတရုံးပြတ်တောင်းပြတ်
တောင်း ဖြစ်နိုင် ပါလိမ့်မည်၊ လမ်းခရီး အခြေ အနေကို
ထောက်၍ကုန်ပစ္စည်းများ ရောက်ရှိနိုင်အောင်ကြီးစားပါမည်။

(၁)

မောင်းတောနှင့် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်၏ ပင်စင်စားများ၏
လစာ။

*၄၁၂။ မဖွတဲ့အဖွဲ့ကိုဖော်ပါ။ (စစ်တွေ ကျေးလက်-
မြောက်ပိုင်း)။ မောင်းတော့ နှင့် ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်
များ၏ အစိုးရ အပြိုင်းစား အမှုထဲး အရာထဲး များသည်
လွန်ခဲ့သည့် သုံးနှစ်မှုစဉ် ယနေ့အထိ၊ မိမိတို့၏ ပင်စင်လစာ
များကို မရရှိကြောင်းကို အစိုးရသိပါသလား၊ သိပါလျင်
ပင်စင်လစာများ ထုတ်ပေးပါမည်လား။

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော် ဗြာန ဝန်၌ ပါလီမန်
အတွင်းဝန် (ဦးမောင်မောင်စိုး)။ မသိပေါ်။ မေးခွန်း၏
ခုတိယ ပိုင်းကို ဖြေကြားရန် မလိုတော့ပါ။ ယခ ၁၁-ကြိမ်
မြောက် စက်တော်းလ ၀-ရက်နေ့ တိုင်းပြည့်ပြီ လွတ်တော်
(ပါလီမန်) ညီလာခံတွင်ထားဝယ်မြှုမှ အမတ်ဦးဆင်ကွဲ၍
မေးမြန်းသော ကြိယပွင့်ပါ မေးခွန်းအမှတ် ၁၇၇-၅အဖြတ်
ရည်လွန်းပါသည်။

မောင်းတော့-ဘူးသီးတောင်မြို့များတွင် ဝပါးအဝယ်၏၎င်များ
ဖွင့်လွစ်ရေး။

*၄၁၃။ မဖွတဲ့အဖွဲ့ကိုဖော်ပါ။ (စစ်တွေ ကျေးလက်-
မြောက်ပိုင်း)။ တောင်သူလယ်လသမားများအတွက်စပါး
များ ရောင်းချွိုင်ရန်နှင့် လျှို့ဂ်စွာ စပါးများ ထုတ်ခြင်းကို
တားမြစ် နိုင်ရန်အတွက်၊ အစိုးရသည့် မောင်းတော့နှင့် ဘူး
သီးတောင် မြို့များတွင် ဝပါးအဝယ်တော် နိုင်များကိုဖွင့်လွစ်
ပေးပါမည်လား။

လယ်ယာစိုက်များရေးနှင့်သစ် တော်ရေးဌာန ဝန်ကြီး၏
ပါလီမန်အတွင်းဝန် (သခင်ကျော်ထွန်း)။ ။တောင်သူ လယ်
သမားများအတွက် စပါး—လွယ်ကူစွာ ရောင်းချ နိုင်ရန်နှင့်
စပါးများ ခိုးထဲတိခိုင်းကိုတာမြစ်နိုင်ရန်အတွက်၊ ယခုလာမည့်
နှစ်တွင်၊ နိုင်ငံတော် တော်ကိုပါးနှုန်း ရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့ကာ
မောင်းတော်နှင့် ဘူးသီးတော်မြို့များ၌ စပါး အဝယ်တော်
မြိုင်များကို ဖွင့်လွစ်ရန် ကြော်ညွှန် ရှိပါသည်။

မောင်းတော်မြို့ လွယ်လုပ်ရေး စာကြည့်တိုက်။

*၄၁၄။ ။ မွေးတာ အပွဲ့ဂေါ် (စစ်တွေ ကျေးလက်—
မြောက်ပိုင်း) မောင်းတော်မြို့ လွယ်လုပ်ရေး စာကြည့်တိုက်
(Independence Free Library) အမည်ရှိစာကြည့်တိုက်
သည် အခြေအနေ ဆုတ်ယုတ် နေကြော်းကို အစိုးရ သိပါ
၏လော် သိပါလျှင် ထိစာကြည့်တိုက်၏လက်ရှိ အခြေအနေကို
မြှင့်တင်ရန် အစိုးရက ဘယ်ကဲ့ သို့သော အစီအစဉ် မျိုးကို
ပြုလုပ်ပါမည်နည်း။

ကယ်ဆယ် စောင့်ရှောက်ရေးဌာန ဝန်ကြီး၏ ပါလီမန်
အတွင်းဝန် (မိုလ်လွှဲ့ပြိုင်း)။ ။မောင်းတော်မြို့ လွယ်လုပ်
ရေး စာကြည့်တိုက် (Independence Free Library)
သည် ညံ့ဖိုင်းသော အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိ နေကြော်းကို
အစိုးရကဗျာမသိပါ။ ရန်ကုန်မြှော်ရှိ ဘားနှုန်ပိဋကတ်တိုက်
(Bernard Free Library) မှ တပါး မြန်မာပြည် အရပ်
ရပ်ရှိ စာကြည့်တိုက် များမှာ စိတ်အား ထက်သန့်၍ စာပေ
ဝါသနာပါသူမြို့မြို့ဘာများက ကမကထပြုလုပ်၍ တည်ထောင်
ဖွင့်လွစ်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာပြည် အနှံ

(?)

အပြားတွင်စာကြည့်တိုက်များဖွင့်လှစ်ရန် အစိုးရက ရည်သန
ရင်း ရှိနဲ့ပြားသော်လည်း၊ အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေ
ကြို့တည်း မူကြော့နဲ့၊ စစ်မ ဖြစ် မီ ကာလက ကဲ ဆိုသော
အထောက် အပုံမျိုးကိုပေးရန်မဖြစ်နိုင် သေးကြောင်းပြန်ကြား
အပ်ပါသည်။

ဘူးသီးတောင်နယ်တွင်စစ်ဝန်ထမ်းများ ညျဉ်းပန်းခြင်းနှင့်
ထိန်ယ်တွင် ချင်းနှင့် ကချင်တပ်များ ထားရန်။

* ငါ၏။ ၁၇၈၈၈၁ အဖွဲ့အစည်း (စစ်တွေ ကျေးလက်
မြောက်ပိုင်း)။ ဘူးသီးတောင်နယ်တွင်စစ်ဝန်ထမ်း တပ်က
ပြောသည့် ညျဉ်းပမ်း နိုင်စက်မူများ ဖြစ်သော မြို့သူ-မြို့သား
နယ်သူ နယ်သားများထံမှ ရွှေငွေပစ္စည်းများ အဓမ္မသိမ်းရေး
တိုက် အစိုးရက သိရှိပါသလား၊ သိရှိပါလျှင် ထိစစ်ဝန်ထမ်း
တပ်သားများအား မည်ကဲ့သို့ အရေးယူပါ သနည်း။ ငါးတို့
အစား ချင်းတပ်နှင့် ကချင်တပ်ကိုထားရန် စီမံပါမည်လား။

ကာကွယ်ရေးဌာန ဝန်ကြီး၏ ပါလ္မားမန် အတွင်းဝန်
(သခင်သာခင်)။ ဘူးသီးတောင်၌ စစ်ဝန်ထမ်း တပ်သား
များနှင့် အရပ်သူ အရပ်သားများ ဆက်ဆံရေးအဆင်မဖြေ
မှုနှင့်ပတ်သက်၍၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ထံမှ တိုင်ကြားစာများ ရရှိခဲ့
ပါသည်။ ဤကိစ္စမှာ လုပ်းရေးနှင့် နိုင်ငံရေးများ ပတ်ယက်
နေသည်ဖြစ်ရာ၊ ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင် လျည့်လည် စစ်ဆေး
ပြီးသည့်နောက် ထိန်ယ်မှ (B.T.F.) တပ်များကိုနှစ်သိမ်း
ရန် စီစဉ်၍၊ တကယ်အပြစ်ရှိသူများကို အရေးယူအပြစ်ပေးရန်
ဆိုင်ရာသို့အမိန့်ပေးပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စစ်ဆေး အရေးယူရန်

အမိန့်ပေးပြီးသည့် နောက်တွင်၊ ယခင်ကဘူသိ အခြေအနေ ဆရိုး တော့ပါ။ တိုးတက် ကောင်းမွန် လာစေ ရန်လည်း အစိုးရက ဆက်လက်၍ မျက်ခြေမပြတ်စီမံ ဆောင်ရွက် သွား မည်ဖြစ်ပါသည်။

တပ်ပြောင်း တပ်လွှဲ ကိစ္စမှာ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် လောလောဆယ် ဆောင်ရွက်ရန် မလွယ်ကူသေး၌၊ ဆိုင်းငံ၊ ယားရပါ သေးသည်။ တပ်စား-ထိုးလျှင်လည်း၊ ချင်းကပ်၊ ကချင်တပ်ဟု၍၊ ဗျားနှင့်မည် မဟုတ်ပါ။ စစ်ရုံးမှ နယ်၏ ဖြိမ်းချမ်းမှုကို ရွှေ့ရှုလျက်၊ သင့်တော်သလို စီမံရပါမည်။

မောင်းတော့နယ်၏ ချင်းအကူတပ်များ ထို့မှု ရန်။

* ၄၁၆။ ၂၇၈၉ အဖွဲ့ကျော်မီး (စစ်တွေ ကျေးလက် ပြောက်ရိုင်း)။ ။(က)မောင်းတော့တွင် စစ်ဝန်ထမ်းတပ်၏ အစား၊ ရောက်ရှိလာသည့် ချင်းတပ်သားများ၏ စည်းကမ်း သေဝပ်မှုကြောင့်၊ မောင်းတော့မြှေနယ်၏၊ အခြေအနေတိုးတက် လာပုံ၊ အစိုးရ သိပါသလား။

(ခ) သိပါလျှင် နောက်ထပ် ချင်းအကူတပ်များ ပေးပို့ရန် အစိုးရက ရည်ရွယ်ပါသလား။

ကာကွယ်ရေး ၅၁၃ ၀၇၉၅ ၀၇၉၆ အတွင်း၏ ၀၇၈၀ မန် အတွင်း၏ (သင်သာခင်)။ ။(က)မောင်းတော့အခြေအနေတိုးတက် လာသည်ကို အစိုးရကသိပါသည်၊ သို့သော် ဤတိုးတက်မှုမှာ ချင်းတပ်ကြောင့်ချည်းဟု၍ ဖွံ့ဖြိုးပေးပါ။ ပြည်ထောင် ဥ တပ်မတော်မှ မည်သည့် တပ်မဆို စစ်စည်းကမ်း အရာ၊ စစ်လွှာတာသို့ သွားရမည်ဖြစ်ပါသဖြင့်၊ မည်သည့် တပ်ကိုပင် ထားထား၊ အခြေအနေ ပြောင်းလ တိုးတက် မလာ့နိုင်စရာ

အကြောင်းမရှိပါ။ (B.T.F.) တပ်များမှုမူ၊ စင်စစ်အား
ဖြန့်၊ အဆေးပေါ်စစ်မှုထဲးများသာဖြစ်သည့်ပြင်၊ လေ့ကျင့်မှ
နည်းပါးသည့်အတွက် အမြတ်း တပ်များနင့် စွမ်းရည်ချင်း
တူမည့် မဟုတ်သည်ကို ဆင်ခြင်နိုင်ပါသည်။

(ခ) နောက်ထပ် ခုင်းအကူ တပ်များ ပိုပေးရန် မရည်
ရွယ်ပါ။ စစ်အမြင်အားဖြန့်၊ စစ်တွေရှိ လက်ရှိချင်းတပ်နှင့်ပင်
ဆောင် ရွက် နိုင် ပါ သည်။ သို့သော် တပ်ကဗျာခြင်း ကိစ္စနှင့်
ပတ်သက်၍၊ နောင်တွင်လိုလျင် လိုအပ်ဘည့်အတိုင်း အစိုးရက
ဖီမံပါမသည်။

မောင်းတော့ အတွက် လက် မှတ် ရ ဝိုင်း ဆွဲ ဆ ရာမနှစ်ယောက်၊
ဘူးသီးတောင် အ တွ က် လ က် မှတ် ရ ဝိုင်း ဆွဲ ဆ ရာမနှစ်ယောက်
အမြန်ခန့်ထားရန်။

* ၄၁၇။ မေ့စွာတာ အပွဲ့ကျော်များ စစ်တွေကျေးလက်-
မြောက်ပိုင်း)။ မောင်းတော့နှင့် ဘူးသီးတောင်မြှိုနယ်ရှိ
အစိုးရဆေးရုံများတွင် လက်ထောက် ဆရာ ဝန်ကလေးလက်
မှတ်ရဆရာနှစ်ရီးသာလျှင်ရှိပြီးလက်မှတ်ရသူနာဖြူ၊ သို့မဟုတ်
ဝိုင်းဆွဲဆရာမများ မရှိခြင်းကြောင့် မီးနေသည် အမြောက်
အမြေားပျက်စီးနေကြောင်းကို အစိုးရသီရှိပါသလား၊ သီရှိပါ
လျင် အစိုးရသည် မောင်းတော့အတွက်၊ လက်မှတ်ရ ဝိုင်းဆွဲ
ဆ ရာ မ နှစ်ယောက်၊ ဘူးသီးတောင်အတွက် လက်မှတ်ရ^၁
ဝိုင်းဆွဲ ဆ ရာမနှစ်ယောက် အမြန်ခန့်ရန်ရည်ရွယ်ပါသလား။

ကျော်းမာရေးနှင့် အေသာက်မှု အိုင်ချုပ်ရေးဌာနဝန်ကြီး၏
ပါလ္ဗိုဝင် အတွင်း၏ (စောအောင်ပါ)။ မသိပါ။ မောင်း
တော့နှင့် ဘူးသီးတောင် ဆေးရုံတို့မှာ စစ်တွေ ဒါစြော

ကောင်စိက တိုက်ရိုက်အပ်ချုပ်သော ဆေးရုံများ ဖြစ်သဖြင့်၊
အမှုတစ်း အရာထစ်းများ ခန့်ထားရေးမှာ င်းဒီစဉ်ကို
ကောင်စိနှင့် လုံးဝ သက်ဆိုင်ပါသည်။

ကြယ ပွင့်ပြမထားသော မေးခွန်းများနှင့် ဖြေကြားချက်များ။

၃၂၂။ ကြယပွင့်ပြထားသော မေးခွန်းများ၏ ဖြေကြား
ချက်များကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်များက အတွင်
ဝန်များ၏ စာပွဲပေါ်သို့ တင်ပြစေလိုပါတယ်။

[အောက်ပါကြယပွင့်ပြမထားသော မေးခွန်းများ၏ ဖြေ
ကြားချက်များကို အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များက လွယ်တော်အတွင်း
ဝန်များ၏ စာပွဲပေါ်သို့ တင်ပြပါသည်။]

၁၄၇၈၅၃၌ အစိုးရအသိအမှတ်ပြု မူလတန်းကျောင်းနှင့်
မူလတန်းလွန် ကျောင်းများ။

၁၀၁ မေ့တာ အပ္ပါဒါး (စစ်တွေ ကျေးလက်-
မြောက်ပိုင်း)။ ၁(က)၁၉၄၅-၄၆။ ၄၆-၄၇၊ ၄၇-၄၈
၄၀-၄၉။ ၄၉-၅၀ ခုနှစ်များတွင်စစ်ချိုင်း အစိုးရအသိ
အမှတ်ပြု မူလတန်းကျောင်းနှင့် မူလတန်းလွန်ကျောင်းများ၊
ထို့အပြင် အစိုးရ မူလတန်းကျောင်းများနှင့် မူလတန်းလွန်
ကျောင်းများ၏ စာရင်းကို မြှုပ်နယ် အ လိုက် အ သီးသီး ခွဲ၍
ပြသပါမည်လား။

(ခ) အ စိုးရ က ထို့မြှုပ်နယ် များ၏ ရွာတိုင်း၌ မူလတန်း
ကျောင်းများကို ဖွင့်ပေး၍ မောင်းတော့မြှုတွင် မူလတန်းလွန်
စာမေးပွဲကိုကျင်ပနိုင်ရန် စီမံပေးပါမည်လား။

(၁၁)

၁၉၂ ၈၇: ၄၁၀၅ မြို့: (၌: သန်း အောင်)။ ၁(၃)
စစ်တွေခရိုင်မြို့နယ်အသီးသီး၍ မူလတန်းလွန်ကျောင်းများမှာ
အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

မူလတန်းကျောင်းများအတွက်၊ စာရင်းကိုရခိုင်တိုင်းပညာ
၀၅။၎။ ထောင်းယူတင်ပြုပါမည်။ ယခုခေါ်တွင် အထောက်
အပံ့ခံ ကျောင်းဟူ၍မရှိပါ။

၁၉၄၅-၄၆ ခု။

အစိုးရကျောင်း။ ၁စစ်တွေမြို့၊ အစိုးရမူလတန်းကျောင်း ၁။
၁စစ်တွေမြို့နယ်။

အစိုးရအသီအမှတ်ပြုကျောင်း။ ၁၂၅။

၁၉၄၆-၄၇ ခု။

အစိုးရကျောင်း။ ၁စစ်တွေမြို့၊ အစိုးရမူလတန်းလွန်ကျောင်း
၁ ၁စစ်တွေမြို့နယ်။

အစိုးရအသီအမှတ်ပြုကျောင်း။ ၁မောင်းတော့မူလတန်းလွန်
၁ မောင်းတော့မြို့နယ်။

၁၉၄၇-၄၈ ခု။

အစိုးရကျောင်း။ ၁စစ်တွေမြို့၊ အစိုးရမူလတန်းလွန်ကျောင်း
၁ ၁စစ်တွေမြို့နယ်။

မောင်းတော့မြို့၊ ၄၄း ၁ မောင်းတော့မြို့နယ်။

မြို့ဟောင်းမြို့၊ ၄၄း ၁ မြို့ဟောင်းမြို့နယ်။

အစိုးရအသီအမှတ်ပြုကျောင်း။ ၁ကျောက်တော် မူလတန်း
လွန်ကျောင်း ၁ ကျောက်တော်မြို့။

(၁၂)

၁၉၄၀-၄၄ ခု

အစိုးရကျောင်း။ စစ်တွေ့မြှုပ်၊ အစိုးရမူလတန်းလွန်ကျောင်း
၁ စစ်တွေ့မြှုပ်နယ်။

မောင်းတော့မြှုပ်	၅၏။	၁ မောင်းတော့မြှုပ်နယ်။
မြို့ဟောင်းမြှုပ်	၅၏။	၁ မြို့ဟောင်းမြှုပ်နယ်။
ကျောက်တော်မြှုပ်	၅၏။	၁ ကျောက်တော်မြှုပ်နယ်။
အစိုးရအသိအမှတ်ပြုကျောင်း။		၁ မူလတန်းလွန်ကျောင်း မရှိ။

၁၉၄၉-၅၀ ခု

အစိုးရကျောင်း။ စစ်တွေ့မြှုပ် အစိုးရ မူလတန်းလွန်ကျောင်း
၁ စစ်ကွေ့မြှုပ်နယ်။

မောင်းတော့မြှုပ်	၅၏။	၁ မောင်းတော့မြှုပ်နယ်။
မြို့ဟောင်းမြှုပ်	၅၏။	၁ မြို့ဟောင်းမြှုပ်နယ်။
ကျောက်တော်မြှုပ်	၅၏။	၁ ကျောက်တော်မြှုပ်နယ်။
အစိုးရအသိအမှတ်ပြုကျောင်း။	၅၏။	၁ မရှိ။

(ခ) ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေအရရှင်း၊ အခြား အခက်
အခဲများ ကြောင့်ရှင်း၊ ချွောတိုင်း လိုလို၌ လောလောဆယ်
အားဖြင့် ကျောင်းများ ဖွင့်ပေးရန်ခဲယဉ်းပါသည်။ သို့သော်
မူလတန်းပညာ မ သင် မ နေ ရ ပညာ ရေး ကို ရွှေ့ရှု လျက်
ကျောင်းများတို့ ယခုထက်စာစာ တိုးတက်၍ ဘဏ္ဍာရေး
အခြေအနေအရ ဖွင့်ပေးရန်ရည်ရွယ်ထားပါသည်။

မောင်းတော့ကဲ့သို့ပင် စာမေးပွဲစွင်ပေးရန် ဌာနတုရုပ်လုပ်
လိုသော မြှုပ်နယ်ရုံးစိုက်ရာ ဒေသများအများပင်ရှုပါသည်။ သို့
သော်စာမေးပွဲပင်သူဦးရေစာမေးပွဲမြို့ဗြိုင်ရန်မီမံ မှန်င့်တက္က

စာမေးခွဲ မေးခွန်းများကို လုပ်ခြေစာထားသို့ရန် စီမံမှု အခက် အခဲစသော ထောက်ထားရန် အချက် များကြောင့်၊ နယ်ပိုင် ဝန်ထောက် ရုံးစိတ်ရာ မြှေအများ ၌ပင် ထိအခွင့် အရေးကို မပေးနိုင် ခြားဖော်ပါသေးသည်။

မောင်းတောနှင့် ဘော်လ္မာာဇာ (၄) မြှေနယ်များမှ မြှေသား အချို့ ၂၇းဆီးပြီး အကျဉ်းချလျက် ကွဲပဲမျက်ခြင်း။

(၁) မွေးတာအပွဲ့ဂေါ်း (စစ်တွေကျေးလက်-မြောက် ပိုင်း။) (က)ယခင်စစ်တွေခရိုင် ရဲမိုလ်ချုပ် မွေးတာဆက် ပင်(၄)၏ အမိန့်အရ မောင်းတောနှင့်ဘော်လီဘာဇာ(၄) မြှေနယ်များမှ မြှေသူမြှေသား နယ်သူ နယ်သားအချို့ ၂၇းဆီးပြီး အကျဉ်းချလျက် ကွဲပဲမျက်ခြင်းကို အစိုးရ သိရှိပါ သလား။ သိရှိပါလျှင် ထိကဲသူ့ ကွဲပဲမျက်ခြင်းခံရသော သူများမည်မျက် ကြောင်းကို အစိုးရက ဖော်ပြုပါမည်လား။

(ခ)ထိသူများအနက်မည်မျှမူဂျာဟန်များဖြစ်ကြပြီးမည်မျှ အရပ်သားများ ဖြစ်ကြပါသနည်း။

(ဂ) ထိသူများသည် အစိုးရ အမိန့်အရ ကွဲပဲမျက်ခြင်း ခံရပါသလား။ အစိုးရ၏ အမိန့်အရ မဟုတ်ပါမူ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရက အဘယ်ကဲ သူ့ အရေး ယူ ခဲ့ပါ သနည်း။

(ဃ) အလယ်သနကျော်ရွှေ့နေ ဆရာကြီး အရှရတ်(စီ) ဟုမြန် ၄၈း၏၉၆နှင့် ကလေးများ အပါဝင်၊ ပေါင်း ၁၀-ယောက်သော လူတစ်ဦးသည်။ မိမိတို့၏ အသက် ချမ်းသာရာ ရှိရန်အလို့ငှာပါကစွာတန် နယ်စပ်ဘက်သို့ထွက်ပြေး

(၁၄)

သွားနေစဉ် အသတ်ခံကြရရန်နိုင်ပြည် ဒုတိယရဲ့လိုက်ချုပ်မြို့
မွေတာ ဆက်ပင်(၇)သည် ဤကိစ္စတွင် ပါဝင်ပါ သလား။
၅၌ ၁၀-ဦးသော ဒုက္ခသည်များသည် မည်ကဲ့သို့ အသတ်ခံရ
ပါသနည်း။

စစ်ကွေခရီးစွာ ဖုန်ကန်ထြေ့မှ ဖြင့်ပေါ်လာစ အချိန်မှာ ဖြစ်
ဖွဲ့ဖြေပြီးတိုင်းရှေ့သော ပုလိုင်၊ လမီးတပ်၊ စစ်ရဲတပ်၊
ဝစ်ဝန်ထမ်းတပ်များမှ တပ်သားများနှင့် ရင်းတို့ ယူဆောင်
သွားသော လက်နက်များ။

၂၀။ မွေတာအဖွဲ့အစီး (စစ်တွေကျေးလက်-မြောက်
ပိုင်း)။ ၁(က) စစ်တွေခရီးစွာ ပုန်ကန်ထြေ့မှ ဖြင့်ပေါ်
လာစ အချိန်မှာ ဖြစ်မည်များသော ပုလိုင်အမှုထမ်း အရာထမ်းများ
လမီးတပ်သားများ၊ ပြည်ထောင်စု စစ်ရဲ-တပ်သားများ၊ စစ်
ဝန်ထမ်းတပ်သားများ ထွက်ပြီး တိုင်းရှေ့သော ကြောင်းကို
အစိုးရက ဖော်ပြုပါမည်လား။

(ခ) မည်များသောလက်နက်များကိုရင်းတို့သည် ယူဆောင်
သွားကြပါသနည်း။

(ဂ) ထိုထွက်ပြီးသွားများ-အနက် မွတ်(စိ)လင်(၆)နှင့်
မွတ်(စိ)လင်(၇)မဟုတ်သွားမည်မျှ ၆၃နှင့် ၆၄နှင့် ၁၉-နှင့် ၂၀-တို့ကို တကြော်တည်း
ခြေခံပါမည်။

ဖြည့်လျေားလျေားနှင့်မြို့မြို့ ခွင့်မြို့
ပါက မေးခွန်း အမှတ် ၁၉-နှင့် ၂၀-တို့ကို တကြော်တည်း
ခြေခံပါမည်။

အမတ်မေး၏ မေးခွန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာ
အရာရှိများထံမှ လိုအပ်သော အစိုင်ခံစာများ တောင်းဆီ

ထားပါသည်။ ခုံလင်စွာ ရရှိသော အခါ အမတ် မင်းအား
အကြောင်းအရာများကို ကြားသိပေါ်မည်။

၁၆ တွေ့ဆိုင်နှင့်ပုံမှန်မှုမြန်မာ အဖွဲ့ခံရသူများ။

၂၁။ ၂၇၈၈ အဗုဒ္ဓဘာဝါး (စစ်တွေကျေးလက် မြောက်
ပိုင်း)။ ၁၉၄၀-၁၉၄၈-၅၀ ခန့်များတွင်စစ်တွေခရှင်၌
ပုံမှန်မှု-ဖြင့် အဖွဲ့ခံရသည့် မှတ် (၏) လင်(၏)များ၊ မှတ်
(၏)လင်(၏) မဟုတ်သူများ၏ စာရင်းကိုမြှန်ယ် အသီးသီး
အလိုက် ဖော်ပြပါမည်လား။

(ခ)ထိုအဖွဲ့ခံရသူများ၏ အမှုနှင့်အပြို့ရှိသူ များ၏
စာရင်းကို အစိုးရက ဖော်ပြပါမည်လား။

ပြည်ထဲရေးဌာနဝန်ကြီး (ဦးဝင်း)။ ။အ မတ် မင်း
သိလိုသော အချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာ အရာနှင့်
များထံ စုစုပေါင်း ပေးမြန်း ထားဆုံးပါသေးသည်။

၃။ မှုနှင့် မောင်းတော့နှင့် ဘူးသီးတောင် နယ်များမှ
ပါကစွာတန်ဆုံး တိမ်းရွှေ့ငြောင်နေသူများအားကဲ၍ ပြီ
ထောက်ပွံရေး။

၂၂။ ၂၇၈၈ အဗုဒ္ဓဘာဝါး (စစ်တွေကျေးလက် မြောက်
ပိုင်း)။ ။(က)မောင်းတော့နှင့် ဘူးသီးတောင်မြှန်ယ်များ၏
ရဝ်ရှို့(၏) (၀၁)ရခိုင် တိုင်းရင်းသား မှတ်(၏)လင်(၏)
များသည်။ ၁၉၄၀-၄၉၊ ၄၉-၅၀ ခန့်များတွင် ပိမိတို့
တားသီး ကာကွယ်ခြင်း မပြုနိုင်သောအကြောင်း များကြောင့်
ပါကစွာတန်ဆုံး ထွက်ပြေး တိမ်းရွှေ့ငြောင်နေရ ကြောင်းကို အစိုးရ
သိရှိပါသလား။

(က) ထိ ထိုင်းတပါးတွင် သောင်တင် နေသူ များအား ဖိမိတို့နေရင်ဆို ပြန်နိုင်ရန် အ စိုး ရက မည်ကဲ့ဆို စီမံနှင့် ကြောင်းကို ဖော်ပြုပါမည်လား။

(၁) ထိန္ဒက္ခသည်များအား အစိုးရကဏ္ဍညီ ထောက်ပံ့
နေပါသလား။ ထောက်ပံ့နေပါလျှင် အဘယ်ကဲသို့ထောက်ပံ့
နေပါကြောင်း၊ အကယ်၍ထောက်ပံ့ခြင်းမဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်
ကြောင့် မထောက်ပံ့ကြောင်းကို ဖော်ပြုပါမည်လား။

(బ) యీ ద్వారా విన్న ఖూబిలు అమల్న ఖూబిల్లి లామల్న
జాయైయై రైస్ కోర్కెల్ ప్రతిఃణి చంచరింసి ఖూబిల్లు తుండ పొండ
ఒల్లు యుండిప్రతిష్ఠ జాధిఃగం ఉల్లేటిల్లి కిమంపియాల్నిః॥

အရှေ့ပါက္ခတန်ပြည်သို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေသူများအား
မီမံတို့ရိုရိုရွှေ့သို့ ပြန်လည်။

၂၃။ မန္တဘာအဖွဲ့ဝါး (စစ်တွေ ကျေးလက်-မြောက်
ပိုင်း)၊ ၁၉၄၂-ခုနှစ်မှစ၍ အရှေ့ ပါကစွတန် ပြည်သို့
တွက်ပြီး တိုးရောင်လျက် ရှိသော ရဝ်ဂျုံး၊ (၀၅)
ရရှင်တိုင်းရင်းသား မှတ်(၏)လင်၏၏ ၆,၀၀၀ (ခြောက်
ထောင်) တိုက် မိမိတို့ရုပ်ရွှာဆို ပြန်ရန်အတိုးရက မည်ကဲ့သို့
ဒီမံ နောက်၏ကို ဖော်ပြုခြင်းလား။

(၁၃)

ကယ်ဆယ် ၁၁၄၆ရွှေ့ကျော်ရေး နှာနာဝန်ကြီး (ပြီး သန်း
အောင်)။ ၁မေးခွန်းပါ အချက်အလက်များကို သက်ဆိုင်ရာ
တို့ထံမှ စုဆောင်းဆဲဖြစ်၍ အပြည့်အစုံ ရသောအခါ တင်ပြ
ပါမည်။

၁၉၄၂-ခုနှစ်၊ အမိန္ဒကရူက်းကြောင့် မောင်းတော်
ဘူးသီးတောင်နှင့် စစ်တွေဖြိုနယ်များတွင် နိုင်ရောဘူး များအား
မူရိုင်းအေသာသိမြေနိုင် ၂၀၅၇။

၂၄။ မေ့စာအပွဲ့ကျော်များ (စစ်တွေ ကျေးလက် မြောက်
နှင့်)။ ၁၉၄၂-ခုနှစ်၊ အမိန္ဒကရူက်းကြောင့်ရပ်ရုံး(၏)
(၀၁) ရနိုင်တိုင်းရင်းသား မွတ် (၏) လင် (၏) အမြောက်
အပြားတို့သည် မိမိတို့ ရပ်ရှာကို စွန့်လွှာတဲ့ မောင်းတော်
ဘူးသီးတောင်နှင့် စစ်တွေ ဖြိုနယ်များတွင် အနဲ့။ အပြား
ဆင်းရွှော ယာယိမြို့ခု နေထိုင်လျက် ရှိကြောင်းကို အပိုးရက
သိရှိပါသလား၊ သိရှိပါလျှင်ရင်းတို့အား မိမိတို့၏မူရိုင်းနေရပ်
အေသာသို့ သွားရောက်ခန်ထိုင်နိုင်ရန် အပိုးရကဲ့မည်ကဲ့သို့ မိမိ
နေကြောင်းကို ဖော်ပြုပါမည်လား။

ကယ်ဆယ် ၁၁၄၆ရွှော်ရေး နှာနာဝန်ကြီး (ပြီး သန်း
အောင်)။ ၁မေးခွန်းပါ အချက်အလက်များကို သက်ဆိုင်ရာ
တို့ထံမှ စုဆောင်းဆဲဖြစ်၍ အပြည့်အစုံ ရသောအခါ တင်ပြ
ပါမည်။

၅၇၈ ၁၉၅၀-၃။ ၁၁၂။ ၁၁၁။
အောင်းအင်း ၂၅။

မောင်း တော် နှင့် ဘူးသီး တောင် မြို့နယ် များ သိ
အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ဆရာများ ဂို့ပေးရန်။

* ၁၅? မေနတာအဖွဲ့၏ စိတ်ကျော်လက်-မြောက်
နှင့်) ။ (က)စစ်တွေခါစိတ်တွင်အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်
စုံသည့် ကျောင်းဆရာများရှားပါးမှုကြောင့်။ မောင်းတောနှင့်
ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များရှိ ကျော်ရာသားများထူထောင်ထား
သော ကိုယ်ပိုင်ကျောင်းများစွာကိုပညာရေးဌာနမှ အသိအ
မှတ်မဖြစ်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေရခြင်းနှင့် ထိုကြောင်းများကြောင့် ကျော်
ရှားရှိ ကလေးသူငယ်များဘည် မူလတန်းပညာ သင်ကြားခွင့်
ဆုံးရှုံးနေသည်ကို အစိုက် သိရှိပါသလား။ သိရှိပါလျှင်
၌ အသိများရှိ အဆိုပါကျောင်းများအတွက် အရည်အချင်း
နှင့်ပြည့်စုံသောဆရာများလိုအပ်သည့် ပြီးရေအတိုင်း အစိုက်
ရှိပေးနိုင်ပါမည်လား။

(ခ) အ ရည် အ ချင်း နှင့် ပြည့် စုံ သော ဆရာများ လိုအပ်
သည့်အတိုင်း ရှိပေးရန် မဖြစ်နိုင်ပါလျှင်၊ မောင်းတောနှင့် ဘူး
သီးတောင်နယ်တို့၏ ၉၀-ရာခိုင်နှုန်းအထိ ပညာခွဲဖြစ်နေရခြင်း
ကို ထောက်ထား၍ အရည်အချင်းနှင့် မပြည့်စုံဘဲ၊ တိုင်းရင်း
ဘာသာပြတန်း—၇တန်းနှင့်—တန်းစားမေးပွဲများအောင်မြင်
ပြီး သော ကျောင်း ဆရာ များ ဖြင့် သင် ကြိုင်းပြုသနေရသည့်
အောက်တန်းမူလတန်း (Lower Primary) နှင့် အ ထက်
တန်းမူလတန်း (Upper Primary) ကျောင်းများကိုအရည်
အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသည့် ဆရာများ ရရှိနိုင်သော အချို့အထိ
အတူးကိုစွဲရပ်အနေဖြင့် အစိုးရက အသိအမှတ် ပြုပါမည်လား

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန် တော်ဌာနဝန်ကြီး၏ပါလီပန် အတွင်းဝန်
(ဦးမောင်မောင်စိုး)။ ၁(က) မသိပါ။ သူးလိုသူ
အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသည့်ဆရာများရှိပါလျှင် ပညာဝန်က
ခန့်ထားပိုပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။

(ခ) တိုင်းရင်းသား ဘာသာ သတ္တုမတန်း လက်မှတ်ရ
ထက် နိုင့်ကျသောဆရာများနှင့် အသိအမှတ်ပြုရန်မှာ ရုပ်ချွဲ၏
အခြေအနေ၊ ကျောင်း၏ အခြေအနေ၊ လက်မှတ်ရ ဆရာများ
ပရရှိနိုင်သော အကြောင်းရင်း စသည်တိုကို စုံစိုင်းပြီးလျှင်၊
တကျောင်းစီအတွက်၊ အခြေအနေအလျောက် ပညာဝန်၏
ထောက်ခံချက်ကိုကြည့်၍ စဉ်းစားနိုင်ပါလိမ့်မည်။

အနိုင်ကျောင်းတိုင်းတွင် ဘာသာရေးဆရာများ ခန့်ထားရန်

* ၂၅၆။ ၁၄တာ အဖွဲ့ဂုဏ်း (စစ်တွေကျေးလက်
မြောက်စိုင်း) ကလေးသူငယ်များအား ဘာသာရေး ပညာ
သင်ကြား ပေးရေးအတွက် နိုင်ငံတော် အစိုးရ ကျော်းတိုင်း
တွင်ဘာသာရေး ပညာသင် ဆရာများခန့်ထားရန် အစိုးရက
ပြဋ္ဌာန်းပေးပါလား။

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန် တော်ဌာန ဝန်ကြီး၏ ပါလီပန်
အတွင်းဝန် (ဦးမောင်မောင်စိုး)။ ၁ကလေးသူငယ်ကြားပေးရေးအတွက် ပညာသင် ဆရာ
များ ခန့်ထားရန် အစိုးရက စဉ်းစားနေဆုံးဖြစ်ပါသည်။

(၂၀)

ဘူးသီးတောင် အစိုးရ ဆေးရုံအဆောက်အအိုး။

* ၂၅၉။ မွန်တာ အပွဲ့ဂျော်။ (စစ်တွေကျေးလက် မြောက်ပိုင်း) ဘူးသီးတောင်ရှိ အစိုးရဆေးရုံကို ဝါးတဲ့တခိုင် ဖွင့်လှုံးရခြင်းနှင့် ထိတဲ့အဆောက်အအိုးမှာ ယိုယ်းနေ သောကြောင့် အချိန်မရွေး ပြုပျက်နိုင်ခြင်းကို အစိုးရ သိရှိပါ သလား၊ သိရှိပါလျှင် အတွင်းလူနာများ ကုသရန် လုံလုံ လောက်လောက် နေရာပေးနိုင်မည့် အုတ်တိုက်၊ သို့မဟုတ် တိုက်ခံ ပျဉ်ထောင် ဆေးရုံအဆောက်အအိုး ဆောက်လုပ်နိုင်ရန် အတွက် အစိုးရက ငွေလုံလောက်စွာ ထုတ်ပေးပါ မည်လား။

ကျွန်းမာရေးဌာနဝန်ကြီးဌာနပါတီမန် အတွင်းဝန် (စော အောင်ပ)။ ၁၇၃၁ ဘူးသီးတောင်ရှိ ဆေးရုံအဆောက်အအိုးမှာ ယို ယွင်းပျက်သီးနှံသည်ကို သိရှိပါသည်။ အဆိုပါ အဆောက် အအိုး ပြင်ဆင်ရန်အတွက် ငွေကြေး ကူညီ ထောက်ပုံရန်ကိစ္စကို မူ စဉ်းစားပါမည်။

ပောင်းတော့-ဘူးသီးတောင်လုပ်းအတွက်၊ လွန်ခဲ့သည့် ၁၇၃၄ နှစ် အတွင်းနှစ်ဝိုင်ကုန် ကြော်လွှာပေါင်း။

* ၂၆၀။ မွန်တာ အပွဲ့ဂျော်။ ၁၆၀၈ စစ်တွေ ကျေးလက် မြောက်ပိုင်း)။ ၁၆-မိုင်မျှသာ ရှည်လျားသည့် မောင်းတော့ ဘူးသီးတောင်လမ်း ကောင်းမွန်ရေး အတွက် လွန်ခဲ့သည့် ၁၇၃၄ နှစ်အတွင်း နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ငွေမည့်မျှ ကုန်ကျုရသည်ကို အစိုးရက ဖော်ပြုပါမည်လား။

ပြည်သူ့လုပ်ငန်း၊ ပြန်လည် ရုထောင်ရေးနှင့် အလုပ်သမား ဌာနဝန်ကြီးဌာနပါတီမန် အတွင်းဝန် (မိုလ်မတင်)။ ၁၆-မိုင် မှ ရှည်လျားသည့် မောင်းတော့-ဘူးသီးတောင်လမ်း ကောင်း

(၂၁)

မွန်ရေးအတွက် လွန်ခဲ့သည့် ငါးနှစ်အတွင်းတွင် နှစ်စဉ် နှစ်
တိုင်း ပြင်ဆင်ပြုပြင်ရရှိ ကုန်ကျသော အသေးစိတ် ငွေစာရင်း
များကို စစ်တွေခံရှင် အင်ဂျင်နီယာဝန်ရုံးတွင်သာ ထားရှုပါ
သဖြင့်၊ ဤမေးခွန်းကို အတိအကျ မဖြော်ပြုနိုင်ပါ။ လိုအင်
သော အသေးစိတ် ငွေစာရင်းများကို စစ်တွေခံရှင် အင်ဂျင်
နီယာဝန်ထံမှ တောင်းဆိုထားရာ ငှါးထံမှ အစီရင်ခံစာ ရရှိ
သောအခါဘွဲ့ ထပ်မံဖြော်ပြုမည်။

ဘူးသီးတောင်မြို့တွင်းရှိ လမ်းများ ပြင်ဆင်ရန်။

* ၂၆၁။ ၂၇၈တာ အဖွဲ့ချုပ်း (စစ်တွေကျေးလက်
မြောက်ပြုင်း)၊ မြေပြင်ပြင်းမရှိသဖြင့် ဘူးသီးတောင် မြို့တွင်းရှိ
လမ်းများမှာ အသုံးမပြုနိုင်လောက်သော အခြေသို့ ရောက်နေ
သည်ကို အစိုးရက သိရှိပါသလား။

သိရှိပါလျှင် ထိုလမ်းများကို ပြင်ဆင်ရန်အတွက် အစိုးရ^က
ပြည်သူ့ လုပ်ငန်းဇာန်အား တာဝန် ထွေပေး ပါမည်လား၊
အစိုးရက ထိုလမ်းများကို ပြည်သူ့ လုပ်ငန်းဇာန်လက်သို့ လွှဲ
ပြောင်း မပေးနိုင်လျှင် ယခင် စစ်မဖြစ်မီ အချိန်က မင်းပြား
တောင်းကော်မီတိကုံသို့ တောင်းကော်မီတိတရပ် ဖွဲ့စည်းပေး
ရောက်ကို အစိုးရက အရေးယူစီးစားပါမည်လား။

ဗျားမာရေးဌာနဝန်ကြီး၏ ပါလီမန်ဆတွင်းဝန် (စော
အောင်ပါ)၊ ဘူးသီးတောင်မြို့တွင်းရှိ လမ်းများမှာ ပျက်ဆီး
ထိုယ်းနေသည်ကို သိရှိပါသည်။ အဆိုပါလမ်းများကို မြေပြင်
ပြင်ဆင်ပေးရန်မှာ စစ်တွေခိုက်တွေ့ဖြတ် ကောင်စီ၏ ဘာဝန်သာ
ဖြစ်ပါသည်။ စစ်တွေခိုက်တွေ့ဖြတ် ကောင်စီအား ငှါး၏ ဘဏ္ဍာ

(၂၂)

ရေးအခြေအနေအရ တတိနိုင်ယလောက် ထိုလမ်းများကို မြှင့်ပေးရန် ညွှန်ကြေားပါမည်။

ဘူးသီးတောင်ကွင် တောင်းကော်မီတရိတ် ဖွဲ့စည်းပေးရန် ကိုစွဲကိုမှု၊ စဉ်းစားပါမည်။

အရှေ့ပါက္ခတန် တွင် ယနေ့အထိ ဒိုက္ခံနေရသော
(Ruwangya)ရိန်းများ (Arakanese)ရိုင်ဗုဒ္ဓသည်များ။

* ၂၆၂။ ၁၇၈၀၁၃၇။ (စစ်ကျော်ကျော်-
ကမြောက်ပိုင်း)။ ၁ (က) အရှေ့ပါက္ခတန်နိုင်ငံတွင် ယနေ့
အထိ ဒိုက္ခံနေကြေားရသော (Ruwangya)ရိန်းများ
(Arakanese) ရိုင်ဗုဒ္ဓသည်များ အရေအတွက် မည်မှန်၍
သည်ကို အစိုးရကဖော်ပြပါမည်လား။

(ခ) အစိုးရက ငြင်းတို့အား ကူညီပေါ်လျှပ်၊ မည်မျှကူညီ[။]
ကြောင်း ဖော်ပြပါမည်လား။ မည်သည့်အကူအညီမျှမပေး
နဲ့ပါလျှင် ငြင်းတို့၏ အခြေအနေ မည်သိရှိရ၍ ငြင်းတို့အား
ထိုအရပ်တွင်မည်သူတို့ကကျေးမွေးထောက်ပံ့ထားပါသနည်း။

(ဂ) ငြင်းတို့အား နေရင်းဒေသများထို အေးစိုရကမည်
သည့် အဆိုင်လောက်တွင် ပြန်လည်ခေါ်ငြင်းဆောင်ထားပေး
ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း အစိုးရကဖော်ပြပါမည်လား။

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာန ဝန်ကြီး၏ ၁၁၁၄၉
အတွင်း၎န် (၅၇၈မောင်မောင်စိုး)။ ၁ (က) ရ ၈၇၄းများ
ရိုင်ဗုဒ္ဓသည်ပေါင်း ၅,၀၀၀-ခန့် ယနေ့အထိ အရှေ့
ပါက္ခတန်နိုင်ငံတွင် ဒိုက္ခံနေကြေားသည်။ သိရှိရပါသည်။

(၂၃)

(ခ) င်းတိမှာ ပါကစွတန် နိုင်ငံသားများ အဖြစ်ကို ဆွေးချယ်ရယူပြီးပြီ့ သိရှိရပါသည်။

(ဂ) (ခ) တွင် ဖြေဆိုထားသည့်အလျောက်၊ င်းခုက္ခ သည်များကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းသို့ ခေါ်ငင်ရန်မလိုဘူး။

* ၂၆၃။ ၁၇၈၀၁၁၁။ (စစ်တွေ ကျေးလက် မြောက်သိမ်း)။ (က) ယခု အချိန်တွင် မောင်းတော်၏ ရှေ့နှင့် ရှေ့နှင့် ခုက္ခသည် အရေ အတွက်ကို အစိုးရက ဖော်ပြုပါမည်လား။

(ခ) င်းတိအား အစိုးရက အကျော်အညီ မည်မျှပေးခဲ့၍ င်းအကျော်အညီကို အစိုးရက မည်သည့်အခိုင်အထိ ဆက်လက် ပေးမည့်အကြောင်းတိုကို အစိုးရက ဖော်ပြုပါမည်လား။

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဒွာန ဝန်ကြီး၏ ပါလီမန် ၁၇၈၀၅၇ (ဦးမောင်မောင်စိုး)။ (က) မောင်းတော် ယနေ့အထိ၊ ရှေ့နှင့် ခုက္ခသည်ပေါင်း ၅၂၀၂ ယောက် ၅၉၂၂ပါသည်။

(ခ) င်းခုက္ခသည်တိအား၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့များ ဖွံ့ဖြိုးအပ်ချုပ်ပုံနှင့် ညွှန်ကြားချက်များ အရ ကယ်ဆယ်ရေး စခန်းများ ဖွင့်လှစ် ပေးသွက် ရိုက္ခာ ပစ္စည်းနှင့် အဝတ်အယည်ဝေင့်ပေးပြီး၊ ကူညီ စောင့်ရှောက် ခဲ့ပါသည်။ င်းခုက္ခသည်များ မိမိတို့ နေရာင်း ဌာနသို့ ဆူပူ သောင်းကျွန်းမှုကြောင့် ပြန်မလိုခိုင်သေးသည့် အတွင်း ဆက်လက် ကူညီရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

(၂၄)

ဘူးသီးတောင်မြို့နယ် လယ်သမားများထံမှ ဝပါးဝယ်ယူရေး။

* ၂၆၄။ မစွဲတာအဖွဲ့ဝါး (စစ်တွေ ကျေးလက် မြောက်ပိုင်း)။ ။(က) ၁၉၅၁-ခုနှစ်တွင် ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်ရှိလယ်သမားများစွာတို့မှာ ဘူးသီးတောင်(S.A.M.B) အက်စ်အော်အမှုပါ မှ အရှုံးပုဂ္ဂိုလ်များ၏ နည်းလမ်း မကျ မူများနှင့် မတရားသည့် နည်းပရီယာယ်များကြောင့်၊ (Local Basket) ရပ်သုံးတင်းတောင်းဖြင့် ဝပါးတင်းရေ တရာ့လျှင် ငွေ ၁၁၈-ရထိက်ပါလျက်၊ မရှိဘဲ ငွေ ၇၅°-မှ ၉၈-အထိ သာ ရရှိသဖြင့် ဆင်းရသား လယ်သမားများ အထူးနှစ်နာရ သည်ကို အစိုးရ သိရှိပါသလား။ သိရှိပါလျင် နောက်နောင် တွင် ထိကဲ့သို့သော နည်းလမ်းမကျ မတရားမူများ မဖြစ်ပွား နိုင်ရေးအတွက် အစိုးရ အရေးဟူပါလား။

(ခ) ဝပါးရွေးနှစ်ဆူမျှ ရနိုင်သည့် အရှေ့ ပါကစွဲတန် နှင့်သို့ စစ်တွေဖို့ပြုတဲ့ စပါးများ နှီးထဲတို့မြှင့်းကို တား သီးပို့ပင်နိုင်စေခြင်းငှာ စစ်တွေဖို့ပြုတဲ့ လယ်သမားများ အတွက် အက်စ်အော်အမှုပါ မှ တဆင့် အစိုးရထံမှ ဝပါးရွေး တန်ရာတန်ဘိုး ရရှိရေးကို အစိုးရက ကြည့်ရေးဆောင်ရွက် ပေးပါမည်လား။

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခန်းတော်ဌာန ဝန်ကြီး၏ ပါလီမန် အတွင်းဝန် ပြီးမောင်မောင်စိုး။ ။(က) မသိပါ။ အမှန် ဆင်စစ်မှာ (၄၆ ပေါင်း) တင်းတရာ့လျှင် အစိုးရသတ်မှတ် သောရွေး ၂၀၅°-ဖြစ်ပါသည်။ (၂၃ ပေါင်း) တင်းတရာ့ လျှင် ငွေ ၁၄၂°-ဂဲ ကျသင့်ရမည်။ သို့ သော် အရပ် သုံး

တင်းတောင်းနှင့် ချင်သောစပါးများမှာ လျော့လျှင် သော်
ငှင့်၊ ညံ့လျှင်သော်ငှင့်၊ စပါးဝယ်ယူရေး အကြံပေးအဖွဲ့၏
ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း ရွေးဖြတ်တောက်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့
ရွေးဖြတ်တောက်သော်လည်း မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ စပါးတင်း
၁၀၀-လျှင် ငွေ ၇၅၎၊ မှ ၉၈-အထိ ရွေးကျဆင်းနိုင်ရန်
အကြောင်းမမြင်ပါ။ နည်းလမ်းမကျ မတရားမူများ မြှုလုပ်
ကြောင်း၊ အထင်အရှား ပြသနိုင်ပါက တိရောက်စွာ အရေး
ယူပါမည်။

(ခ) စစ်တွေခရိုင်တွင် နိုင်ငံတော် တောက်ပသီးနှံ ရောင်း
ဝယ်ရေးအဖွဲ့က ဝယ်ယူသော စပါးရွေးနှုန်းများ ပြည်ထောင်
စု မြန်မာနိုင်ငံတွေမှူးလုံးအတွက် တန်ရာတန်ဘိုးကို နိုင်ငံတော်
အစိုးရက သတ်မှတ်ထားသော ရွေးနှုန်း ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံ
မြို့းသို့ မြို့းကြောင်မြို့းရှက် ထုတ်ရောင်းသည့် ရွေးကို အခြေမြှု
ရွှေးပိပေးရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။

ထိုင်းပြည်မြို့ လွှတ်တော် ပါလီမန်၊ ၁၉၅၁-၃၊ ၀၁၌ ၁၄၁
အၑ၉။အၑ၀းအၑ၁၀။၂၅။

နံပါတ်စဉ်	မြို့နယ်အမည်	ကျေးရွာအမည်	၁၉၆၄ခြားစီမံခွဲစာရင်းရွှေ့သူ၏ဖြော်ပြန်ဖောက်ရွှေ့သူများအမည်	ရန်လျှို့ဒရေးရှိတော်လွှာ	ရှိတော်လွှာ	အူရှေ့ကံနံပါတ်အမှုပို့ဆောင်ရွက်ခြင်း
၁	မောင်းတော်	အင်တူလ	ပေါ်ထိအူရဟန်မန်	၀၀၂	၄၅၁	မရှိ။
၂	"	ကျူးဝ	မွတ်စလင်ဗျာကြီး	မရှိ။	၃၁၀	"
၃	"	ထန်ချောင်း	ရိုလိုလ်ရဟန်မန်	၂၃၁	၄၆၆	၁
၄	"	"	ရရှိနဲ့ကြီး	၁၀၀	မရှိ။	မရှိ။
၅	"	ရဲအောင်	ရိုဟင်ရာဘူးကြီး	၃၉၅	၅၅၃	၁
၆	"	ကမောင်းဆိတ်	အောင်ချုပ်ခါလိုက်	၁၂၉	၂၂၅၀	၁
၇	"	ဘောက်ရူး(ဘာ၁၈)	ရရှိနဲ့ကြီး	၅၀၃	၃၇	မရှိ။
၈	"	သက်ကယ်ပြီ	"	၂၉၉၀	၁၁၉	"
၉	"	ကျောင်းနိုင်	နှုံးများ	၇၅	၂၂၃	၁
၁၀	"	လိုင်းသေ	အုမာရ်အလီ	၂၀၃	၁၀၇၅	၁
၁၁	"	ငရီးချောင်း	ရိုဟင်ရာဘူးကြီး	၆၀	၁၇၂	၁
၁၂	"	မှိုင်းဇော်ခွဲဆုံး	မသိဘူး	မရှိ။	၇၉	၁
၁၃	"	သစ်တုံးနတ်လေးမျိုး	"	၂၁၂	၂၅၂	မရှိ။
၁၄	"	နန်းရာကုန်း	ရိုလိုလ်ရဟန်မန်	၁၂၉	၅၀၀	"
၁၅	"	သစ်တုံးနတ်ခွဲဆုံး	ရုရှာများ	၁၀၆	၂၀၀	၁
၁၆	"	လက်ယာချောင်း	မွတ်စလင်ဗျာကြီး(နာမည်မသိ)	မရှိ။	၅၀၃	မရှိ။
၁၇	"	ထမန်သာ	အော်လူရုရ်မန်	၃	၉၃၄	အလယ်တန်းကျောင်း တကျောင်း
၁၈	"	သက်ကံရာ	မောက်ဘုလ်အလီ	၁၀၅	၁၁၆၃	၁
၁၉	"	ခရန်းသုက္ခသား	အဟ်မဖို့များ	၉၆	၀၁၂	၁
၂၀	"	လိုင်ကျုံး	မွတ်စလင်ဗျာကြီး(နာမည်မသိ)	မရှိ။	၂၂၀	မရှိ။
၂၁	"	လွှာဗွား	နှုရဖြစ်	"	၁၂၇	
၂၂	"	မဒဂေဒ်နာဒင်	မိုဟမွှေ့ရဟန်မန်	၂၀	၁၂၄၁	၁
၂၃	"	မဒဂ်	ဖော်လူရုရ်မန်	"	၂၉၆	မရှိ။
၂၄	"	မဒဂ်	ရရှိနဲ့ကြီး(နာမည်မသိ)	၅၁၅	၄၃၆	မြန်မာစာ မူလတန်း တကျောင်း
၂၅	"	ရွက်ကျင်ရှုနှင့်ရွက်ကုလား	အိုမှုမှု	၅၀၂	၄၀၂	မရှိ။
၂၆	"	တပူလာတူလီ	အော်ရဟန်မန်	၆၀၅	၂၃၆၉	၁
၂၇	ဘူးသီးတော်	အထက်ချောင်းတော်	အောင်ချုပ်မာန်	၃၀၅	၂၃၆၉	၁
၂၈	"	ကျောင်းတော်	အောင်ချုပ်မာန်	၃၀၇	၀၂၂	၁
၂၉	"	တီမေ	မောက်ဂုဏ်ပါးလုံမန်	၁၂၆	၁၁၀၀	၁

၁၉၅၂-ခုနှစ် အတွင်း စစ်တွေခရှင် သီးစားခ ချထားရေး
ကော်မီတိက ဆုံးဖြတ်သော သီးစားမူးများ။

မွေတာ အပ္ပါဒါး (စစ်ကွေ အနောက်ပိုင်း)

* ၁၀၃။ ၁၉၅၂-ခုနှစ် အတွင်း စစ်တွေခရှင် သီးစားခ ချထားရေး
ကော်မီတိက ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်သော သီးစားခ ချထားရေး အမူပေါင်း မည်ရွှေ. မည်မျှ ရှိသည်ကို
မြှိုနယ်အလိုက် အစိုးရက ဖော်ပြုပါပည်လား။

အိမ်ရာဆောက်လုပ်ရေးနှင့် အလုပ်သမားငြာနာန်ကြီး၏
ပါလ္မာန်အတွင်းဝန် (ရီးမချွေ)။ * ၁၀၃။ ၁၉၅၂-ခု
နှစ်အတွင်း စစ်တွေခရှင် သီးစားခ ချထားရေး ကော်မီတိက
ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော သီးစားအမူပေါင်းမှာ အောက်ပါ အတိုင်း
ဖြစ်ပါသည်။

မြှိုနယ်		အမူပေါင်း
(၁) စစ်တွေ	....	၀
(၂) ရသေ့တောင်	....	၃
(၃) မူးသီးတောင်	{	
(၄) မောင်းတော့	....	၀၀၀ ခန့်
(၅) ကျောက်တော်	....	မရှိ။
(၆) မြိုတောင်း	....	၁
(၇) မင်းပြား	....	၂
(၈) ပေါက်တော့	....	မရှိ။
(၉) ပုဇွားကျွန်း	....	မရှိ။

(j?)

ကျေးရွှေသီးဝားချထားရေး ကော်မီတ္ထလူမြို့များ
ခန့်ထားရေး။

မရတာအပ်ရှုစေး (စစ်တွေအနောက်ပိုင်း)။

* ၁၀၄। (က) မူးသီးတောင် မြန်ယ်တွင် မိမိတို့ ဘာသာမိမိတို့ ခန့်ထားသော ဗာတာလဒါ၊ ကော်မီတိလျှော့
များအား ကျေးဇူာ သီးစားချထားရေး ကော်မီတိတွင်ရှာယူ
များ ခန့်ခြင်းပြန်လည် အစိုးရကအားဖြေပေးထားပါသလား။

(ခ) မြန်ယ် သီမဟ္ဂလ ခရိုင် ဗာတာလာစာ ကော်မီတီက
ကျေးချွာ သီးစုံအုထားရေး ကော်မီတီတွင် လူသစ်ခန့်ထား
ခြင်းနှင့် လူဟောင်းများ ပြောင်းလဲခြင်းကို အာဏာပိုင်များ
မသိရှိဘဲ ပြုလုပ်နေသည့်များ အဖွဲ့ရက ရှင်းကော်မီတီအား
အမိန့်ပေးထားခြင်းကြောင့်ပါလား။

(၁) အခွင့်အာဏာ မပေးထားလျှင် ကျေးရွာသီးစား
ခုထားရေး ကော်မီတိတွင် ယခုကဲ့သို့သော အဆင်မပြောများ
မပေါ်ပေါက်စေရန် သက်ဆိုင်ရာ မြှိုဖိုင်အား အပြင်လူများ
ပစ္စက်ဖက်စော ကော်မီတိလူမြှိုးများ ခန့်ယားနိုင်ရန် အစိုး
ရက အာဏာပေးပါမည်လား။

အိမ်ရာဆောက်လုပ်ရေးနှင့်အလုပ်သမားငြာနာနှင့်ကြီး၏
ပါလ္မာဖန်အတွင်းဝန် । * ၁၀၄။ ၂(ဦးမရွှေ) (က)
အာဏာပေးမထားပါ။

(e) ଅଭିନ୍ଦିପେଣ୍ଟାର୍କ୍‌ପିଲ୍

(၈) မပေးနှင့်ပါ

(၂၀)

စစ်တွေခရှင် သီးစားချထားရေး ကော်မီတေ ဖွဲ့စည်းရေး၊
မွှေတာ အဗ္ဗုံကြော်း စစ်တွေအနောက်ပိုင်း။

* ၁၀၅။ ၁(က) စစ်တွေခရှင်အတွက် ခရှင်သီးစား
ချထားရေး ကော်မီတီ အသစ်ကုန် ၁၉၅၃-ခုနှစ်အတွက်
သင့်လျှော်သော ရွှေးကောက် ပွဲဖြင့် အစိုးရက ဖွဲ့စည်းပါ
မည်လား။

(ခ) ထိရွေးကောက်ပွဲ မလုပ်နိုင်ပါလျှင် အစိုးရက စစ်
တွေခရှင် သီးစားချထားရေး ကော်မီတီတွင်လုံလောက်သော
ရိုင်ရွာ (Rwangya) မူဆလင်လူမျိုးများကိုအဖွဲ့ဝင်များ
အဖြစ် ခန့်ထားပါမည်လား။

အိမ်ရာအောက်လုပ်ရေးနှင့်အလုပ်သမားငြားနာဝါး၏
ပါလ္မာနှင့်အတွင်းဝန် (ဦးမရွှေး)။ * ၁၀၅။ ၂(က)
အခြေ အနေအရ ရွှေးကောက်ပွဲဖြင့် ဖွဲ့စည်းရန် မဖြစ်နိုင်
သေးပါ။

(ခ) ဥပဒေစည်းကမ်းနှင့် ညီညွတ်၍ အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်သင့်
ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ ခရှင်သီးစား ချထားရေး ကော်မီတီ
ဥက္ကဋ္ဌ (ခရှင်ဝန်)က ထောက်ခံလျှင် နိုင်ငံတော် အစိုးရက
ခန့်ထားပါမည်။

စစ်တွေခရှင်တွင် အစိုးရသမားရာရိုးများ အချိုးကျ ခန့်ထားရေး။
မွှေတာအဗ္ဗုံကြော်း (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၀၆။ ၂(က) စစ်တွေခရှင်တွင်ငြားနာအလိုက် ရရှိ
ပုံစံဘာသာအရနှိုးရှေနှင့် ရိုင်ရွာ (Rwangya) မူဆလင်
ဦးရေ မည်မျှရှိပါသနည်း။

(ခ) ရိုင်ရွာ **Rwangya** မူဆလင်အရာရှိများ၏အရေအတွက်သည် ငြင်းခိုင် အတွက် နည်းနေပါလျှင် လူဦးရေ အလိုက် တိုးတက် ခန့်ထားပါမည်လား။

အိမ်ရာဆောက်လုပ်ရေးနှင့်အလုပ်သမားငွားနာဝန်ကြီး၏
ပါလ္ဗီမန်အတွင်းဝန် (ဦးမရွှေ)။ * ၁၀၆။ (က) မှုခွဲ
ဘာသာ အရာရှိ ၂၂-ဦးနှင့် မူဆလင်အရာရှိ ၁၉-ဦးရှိပါ
သည်၊ မူဆလင်အရာရှိများထဲမှ ရိုင်ရွာဟုရုံးတွင်မှတ်ပုံတင်
ထားခြင်းမရှိပါ။

(ခ) လူဦးရေနှင့် ဘာသာအလိုက် ခိုင်များတွင် အရာရှိ
အချိုးကျ ခန့်ထားရန်မူကို အစိုးရက လက်မခံ နှိုင်ပါ။ သို့
တော်သော အရာရှိများကို လူမျိုး ဘာသာမရွှေး မည်သည့်
ခိုင်သို့မဆို တိုင်းပြည်၏အကျိုးကိုရှေ့ရှုပြီး ခန့်ထားရပါသည်။

စစ်တွေခရှင်ရှိ ၃-နှစ်အမှုထင်းသော အစိုးရအမှုထင်းများအား
အနယ်နယ်သို့ ပြောင်းရှေ့ ခန့်ထားပေးရန်။

မစွေတာ အဖွဲ့ဂုဏ်စီး (စစ်တွေအနောက်ပိုင်း)။

* ၁၀၇။ စစ်တွေခရှင်တွင် ၃-နှစ်အမှုထင်းပြီးသော
အစိုးရအရာရှိများကို အပြင်ကျယ်၍ မဟုသတေတိုးပွားစေရန်
ပြည်တောင်စုအတွင်းရှိ အနယ်နယ်သို့ ပြောင်းရှေ့ ခန့်ထားပါ
မည်လား။

အိမ်ရာဆောက်လုပ်ရေးနှင့်အလုပ်သမားငွားနာဝန်ကြီး၏
ပါလ္ဗီမန်အတွင်းဝန် (ဦးမရွှေ)။ * ၁၀၇။ စစ်တွေ
ခရှင် တရာ့အတွက်သာမဟုတ်ဘဲ အခြားသော အားလုံး ခရှင်
များအတွက် အရာရှိများကို ခရှင်တရာ့တွင် သာမန် အားဖြင့်

(၃၀)

ဤ-နှစ်ထက် ကျော်လွန်၍ မထားရှိရန် လိုအပ်သောအွန်ဗြား
ချက်များ ထုတ်ဆင့်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

၁၆၄၃-ခုနှစ်တွင် ဆောက်လုပ်သော ရရှိနောင်းမကြီးမြှုပ်
ပေးရေး။

မွတာအဗ္ဗူးကြော်များ (စစ်တွေအနောက်ပိုင်း)။

* ၁၀၀။ ၁၉၄၃-ခုနှစ်တွင် မတာမိတ် တပ်များက
တောင်ဘရှိမှ ရာဂါဘိ (မောင်းတော်)သို့ စစ်အတွက်
ဆောက်လုပ်ထားသော ရရှိနောင်းမကြီးကို အသွား အလာ
သွယ်ကူစေရန် အစိုးရကမြှုပ်ပါမည်လား။

ဒီမိုကရေးစိ အသစ္စရ အုပ်ချုပ်ရေး ဌာန ၁၂၅ ၁၂၅ ၁၂၅
ပါလီ၁၇နှစ်အတွင်း၀၇၅ (၆၇၈ကျော်တွင့်)။ * ၁၀၀။ မောင်း
တော်၊ တောင်ဘရှိလမ်းမှာ ပီ၊ အမလျှူး၊ ပီ၊ ခေါ် အဆောက်အအိ
န့်၏ လမ်းပန်းဌာနက ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရသော လမ်း
မဟုတ်ပါ၊ သို့သော် ငှါးလမ်းအား အမြန် မြှုပ်နည်းအတွက်၊
ရရှိနိုင်းများက သက်ဆိုင်ရာတို့အား ကုန်ကျော်မည့် ခန့်မှန်း
ခြောက်များ ရေးဆွဲစေသွက် အရေးယူ ဆောင်ရွက်နေ
ပြီဟု သိရှိရပါသည်။

မောင်းတော် နှင့် တောင်ဘရှိသိမ်းတော် ၁၇၅ ၁၇၅ ၁၇၅
မြန် လည်ဗုံးလွှဲပေးရေး။

မွတာ အဗ္ဗူးကြော်များ (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၀၉။ ယခင် စိုး မဖြစ်မီကတဲ့သို့ မောင်းတော်နှင့်
တောင်ဘရှိသို့ သင်္ကာခိုးကို စစ်တပ်နှင့် အများပြည်သူတို့
အသံးပြန်ရန် ဖြစ်လည်ဖွင့်ပါမည်လား။

ဒီနိကရရှစ်ပေသန္တရာဇ်ချုပ်ရေးဌာနဝန်ကြီး၏ပါလ္မာန်
အတွင်းဝန် (ဦးကျော်တင့်)။ ။* ၁၀၉။မြန်လည်ဖွင့်လှစ်
ပေးရန် အာရကန် သဘောကုမ္ပဏီအား တိုက်တွန်းယား
ဆဖြစ်ပါသည်။

မောင်း တော်နှင့် မူးသီး တောင်လန်း မ ကြီး မြှုပ်နည်း သည်
ကုန် ကျော် ရိုက် ငွေ ဖော်ပြရန်။

မွေတာ အပွဲ့ကြော်မီး (စစ်တွေ အနောက်ရိုင်း)။

* ၁၁၀။ ။လွန်ခဲ့သည့် ၃ နှစ်အတွင်းက၊ မောင်း
တောနှင့် မူးသီးတောင်လန်းမကြီး မြှုပ်နည်းအတွက် ငွေကို
မည်သိအသုံးမြှင့် မည်မှုကုန်ကျသည်ကို အစိုးရက ဖော်ပြ
ပါမည်လား။

ဒီနိကရရှစ်ပေသန္တရာဇ်ချုပ်ရေးဌာနဝန်ကြီး၏ပါလ္မာန်
အတွင်းဝန် (ဦးကျော်တင့်)။ ။* ၁၁၀။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်အတွင်း
အကျ မဖြေကြား နိုင်သေးပါ။ ဂုဏ်ပေးမေးမြန်းပြီး ဖြေဆို
ပါမည်။

မူးသီးတောင်ရှိ မြည်သူ့ဆေးရုံကြီးကို ၁၉၅၄ ခုနှစ်အတွင်း
ပြီး စီးအောင် အမြန် ဆောင်လုပ်ပေးရန်။

မွေတာ အပွဲ့ကြော်မီး (စစ်တွေ အနောက်ရိုင်း)။

* ၁၁၁။ (က)မူးသီးတောင်ရှိ မြည်သူ့ဆေးရုံကြီးမှာ
ပျက်စီးပို့ယွင်းနေ၍ပို့တွင် ရာသီဥတုကြောင့် မြှုပူမည်
ထိုးရိုမ်ရသည်ကို အစိုးရသိပါသလား။

(ခ) သိပါ ယျင် ၁၉၅၄ ခုနှစ် ပို့မကျ မီဆေးရုံ

(၃၂)

အ ဆောက် အ ပြီးများ ပြီးစီး အောင် ဆောက် လုပ် နိုင်စေရန်
မည်သည့်နေ့တွင်စတင်ဆောက်လုပ်ပါမည်နည်း။

ဒီဂိုကရေစိအေသနရှုံးရှုံးနှာနိုင် ဤောက်ပါလ္မန
အတွင်းဝန် (ပြီးကျော်တင့်)။ * ၁၁၁။ (က) သိ
ပါသည်။

(ခ) ၁၉၅၂—၅၃ ခုနှစ် အတွင်း ဆောက် လုပ် ရန်
အမိန့်ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

ဗုံးသီး တောင် မြို့နယ် ဝင် တွေ ကျွန်း ပေါ်သူ့ဝင် တွေ ခရိုင်ရှိ
အခြား မြို့များမှ သောင်းကျွန်း သူတို့၏ ဘေးရန်
ကြောင့် ပြေးလာသော ရရှိနိုင်ရှာတို့အား
ပြန်လည်နေရာချထားပေးရန်။

မွေတာ အပွဲဖော် စစ်တွေအနောက်ပိုင်း

* ၁၁၂။ *(က) ဗုံးသီးတောင်မြို့နယ်နှင့်စစ်တွေကျွန်း
ပေါ်တွင် ၁၉၄၂ ခုနှစ်မှစ၍ စစ်တွေခရိုင်ရှိကျောက်တော်မြို့
ဟောင်း၊ မင်းပြား၊ ပတ်တော်နှင့်ရသေ့ တောင်များမှပြေးလာ
ကြသော ထောင်ပေါင်းများစွာသောရရှိနိုင်ရှာ ရသော Rwangya
မူဆလင် ခုကွဲသည့်များသည် ယခုတိုင်အခက်အခဲကြီးစွာနှင့်
အ သက် မွေး ဝိုး ကျောင်း ရှာ နေ ရသည် ကို အ စိုးရသိပါ
သလား။

(ခ) သိပါလျှင် မိုးမကျမိုင်းတို့ကို နေရာပြန်လည်ချထား
ပါမည်ထား၊ သို့မဟုတ် ငြင်းတို့အား အသက် မွေး ဝိုး ကျောင်း
အတွက် အလုပ်ပေးပါမည်လား။

(၃၃)

ဒီနိကရေစိပ်သနရုံးချုပ်ရေးဌာနဝန်ကြီးောင်းလေ့မန်
အတွင်းဝန် (ဦးကျောတင့်)။ * ၁၁၂။ ၁(က)
ပထိပါ။

(ခ) ငြင်းတိုင် မူလကျွေးရွှာများသည် သောင်းကျွန်း
သူတိုင် ဘေးရန်မှုလုပ်ခြေမှုပို့သည်ဟု သက် ဆိုင်ရာ အရာရှိထံမှ
အစီရင် ခံစားရ ရှိခဲ့သွေ့ ငြင်းတို့အား လျင်မြန်စွာ ပြန်လည်
နေ ရာ ခု ထားပေးပါမည်။ ဘေးရန် မ လုပ်ခြင်း အတွက်
ပြန်လည်နေရာချထား မပေးနိုင်သောသူများအား အခါအား
လျော်စွာ တတ်နိုင်သမျှ အကူအညီများပေးပါမည်။

လူမျှီးစုံဖွှဲတော်ညီလာခံမှတ်တမ်း ၁၉၅၃ ခု ၀၁၏ ၃။
အထည်းဆေး အမှတ် ၉။

* * * * *

(१५)

မူဆလင် လင်မယားကွာရှင်းရေး ဥပဒေနှင့်
ဝိဇုံး၍

မွှေတာ အမ်းအေး၊ ရေး၊ ပါနီမန်လွယ်ကော်တွင်
ပြောဆိုချက်များ။

မွတ်သာ အပွဲ့ဝါး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။ ။နာယ
ကြီးခင်များ၊ ကျွန်တော်လက်ရှိအစိုးရရဲ့ လုပ်ငန်းတွေနှင့်
ဖူးဆာပါယာ၍ကို အမြဲ စိတ်ရောကိုယ်ပါထောက်ခံတဲ့အမတ်တ
ယောက်ဖြင့်တယ်ဆိုတာ သည်လွယ်တော်က သိမြို့သားပါဘဲ
အဲ သည် လို ဘဲ အမြဲ၊ ထောက် ခံ သွား မည် ဆိုတာ ကို လည်း
သည်လွယ်တော်မှာ ကျွန်တော် အတိအလင်းကျေညာပါတယ်။
တာပေမည့် ဘာသာရေးကိစ္စမှာတော့ ကျွန်တော်လွယ်လုပ်စွာ
ပြောခွင့် ရှိ တယ် လို့ ယုံကြည် တဲ့ အ တွက် ဘာ သာ ရေးနှင့်
ပတ်သက်လာသွေ့ပြောခွင့် ပေးပါလို့မည်လို့၊ အယူးယုံကြည်
ပါတယ်။ ကျွန်တော်သည် ဥပမာဏြမ်းကို မကနိုက်ဘဲ နေ
ခြင်ပေမည့် သည်လွယ်တော်ကို အခြေအနေမှန်ကို တင်ပြလို့
တဲ့အတွက် ယခုလို ပြောရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

နာယကကြီးခင်ဗျား။ ပဋိမ ကျွန်တော်အစီရင်ခံလိုတာက
ကျွန်တော်(အမဲအော)သင်တုန်းက Arabic ကို ဂုဏ်းထူး
ဘာသာအနေနှင့် သင်ဆဲပါတယ်။ အတောကြောင့် ကျွန်တော်
အစွဲလာမ် ဘာသာတရားတော်ကို သေသေချာချာ နားလည်
ပါတယ်။ ကျွန်တော်မှာ တခြားအစွဲလာမ်ဘာသာရေး ဆရာ
ကြီးတွေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ထင်မြိမ်ချက်တွေ ပေါ်မှာ အဖို့ပြုပြီး

ဘာ သာရေးမှာ ပြောဘို့မလိုပါ။ အမှန်စင်စစ် Select Committee က စစ်ဆေးတဲ့ သက်သေတွေ အားလုံးလိုလို ဘဲ သည်လို့ ဥပဒေကို မပြဋ္ဌာန်းဘို့ တောင်းဆိုသွားတယ်လို့ ကျွန်တော်သိရပါတယ်။ အစွဲလာမ် ဘာသာ တရားတော်နှင့် အညီ ယခုလို့ ဥပဒေကြော်းတရာ် ပြဋ္ဌာန်းဘို့ ကျွန်တော် ကိုယ် တိုင် အကြော်ပေါင်းများစွာ ကြော်ယူပဲပါတယ်။ တာ ပေ မည့် အဲသည်လို့ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းဘို့ ကုရိအာန် ကျော်းတော်က အခွင့် ပေးမတားတဲ့အတွက် ကျွန်တော် မလုပ်ခဲ့ပါ။ အဲဘာကြောင့် ယခုလို့ ဥပဒေကြော်းတရာ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်လျှင်၊ အစွဲလာမ် ဘာ သာတရားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ပါမည်။ ကျွန်တော် အစီရင်ခံခဲ့ တဲ့အတိုင်း တွက်ကြည့်လိုက်လျှင် ယခုလွှာတ်တော်ကို တင်သွင်းတဲ့ ဥပဒေကြော်းဘာ အစွဲလာမ် ဘာသာတရားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်နေတယ်ဆိုတာ သည်လွှာတ်တော်က လက်ခံလိုက်မည်လို့၊ ယုံကြည်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဖွဲ့စည်းအပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေထဲမှာ၊ ဘာသာရေး အားလုံးမှာ လွှတ်လပ်ခွင့် ပေးထားပါတယ်။ ဒုတေသနကြောင့် သည်လွှာတ်တော်က ဘာသာ ရေးကိစ္စမှာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နိုင်ခွင့် မရှိပါ။ တ ကယ်လို့ လွှတ်တော်က အဲသည်လို့ ဘာသာရေး ကိစ္စမှာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လျှင် ဖွဲ့စည်းအပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေထဲမှာ သေသေ ချာချာ ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေနှင့် ဆန့်ကျင်ရောက်မည်။ အဲသည်လို့ ရောက်လျှင် တိုင်းပြည်လူထိစိတ်ခါတ်ကို ထိခိုက်မည့်ပြင်၊ မူဆလင် လူထဲရဲ့ စိတ်ခါတ်ကို ပိုမြီး ထိခိုက်မည့်လို့ စိုးရိုးမိပါတယ်။

နာယကကြီးခင်များ။ အစွဲလာမ် ဘာသာ တရားတော်မှာ မူဆလင်အမျိုးသိုးများကို မူဆလင်ယောက်များများနှင့် တန်းတဲ့

အခွင့်အရေး ပေးထားသည့်ပြင် ကုရိအာန် ကျမ်းတော်မှာ
 လည်း၊ လက်ထပ်မှာ ကွာရှင်းမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး အားလုံးပါ
 ပြီးသားပါဘဲ။ ကျွန်တော်တို့ ကုရိအာန်ကျမ်းတော် ပါလီမန်
 လွတ်တော်က ဥပဒေတရုပ်ပြဋ္ဌာန်းပြီး မပြင်ဆင်နိုင်၊ အဓိပါယ်
 မရှင်းလင်းနိုင်ဘူး ဆိုတာ ကျွန်တော် မေးဇားရှင်ခံပါတယ်။
 ဟေတာယက်၊ ဖေကားနှင့် ရှေ့နိုယတ် တရားတော်များသာ
 ကုရိအာန်ကျမ်းတော်ရဲ့၊ အဓိပါယ်ကို ရှင်းလင်းနိုင်ပါတယ်။
 လောကမှာရှိတဲ့ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၊ မည်သည့် ဋ္ဌာနကမှ ကုရိ
 အာန်ကျမ်းတော်ကို မပြင်ဆင်နိုင်ပါ။ သည်ကျမ်းဟာ အလွှာ
 (ဘုရား) အရှင်မြိုတ်ရဲ့၊ အတည်ပြုပြီးသား ဉာဏ်ပါဒ်ပါ
 တယ်။ အဲသည်ဉာဏ်ပါဒ်ကို လိုက်နာတဲ့ လူတွေဟာ မူဆလင်
 လူမျိုးဖြစ်ပါတယ်၊ အစွဲလာမ်ဘာသာအရ တစ်တယောက်က
 ကုရိအာန်ကျမ်းတော်ထဲမှာပါတဲ့ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေ မပြည့်စုံ
 ဘူး၊ ဆိုမဟုတ် ကုရိအာန် ကျမ်းတော်ရဲ့၊ စာလုံးတလုံးကို
 တောင်မှ မယုံသင်ကာဖြစ်ပြီး ကုရိအာန် ကျမ်းတော်ကို ပြင်
 ဆင်ရမည်။ အဓိပါယ် ရှင်းလင်းရမည့်လို့ အထင်ရောက်လျှင်
 သူကို မူဆလင်လို့ မခေါ်နိုင်။ အဲတာ ကြောင် ကုရိအာန်
 ကျမ်းတော်ရဲ့၊ ပြဋ္ဌာန်း ချက် များကို အဓိပါယ် ရှင်းလင်းဘူး
 အကွက် လွတ်ကော်က ဥပဒေတရုပ် ပြဋ္ဌာန်းဘူးရှိရာ လုံးဝ မဖြစ်
 နိုင်ပါ။ အစွဲလာမ် ဘာသာ တရားတော်နှင့် ကုရိအာန် ကျမ်း
 တော်က မူဆလင် အမျိုးသိုးတယောက်ကို သည်ဥပဒေကြိုး
 ထက်၊ အဆ တယောင်ကောင်းတဲ့ အခွင့်အရေးတွေကို ပေး
 ထားတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် အတိအလင်း အစီရင်ခံပါတယ်။
 သည်ဥပဒေအရာ၊ မူဆလင် အမျိုးသိုးတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အခုံ
 အရေးတွေကို ဆုံးရုံးသို့သာ များပါတယ်။ အဲတာကြိုးရှိ

သည်လိုကိစ္စပျီးကို ဖွံ့ဖြိုးတော်က လုံးဝ မစဉ်းစားဘဲ၊ တရား
ရုံးတော်ကို မလွှာဘဲ၊ မူဆလင် ဘုတ်အဖွဲ့ပေါ်မှာသာ ဖွဲထား
ဘိရိပါတယ်။ ကုရာအာန ကျမ်းတော်နှင့် ရွှေ့ရှိသုတ် တရား
တော်မှာပါတဲ့ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေ အများအပြားရှိတဲ့ အနက်က
Quabin Namah ဆိတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်အချက်တောင်မှ သည်
ဥပဒေကြိုးထက်ပိုပြီး အရာရောက်နိုင်ပါတယ်။

ဘာဖြစ်လို့လဆိုလျှင် အဲသည် Quabin Namah ဘာ
လက်ထပ်မှ စာချုပ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ဥပဒေ ကြော်းထမ္မာ ပါတဲ့
အချက်တွေရော၊ ထည့်သွင်းနိုင်ပါတယ်။ ကုရံအာန် ကျမ်းလဲ
မှာပါတဲ့ လက်ထပ်မှုတို့ကွာရေးမှုတို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြဋ္ဌာန်း
ချက်များကို အကောင်အထည်ပေါ်လျှင်၊ ယနေ့လွှတ်တော်ကို
တင်တဲ့ ဥပဒေမျိုးနှင့် မဟုတ်ဘူး၊ ကုရံအာန်ကျမ်းတော်မှာပါ
တဲ့ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေကို အကောင်အထည် ပေါ်ဘူး မူဆလင်
ဘုတ်အဖွဲ့များကို စေတနာ? ဝန်ထမ်း အနေနှင့် ခန့်ပြီး ဥပဒေ
တရပ် ပြဋ္ဌာန်းဘူးသို့သာ ကောင်းပါတယ်။

ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အဲသည် အမတ်မင်းဟာ Select Committee ရဲ့ အစီရင်ခံစာ မှန်ကန် ချက် နှင့် Select Committee ရဲ့ မတရား ပြုလျက်တွေ့ကို ပြင်းပြင်း ထန်ထန် Challenge လုပ်သွား ပါတယ်။ Challenge လုပ်သွားတဲ့ အတိုင်း ဘယ်သူကမှ အဲသည် အမတ်မင်းရဲ့ ပြောဆိုချက် တွေ့ကိုမချေပဲပါ။ နယ်စပ်စုစုံရေးကော်မရှင် Frontier Enquiry Commission စတဲ့ ကော်မရှင်တွေရဲ့ စုစုံစုံချက် တွေကို လူထု သိအောင် ပုံနှင့် ထုပ်ဝေနှင့်လျင် ယခုလို ဘာ သာရေး ကိစ္စမှာ ဘာကြောင့် အဲသည် Select Committee ရဲ့ စုစုံစုံချက်တွေကို လွယ်တော်အမတ်မင်း အားလုံးဖတ်ရှု စစ်ဆေးနိုင်အောင်မာဝနှင့်ပါသလဲ၊ အမတ်မင်း Mr. Abul Bashar ပြောသွားတဲ့အထူးမှာ မမာမြဲည် အရပ်ရပ်က လူထု ငွေအမြောက်အမြား အကုန်အကျခံပြီး သက်သေတွေ ခေါ်ပူး စစ်ဆေးပြီး Select Committee ရဲ့ အစီရင်ခံစာကိုသက် သေတွေရဲ့ ထွက်ဆိုချက်တွေမှာ မူတည်ပြီး မရေးပါ ဘူးလို့ ပါပါတယ်။ အဲသည်လိုသာ သက်သေတွေရဲ့ ထွက်ဆိုချက်တွေ အပေါ်မှာ မူတည်ပြီး မလုပ်ချင်လျင် ဘာကြောင့်လူထုငွေကို သည်လောက်အမြောက်အမြား အကုန်ခံချပါသလဲ၊ အမတ်မင်း Mr. Abul Bashar က သည်-ဥပဒေကြိမ်းဟာ ဘာ သာ ရေးနှင့် ပတ်သက်တဲ့ အဘွဲ့ အဲသည်-ဥပဒေကြိမ်းနှင့် ထွက်ဆိုချက်တွေကို သေသေ ချာချာ လေ့လာ နိုင်အောင် အချိန်ယူ လုပ်သူ့ Select Committeeကို တောင်းဆို ဆဲတယ် ဆိုတာ လည်း ပြည်သူ့ လွယ်တော်မှာ ဆွေးနွေးတုန်းက ပြောသွား ပါတယ်။ အဲသည် ဘူး နောက်အပ်လျက်တော်မှာတင်ဆို

(၃၉)

တိုက်တွန်း ခဲ့တယ်လိုလည်း ပြောသူ ဗီတယ်။ ဘာ့ကြောင့်
သည်ဥပဒေကြိုးကို အသေအချာ မစစ်ဆေးခဲ့ပါသလဲ...

ဒေါက်တာစိန် ဘန်း ၅ သို့ တဲ့ မြောက် ပိုင်း)။ ၁
နာယကကြိုးခင်များ၊ အခြားလွှတ်တော်မှာဆွေးနွေးတဲ့ စကား
တွေကို အထက်လွှတ်တော်က အမတ်တယောက်ဟာ ပြောခွင့်
ရဖျင့် ပါလီမန် ထုံးတမ်းစဉ်လာနှင့် မညီညွှတ်ပါဘူး။

နာယက၊ သည်စကားကို ရပ်ထားပြီးတော့ အခြား
အသစ်ကို ပြောပါ။

မွေတာ အဖွဲ့ဝေါး (စစ်တွေအနောက်ပိုင်း)။ ၁လက်ဆက်
ပြီးတော့ အမတ်မင်း Mr. Abul Bashar ကဘာ-ပြောသူး
ပါသလဲဆိုလျှင် Select Committee ရဲ့ အစီရင်ခံစာ ထဲ
မှာ သူ့လက်မှက် မပါတဲ့ အပြင်သူရဲ့ ကန္နာက္ခာလွှာကိုလည်း
လက်မခံခဲ့ ဘူးလို့ ပါပါတယ်။ သည်ကိုစွာဟာ ဘာသာရေး
ဖြစ်တဲ့ အတွက် Select Committee က သူရဲ့ ကန္နာက္ခာ
လွှာကို လက်ခံပြီး အစီရင်ခံစာနှင့် တက္က ဝင်္ဂာန္တိ ဝါယာ
ရှိပါတယ်။ သူရဲ့ ကန္နာက္ခာကို ဘာကြောင့် လက်မခံပါ
သလဲ။ ဘာကြောင့် အစီရင်ခံစာနှင့်တက္က မတင်သွင်းပါသလဲ။
အဲတာကြောင့် Select Committee ရဲ့ မြို့မျက် တွေဟာ
နည်းလမ်းမအော်ပါ။ Select Committee က စစ်ဆေးတဲ့
သက်သေတွေ ရာခိုင်နှုံး အပြည့်လိုလို သည်ဥပဒေကြိုးမျိုး
မဆိုလားပါဘူးလို့ ထွက်ဆို-သွားပါ တယ်လို့ အမတ်မင်း
Mr. Abul Bashar ကအစီရင်ခံသွားပါတယ်။ အမတ်မင်း
Mr. Abul Bashar ရဲ့ ခပြောဆိုချက် မမှန်လျှင် Select
Committee က သက်သေခံ တွေရဲ့ ထွက်ဆိုချက် တွေကို

(၄၀)

တင်ပြခြီး Select Committee မှန် ကန့် ကြောင်း ပြသိသာ ရှိပါတော့တယ်။ မူဆလင်လူထက သည်ဥပဒေကြိုးကို မလို လားလျှင် Select Committee က ဘာကြောင့် သည်ဥပဒေ ကြိုးကို မူဆလင် လူထု အများစုက လိုလားပါတယလို့ ပြော သွားပါသလဲ။ သည်ဥပဒေကြိုးကို ပြဋ္ဌာန်းဘူး ထောက်ခံပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှာ အတည်ပြုလိုက်ပါသလဲ။ ပြည်သူ့လွှတ် တော်က သည်လို မူဆလင်ဘာသာရေးနှင့် ဆန္ဒကျင်တဲ့ ဥပ အေတွေ၊ မူဆလင်လူထရဲ့ စိတ်ခါတ်ကို ထိခိုက်မည့် ဥပဒေ ကြိုးကို အတည်ပြုခဲ့ပါ။ သည်အချက်အလက်တွေကို စဉ်းစား ဘူးကောင်းပါတယ....။

ဇော်ဝေး (ရမည်းသင်း တောင်ပိုင်း)။ ၁ နာယက ကြီးရှင်း၊ အောက်လွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို ပြော နေပါတယ်။

နာယက။ ၂ အောက် လွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ချက် တွေကို ပြောပါနှင့်။

မွောက် အဖွဲ့အစည်း (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။ မူဆလင် ဘာသာ တရားတော်ကို သေချာစွာ ကျမ်းကျင်တဲ့ မူဆလင် တွေ အချို့ဟာ သည်လိုဥပဒေဟာ အစွဲလာမ် ဘာသာ တရား တော်နှင့် ကိုက်ညီလျှင် ပြဋ္ဌာန်းဘူးသောက္ကတူတယလို့ ကြား ရပါတယ်။ သည်ဥပဒေကြိုးကို အတည်ပြုလိုက်ခြင်းအားဖြင့် မူဆလင်တွေ ဂွဲပြားနိုင်ပါတယ်။

နာယကကြီးခင်များ၊ အိန္ဒိယမှာ သည်ဥပဒေကို အတည် ပြုဘူးအတွက် အိန္ဒိယ လွှတ်တော်မှာ ၅-နှစ်လုံးလုံးကြားပါ တယ်။ သည်ဥပဒေကို အတည်ပြု ၆ တာက လည်း ဘူးလှုံ့ရဲ့

အခြေအနေ အဖြစ်အပျက်တွေဟာ အခြားတိုင်းပြည် တွေနှင့်
မတူလို့ ဖြစ်ပါတယ်၊ အသည်သူတို့တိုင်းပြည်ရဲ့ အခြေအနေ
အဖြစ်အပျက်တွေကို ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ ထည့်သွင်း
စဉ်းစားလို့ မဖြစ်ပါဘူး။ အီ၌ယပြည်မှာ မူဆလင်လူဦးရေ
အမြောက်အမြား ရှိပေါမည့် ဟို တန်းက ပါလီ မန် အ မတ်
အ တော် ဘဲ နည်း ပါး တယ်။ အဲ သည် ဥ ပ ဒေ ကို အီ၌ယမှာ
အတည်ပြုလိုက်တဲ့အတွက် မူဆလင်တွေပြောင်ပြောင်ကြီးဆန့်
ကျင်လေ့ပါတယ်။ အသည်လို မူဆလင်လူထဲရဲ့ ဆန္ဒနှင့်ဆန့်
ကျင်တဲ့ ဥပဒေကို အတည်ပြုလိုက်တဲ့အတွက် သည် ဥပဒေဟာ
ဥပဒေအသေဖြစ်နေပါတယ်။ မူဆလင်လူထဲဟာ သည် ဥပဒေကို
အသုံးမပြုပါဘူး။ ကုပ်အာန်ကျမ်းတော်မှာပါတဲ့ ပြဋ္ဌာန်းချက်
များအရာ၊ ဆောင်ရွက်သွားပါတယ်။ သည် ဥပဒေကိုအတည်
ပြုလိုက်တဲ့အတွက် မူဆလင်လူထဲကအင်လိုင်အစိုးရကိုခံချွဲ
ပါတယ်။ အီ၌ယ၊ ပါက္ခစာန်၊ အီရှုံ၊ အာရေးမျိန်အခြား
မူဆလင်တိုင်းပြည်တွေမှာ မူဆလင်တွေနှင့် ပတ်သက်လို့ သူ
တို့ ရဲ့ ကြီးပွားရေး အ တွက် ဥပဒေတွေအများ ကြီးရှိပါတယ်။
အသည် ဥ ပ ဒေ တွေ ဟာ ဟိုတိုင်းပြည်တွေမှာရှိတယ်ဆိုတဲ့
အကြောင်းပြချက်နှင့် သည်တိုင်းပြည်မှာ မပြဋ္ဌာန်းနိုင်ပါဘူး
ပြဋ္ဌာန်းရမည်လို့ လည်း မဆိုနိုင်ပါဘူး။

နာယက။ အခိုင်တမိန်သာလိုပါတော့တယ်။

မစွတာ အပွဲ့ဝါး (စစ်တွေ အနေဘုရိုင်း) ။ ယခု
လွတ်တော် ကို တင် သွင်း တဲ့ ဥပဒေကို အတည်ပြုလိုက်လျှင်
ဘယ် လို ဖြစ် လာ နိုင် ပါ သ လ ဆိုလျှင် စော စော တန်း က
ကျွန်တော်အဖိုင်ခဲ့တဲ့ အကိုင်း တိုင်းပြသုတေသနတဲ့ မူဆလင်

များ နှင့် ပုဂ္ဂ စုန် တဲ့ ဘြေး ဥပဒေ တွေ ကို ပြဋ္ဌာန်း သို့ အတွက် အစဉ် အလာ ဖြစ်လာပါ လိမ့်မည်။ ဟိုတိုင်း ပြည်ရုံ၊ အခြေအနေ နှင့် ကျွန်တော် တို့ တိုင်း ပြည်ရုံ၊ အခြေအနေ တွေဟာ မတူဘူး ဆိတာလည်း အမတ်မင်း အား လုံး သိပါ တယ်လို့။ ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါ တယ်။ အသည် လို့ အခြေအနေ ခြင်း မတူတဲ့ အတွက်၊ ကျွန်တော် တို့ ကိုင်း ပြည်အတွက် ဆို ရွား မည့် စောစောတွန်း က ကျွန်တော် အခို ရင်ခံခဲ့တဲ့ အစဉ် အလာ ကို အား မပေး နိုင်ပါဘူး။

ကျွန် တော် အ ခီ ရင် ခံခဲ့တဲ့ အချက် အလက် တွေ ပေါ်မှာ မူတည်ပြီး သည် ဥပဒေ ကို ပြည်သူ့ လွတ်တော် ကို ပြန်လည် စဉ်းစား သို့ အတွက် ပြန်စိုပါလို့ မေတ္တာရပ် ခံလိုပါ တယ်။ ပြည်သူ့ လွတ်တော် ကို အမတ်မင်း Mr. Abul Bashar ရုံ၊ တိုက် တွန်း ချက် တွေ ကို လက် ခံ သို့၊ သို့ မ ဟတ် ဥပ အေ ကြော်း ကို Select Committee တရာ် ပြန်လည် စဉ်းစား သို့ နိုင်း ပြီး၊ နောက် အပတ် လွတ်တော် မှာ တင်ပြန့် ဖွံ့ဖြိုး ပြန်ကြား ပါလို့။ လေး လေး နက် နက် မေတ္တာရပ် ခံလိုပါ တယ်။

နာယက။ ॥အချိန် စွဲပါပြီး

၁၇၀၁၁၇၅ (ရမည်း သင်း တောင်ပိုင်း)။ ၁၆၁၁၁၇၅ နာယက ဖြီးရှင့် ကန့်ကွက် တာလား၊ ထောက်ခံ တာလား၊ ဆိတာဘာမှ အဆုံး မသတ်သွား ပါဘူး။

နာယက။ ၂၁၁၇၅၈၈ ကန့်ကွက် တာလား၊ ထောက်ခံ တာလား၊ မစွဲတာ အဖွဲ့ အကွဲ့ ပါး (စစ်တွေ အနေ က်ပိုင်း)။ ၂၁၁၇၅၈၈ ကန့်ကွက် တာပါ။

ရူမျိုး ရုံ လွတ်တော် ညီလာ ခံမှတ် တစ်း၊ ၁၉၅၃ ခု၊ စာ ၂၇၂ ၃၁၊
အ ၁၀၈း အ ၁၀၈း အ မှတ် ၁၃။

စစ်တွေခရိုင်ရှိ ရွှေဝင်ရွား မူဆလင် လူမျိုးများသည်နိုင်ငံတော်
လက်နက်ကိုင်တင်များအား စားနှင့်ရိုက္ဗာ အခဲ့ပေးရှုံးအခဲ့
အလုပ်လုပ်ပေးနေရခြင်း။

မွွတာ အဗုံကျေဖါး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၁၀။ ၁(က) စစ်တွေခရိုင်တွင် နေထိုင်လျက် ရှိ
သော တိုင်းရင်းသားများအနက်၊ အထူးသဖြင့် မောင်းတေား
မူးသီးတောင်မြေများတွင် နေထိုင်သော (Rwangya) ရွှေဝင်း
ရွား မူဆလင် လူမျိုးတော်များသာလျှင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်မှစ၍၊ နိုင်ငံ
တော်လက်နက်ကိုင် အင်အားစုများအား အခဲ့ စားနှင့်ရိုက္ဗာ
များ ပေးရခြင်းနှင့် အမြဲအစား။ အလုပ် လုပ်ပေးရခြင်းမှာ
အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

(ခ) မောင်းတေား၊ ဘူးသီးတောင် နယ် ရှိ လူထု မှာ
သောင်းကျော်မှုဒဏ်ကို အစဉ်သဖြင့် ခံနေရသည်ကို ထောက်
ရှုံး၊ အထက်ဖော်ပြုသည့် အခဲ့ စားနှင့်ရိုက္ဗာ ပေးရခြင်း၊
အခဲ့ အလုပ် လုပ်ပေးရခြင်းတို့ကို အစိုးရက ပိတ်ပင်ပေးပါ
မည်လား။

ကရိုင်ပြည်နည် ၅၁၁၀၅ ကြီး၏ ပါလီမန် အတွင်း၎န် (မိုလ်
အောင်မြှုင်)။ နာယကကြီးခွင့်ပြုချက်အရ၊ မေးခွန်းများကို
တပေါင်းတည်း ဖြေဆိုရပါမည်။

* ၂၁၀။ (က)၊ (ခ) ရွှေဝင်းရွား မူဆလင် များသည်
လက်နက်ကိုင် အင်အားစုများအား မူရွားဟစ် သောင်းကျော်း
သူများကို တိုက်ခိုက်ရန်၊ တိုက်ကင်းများ ထွက်သည့် အခါ့်
သာလျှင် မိမိတို့၏ သဘောဆွဲအလျောက်၊ အခဲ့စားနှင့်ရိုက္ဗာ
နှင့် အလုပ် လုပ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခု ရိုက္ဗာပေးခြင်းနှင့်

အလုပ်အဆမ္မ၊ လုပ်ပေးခြင်းများမှာလည်း၊ အခါတိုင်းမဟုတ်ပါ။ နယ်အရာရှိများကလည်း ဆိုင်ရာ နယ်သူ နယ်သားများအား မီခိုတို့ သဘောမတူဖျင် မပြု မလုပ်ကြရန် ထာ ၁၀၈၂ အတိအကျ အကြောင်းကြားထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ငြင်းတို့၏ သဘောနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ဂိက္ခာ ပေးခြင်း၊ အလုပ်လုပ်ပေးခြင်းများရှုပါလျှင် တားမြစ်ဆေးမည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

မောင်းတော့မူးသီးတော်ရှိရှိ၏၌ ရွှေးချား၊ ရရှိနှင့်မူဆလင်တို့
သည် သောင်းကျွန်းမူနှင့် ဘီတီအက် (၆) တို့၏
ရှင်ဝက်ကြံးကြုံမှုများကိုခံနေရပြီး။

မန္တဘာ အပ္ပါဒီး (စစ်ကွေ့ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၁၉။ ၂(က) မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်တွင်
နေထိုင်သော တိုင်းရင်းသား ရွှေ၍င်းဂျား (Rwangya) ရခိုင်၊
မူဆလင်တို့သည် မူဂျာဟန်များ၊ ရခိုင်ကွန်မြို့နယ်များနှင့် ရခိုင်၊
ဘီ၊ တီ၊ အက်(၆)တို့၏ ရက်စက် ကြွမ်းကြော်မှု များကို အမြဲခံ
နေရသည်ကို အစိုးရသိပါသလား။

(୧) ଯିବିଲ୍ୟୁଣ ଅନ୍ତଃଫ୍ୟକ୍ରି ଯିଲ୍ୟୁଡଗି କାନ୍ଦ୍ୟରକ୍ଷଣ ମନ୍ତ୍ରୀ
କୁହାଇ କିମ୍ବା ଶୋର୍ଣ୍ଣକରିବାକୁହାଇଛନ୍ତି:

(၁) ကာကွယ်ရှိ ထိရောက်စေရန် အနာဂတ် မဆုံး
တပ်မတော်ကို ပိုပေးပါမည်လား။

ကရင်ဖြည့်သွာန်ဝန်ကြီး၏ ပါလိမန်အတွင်းဝန် (မိုလ်အောင်မြှင့်)။ မေးခွန်း(က)(ခ)နှင့်(ဂ)တိုကိုတပေါင်းတည်းဖြန့်ပါမည်။

* ၂၉။ ၁(က)(ခ)(ဂ) ရရှင်မူဆလင်အမျိုးသား များအား မူရှုံးတစ်နှင့် ရရှင် ကွန်မြေနစ်ထိုက ရက်စက်မူများ

မကြောခဏ ပြုလုပ်တတ်ကြောင်းကို သိသဖြင့် ငါးငါးက ကာ ကူယရန် စစ်တပ်များကို လုံလောက်စွာပို့ထားခဲ့ပါသည်၊ ရခိုင် ဘီတီအက်(၆) တို့က ရှုက်စက်ကြမ်းကြော်မှုများ ကျူးလွန် နေသည်ကို မသိပါ။ စုံလုပ်စွာတိုင်ကြေားပါက ပိုမို ထိရောက် အောင် အရေးယူပါမည်။

စစ်တွေခရိုင်မှ ရဲ၊ စစ်ရဲနှင့် မမာ့တပ်မတော်တွဲ အမှုထမ်းနေ သော တိုင်းရင်းသား ဦးရေ။

မစွာတာ အပွဲ့ဂိုး (စစ်ကွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၂၀။ ၁(က) စစ်တွေခရိုင်မှ ရဲတပ်၊ စစ်ရဲတပ်နှင့် မမာ့တပ်မတော်တွဲ အမှုထမ်းနေ သော တိုင်းရင်းသား ရွှေ့င်းရွား (Rwangya) ရခိုင် မူဆလင်များနှင့် ရွှေ့င်းရွား (Rwangya) ရခိုင် မူဆလင် မဟုတ်သူများ မည်မှုဖို့ပါ သန်ညျး။

(ခ) အဆိုပါတပ်များတွဲ တိုင်းရင်းသား (Rwangya) ရခိုင် မူဆလင် ဘို့၏ ဦးရေနည်းပါးပါလျှင် ပိုမို ခန့်အပ်ရန် အစိုးရက အနီအစဉ်များ ပြုလုပ်ပေးပါမည်လား။

ကၢ်မြေနည်းနှစ်၏ ၁၈၈မန် အတွင်း၍ ၁၈၈၂ (မိုလ် အေ ၃၇၆၈)။ * ၂၃၀။ ၂(က) စစ်တွေခရိုင်မှ ရဲတပ် စစ်ရဲတပ်နှင့် မမာ့တပ်မတော်များတွဲ အမှုထမ်းနေ သော တိုင်းရင်းသားများသည် ငါးငါးတို့တပ် အသီ သီးသီး ဝင်ရောက် အမှုထမ်းရန် စာရင်းသုင်းသည့် ပုံစံများတွဲ ရွှေ့င်းရွားဟူ ၍ တီးတယောက်ကမျှ သီးခြားဖော်ပြုသားခြင်း မရှိပါ။ မူဆလင်ဟူ၍ သော်ငါးငါး၊ ရခိုင်၊ မြန်မာစသည်ဖြင့် သော်ငါးငါး၊ ဖော်

(၄၆)

ပြထားခြင်းသာရှိပါ၍၊ ရွှေ့၏ရွှေ့နှင့် ရွှေ့၏ရွှေ့မဟုတ်သူ
၌းရေကို အတိအကျ ဖော်ပြရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။

(၁) တိုင်းရင်းသားမှန်၍ လိုအပ်သည့် အရည်အချင်းနှင့်
စီလ်ဝါတ်ပြည့်စုံသူ မည်သူမဆို အဆိုပါတ်များသို့ ဝင်ရောက်
ရန် လျှောက်ထားနိုင်ကြပါသဖြင့်၊ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ သီး
ခြား အစီအစဉ် ပြုလုပ်ပေးရန် မကြိချယ်ပါ။

တိုင်းရင်းသား ရရှိနိုင်မှုဆလင်များ မမှုတ်မတော်တွင်
ဝင်ရောက် အမှုထမ်းနိုင်ရေး။

မွေတာ အပွဲ့ဝါး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၂၁ ၁(က) များမကြောသေးမြိုက စစ်တွေနှိမ့်သို့
စစ်သားစုံဆောင်းရန် သွားရောက်ခဲ့သော စစ်သားစုံဆောင်း
ရရေးအဖွဲ့ Army Recruiting Team ထံသို့ တိုင်းရင်းသား
ရွှေ့၏ရွှေ့ (Rwangya) ရရှိနိုင်မှုဆလင် များစွာတိုက စိန်တ်
တွင် အမှုထမ်းလိုကြောင်း လျှောက်လွှာတ်ခဲ့သည်ကို အစိုးရ
သိပါသလား။

(၁) သိပါလျှင် မမှုတ်မတော်တွင် ဤကဲ့သို့ စိတ်အား
ထက်သနစွာဖြင့် အမှုထမ်းလိုသော တိုင်းရင်းသား ရွှေ့၏
ရွှေ့ (Rwangya) ရရှိနိုင် မှုဆလင် တိုကို အ ဘယ် ကြောင့်
အထက်ပါ စစ်သားစုံဆောင်းရေးအဖွဲ့က ခန့်အပ်ခြင်း မပြုခဲ့
ပါသနည်း။

(၁) တိုင်းရင်းသား ရွှေ့၏ရွှေ့ (Rwangya) ရရှိနိုင် မှု
ဆလင်များ မမှု တ် မ တော် တွင် ဝင်ရောက် အ မှုထမ်းရ
အောင် အစိုးရက သင့်တော်သလို အရေးယူပါမည်လား။

ကရိတ်ပြည့်နယ်သာနောက်မြို့း၏ ပါလီမန်အတွင်းဝန် (မိုင်အောင်မြိုင်)။ ။ * ၂၂၁။ ၁(က) လျှို့ဝှက်မြို့နှစ်ခု ခန့်ကြရေး ရနိုင်ပြည့်သို့ စစ်သား စုဆောင်းရေးအဖွဲ့ကို စေ လွှတ်ခြင်း မပြုခဲ့ပါသဖြင့် မသိပါ။ ရနိုင်ပြည့်ရှိတပ်မှ ဒေသ၌ ရ စုဆောင်းခွင့်နှင့် စုဆောင်းထားသော တပ်သား သတ်များကို ခေါ်ဆောင်ရန် တပ်ကြပ်တယောက်ကိုမူ စေ လွှတ် ဘူး ပါ သည်။ သို့သော် ငါးတွင် စစ်သား စုဆောင်းခွင့်အာကာာ မရှိ ပါကြောင်း။

(ခ) အထက် ပါ အ ဖြေ(က) အ ရာ ၅၅၅ မေးခွန်းကိုဖြေ ဆိုရန် မလိုပါ။

(ဂ) ယခုအခါ ပြည်တောင် စုသား မှန် သမျှကို ထိ အပ်သည့် ကျွန်းမာရေး အဆင့်အတန်းမြှိုက် အသက်ပြည့်လျှင် တပ်မတော်သို့ ဝင်လိုပါက ဝင်ခွင့်ပေးလျက်ရှိပါသည်။ ပြည်တောင်စုသား ဖြစ်သော ရွှေ၎င်းရွားရနိုင်မှ ဆလင်များကိုလည်း အလားတူ အခွင့်အရေးများ ခံစားခွင့်မှ ပိတ်ပင် ထားခြင်း မရှိပါ၍။ သီးခြားအရေးဟူရန် မလိုပါ။

တော့ ခို့သွားသည့် ရနိုင်မူဆလင်များနှင့် ရနိုင်မူဆလင်မဗုံတ်သည် အနိုင်းရ အမှုထင်းပိုးရေး။

မွေတာအပွဲ့ကော်မြိုင်း (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၂၂။ ၁၉၄၀ ခုနှစ်မှ စ၍ စစ်တွေ ခ ရှင်တွင် တော့ ခို့သွားသော တိုင်းရင်းသား ရွှေ၎င်းရွား (Rwangya) ရနိုင်မူဆလင် အစိုးရ အမှုထင်းများနှင့် တိုင်းရင်းသား ရွှေ၎င်းရွား (Rwangya) ရနိုင်မူဆလင်မဗုံတ်သော အနိုင်းရအမှုထင်းများ မည်မှုစီ ရှိပါသနည်း။

ကရိဇ်ပြည့်နယ်ဌာနဝန်ကြီး၏ ၁၈၉၇နှစ်အတွင်းဝန် (မိုလ်အောင်မြိုင်)။ ၂ * ၂၂၃။ ထိုင်းရင်းသား ရွှေ့င်းရွား (Rwangya) ရရှင်မူဆလင့်ဟူ၍ အဖိုးရအမှုထုန်းဘွင် စတင်ခန့်အပ်ရန် လျှောက်သွားသွင် ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါသဖြင့် မေးခွန်းပါ၍ စာရင်းကို မဖြေဆိုနိုင်ပါ။

၁၉၉၅ခုနှစ်တွင် သောင်းကျန်းသူများလက်သို့ ကျောက်သည့် ရုက်င်းဂါတ်၊ ၁၉၉၆က်းတပ်၊ ဘီ၊ တိ၊ အက် (၆)၊ ကင်းများ၏ အရောအတွက်။

မစွဲတာအပွဲ့ကြော်များ (စစ်ကျော်အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၂၃။ ၁၉၄၀ ခုနှစ်မှစ၍ စစ်ကျော်မှာ ရှိရှိထွင်သောင်းကျန်းသူများ လက်တွင်းသို့ ကျသော ရုတင်းဂါတ်၊ ၁၉၉၅က်းတပ်၊ ဘီ၊ တိ၊ အက်(၆) ကင်းတပ်နှင့် စစ်ရုက်င်းတပ်မည်မျှဖြစ်၍၊ မည်သည့်မြှို့နယ်မှ မည်မျှဖို့ကျခဲ့ပါသနည်း၊

ကရိဇ်ပြည့်နယ်ဌာနဝန်ကြီး၏ပါလ္လာ၁၈၉၇နှစ်အတွင်းဝန် (မိုလ်အောင်မြိုင်)။ ၂ * ၂၂၃။ ၁၉၄၀-ခုနှစ်မှစ၍ စစ်တွေ အရှင်တွင် သောင်းကျန်းသူများ လက်တွင်းသို့ ကျရောက်ခဲ့သော ရုက်င်းဂါတ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၄၀ ခုနှစ် (၁) မင်းပြားမြှို့နယ် ကျောက်ခုတ် ရဲကင်းဂါတ်။

၁၉၄၀ ခုနှစ် (၂) ပုဂ္ဂိုလ်းကျန်းမြှို့နယ် ယိုဘရုံ ရဲကင်းဂါတ်။

၁၉၄၀ ခုနှစ် (၃) မြို့မဟာင်းမြှို့နယ် တန်ညို၊ ရဲကင်းဂါတ်။

၁၉၅၁ ခုနှစ် (၄) စစ်ကျော်မြှို့နယ် ကျောက်တန်း ရဲကင်းဂါတ်။

စန်တင်းတု၊ ဘီတီအောက်(စ) ကုပ်းတုနှင့် စစ်ရဲတင်း
တုများ ကျေဆုံးခဲ့ခြင်း မရှိပါ။

မူးသီးတောင်၏ ပြည်သူ့ဆေးရုံ ဆောကလုပ်ရန် အမိန့်။

မွေတာ အဖွဲ့ဝေး(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၂၄။ ထူးမျိုးစုစွဲတော်တတိယအကြိုးမြောက်
ညီလာခံတွင် ကြယ်ပွင့်ပြထားသော မေးခွန်းအမှတ် ၁၁၁
၏ အဖြေကို ရည်ညွှန်း၍ ၁၉၅၂-၅၃ ခုနှစ်အတွင်း
မူးသီးတောင်၏ ပြည်သူ့ဆေးရုံကို ဆောကလုပ်ရန် အမိန့်
ချုပ်ထဲညံ့ဟ ပါရှိသော်လည်း ယခုထက်တိုင် ငါးဆေးရုံ
ကို ဆောကလုပ်ရန် အရေးမယူခဲ့သည်မှာ အဘယ်ကြောင့်
ပါနည်း။

၂၉၃၈ ၅၇ ၅၉ ၀၇ ၀၇ ၁၉၆၁ ၁၉၆၂ ၁၉၆၃ ၁၉၆၄ ၁၉၆၅
(စောအောင်ဒော်)။ * ၂၂၅။ မြန်မာနိုင်ငံတော်တဝန်း
လုံး၍ ဆေးရုံအစားစားကို ပုံစံတမျိုးတည်းဖြင့် ဆောကလုပ်
ပေးရန်အတွက် ဆေးရုံပုံစံများကို အထူး ကျမ်းကျင်သူများ
နှင့် ရေးဆွဲနေခြင်းကြောင့် ကြန့်ကြာသွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
ယခုပုံစံများရေးဆွဲပြီးပြီဖြစ်၍ မကြာမီ ဆောကလုပ်ရေး လုပ်
ငန်း စတင်ဆောင်ရွက် မည်ဖြစ်ပါသည်။

သောင်းကျော်းသူများ လက်တွင်းသို့ ကျောက်နေသည့်ရိုင်
မူဆလင် များနှင့် ပါကစွဲတန်သို့ ရောက်ရှိနေသော ရိုင်
မူဆရှင် များ၏ သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် တိုင်းရင်းသား
ဗုတ်ပုံတင်ရေး။

မွေတာအဖွဲ့ဝေး(စစ်တွေအနောက်ပိုင်း)။

* ၂၂၆။ မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်နှင့် ရသေ့
တောင် မြန်မားတွင် သောင်းကျော်းသူများ၏ လက်အောက်

၌ အျေလျက်ရှိသော တိုင်းရင်းသား ရွှေ့ငြိုင်းရွှေ့မှုဆယ်များ နှင့် ပါကစွဲတန်ဖြည့်တွင် ယခုအခါ ရောက်ရှိနေသော တိုင်းရင်းသား ရွှေ့ငြိုင်းရွှေ့မှု (Rwangya)ရရှိမှုဆယ်စုံကြော်သည်ထို သည် သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် တိုင်းရင်သား မှတ်ပုံတင်ရေး တွင် ပါဘိုင်ရန် အစိုးရက မည်ကြံ့သူ အရေးယူထားပါသနည်း။

တရားရေးဌာနဝန် ဤော်မန် အတွင်းဝန် (စော အောင်ဒင်)။ * ၂၂၅။ ၁၉၅၃ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ နှင့် မတ်လများတွင် မောင်းတောာ ဘူးသီးတောင်နှင့် ရသေ့ တောင်မြို့များပေါ်တွင်သာလျှင် သန်းခေါင်စာရင်း ကောက် ခွဲပါသည်။ ငြင်းမြှိန်ယ်များအတွင်း ကျွန်းအသမ်း မြှိန်မြှိန်များမှုမှု၊ သန်း ခေါင်စာရင်း ကောက်ယူခြင်း မဖြေနိုင်သေးပါ။

သန်းခေါင်စာရင်းကောက်ရှုံး သက်ဆိုင်သူက ဖြေကြား သော လူမျိုးအမည်ကို စာရင်း၌ ရေးသွင်းပါသည်။ ဤနည်း အတိုင်း အထက်ပါမြို့များတွင် ရွှေ့ငြိုင်းရွှေ့မှု ဖြေဆိုသူများ ကို ရွှေ့ငြိုင်းရွှေ့မှု စာရင်းတွင် ကောက်ယူခဲ့ပါသည်။

ရွှေ့ငြိုင်းရွှေ့မှုဆယ်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၀၂၃ ခု နှစ်၊ (မြန်မာသွေ့ဇူး ၁၁၀၅ ခုနှစ်) မတိုင်မြှိုကာလမှ စဉ် ပြည့်ထောင်စုတွင်ပါဝင်သော နယ်မြေတော့ချုပ်၊ မီမံတို့၏ ပင် ရင်းတိုင်းပြည့်အုပြစ်ဖြင့် အခြေစိတ် နေထိုင်ခဲ့သော မျိုးနယ်စု အဖြစ် အသိအမှတ် ပြုသင့်၊ မပြုသင့် ကိစ္စကို စုစုပေါင်း ကော် မီရှင်တော့ ဖွှေစည်း၍ စုစုပေါင်းစေရန်၊ တရားရေးဝန် ဤော်မှု စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်၍၊ မေးခွန်းပါ အချက်များကို ယခုအခါ ဖြေဆို ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။

ရနိုင်-မူဆလင်တို့၏ လယ်မြေများကို ရနိုင်အမျိုးသားတို့က
အဓမ္မသိမ်းယူ လုပ်ကိုင်ခြင်း။

မစွာတာ အပွဲ့ကျော်မီး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၂၆။ ၁(က) စစ်တွေခရိုင်အတွင်းရှိ ရသေ့တော်
ပုဂ္ဂိုလ်များကျော်နှင့် ကျောက်မြှေခရိုင်၊ မြေပူးနယ်ရှိ၍၏ရားရွှေး၊ ပေါက်
တော်၊ စစ်တွေမြှေနှင့် ကျောက်မြှေခရိုင်၊ မြေပူးနယ်ရှိ၍၏ရားရွှေး၊ ပြေား၊ ပေါက်
(Rawngya) ရနိုင် မူဆလင်တို့၏ နယ်မြေများကို ငြင်းမြှေနယ်
အသီးသီးတွင်ရှိသော ရနိုင်လူမျိုးတို့က အဓမ္မသိမ်းယူလျက်၊
၁၉၄၂၊ ခုနှစ်စဉ် လုပ်ကိုင်စားသောက်နေသည်ကို အစိုးရက
သိပါသလား။

(ခ) သိပါလျှင်၊ ရွှေးရားရွှေး၊ (Rawngya) ရနိုင် မူဆ
လင်၏ ကိုယ်ပိုင်မြေများကို မြေပိုင်ရှင်များ ပြန်လည်ရရှိရန် နိုင်
တော်အစိုးရက မည်ကုသိုလ်ဆောင်ရွက်ပါမည်နည်း။

(ဂ) မူသိပါလျှင်၊ နိုင်တော်အစိုးရက အမြန် စုံစမ်း
အရေးယူပြီးလျှင်၊ ငြင်းမြေရှင်တို့အား လယ်မြေများကို ပြန်
ပေးပါမည်လား။

(ဃ) ပေးပါလျှင်၊ မည်သည့်အချင်းတွင် ပေးပါမည်နည်း။

တရားရေး ဌာနဝန်ကြီး၏ ပါလီမန်အတွင်းဝန် (စော
အောင်ဒင်)။ * ၂၂၆။ ၁(က) မသိပါ။

(ခ) မြေကြေားရန်မလိုပါ။

(ဂ)

(ဃ) စုံစမ်းပါမည်။

(၅၂)

စစ်တွေချိုင် ဒီစံပြောတောင်စီ၏ ဝင်ငွေနှင့် ဖွက်ငွေစာရင်း။

မွေတာ အဗ္ဗူဗိုလ်း (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၂၇။ ၁၉၅၀-၅၁၊ ၅၁-၅၂ နှင့် ၅၂-၅၃ ခုနှစ်များတွင် စစ်တွေချိုင် ဒီစံပြောတောင်စီ၏ ဝင်ငွေနှင့် ကုန်ငွေစာရင်းကိုမြှို့နယ်အလိုက် အစိုးရက ဖော်ပြုပါမည်လား။

တရားရေးနှာနိုင်း၏ ၅၁ လီ မန် အ တွင်း ၀နှင့် (စော အောင်ဒင်)။ * ၂၂၈။ ဖော်ပြုနိုင်ပါ၊ သက်ဆိုင် ရာ စစ်တွေဒီစံပြောတောင်စီသို့ ရုံစ်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။

စစ်တွေချိုင်အတွင်းမှ သီးစားမူ မျှေား။

မွေတာ အဗ္ဗူဗိုလ်း (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၂၈။ (က) ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် စစ်တွေချိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မီတီ၏ အမိန့်ကို မကျေနှုန်း ဘူးသီး တောင်နှင့် မောင်းတော်မြှို့အသီးသီးမှ နိုင်ငံတော်တရားလွှာ တော်ချုပ်သို့ ဟိုင်ကြားသော သီးစားချထားရေးအမှုပေါင်း မည်မျှဖို့၍၊ နိုင်ငံတော်တရားလွှာတော်ချုပ်က အမှုပေါင်း မည်မျှတွင်၊ စစ်တွေချိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မီတီ၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သည်ကို အစိုးရက ဖော်ပြုပါမည်လား။

(ခ) မောင်းတောား ဘူးသီးတောင်မြှို့နယ်များမှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင်၊ စစ်တွေချိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မီတီအမိန့် ကို မကျေနှုန်း တိုင်းသီးစား ချထားရေးကော်မီတီသို့ တိုင် ကြားသော အမှုပေါင်း မည်မျှဖို့၍၊ တိုင်းသီးစားချထားရေး ကော်မီတီက၊ အမှုပေါင်း မည်မျှတွင်၊ စစ်တွေချိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မီတီ၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပါသနည်း။

(၅၃)

(၁) ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင်၊ ကျေးရွာသီးစား ချထားရေး ကော်မီတိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ပေါ်တွင် မကျေနှင့် ခရိုင်သီးစား ချထားရေး ကော်မီတိသို့ အယူခံသော အမှုပေါင်း မည်မျှ၏ သည်ကို မြှိုနယ်အလိုက် ဖော်ပြုပါမည့်လား။

တရားရေး ဗြာနိဝန်ဖြေး၏ ၀၂ နှင့် ၀၇ အတွင်းဝန် (၈၀၁ အောင်ဒင်)။ * ၂၂၀။ (က) ၁၉၅၂ ခုနှစ်အတွင်း၊ ဗူးသီးတောင်နှင့် မောင်တော်မြှိုနယ်များမှ တရားလှုတ်တော် ချုပ်သို့ အယူခံဝင်သည့် သီးစားမှုများ။

မြှိုနယ်အမည်	သီးစားမှုပေါင်း	ခရိုင်ကော်မီတိ၏အမိန့် ကိုယ်ပျက်သည့် အမှုပေါင်း
ဗူးသီးတောင်	၄၁	၀
မောင်းတောာ	၃၄	၃

(ခ) ရရိုင်တိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မီတိသို့ စစ်တွေ ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မီတိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုမကျေနှင့် သဖြင့် တင်သွင်းသောအမှုများမှာ ဗူးသီးတောင် မြှိုနယ်၏ ၁၈မှုနှင့် မောင်းတော်မြှိုနယ်မှ ၃၅ မှုအသီးသီးဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုအမှုများကိုစစ်ဆေးဆဲဖြစ်၍ မည်မျှ၏မည်ကိုမသိနိုင်သေးပါ။

- (၁) (၁) စစ်တွေမြှိုနယ်မှ ၃ မှု။
 (၂) ပုဂ္ဂိုလ်ဘုန်း ၁ မှု။
 (၃) ရသေ့တောင် ၃ မှု။
 (၄) ဗူးသီးတောင် ၃၀၀ မှု။
 (၅) မောင်းတောာ ၂၅၅ မှု။

စစ်တွေခရိုင် ဆရာဖြစ်သင်ကျောင်းနှင့် အရေးပေါ် ကျောင်းဆရာသင်တန်းသို့ စေလွှတ်သော ကျောင်းဆရာတိုးရော

မွေတာ အပ္ပါဒါး(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၂၉။ ၁၇က) စစ်တွေခရိုင်မှ ၁၉၅၂-၅၃ ခုနှစ်များ တွင် ဆရာဖြစ် အတတ်သင် ကျောင်းနှင့် အရေးပေါ် ကျောင်းဆရာသင်တန်းသို့ စေလွှတ်သော ကျောင်းဆရာတိုးရောကို မြှိုနယ်အလိုက် အစိုးရက ဖော်ပြုမည်လား။

(ခ) ပောင်းတောာ မူးသီးတောင်သည်၊ ပညာရေးဘက် တွင် နောက် ကျနေ ဘည် ကို ထောက်ချခြင်းဖြင့်၊ ငံးနယ်မှ ကျောင်းဆရာအတတ် သင်တန်းတက်ရန်ကျောင်းဆရာ ဒီးရောကို အစိုးရက သီးသန့်ကန့်သတ်ပေးပါမည်လား။

၁၆၈

ကရားရေး ဌာန ဝန် ကြီး ၅၀၈ မှ ၁၉၀၇ အတွင်း ဝန် (စောအောင်ဒင်)။ * ၂၂၉။ ၁(က) စစ်တွေခရိုင်မှ ၁၉၅၂-၅၃ ခုနှစ်များတွင် ဆရာဖြစ်သင်တန်းသို့မူလတန်းဆရာလောင်း ၁၀၀ ရွှေးချယ်ပါသည်။ အရေးပေါ် ဆရာဖြစ်သင်းတန်းသို့လည်း၊ သင်တန်းသား ၁၀၀ ရွှေးချယ်စေလွှတ်ပါသည်။ ဆရာဖြစ်သင်တန်းသို့မြှိုနယ်အလိုက်ရွှေးချယ်စေလွှတ်သော ဆရာလောင်းများ၏ ဒီးရေအတွက် သက်ဆိုင်ရာပညာ ဝန်ထံမှ တောင်းထားခဲ့ဖြစ်ပါသည်။ အရေးပေါ် ဆရာဖြစ်သင်တန်းအတွက် မြှိုနယ်အလိုက်ဒီးရေးမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြုပါသည်။

ပောင်းတောာ	....	....	၀
မူးသီးတောင်	....	....	၃
ကျောင်းတော်	....	....	၁၉

(၁၁)

မြို့ဟောင်း	....	....	၁၃
စစ်တွေ	....	....	၁၉
ပေါက်တောာ	....	....	၇
ရသေ့တောင်	....	....	၀
ပုလ္လားကျွန်း	....	....	၆
မင်းမြှား	....	....	၇
မြန်ယ်မသိသောရွှေ့များမှု	....	....	၂
စုစုပေါင်း	....	....	၁၀၀

(ခ)မောင်းတောင်နှင့် ဗူးသီးတောင်နယ်မှ ဆရာဖြစ်သင်
တန်း သို့ တက် ရောက် နိုင်ရန်အတွက် ဆရာလောင်းများကို
လိုသလိုကန့်သတ်ရွေးချယ်ပါမည်။

ဝင်တွေခုံုင်ရှိ မူလတန်းကျောင်း၊ အလယ်တန်းကျောင်းနှင့်
အထက်တန်းကျောင်းများ၏အရေအတွက်နှင့်ဗူးသီးတောင်
၌ တန်းမြှင့်ကျောင်းကိုမြှုပြင်ဆောက်လုပ်ပေးရန်။

မွေတာ အပွဲ့ဂေါ်း(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၃၀။ ၁(က) စစ်တွေခုံုင် ၁၉၅၁-၅၂၁၅-၅၃ ခုနှစ်များတွင် နိုင်ငံတော်အပိုးရကာ၊ အသိအမှတ်ပြုခဲ့
သော နိုင်ငံတော်မူလဘန်းကျောင်း၊ နိုင်ငံတော်အလယ်တန်း
ကျောင်း နှင့် နိုင်ငံ တော် အထက် တန်းကျောင်း သစ် များ၏
အရေအတွက်ကိုမြန်ယ်အလိုက်ဖော်ပြုပါမည်လား။

(ခ) ဗူးသီးတောင်မြို့၊ နိုင်ငံ တော် တန်းမြှင့်ကျောင်း
အဆောက်အအီးကို မည်သည့်အခါတွင် မြှုပြင်ဆောက်လုပ်
ပေးပါမည်လဲ။

တရားရေး ဌာန ဝန် ဖြီး၏ ပါ လီမန် အတွင်း ဝန် (စောအောင်ဒင်)။ ။ * ၂၃၀။ ၁၉၁၁-၅၂ ခန့်နှင့် ၁၉၁၂-၅၃ ခုစွဲ များတွင် စစ်တွေခံရိုက်ခြေနှင့် အလိုက် အသစ်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သာ ကျောင်းများ၏ အရေအတွက် များအတွက်ပညာ ဝန်ထံမှ စစ်ဆေးခဲ့ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကျောင်းဆောင်သစ် ဆောက်လုပ်ပေးသင့် မပေးသင့် ကို ပညာ ဝန်အား စံစားစေခြီး မှတ်ချက်တောင်းယူနေပါသည်။ အဆောက်အအီးဆောက်လုပ်ပေးရန် အမှန်တကယ်လိုအပ်ပါ လျှင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းပြည်တော်သာအဖွဲ့၏ တင်ပြခံးဖြစ် စေခြီးအရေးယူဆောင်ရွက်ပါမည့်။

မက္ကာဇို့ ၇၃၈၆။ ၁၃၃၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ရန်ကုန် တိုင်းပေးရန်။

မွေတာ အပွဲ့ဝါး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၃၁။ ၁၉၁၃ ခုတွင်၊ မောင်းတော့များသီး တောင်နယ်မှုမက္ကာဇို့၏ ဘုရားဖူးသွားလိုများဘဏ်၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များကို အချိန်မြှုပ်နှံရနှင့် အရိုက်ရသိပါသလား။

ခုပါလျှင်ဘုရားဖူးရန် အချိန်မြှုပ်သွားရောက် နိုင်စေရန်၊ နောင်နှစ်များတွင် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များကို အချိန်မြှုပ်နှံရသိပါမည်လား။

(ဂ) ပြည်တောင်ရှုပြန်မှုနိုင်ငံတော်မှ အစွဲလာမ်ဘာသာ ဝင်များ မက္ကာဇို့၏ လွယ်ကူစွာ ဘုရားဖူးသွားလုံးနိုင်စေရန် ရန်ကုန်မြှုပ် Zedda မြှုအထိနိုင်ငံတော် အရိုးရက နိုင်ငံခြား အရိုးရများနှင့်အစဉ်အများပြုလုပ်ပေးပါမည်လား။

စရား ရေး ဌာန ဝန် ဖြီး ၏ ပါလီမန် အတွင်းဝန် (စောအောင်းပိုင်)။ * ၂၃၁။ (က, ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် မောင်းတော့၊ မူးသီးတော်၊ နယ်မှုမဆွဲ၊ မြို့ဘုရား၊ ဖူးသွားလိုသူ အားလုံးလိုကိုပင် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များအ ရိုင်မြို့ ထုတ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဆူပူသောင်းကျွန်းသူများ၏ နယ်တွင်းမှ လျောက်ထားသော ဘုရား၊ အရှို့ကိုသာ လိုအပ်သော စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ရန်မဖြစ်နိုင်၍ နိုင်ငံတူးလက်မှတ်များထုတ်မပေးနိုင်ခဲ့ပါ။

(ခ) ဘုရားဖူးသွားလိုသူများက နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ရရှိမရား လျောက်လွှာများကိုလိုအပ်သော စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်နိုင်ရန် လုံးလာက်စွာအရိုင်ပေး၍ ဖြူတင်လျောက်ထားပါက နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များကိုအရိုင်မြို့ဘုတ်မပေးနိုင်ရန်အကြောင်းမရှိပါ။

၁၀) အစွဲလာမ်ဘာသာဝင်များ ရန်ကုန်မြို့မှ Zedda မြို့အထိ၊ လွယ်ကူစွာဘုရားဖူးသွားလာနိုင်ရန် ရန်ကုန်မြို့ရှိ မဲ့ဘုရားဖူးအကျိုးတော်ဆောင်ကော်မီတီ Haj Committee မှဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။ အခတ်အခဲများရှိကြောင်း၊ အကျိုးတော်ဆောင်ကော်မီတီမှုအကြောင်းကြားပါလျှင် အစိုးရကသင့်လျော်သလိုအရေးယူပါသည်။

မောင်းတော့၊ မူးသီး တော်နယ်မှ ဘုရားဖူးများအတွက် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို ရရှိနိုင်တိုင်းပင်းကြီးထံမှ ထုတ်ယူနိုင်ရန်။

ဗွဲတာ အဖွဲ့ဝါး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၃၂။ ၁၁(က) မောင်းတော့၊ မူးသီးတော် နယ်သည်၊ ရန်ကုန်မြို့မှဝေးလံလျော့သောအောင်တည်ရှိသောကြောင့်။

မဏ္ဍာနိသို့ ဘဏ်ဖူးသွားလိုသူများသည်၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်၊ နိုင်ငံခြားရွေ လ လျယ်နိုင်ခွင့်အမိန့် Foreign Exchange Order နှင့်မီောက်မှတ်များကို ရန်ကုန်နှိမ် လာရောက် ထုတ်ယူရန်ခွေးကုန်အကုမ္ပဏီသောကြောင့်၊ အကုန် အကျေနည်းအောင် အကောက်ပါလက်မှတ်များကို ရရှိနိုင်တိုင်းမာင်းကြီးဖြစ်စေ၊ ရရှိနိုင်တိုင်းမာင်းကြီးမှတ်ဆင့်ဖြစ်စေ ထုတ်ယူနိုင်အောင် အစိုးရက အစီအစဉ်များပြုလုပ်ပေးပါမည့်လား။

(ခ) မဏ္ဍာနိသို့ ဘဏ်ဖူးသွားလိုသူများ၏အထက်ဖော်ပြုပါ ကိစ္စများကို၊ အဆောက်လျင် ဆောင်ရွက်ပြီးနိုင်ရေးအတွက် အစိုးရကအထူးအရာရှိတယောက် ခန့်ပေးပါမည့်လား။

၂၉၁၈ ၅၁၁ န ၀၇၃ ကြီး၏ ၁၁၈ မန်အတွင်း ၀၇၃ (စောအောင်ဒင်)။ နာယကကြီးခွင့်ပြုပါက (က) နှင့် (ခ) ကိုတပေါင်းတည်း ဖြေဆိုပါမည်။

* ၂၁၂။ ၁(က) နှင့် (ခ) အမတ်မာင်းတောင်းဆိုချက် များကို မလိုက်လျော့နိုင်ပါသဖြင့် ဝမ်းနည်းပါကြောင်း၊ မောင်းတော့-ဘူးသီးတောင်နယ်ရှိ ရရှိနိုင်အမျိုးသားနှင့် ရရှိနိုင်မှုဆလင်တို့၏ ခုက္ခလည် ဒီးရေ့နှင့် ငိုးတို့အား အခုံဝေါ၍ သည် ဝွေည်းတန် ဖိုး။

မွေတာ အဖွဲ့ဝါး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

၂၁၃။ ၁(က) မောင်းတော့ - ဘူးသီးတောင်နယ်တွင် ရရှိနိုင်အမျိုးသား ခုက္ခလည်များနှင့် တိုင်းရင်းသား ရွှေ့င်းဂျား (Rwangya) ရရှိနိုင်မှုဆလင်အမျိုးသားခုက္ခလည်း မည်မျှစီရှိ၍ ငိုးတို့အား အခုံဝေါသော ပွော်းတန် ဖိုးကို အထက်ဖော်ပြုပါ ခေါင်းစဉ်များအတိုင်း အစိုးရက ဖော်ပြုပါမည့်လား။

(ခ) မဖော်ပြုနိုင်ပါသော အဘယ်ကြောင့်ပါသနည်း။

(၅၉)

ကယ်ဆယ်ရေး၊ ပြန်လည် စနေရာချထားရေးနှင့် ယူမှုဝန်
ထမ်း ဤသိန်းမြို့(ရီးဘစော)။ ၁၂၁၈ ၁(က) ဘူးသီး
တောင်မြို့နယ်တွင် ရရှင်အမျိုးသား စုက္ခသည် ဦးရေပေါင်း
၅၇၂ ယောက်နှင့် တိုင်းရင်းသား မူဆလင် စုက္ခသည် အိမ်
ထောင်ပေါင်း ၃၀ ရှိဖြိုး၊ ငြင်းတို့အား ဆန်၊ စားနှင်းရှိက္ခာ
စောင်နှင့် သစ်၊ ဝါး၊ ဓန် အစရှိသော အိမ်ဆောက်လုပ်ရန်
ကယ်ဆယ်ရေး ပစ္စည်းများဖြင့် ကူညီ ထောက်ပံ့ခဲ့သည့် အ
တွက် ကုန်ကျင်းမှာ ၁၆,၇၄၂ ကျပ်၊ ၂၅၆ ပြားဖြစ်ပါသည်။

(ခ) မောင်းတော့မြို့နယ်တွင် ရရှင်အမျိုးသား စုက္ခသည်
ဦးရေပေါင်း ၀၉၈ ယောက်နှင့် တိုင်းရင်းသား ရရှင်မူဆလင်
အမျိုးသား စုက္ခသည် ဦးရေပေါင်း ၄,၀၄၆ ယောက်ရှိဖြိုး၊
ငြင်းတို့အား စားနှင်းရှိက္ခာ၊ လုံခုံည်းစွမ်း၊ စောင်၊ သူ့လျှောက်
စ အစရှိသော အဝတ်အထည်နှင့် အိမ်ဆောက်လုပ်ရန်အတွက်
သစ်၊ ဝါး၊ ဓန်ဖြင့် ကူညီထောင်ပံ့ခဲ့ခြင်းအတွက် ကုန်ကျင်းမှု
မှာ ၄၈,၂၃၀ ကျပ်၊ ၅၀၀ ပြားဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) အထက်ပါ ဖြေဆိုချက်အရာ၊ ဖြေဆိုရန်မလိုပါ။

စစ်တွေခိုင်မှ ကောက်ခံရရှိသော အခွန်တော်ငွေစာရင်း၊
ဖွေတာအပွဲ့ကို စစ်တွေအနောက်ပိုင်း။ (စစ်တွေအနောက်ပိုင်း)။

၂၂၁ ၁(က) စစ်တွေခိုင်မှ ၁၉၃၉-၁၁၀၊ ၁၀၀-၁၁၁၊
၁၁၁-၁၂၂ နှင့် ၁၂၂-၁၃၃ ခုနှင့်များတွင် ကောက်ခံရရှိသော
အခွန်တော်စာရင်းကို မြို့နယ်အလိုက် အဖိုးရက ဖော်ပြုပါ
မည်လား။

(ခ) ပဖော်ပြန်လျှင်၊ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခန်တော်ဌာနဝန်ကြီး [ဦးတင် (မြန်မာအလင်း)]။ ၂၂။ အမတ်မင်း မေးမြန်းသော မေးခွန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်သော စာရင်းကို သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်ဝန်ထံမှ တောင်းဆိုထားပါသည်။ ခရိုင်ဝန်ထံမှ စာရင်းရဖျင့် ရချင်း တင်ပြပါမည်။

မောင်းတော်ဌာနအိုင်၊ ဘော်လ။ ရွှေးနှင့် ဦးသီးတောင်ဌာနအိုင် ယင်းမရွေး၍ ဆေးရုံတရုံစီဆောက်လုပ်ပေးရန်။

မွွဲတာ အဖွဲ့အစည်း (စင်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

၂၃။ ၁(က) မောင်းတော်ဌာနအိုင်၊ ဘော်လ။ ရွှေးနှင့် ဘူးသီးတောင်ဌာနအိုင်၊ ယင်းမရွေး၍ ဆေးရုံတရုံစီဆောက်လုပ်ပေးပါရန်၊ အစိုးရှုံးအစဉ်ရှိပါသလား။

(ခ) မရှိပါလျှင်၊ နယ်ရှိလူထုသည်၊ အလွယ်တက္ကဆေးက သခြင်း ခံရအောင် အထက်ဖော်ပြပါနေရာ ၂ နာရီတွင် အစိုးရာက ဆေးရုံများ ဆောက်လုပ်ပါမည်လား။

(ဂ) မဆောက်ပေးနိုင်ပါလျှင်၊ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။ ကျွန်းမာရေးနှင့် အသိနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး ဌာနဝန်ကြီး- (ဦးခင်မောင်လတ်)။ ၂၃။ ၁(က) အစိုးအစဉ်မရှိသေးပါ။

(ခ) ၁၉၅၃-၅၄ ခုနှစ်အတွင်း၊ မဆောက်လုပ်ပေးနိုင်သေးပါ။

(ဂ) လက်ရှိစီမံကိန်းအဲရာ မြန်ယ်ဘုရားလျှင် ဆေးရုံတရုံစီမံလွှဲပေးရန် အစိုးအစဉ်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာကြီးများ၌ ဆေးပေးခန်းသာ ဖွင့်လွှဲရန် အစိုးအစဉ်ရှိခြင်း ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

၇၆၃: ၄၇၈တော် ညီလာခံ မှတ်တမ်း ၁၉၉၃-၂၊ ၁၃၂၄၄၃။

အစဉ်းအဝေး အမှတ် ၂၀။

စစ်တွေခရီးနှင့်ကောက်ခံရရှိသော အခွန်တော်ဒောရင်း။

မွေတာ အဖွဲ့ဝါး(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

j J II - I (က) စစ်တွေခရီးနှင့် ၁၉၄၉-၁၉၅၀-၅၁၁၁-၂၂ နှင့် ၅၂-၅၃ ခန့်များတွင်၊ ကောက်ခံရရှိသော အခွန်တော်စာရင်းကို မြှိုနယ်အလိုက် အပိုးရကဖော်ပြေပါမည် လား။

(ခ) မဖော်ပြနိုင်လျှင်၊ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်တော်ဌာနဝန်ကြီး [ဦးတင်(မြန်မာ့အလင်း)]။ ၂ J II I (က) စစ်တွေခံရီးနှင့် ၁၉၄၉-၅၀၊ ၁၉၅၀-၅၁၊ ၁၉၅၁-၂၂ နှင့် ၁၉၅၂-၅၃ ခန့်များတွင် ကောက်ခံရရှိသော မြှိုနယ်အလိုက် အခွန်တော်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

မြှိုနယ် ၁၉၄၉-၅၀ ၁၉၅၀-၅၁

	ကျပ်	ကျပ်
မောင်းတော်	၁,၃၄,၈၆၁	၁,၃၀,၃၁၇၁
ဘူးသီးတောင်	၆၄,၀၉၁	၁,၃၀,၄၀၀၀
ရသေ့တောင်	၂,၃၀၂၁	၂,၂၆၉၁
စစ်တွေ	၂၉,၆၀၀၁	၂၃,၅၁၀၁
မင်းပြား	၁,၅၅၆၁	၁၀,၆၅၀၁
ကျောက်တော်	*	*
မြှိုတောင်း	*	၀,၂၁၅၁
ပေါက်တော်	၂,၃၀၅၁	၃,၅၆၂၁
ပုလ္လားတွေ့်	၂,၀၀၀၁	၂,၀၅၅၁
စုစုပေါင်း	၂,၀၉,၉၆၂၁	၃,၁၅,၀၆၆၁

(၆၂)

မြန်ယ်။	၁၉၅၁-၅၂၂။	၁၉၅၂-၅၃၃။
	ကျပ်။	ကျပ်။
မောင်းတော့	၁,၇၂,၇၀၁	၁,၆၀,၄၂၂။
ဘူးသီးတောင်	၁,၁၀,၁၃၉	၁,၂၂,၁၀၁
ရသေ့တောင်	၂,၆၆၉	၃၃၃
စစ်တွေ	၃၀,၀၀၃	၂၅,၄၀၉
မင်းပြား	၀,၉၉၆	၄,၉၁၃
ကျောက်တော်	၂၆,၅၃၆	၁၁,၂၂၅
မြို့ဟောင်း	၄,၆၂၃	၂၀၀
ပေါက်တော့	၂,၁၄၇	၅၁၃
ပုလ္လားကျွန်း	၁,၄၄၆	၆၀၉
ရရံပေါင်း	၃,၆၀,၁၀၄	၃,၃၁,၃၂၅

* ထောင်းကျွန်းသူများ စိုးစိုးနေခြင်းကြောင့်ရင်းနစ်များတွင် အခွန်တော် ကောက်ခြင်းမရှိပါ။

(ခ) အထက်ပါဖြေကြားချက်အရ ဤမေးခွန်းကို ဖြေဆို ရန်မလိုပါ။

လူမျှီးစွဲတွင် ညီလာခံ ဖုတ်တိုး ၁၉၅၃-၃၊ ၀၁၂၈ ၅။ အစဉ်းအဆေးအမှတ် ၆။

(၆၃)

စာသင်ကျောင်းနှင့် ဘာသာရေး အဆောက်အအီးများအနီး၏
အရက်ဆိုင်၊ ထန်းရည်ဆိုင်များရွှေ့ပြောင်းရန်။

မွတ် အဖွဲ့ဝင်း (စစ်တွေ အနောက်ဆိုင်း)။

* ၁၀၅။ ၁(က) ဘာသာရေး အဆောက်အအီးများ
နှင့် စာသင်ကျောင်း အဆောက်အအီးများ၏ ပတ်ဝန်းကျင်
ကိုက် ၂၀၀ အတွင်းတွင် အရက်ဆိုင်၊ ထန်းရည်ဆိုင်များကို
ဖွံ့ဖြိုးလှစ်ပြောင်းချွေ့ဖြင့်မပြုရန် အစိုးရကသက ဆိုင်ရာဆူးညွှန်ကြေား
ပါမည်လား။

(ခ) အဆိုပါ အဆောက်အအီးများ၏ ပတ်ဝန်းကျင်အ
တွင်ဖွံ့ဖြိုးလှစ်ရောင်းချွေ့လှစ်သော အရက်ဆိုင်၊ ထန်းရည်ဆိုင်
များကိုလည်း ရွှေ့ပြောင်းရန် အစိုးရက အရေးယူဆောင်ရွက်
ပါမည်လား။

သတ္တုဇ်းနှာန်း၏ ကြိုးကျင်းမာရေး ၁၀၅၇ ခုနှင့် (၁၀၅၈ ခုနှင့်)
၁၀၅၉ (က) ယစ်၌၃၄၈၂၈။ ၂၂ တွင်အများ
ပြည်သူတို့၏သက်ဆိုင်သည့်ရေး၊ အလုပ်ရုံ၊ ဆေးရုံ၊ စာသင်
ကျောင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ စေတီပုံထိုး၊ သို့မဟုတ် အ
များပြည်သူတို့၏ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ရာ အခြားနေရာများ၏ အ
ဝင်ဝတ္ထ်ဖြစ်စေ၊ နီးစပ်သည့်နေရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အရက်ဆိုင်၊
ထန်းရည်ဆိုင်များကိုဖွံ့ဖြိုးလှစ်ရောင်းချွေ့ဖြင့်မပြုရဟုပြဋ္ဌာန်းထား
ပြီးဖြစ်သဖြင့် ထ၎၁။ ညွှန်ကြေးရန်မလိုပါ။

(ခ) တိုင်ကြေးချက်တစိတေရှိပါက၊ လိုအပ်သလို အ
ရေးယူဆောင်ရွက်ပေးပါမည်။

အိန္ဒိယနှင့်ပါကွေတန် ဆူဆန် ဝပါးနှင့် အခြားကုန်
ပစ္စည်းများနှင့်ဝင်းထဲတော်မြောင်း

မွှေတာ အဖွဲ့ဝါး (စစ်ကွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၀၆။ ၁(က) ရရိုင်ကမ်းရီးအေသမှ အိန္ဒိယနှင့်
ပါကွေတန်သို့ ဆန်စပါးနှင့် အခြားကုန်ပစ္စည်းအပြောက်အ^၁
များကို အစိုးရအမှုထမ်းအချို့၏ အကူအညီဖြင့် နှစ်စဉ်ဦး
ထဲတိယူဆောင်နေသည်ကို အစိုးရသိပါသလား။

(ခ) သိပါလျှင်၊ ဤကိစ္စကို မည်သို့အရေးယူဆောင်ရွက်
နေသည်ကို အစိုးရကဖော်ပြုပါမည်လား။

(ဂ) မဖော်ပြနိုင်လျှင်၊ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

အော်ဇွန်းနှောန်ဝန် ဤဦး၏ ပါလီပန် အတွင်းဝန် (ဦးဘရွှေ)

* ၁၀၆ (က) ဆန်စပါးနှင့် အခြား ကုန်ပစ္စည်းများ
ဦးထဲတော်ရှိသော်လည်း၊ အစိုးရ အမှုထမ်းအချို့၏ အကူ
အညီဖြင့် ဦးထဲတ်သည်ဟုမကြားရပါ။

(ခ) ဤကဲ့သို့ ပစ္စည်းများ ဦးထဲတ်မှုများကိုထိနေကြစွာ
ကာကွယ်တားသီးပိတ်ပင်နိုင်ရန်၊ စစ်တွေ၊ မောင်းတော်နှင့်
ဘူးသီးတော်မြှုများရှိ၊ အကောက်တော်ငြားနွေ့များတွင် ကာ
ကွယ်ရေးအရာရှိနှင့် အမှုထမ်းများ တိုးတက်ခန့်ထားလျက်၊
အထူးကာကွယ် စောင့်ကြပ်လျက်ရှိပါသည်။ စစ်တွေမြှုံး
အကောက် တော် ဝန် အား လည်းကြပ်ကြုံမှတ်မတ် အောင် အောင်
ထားပါသည်။ ငြင်းပြင်နှစ်စဉ် ဆန်စပါးပော်ခိုင်း အထူးအ
စီအ၍အရာ၊ ကုသိခိုင်းအလိုက် ကာကွယ်ရေးအမှုထမ်းများ
ပိုမိုကိုးတက်ခန့်ထားလျက်ရှိပါသည်။

(ဂ) အထက်ပါအဖြေအရာ၊ ဖြေဆိုရန်မလိုပါ။

မောင်းတော့မြို့နယ်တွင်ဆန်ဝါးများရှားပါးနေခြင်း

မစွဲတာ အဖွဲ့ကိုဖော် (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၀၇။ ၁(က) လွန်ခဲ့သည့်နှစ်က မောင်းတော့မြို့နယ်တွင် ဆန်ဝါးရှားပါးသောကြောင့် တပေါင်လျှင်တကျပါ နှစ်ဦးနှင့်ရောင်းခဲ့ရာ အချို့သူများမှာ ထုတ်မွတ်နေခြား၊ များစွာ သောသူများမှာ တန္ထာလျှင် ထမင်းတန်ဗုံသာစားသောက်ကြရသည့်ကို အစိုးရသိပါသလား။

(ခ) မောင်းတော့မြို့တွင်၊ ယခုအခါးပို့ပင်လျှင်ဆန် ၂ ပေါင်ခွဲကို တကျပို့ရေးနှင့်ရှိရာ မရှိဆင်းရသားများမှာ နေစဉ်ထမင်းနှင့်မှန်စားသောက်နှင့်ရေးအတွက် အတိဂက္ဗာ ရောက်နေခြင်းကို အစိုးရသိပါသလား။

(ဂ) အထက်ပါ အပိုင်(က)နှင့် အပိုင်(ခ)တို့ပါ ကိုစုံများကို သိပါလျှင်၊ ထောင်ပေါင်းများစွာသော မရှိဆင်းရသားများ ထုတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်းကေးကြောင့် သေကြောက်စီးခြင်းမဖြစ်စေရန် အစိုးရကဗျာည်ကဲသူ့အရေးယူဆောင်ရွက်ပါပည့်နည်း။

(ဃ) မသိပါလျှင်၊ အစိုးရက ခုံစမ်း၍ လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက်ပါမည်လား။

သူ့တွင်းနွားနှင့်ကြီး၏ ပါလီမန်အတွင်းဝန်(ဦးဘရွှေ)

* ၁၀၇ (က) မသိပါ။

(ခ) မသိပါ။

(ဂ) အဖြေ(က)နှင့်(ခ)တို့အဲရဖြေဆိုရန်မလိုတော့ပါ။

(ဃ) သက်ဆိုင် ရာကယ် ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာ၏

ထားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ တဆင့် စုစုပေါင်း၍ လိုအပ်သလို အရေး
ယူဆောင်ရွက်ပေးပါမည်။

အချိုလာမ် ဘာသာဝင်များ အင်နံးလျှော့အိန္ဒြာ နဲ့သော မြောယာ
အဆောက်အအိုပစ္စည်းများစုစုပေါင်း၍ အကောင်ဖျော်ရွှေ့ရန်
မွေးတာအဖွဲ့များ (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၀၀။ ၁(က) စစ်တွေခရိုင်တွင် ဂုဏ်ယက္ခာစစ်
မီးကြောင့် အရေးကြီးသော စာရွက်စာတမ်း စာချုပ်များ
ပျက်စီးဆုံးရဲ့ နဲ့ခြင်းကို အခွင့် အရေးယူပြီး မသမာ သော
ကျေးရွား မြောယာ ချု ထားရေး ကော်မီတိဝင်အချို့တို့သည်
အချိုလာမ် ဘာသာဝင်များက လျှော့အိန္ဒြာပေးအပ်ထားသော
အဆောက်အအိုများ ပစ္စည်းများကိုအပိုင်တိန်းစောင့်ရောက်သူ
များ (မောင်တဝါလ^၉၊ တို့အား အနောင့်အရှက် ပေးနေသည်
ကို အစိုးရသိပါသလား။

(ခ) သိပါလျှင် စစ်တွေခရိုင်တွင် ဘာသာရေးပညာရေး
နှင့် အများပြည်သူတို့အတွက် အချိုလာမ် ဘာသာဝင်များက
အပိုင်လျှော့အိန္ဒြာ နဲ့သော မြောယာအဆောက်အအိုပစ္စည်းများမည်
ရွှေ့မည်မျှရှိသည်ကို စုစုပေါင်းရန် ပုဂ္ဂိုလ် နှင့် သီမဟတ် ဤ
ဒီးပါဝင်သော ကော်မရှင်တရိုင်ဖွံ့ဖြိုး စုစုပေါင်းစေပြီး ထိုအား
ဆောက်အအိုပစ္စည်းများကို တစ်စုံတရာ အနောင့်အရှက် မပေး
စေရန်အတွက် အသေးစိတ် အစိုးရင်ခံစာတင်ပြရန် အစိုးရက
အရေးယူဆောင်ရွက်ပါမည်လား။

အဗ္ဗာဇ်းနာဝါရီ ၁၈၁၀နှင့် အဗ္ဗာဇ်း၁၀နှင့် (ဦးဘရွှေ)

* ၁၀၀။ ၁(က) မသိပါ။

(ခ) စုစုပေါင်း၍ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးပါမည်။

(၆၇)

မောင်းတော့ဆွဲခိုးရှိနှင့် နယ်မြေအောက်ပညာဖွံ့ဖြိုးမှု။
မစွာတာ အပွဲ့ဂျေဒါး(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၀၉။ ၁(က) မောင်းတော့ဆွဲခိုးရှိနှင့် နယ်မြေ
၌ လူထုအနောက် ၅-ရာစိန်နှင့်မျှသာလျှင် စာပေတတ်သူများ
ဖြစ်သည်ကို အစိုးရသိပါသလား။

(ခ) သိပါလျှင်၊ အစိုးရ၏ (အ) သုံးလုံးသင်တန်းအရ
ထိုအောင် အစိုးရက မည်ကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်နေသည်ကို ဖော်
ပြပါမည်လား။

(ဂ) မဆောင်ရွက် သေးပါလျှင်၊ ထိုအောင် ပညာ
ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အစိုးရက အခွင့်အရေးများကို ဦးစားပေး
၍၊ ဆောင်ရွက်ပါမည်လား။

(ဃ) မဆောင်ရွက်နိုင်ပါလျှင်၊ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

သုတေသန်းနှင့် အောင် ပါလျှင် အတွင်းဝန် (ဦးဘရွှေ)

* ၁၀၉။ ၁(က) မသိပါ။

(ခ) ယခုလောလောဆယ်အားဖြင့်၊ (အ) သုံးလုံးသင်
တန်းပေးရန် ပညာရေးမှူးများ လုံလောက်မှုမရှိ၍ မဆောင်
ရွက်ရသေးပါ။

(ဂ) ပညာရေးမှူးများ လုံလောက်သည့်အခါး ဦးစား
ပေးဆောင်ရွက်ရန် ဖုန်းစားပါမည်။

(ဃ) အထက်ပါ (က)၊ (ခ) နှင့် (ဂ)တို့တွင် ဖြေဆို
ချက်အရာ၊ ဖြေကြားရန်မလိုပါ။

စစ်တွေခရှင်၊ မောင်းတော့ ဆုပ္ပါဒီစံနယ်ရှိ အစိုးရကျောင်း
များ နည်းပါးမှူး။

မွေတာ အဖွဲ့ကိုဖိုး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၁၀။ ၁(က) စစ်တွေခရှင် မောင်းတော့ ဆုပ္ပါဒီ
စီးပွားရေး မူလတန်းကျောင်း၊ မူလတန်းလွန်ကျောင်း၊ အ^၁
ထက်တန်းကျောင်းများ၏ အရေအတွက် မည် မျှရှိ သည်ကို
ထိန်ယ်၏ လူဦးရေနှင့် ယဉ်တွဲဖော်ပြပါမည်လား။

(ခ) ထိန်ယ်တွင် စာသင်ကျောင်းများနည်းပါးမှူးကြောင့်
အသေဆိပ်ရာ လယ်သမားများက အစိုးရ ကျောင်း အဖြစ်
ပြောင်းရန်ရည်ရွှေ့၍ တည်ထောင်ထားသော အလွက် ပညာ
သင် ကျောင်းပေါင်း ၉၀-မျှရှိသည်ကို အစိုးရသိပါသလား။

(ဂ) သိပါလျှင်၊ ထိမောင်းတော့နယ်၏ ပညာရေး အ^၂
ခြေအနေ တိုးတက်အောင် ထိအလွတ်ပညာသင်ကျောင်းများ
ကို အစိုးရကျောင်းများအဖြစ် ပြုပြင်ပေးပါမည်လား။

(ဃ) မပေးနိုင်ပါလျှင်၊ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

သဘောတုန်းဒါနာနိုင်းကြီးကိုပါလောက်ဖန်အတွင်းဝန် (ဦးဘရွှေ)

* ၁၁၀။ ၂(က) မောင်းတော့ ဆုပ္ပါဒီစံနယ်တွင်
မူလတန်းကျောင်း ၁၀၅-ကျောင်း၊ အလယ်တန်းကျောင်း
၃-ကျောင်းနှင့် အ ထက် တန်းကျောင်း ၂-ကျောင်းရှိ ၍။
၁၉၅၆-ခုနှစ်အတွက် ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်အသီးသီးတို့၏ မှန်းဆ^၃
လူဦးရေ ၈၈၇၇-များအရ လူဦးရေ ၃၂၀,၅၅၀-ရှိကြောင်း
သိရှိရပါသည်။

(ခ) မောင်းတော့ဆုပ္ပါဒီစံ အပါအဝင် စစ်တွေခရှင်
တွင် အစိုးရ အသီအမှတ်မပြု အလွတ် ပညာ သင် ကျောင်း

ပေါင်း ၁၂၅—ကျောင်း ရှိကြောင်း သိရှု။ မောင်းတော်
နယ်တွင် မည်မျှမဲသည်ကို အတိအကျေမသိပါ။

(က)၊ (လ) ဘဏ္ဍာ ရေး အ ခြေ အ နေ အ ရာ အ စိုးရု
ကျောင်းသံများ ဖွင့်နိုင်ရန် စဉ်းစားဆုံးပါ၍။ မည်သည့်
ဒေသတွင် ကျောင်းဦးရေ မည်မျှ ထပ်မံ ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်မည်ဟု
ယခုအခါမပြောနိုင်ပါ။

ဗုံးသီးတောင်မြို့တွင် အဆင့်အတန်းမှု ဆောက်လုပ်
ပေးရန်။

မစွာတာ အဖွူးကျော်မြို့တွင် (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၁၁။ ၁(က) ဘုံးသီးတောင်မြို့တွင် ဓာတ်သက္ကာ
စစ်ကြီးပြီးသည်မှစ၍၊ ယခုအထိ ဆေးရုံအဆောက်အအီမရှိသော
ဖြင့် စုတ်ချာသောတို့သာလျှင် ဆေးရုံဖွင့်လှစ်ထားရသည်ကို
အစိုးရသိပါသလား။

(ခ) သိပါလျှင်၊ လူထုအတွက် အလွန်အရေးကြီးသော
ကျွန်းမာရေးအတွက် အဆင့်အတန်းမှု ဆေးရုံအဆောက်အအီ
တရု ဆောက်လုပ်ပေးပါမည်လား။

(ဂ) ဆောက်လုပ်ပေးမည်ဆိုပါက၊ မည်သည့်အခါတွင်
ဆောက်လုပ်ပါမည်နည်း။

(လ) ဆောက်လုပ်မပေးနိုင်ပါက၊ အ ဘယ် ကြောင့် ပါ
နည်း။

သမ္မတူဗုံး ဌာနဝန်ကြီး၏ပါလီမန်အတွင်းဝန် (ဦးဘရွှေ)

* ၁၁၁။ ၁(က) သိပါသည်။

(ခ) ဆေးရုံအဆောက်အအီသိတရု ဆောက်လုပ်ပေးပါ
မည်။

(၁) အခြားအရေးကြီးသော အဆောက်အိုများကို ပို့
စားပေး ဆောက်လုပ်နေရသဖြင့်၊ မည်သည့်အခါတွင် ဆောက်
လုပ်ပေးနိုင်မည်ကို မခုံမှန်းနိုင်ပါ။

(၃) အထက်အဖြေ(၁)နှင့်(၂)အရာအဖြေဆိုရန်မလိုပါ၊
မောင်းတော့နှင့် ဗူးသီးတော်မြို့များတွင် ကျောင်းအဆောက်
အိုးနှင့် အစိုးရု အဆောက်အိုးများဆောက်လုပ်ပေးရန်။
မွေတာ အပွဲ့ကို ဖော်ပြုခြင်း (စစ်တွေအနောက်ပိုင်း)၊

* ၁၁၂။ ၁(က) မောင်းတော့နှင့် ဗူးသီးတော်မြို့
များတွင်မည်သည့် ကျောင်းအဆောက်အိုးသော်လည်း၊ မည်
သည့်အစိုးရအဆောက်အိုးသော်လည်း၊ တခုကာလေမှု ဆောက်
လုပ်ပေးခြင်းမရှိသည်ကို အစိုးရ သိပါသလား။

(ခ) သိပါလျှင်၊ ကျောင်းအဆောက်အိုးနှင့် အခြားအ
စိုးရ အဆောက်အိုးများဆောက်လုပ်ပေးပါမည်လား။

(ဂ) မသိပါလျှင်၊ စုစုမျိုး အရေးယူပါမည်လား။
အဇာတ်းနွာန်းကြီးကိုပါလီမန်အတွင်းဝန် (ဦးဘရွှေ)။

* ၁၁၃။ ၁(က) သိပါသည်။

(ခ) အဆောက် အိုးလိုမလို အခြေအနေကိုကြည့်ရှု၍
ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဂ) အထက်ပါ (က)နှင့်(ခ)အဖြေများအရာအဖြေကြား
ရန်မလိုပါ။

မောင်းတော့နှင့် ဗူးသီးတော်အကြားရှိ ၁၆ ခိုင်မျှကျည်လျား
သောလမ်းကို ကုတ္တရာဝေးခင်းပေးရန်။

မွေတာအပွဲ့ကို ဖော်ပြုခြင်း (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၁၄။ ၁(က) မောင်းတော့နှင့် ဗူးသီးတော်အ

ကြားရှိ ၁၆ မိုင်မျှရည်လျားသောလမ်းကို ကတ္တရာစေးခံနိုင်နိုင် အစိုးရက ဆောင်ရွက်ပေးပါမည်လား။

(ခ) ခင်းပေးမည်ဆိုပါဖျင့်၊ မည်သည့်နှစ်တွင်အပြီးခင်းပေးပါမည်နည်း။

သူ့အတွင်းနှာနာရီနှင့်အတွင်းဝန် (ဦးဘရွှေ)။

* ၁၁၃။ ၂(က) တိုင်းပြည်၏ ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေကိုကြည့်ရှု၊ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်က ဆောင်ရွက်ပေးပါမည်။

(ခ) ဖြေဆိုရန်မလိုပါ။

မူးသီးတောင်ဗုံင်း၊ မောင်းတောင်ဗုံင်း၊ လေယာဉ်ပျုံဗုံင်းတဲ့
ခု ဆောက်လုပ် ပေးရန်။

မွေးတာ အပွဲ့ဂုဏ်ပါး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၁၄။ ၂(က) မူးသီးတောင်ဗုံဗောင်ဗုံင်း၊ မောင်းတောင်ဗုံဗောင်ဗုံင်း၊ လေယာဉ်ပျုံဗုံဗုံင်းတဲ့ ဆောက်လုပ်ပေးရန် အစိုးရ၌ ကြိုးချင်ချက်ရှိပါသလား။

(ခ) ရှိပါဖျင့်၊ အမြန်ဆောက်ပေးပါမည်လား။

(ဂ) ကြိုးချင်ချက်မရှိပါဖျင့်၊ ထိုဒေသရှိလူများ၏ အသွားအလာခက်ခဲမှုကိုထောက်၍ လေယာဉ်ပျုံဗုံဗုံင်း ဆောက်လုပ်ပေးရန် အစိုးရကစဉ်းစားပါမည်လူး။

သူ့အတွင်းနှာနာရီနှင့်အတွင်းဝန် (ဦးဘရွှေ)

* ၁၁၅။ ၂(က) မူးသီးတောင်တွင် အစိုးရက လေယာဉ်ပျုံဗုံဗုံင်းတဲ့ ဆောက်လုပ်ရန် ရည်ရွက်ချက်ရှိပါ။ သည်။

(ခ) လေယာဉ်ပျုံဗုံဗုံင်းဆောက်လုပ်ရန် သင့်ထောင်းညွှေ့

(၃၂)

နနာများရရှိခြားလုပ်ငန်းအတွက် ရုပုံငွေများရရှိဖွင့်ရရှိခြင်း
ဆောက်လုပ်ပေးနိုင်ပါလို့မည်။

(က) အထက်ပါ (က)နှင့်(ခ) အရာ၊ ဖြေဆိုရန်မလိုပါ။

စောင်းတော့မှ တောင်ဘရိနှင့် အင်းကိုးမော်သို့ရင်း၊ ဗူးသီး
တောင်ပုံ တောင်ဘဇားနှင့်အင်းမော်သို့ရင်း၊ မော်
တော်ကားလမ်းများဖောက်လုပ်ပေးရန်။

ဗွဲတာ အပွဲ့ကျော်စီး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၁၅။ ၂(က) မောင်းတော့မှ တောင်ဘရိနှင့်အင်း
ကိုးမော်သို့ရင်း၊ ဗူးသီးတောင်ပုံ တောင်ဘဇားနှင့် အင်းကိုး
မော်သို့ရင်း၊ မော်တော်ကားလမ်းများ ဖောက်လုပ် ပေးပါ
မည်လား။

(ခ) ဖောက်လုပ်ပေးပါလျှင်၊ အယ်င်အဖြန်ဖောက်လုပ်
ပေးပါမည်လား။

(ဂ) ဖောက်လုပ်ပေးနိုင်ပါက၊ မည်သည့် အကြောင်း
အကြောင့်ပါနည်း။

အဖွဲ့အစွမ်း ၂၁၀၇၀၉ ကြေး ၈၀၅ (ရီးဘရွှေ)

* ၁၁၆။ ၂(က) နိုင်ငံတော်၏လက်ရှိ ဘဏ္ဍာရေး
အခြေအနေအရာ၊ မဖောက်လျှင် မဖြစ်သော လမ်းများမှအပါ
အခြားလမ်းသစ်များ ဖောက်လုပ်ရန် မရည်ရွယ်သေးပါ။

(ခ) နှင့် (ဂ) အထက်ပါ (က) အရာ၊ ဖြေဆိုရန်
မလိုပါ။

လူပျိုးစွဲတ်တော် ညီလာခံ ဖုတ်တစ်း ၁၉၅၇-၃၊ ၀၁၂၄ ၃။
အစဉ်းအဝေးအမှတ် ၆၇၀၀၉။

မူရှာတစ် သောင်းကျန်းသူများအား အပိုးရက နှစ်နှင့် ၅၄။

ဗွဲတာ အဖွဲ့ဝါဒီး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၆၇။ ၁(က) မူရှာဟိန်းလှုပ်ရွားမှု ပြီးမားလာ စဉ်က ငါးတို့၏ အကယ်စင်စုံ အင်အားမှာ (၅၀၀) ထက် မပို့ကြောင်းကို အပိုးရသိပါသလား။

(ခ) ရူဟိန်ရှား(ရရှိန်မူစလင်) နှင့် ဆန့်ကျင်သည့် ခေါင်းဆောင်များက မောင်းတော်၊ ဘူးသီးတောင်နယ်များတွင် နာ မည်ကျော် မူရှာဟိန်းခေါင်းဆောင် “ကာဆင်” လက်အောက် တွင် မူရှာဟိန်း၊ (၂၀,၀၀၀) ရှိသည်ဟု အများ လူထုအထင် အမြင်များအောင် ဝါဒြော့မြိုင်းကို အပိုးရသိပါသလား။

(ဂ) သိပါလျှင် ထိသောင်းကျန်းသူများကို နောက်ထပ် တကြို့ အင်အားမကြီးမား လာနိုင်စေရန် လက်စတုံး ချေမှုန်း နိုင်မည့် အစီအစဉ်များကို အပိုးရက ဆောလျင်စွာပြုပါမည် လား။

ချုင်းရေးဌာနာန်းကြီးကို ဝါလီမန်အတွင်းဝန် (ဦးထွန်း အောင်)။ ၁၆၈။ ၁(က) သိပါသည်။

(ခ) နှင့် (ဂ) မသိပါ။ သို့နာတွင် မူရှာတစ် သောင်းကျန်းသူ အကြောင်းအကျွန်များကို နိုင်ငံတော်အပိုးရက ချေမှုန်း လျက်ရှုပါသည်။

ရရှိန်ပြေပေါ်ဘွဲ့ စိတ်ဝန်းကွဲပြားအောင်ပြုနေသော
ဝါဒြော့မြိုင်းကို ကာကွယ်ရန်။

ဗွဲတာ အဖွဲ့ဝါဒီး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၆၉။ ၁(က) ရူဟိန်ရှား(ရရှိန်မူစလင်) နှင့် ဆန့်

ကျင်သည့် ခေါင်းဆောင်များသည် (ရခိုင်မူစလင်) များကို
ရခိုင်ဖြေပေါ်ပါ နှင့်ထုတ်လိုသောကြောင့် စာရွက်စာတမ်းများ
ဘန်းတော်ကြီးများ အကူအညီဖြင့်ရှုံး၊ ဟော ပြောခဲ့များ
အကူအညီဖြင့်ရှုံး၊ အကြောင်းမ.နီသော မြန်မာလူယူအား
ရှုဟိန်ရှား ဆန္ဒကျင်သည့်စိတ် ပေါ်ပေါက်စေရန် အမျိုးမျိုး ၀၂
၁ဖြန့်သည်ကို အစိုးရသိပါသလား။

(ခ) သိပါလျှင်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ စည်း
လုံးညီညွတ်မှုနှင့် စိုက်ဝင်းမကွဲပြားစေမှုများကို အနွှောယ်ပြု
စေမည့် အထောက်ဖော်ပြုပါ၍ အဖြန့်မှုများကိုဘာကွယ်ရန် အစိုး
ရ မည့်အိုး အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် အစိအစဉ်ရှိပါသနည်း။

(ဂ) မသိပါလျှင်၊ စုစုမြေးအရေးယူပါမည်လား။

ချင်းရေးရားရာနာရာနှင့် ပါလေးရန်အတွင်းဝန် (ဦးထွန်း
အောင်) အမှတ်မင်းမေးခွန်းကို နာယကကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်
အရ တပေါင်းတည်းဖြေဆိုပါမည်။

* ၁၆၀။ ။(က)(ခ)နှင့်(ဂ)ရှင်းကိစ္စကို၊ သက်ဆိုင်
ရာများသို့ အရေးယူ စုစုမြေးခဲ့သူ၊ မဟုတ်မမှန်ကြောင်း သိရှိရပါ
သည်။

ရခိုင်ပြည်တွင် တော်ခို့သော ရခိုင်မူဆလင်နှင့်
ရခိုင်မူဆလင် မဟုတ်သူများ။

မစွာတာ အဖွဲ့အစည်း (စစ်ကွေအနောက်ပိုင်း)။

* ၁၆၁။ ရခိုင်ပြည်တွင် ပုန်ကန်သောင်းကျွန်းသည့်
အရှိန်မှုစွဲ ယခုအခိုင်အသုံး လက်နက်ယျှော် တော်ခို့သော
ရှုအဖွဲ့အစည်းရှုဟိန်ရှား (ရခိုင်မူဆလင်) ရှုဟိန်ရှား (ရခိုင်မူဆလင်)

မဟုတ်သည့်ရဲအဖွဲ့ဝင်၊ ရူဟိန်ဂျာ၊ ရခိုင်မှုဆလင်) အရပ်သားနှင့် ရူဟိန်ဂျာ (ရခိုင်မှုဆလင်) မဟုက်သည့်အရပ်သား မည်မှု စီရိုသည်ကို အစိုးရက ဖော်ပြုပါမည်လား။

တရားရေးရာဝန်ကြီး၏ပါလ္မန်အတွင်းဝန် (မိုလ်အောင်မြိုင်)။ * ၁၆၉။ ရခိုင်ပြည့်တွင် ပုန်ကန်သောင်းကျိုးသည့်၊ အရှိန်မှုစဉ်၍ ယခုအရှိန်အထိ လက်နက်ယူ၍ တော့ခို့သွားသော ရဲအဖွဲ့ဝင် ရဲဟိန်ရွာ (ရခိုင်မူဆလ်) ၉-ယောက် ရဲဟိန်ရွာ (ရခိုင်မူဆလ်)မဟုတ်သည့်ရဲအဖွဲ့ဝင် ၂၉ ယောက် ရဲဟိန်ရွာ (ရခိုင်မူဆလ်) အရပ်သားမရှိပါ။ အရပ်သားမဟုတ်သည့် ကျေးဇူာကာကွယ်ရေး တပ်သား ၁၆-ယောက်နှင့် ဒီမိုဘစ်ပြုစောထိုးတပ်သား ၇၄ ယောက်ဖြစ်ပါသည်။

ଯୁଧୀଃ ଦ୍ୟୁତିକେନ୍ ଦୈଲାପମ୍ ପୁରିତଣିଃ । କ୍ଷେତ୍ର-କ୍ଷେତ୍ରାଂ ଶତାଂ ।
ଅନ୍ତିଃକ୍ଷେତ୍ରଃ ଆଶରଃ ଅପୁରି କ୍ଷେତ୍ରାଂକିଳାକିଳିଃ ॥

(၅၆)

ရူဟန်ရွာ (ရနိုင်မှုစလင်) များကို လူဝင်လူထွက် အရာရှိများက
ဖိုးသီးခြင်း။

မွေဘာ အမွှေ့ကြော်မြို့ (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၉၄။ ၁(က) ပြည့်စထာင်စုသားများဖြစ်ကြသော
ရူဟန်ရွာ၊ ရနိုင်မှုစလင် များကို အကြောင်းတစ်တရာ မရှိဘဲ၊
ရရှိတိုင်းသိုင်း၊ ပြည်မည့်ရှင်း၊ လူဝင်လူထွက်အရာရှိများက
ဖိုးသီးတရားစွဲဆိုခြင်းနှင့် နိုင်စက်ညွှန်းပန်းခြင်း ပြသည်ကို
အစိုးရကသိပါသလား၊ ငါးပြိုင် အ-ချို့သော ရူဟန်ရွာ (ရနိုင်
မှုစလင်) များသည် ပြည်မသိ အသက်မွေးဝိုင်းကြောင်းအတွက်
သော်ငါး၊ အလုပ်အကိုင် တရာ့ရ အတွက်ကြောင့် သော်ငါး၊
လာရောက်နေထိုင်ရာ၏ ဒီစိန့်သိကျွမ်းသူများနည်းပါးသဖြင့်
ဒီစိန့်အတွက် ပြောလည်အောင် အထောက်အထား သက်သေ
ပြနိုင်သည့် အာခြေမရှိနိုင်၊ လူဝင်လူထွက် အရာရှိများက ဖိုး
သီးနေသည်ကိုလည်း အစိုးရသိပါသလား။

(ခ) မသိသေးပါယျာ၊ ခံစားအရေးယူပါမည်လား။

(ဂ) သိပါယျာ၊ နောက်အခါ ပြည်မသိလာသော ရူဟန်
ရွာ (ရနိုင် မှုစလင်) များအေား လူဝင်လူထွက် အရာရှိများက
အကြောင်းမှု၊ ဖိုးသီးခြင်းမှ အစိုးရက မည်ကဲ့သို့ ကာကွယ်
ပေးပါမည်နည်း။

ကယားပြည်နယ်ဝန်ကြီး(စစ်ဝဲ့)။ * ၉၄။ ၁(က)
မသိရှိပါ။

(ခ) ခံစားအရေးယူပါသည်။

(ဂ) လူဝင်မှုကြီးကြိုင်ရေး အက်ဥပဒေပုံမ ၁၃ (ခ)

အရ၊ လူတိုးတယောက်သည် နိုင်ခြားသား ဟုတ်သည်
မဟုတ်သည်ကို စစ်ဆေးရှု၍ ထိုသူက မီမံသည် နိုင်ခြား
သား မဟုတ်ကြောင်း ဖြော်ပြန်မှာ ငင်း၏တာဝနသာ ဖြစ်
ပါသည် ။စစ်ဆေးချက်အရ မတရား ငင်ရောက်နေထိုင်သည့်
နိုင်ခြားသား မဟုတ်ကြောင်းနှင့် နိုင်လုံသည့်သက်သေခံ အ
ထောက်အထား တင်ပြပါက၊ ထိုသူအား ဖမ်းဆီးအရေးယူ
ရန် အကြောင်းမရှုပါ။

မစွဲတာအဖွဲ့ကို။ (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၉၅။ ၁(က) ပြည်ထောင်စုသားများ ဖြို့ကြသော
ရုတိန္ဒြာ(ရရှိနိုင်မှစလင်)များသည် မီမံထို၏အာတိ ချက်ကြော်
နေရပ်နှင့်စိန်လျဉ်း၍၊ ပြောလည်အောင် သက်သေမပြနိုင်ခြား
ကြောင့် ဦးရေမည်မှုကို မည်သည့်အေသနှင့် မည်သည့်နေ့ရက်
၌ ဖမ်းထားသည်ကို ဖော်ပြုမည်လား။

(ခ) ဖော်ပြုပါလျှင်ရုတိန္ဒြာ(ရရှိနိုင်မှစလင်)ဘယောက်
အပေါ်တွင် သံသယရှိ၍ ပြည်မတွင်ဖမ်းဆီးသောအခါ ငင်း
၏အကြောင်းနှင့် ငင်းကိုသုည့်မရှိခြားပြောလည်အောင်အထောက်
အထားမပြုနိုင်သည်ကို အစိုးရက သိပါသလား။

(ဂ) သိပါလျှင်၊ ထိုသို့အဖမ်းခံရသူများအား ပြောလည်
အောင် ချေပသက်သေပြနိုင်ရန်၊ ငင်း၏အာတိချက်ကြော် ဌာန
သို့ ပြန်လည် သက်သေပေးစေပါမည်လား။

(ဃ) ပြန်မပို့နိုင်ပါလျှင် အဘယ်ကြော့ပါနည်း။

(୨୦)

ଗଯାଃ ପ୍ରିଲ୍ଫାଯଂକିଣୀଃ (୧୦୧୦ଙ୍କୁ)॥ * ୭୭॥ ॥
(ଗ) ଫଳଃ ହେବାନ୍ତିର୍ମା ମହି ର ହାତିଥିବା ମନ୍ତ୍ରହାତ୍ଵ ଓ ହାତିଥିବା
ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରରେ ରାଗିନ୍ତି ଫଳଃ ହେବାନ୍ତିର୍ମା ମହି ର ହାତିଥିବା

(୧) ମହିର୍ମାପିବା

(୨) ଆପ୍ରେ(୧)ଆରା ପ୍ରେଷିରକ୍ଷମଲିପିବା

(୩) ଆପ୍ରେ(୧)କୁଡ଼ି(୨)ଆରା ପ୍ରେଷିରକ୍ଷମଲିପିବା

ଖୁଣ୍ଡିଃ ଦ୍ୱାରା ତତ୍ତ୍ଵରେ ଲୈଲାକାମ ମୁଖର ତତ୍ତ୍ଵରେ । କ୍ରୂର-ରୁ ବାଜୁ କ୍ରୂର
ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରରେ ରାଗିନ୍ତି କ୍ରୂର-ରୁ ବାଜୁ କ୍ରୂର-ରୁ

❖❖❖

လူဝင်မူကြီးကြိုင်ရေးဌာနဝန်ကြီးဟောင်း၏ ကတိအထိုင်း
ကျဖိန်ဂျာ (ရနိုင်မူဆလင်) တို့၏ ကိစ္စကို စံဝါးစောင်းဆေးရန်၊
မွေတာ အပွဲ့ကြော်မီး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၈။ ၁(က) စစ်တွေနှင့်ပြောမှာ အချို့သော ပြည်
ထောင်စုသား ရုပိုင်ဂျာ (ရနိုင်မူဆလင်) တို့သည်၊ မြန်မာ
လူမျိုးများနှင့် အငတ်အစား အမည်နာမနှင့် ပုံပန်းတို့၏ပင်
ကွဲပြားလျက်ရှိရကား၊ မြန်မာပြည်များ ပြည်ထောင်စုသား မ
ဟုတ်ဟူသည့် စွမ်းချက်ဖြင့် အဖော်အဆီးခံရလျှင် ပြောလည်
အောင် သက်သေပေးရန် ခဲယဉ်းသဖြင့် ထိုကိစ္စအတွက် လူဝင်
မူကြီးကြိုင်ရေးဌာနဝန်ကြီးဟောင်း တိုးက အဆိုပါ စစ်တွေ
ဒီစိုက်မှ ပြည်ထောင်စုသားတို့အား သက်ဆိုင်ရာအရာရှိများ
မှတဆင့် ကျွန်းသချာစွာ စံစိုးစစ်ဆေးမည့် အေကြောင်းနှင့်
ပါလီမန် အမတ် တိုးဦးက ပြည်ထောင်စုသား ဟုတ်မှန်
ကြောင်း ထောက်ခံသည့် လက်မှတ်ပေးလျှင် လူဝင်မူကြီးကြိုင်
ရေး အရာရှိက မဖော်စေရပါဘူး ကတိပေးသည်ကို အစိုးရက
သိပါသလား။

(ခ) သိပါလျှင်၊ လူဝင်မူဌာနဝန်ကြီးဆောင်း၏ ကတိ
အထိုင်းနှင့် ကိစ္စကို သက်ဆိုင်ရာနေရာဌာန၌ စံစိုးစစ်
ဆေးခြင်း ပြုပါသလား။

(ဂ) မစံစိုး မစစ်ဆေး ဆုံးပါလျှင် မည်သည့် အတွက်
ကြောင့်ပါနည်း။

ကယားပြည်နယ်ဝန်ကြီး(စစ်ဝါး)။ * ၈။ ၁(က)
မသိပါ။ (ခ) နှင့် (ဂ) ဖြေဆိုရန်မလိုပါ။

လူဝင်မူကြီးကြပ်ရေးအရာရှိများက ရုတိန်ဂျာ (ရှိခိုင်မူဆလင်)
များအား တရားမူ ဘမ်းခါးခြင်း။

မွွာတာ အဖွဲ့ကျော်မြို့း(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၉။ ၁။ (က) လူဝင်မူ ကြီးကြပ်ရေး အရာရှိများက
သေချားအွန်စွာ စုံစပ်စစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ ရုတိန်ဂျာ (မူဆ
လင်)ဘို့အား နိုင်ငံခြားသားများနှင့် ခွဲခြားခြင်းမရှိ၊ တရားမူ
ဖန်းခါးခြင်းခြောင့် မြန်မာနိုင်ငံသား မူဆလင်တို့၏ စိတ်နည်း
၌ ထိခိုက်နေသည်ကို အဖိုးရသိပါသလား။

(ခ) သိပါသူ၏ လူဝင်မူကြီးကြပ်ရေး အရာရှိများက တ
ရားသဖြင့်သာ ဖမ်းခါးရန် အစိုးရက အရေးယူဝေးပါမည်
လား။

ကယားမြှုပ်နယ်၏ ကြီး(စစ်ဝါး)။ * ၉။ ၁။ (က) မ
သိပါ။ (ခ) အထက်ပါအခြား(က)အရာခြောက်းရန်မလိုပါ။

ဘူးသီးတောင်ဗြို့၊ ဒီစိတ်ကောင်းစိုင်၊ အကြောင်းလောင်
ခံရသည့် ရွေးကြောင်းအရာအမြှုပ်အုံ။

မွွာတာအဖွဲ့ကျော်မြို့း(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၀။ ၁။ (က) ဘူးသီးတောင်ဗြို့ ဒီစိတ်ကောင်း
စိုင် ရွေးသည့် ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ၇ ဖေဖော်လတိုင် ဒီးအကြောင်းပေါင်း
မည်မျှ လောင်ခဲ့၍၊ ပျက်စီးခုံးရုံးသည့် ပစ္စည်းတန်ဘိုးနှင့်
တက္က မည်သူ့ဘာတင်၍ ဒီးလောင်ရသည့် မည်ဘူးကြောင့် ဒီး
ဘတင် လောင်ရသည့်မည်သည့်ဆိုင်ရုံးခုံးရုံးကိုမီးလောင်
သည်၊ ဒီးစလောင်သာ အနိုင် စသည်ကိုကို ဒီးဆလောင်သည့်
အကြောင်းအလိုက် ခွဲခြား၍ အဖိုးရကဖော်ပြုပါမည်လား။

(ခ) မဖော်ပြုနိုင်ပါသူ၏ အကယ်ကြောင့်ပါနည်း။

ကယားပြည်နယ်ဝန်ကြီး (စုစုပေါင်း ၁၇၀၉။) ။ နာယကကြီး၏
ခွင့်ပြုချက်အရာ၊ မေးခွန်း (က)နှင့်(ခ)ကို ပေါင်း၍ ဖြေဆို
ပါမည်။

* ၁၀၁ ॥(က)နှင့်(ခ)သက်ဆိုင်ဆုံး စုစုပေါင်းထားလဲ
ဖြစ်ပါသည်။

ဘူးသီးတောင်မြို့၊ ဒီစိတ်ကောင်စီရေးကို နေရာတောင်းဆုံး
ပြောင်းချော်ဆောက်လုပ်ပေးရန်။

မစွဲတာအပွဲ့ကျော်ဖော်း(စစ်တွေ့ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၁၃ ॥(က) ဘူးသီးတောင်မြို့ ဒီစိတ်ကောင်စီ
ရေးကို လူဝင်မှု ကြိုးကြုံရေး ဌာန ရုံးနှင့် ကောက်ပသီးနှံ
ရောင်းဝယ်ရေး ဌာနဝင်းအကြေားရှိ ကျဉ်းမြေပြောင်းသောနေရာ၏
ဆောက်လုပ်ရန် ကြံ့ချွှမ်သည်ဆုံးသည်ကို အစိုးရက သိပါသ
လား။

(ခ) သိပါလျှင်၊ ငြင်းရေးကို စုတိယကစ္စာာစ်ကြီးမဖြစ်
မီက ငြင်းရေး တည်နှုန်းသည် နေရာတောင်းဆုံး ပြောင်းအချို့၍
မီးဘေးမှ လွတ်ကင်းရန် အုတ်ဖြင့်၊ ဆုံးမဟုတ် အုတ်တဝက်
ပျော်တဝက်ဖြင့် ဆောက်လုပ်ပေးရန် သက်ဆိုင်ရာများသို့ အစိုး
ရက ညွှန်ကြေားပေးပါမည်လား။

ကယားပြည်နယ်ဝန်ကြီး (စုစုပေါင်း ၁၇၀၉။) ။ * ၁၁၄ ။
(က) မသိပါ။ သက်ဆိုင်ရာ ဒေသနှင့်အဖွဲ့ဆုံး လိုအပ်သလို
အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြေားပေးပါမည်။
(ခ) ဖြေဆိုရန်မသိပါ။

ဘူးသီးတောင်နှင့် မောင်းတော်မြို့များမှ ၁၉၅၇-၅၈ ခု၊
ဘဏ္ဍာတော်နှစ်အတွင်း ဒီစံပြိုတ်ကောင်စီ၏ ဝင်ငွေနှင့်ကုန်ငွေ

မွဲတာအဗျာဝါး (စစ်တွေ ခရိုင်အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၂။ ၁(က) ဘူးသီးတောင်နှင့် မောင်းတော်မြို့မှု
များမှ ၁၉၅၇-၅၈ ခု၊ ဘဏ္ဍာတော်နှစ်အတွင်း စစ်တွေဖြစ်
ပြိုတ်ကောင်စီက ဝင်ငွေမည့်မျှရှိ၍ င်းနှစ်အတွင်း င်းမြှု
နှုန်းအတွက် လမ်းပန်းအစရှိသည်ထိုကို ပြင်ဆင်သည့်အ
တွက် မည်မျှကုန်ကူ့သည်ကို အစိုးရက ဖော်ပြုပါမည်လား။
(ခ) မဖော်ပြနိုင်ပါလျှင်၊ အဘယ်ကြောင်ပါနည်း။

ကယားပြည်နှုန်း(င်ဝါး)။ ။နာယကကြီး၏ ခွင့်ပြ
ုက်အရ မေးခွန်း(က)နှင့် (ခ)ကို ပေါင်း၍ ဖြေဆိုပါမည်။
* ၁၃။ ၁(က)နှင့်(ခ) သက်ဆိုင်ရာသို့ စုစုမီးထားခဲ
ဖြစ်ပါသည်။

ဘူးသီးတောင်နှင့် မောင်းတော်မြို့မှုအတွက် လိုအပ်သော
အနီးရှုံးရှုံးရှုံးရှုံး၊ ရုံး၊ စာသင်ကျောင်းများ အစရှိသည့် အဆောက်
အအိုများ ဆောက်လုပ်ပေးရန်။

မွဲတာအဗျာဝါး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၃။ ၁(က) ရရှိတိုင်းရှု မြို့မှုများအနက် မူးသီး
တောင်နှင့်မောင်းတော်မြို့မှုများမှ အခွန်တော်အများဆုံးရရှိ
သော်လည်း ယနေ့တိုင် ထိုမြို့မှုများတွင် အထက်တန်းနှင့်
တလယ်တန်းကျောင်း၊ စာပို့တိုက်၊ ပြော့ဗြော်းနှင်းတိုက်၊ ပြန်
ကြေားရေး ဌာနရုံး၊ အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်ဌာနရုံးများအတွက်
အဆောက်အအိုမရှိသည့်အပြင် ဘူးသီးတောင်မြို့မှု၏ တရားမ
ရုံး၊ ရာဇ်ဝတ်ရုံး၊ သမဝါယမရုံး၊ ဒီစံပြိုတ်ကောင်စီရေးနှင့်

ပြည်သူ့ပိဋကတ်တိက်များအတွက် အဆောက်အအီများ မနှု
သေးသည်ကို အစိုးရက သိပါသလား။

(ခ) သိပါလျှင်၊ အဆိုပါ အဆောက်အအီများကို မည်
သည့်အခါ စတင်ဆောက်လုပ်ပေးပါမည်နည်း။

ကယားပြည်နယ်ဝန်ကြီး (စစ်ဝဏ္ဏ)။ ။ * ၁၃။ ။

(က) သိပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေအရ၊
သတ်မှတ်ပေးထားသည့် ရုပုံငွေကို ဆောက်ရှု၍ နေရာဒေသ
နှင့် လက်ရှိအဆောက်အအီအခြေအနေအလိုက် အရေးတကြီး
လိုအပ်၊ မလိုအပ် စသည်တို့ကို စီစဉ်လျက် ရီးသားပေး အဖိအ
စဉ်အရ ဆောက်လုပ်ပေးနေရသောကြောင့် မည်သည့်အခါ
တွင် ဒုပ်ပြုနိုင်မည်ကို မပြောနိုင်ပါ၊ သို့သော် ဘူးသီးတောင်
နှင့် မောင်းတော့အဆောက်အအီများကို ဆိုင်ရာပြည်တော်သာ
မှ ထောက်ခံသည့် စာရင်းများတွင် ပါရှိပါက ထည့် ခွင့်စုံစုံ
စားပါမည်။

မူးသီးတောင်မြို့တွင် လေယာဉ်ပျုံဌာန်း ဆောက်လုပ်ပေးရန်။

မွေတာအပွဲ့ဂေါ် (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)၊

* ၁၄။ ။(က) မူးသီးတောင်မြို့နယ်၊ သီးမဟုတ်ဓမ္မာင်း
တော့မြို့နယ်အတွင်း၌ လေယာဉ်ပျုံဌာန်း ဆောက်လုပ်ပေးရန်
တောင်းဆိုသဖြင့် အစိုးရကဆောက်လုပ်ပေးရန်သောကျော်
သော လေယာဉ်ပျုံဌာန်းကို ဆောက် လုပ်ပေး ရန် ရည်ရွယ်
ပါသလား။

(ခ) ရည်ရွယ်ပါလျှင်၊ မည်သည့်အခါဆောက်လုပ်ပေး
ပါမည်နည်း။

(၁၄)

ကယားမြည်နယ်ဝန်ကြီး(စိုင်ဝဏ္ဏ)။ * ၁၄။ (က)
လေယာဉ်ပုံကွင်းကခုကို ဗူးသီးတောင်မြို့တွင် ဆောက်လုပ်
ပေးရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

(ခ) လုံခြုံမှု တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသည့်အခါးဆောက်
လုပ်ပေးပါမည်။

ဗူးသီးတောင်နှင့်မောင်းတော်မြို့နယ် လူထုအသွားအလာ လွယ်
လူရန် အတွက်လိုအပ်သောလမ်းများဖောက်ပေးရန်။

မွေတာ အမွှားကျော်စီး(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၅။ (က) ဗူးသီးတောင်မြို့နယ်နှင့် မောင်းတော်
မြို့နယ် လူထု အ သွား အ လာ လွယ် ကုရန် အ တွက် အ-စိုးရက
မောင်းတော့-ဗူးသီးတောင်လမ်းကို ကဲတွေ့ရာ စေး တလမ်းလုံး
ခင်းပေးရှုံး၊ မောင်းတော့-တောင်မြို့လမ်း(Arakan Road)
မောင်းတော့၊ အလယ်တန်ကျော်-အနိုင်မောင်လမ်း၊ ဗူးသီး
တောင်-အင်ဂိုလ်လမ်းနှင့် ဗူးသီးတောင်-တောင်ဘား
လမ်းတို့ကို ဖောက်လုပ်ပေးပါ၍ လော်လား။

(ခ) အထက်ပါလမ်းများနှင့် ပတ်သက်သည့်တောင်းဆီ
ခုက်များကို ဆောင်ရွက် မဆေးနိုင်လျှင် အဘယ်အကြောင်း
ကြောင့်ပါနည်း။

ကယားမြည်နယ်ဝန်ကြီး (စိုင်ဝဏ္ဏ)။ * ၁၅။ ဗူးသီးတောင်-မောင်းတော့လမ်းကို ကဲတွေ့ရာ စေး တလမ်းလုံး
ခင်းပေးရန် နှင့် မောင်းတော့-တောင်မြို့လမ်း(Arakan
Road) မောင်းတော့-အလယ်တန်ကျော်-အင်ဂိုလ်လမ်း၊
ဗူးသီးတောင်-အနိုင်မောင်လမ်းနှင့် ဗူးသီးတောင်-တောင်ဘား
လမ်းလမ်း အစုံသည့်လမ်းသစ်များ ဖောက်လုပ်ပေးရန် ကို

ရပ်များကို တိုင်းပြည်၏ ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အနေ တိုးတက်
ကောင်းမွန်လာသောအခါ အခြား အခြေ အနေ များ ကို ပါ
ကြည့်၍ ဆောင်ရွက်ရန် စဉ်းစားပါမည်။

(ခ) အထက်ပါ (က)အရာ၊ ဖြေဆိုရန်မလိုပါ။

မောင်းတောနှင့် တောင်ဖြူဗျား ကူးဤသင်္ကာ
ဥတုမောင်းရန်

မွေတာအပွဲ့ဝါး(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၆။ ၁(က) မောင်းတောနှင့် တောင်ဖြူဗျား ကူး
ဤသင်္ကာဥတု စုတိယက္ခာစစ်ကြီးမဖြစ်မြိုကကဲ့သို့ မြန်လည်၍
အစိုးရက ထားပေးပါမည်လား။

(ခ) ထားမပေးနိုင်ပါလျှင်၊ အဟယ်ကြောင့်ပါနည်း။

ကယားပြည်နယ်ဝန်ကြီး(စစ်တွေ)။ * ၁၆။ ၁(က)

ထားပေးရန် ရည်ရွယ်လျက်ရှိပါသည်။

(ခ) အထက်ပါ (က)အဖြေအရာ၊ ဖြေဆိုရန်မလိုပါ။

ရုပိုန်ဂျာ (ရရှိနူးဆလင်) တို့အတွက် ပြန်မာစာသင်ကျောင်း
များကို လူဦးရေးအလိုက် ဖွင့်လွန်ပေးရန်။

မွေတာအပွဲ့ဝါး(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၇။ ၁(က) စုတိယက္ခာစစ်ကြီးမဖြစ်မြိုက ရုပိုန်ဂျာ
(ရရှိနူးဆလင်) တို့သည် မြန်မာစာပေကို မသိုက်စားခဲ့သဖြင့်
ငါးဦး မြှုတိသွေအစိုးရကလည်း မြန်မာစာပေကို အားမပေးခဲ့သ
ဖြင့်ငါးဦး ၇၅၁ ရရှိနူးဆလင်းသော ရုပိုန်ဂျာရွှေ့တို့တွင် မြန်မာစာ
သင်ကျောင်းများ မရှိဖြစ်နေသည်ကို အစိုးရသိပါသလား။

(ခ) သိပါလျှင်၊ လူဦးရေအားဖြင့် စစ်တွေဖိစ္စကြိုက်
ထက်ဝက်မျှရှိသည့် ဘူးသိုးတောင်နှင့် မောင်းတော်ဖြူဗျား

ဘွင် မြို့နယ်ဝေစာအလိုက် မဟုတ်ဘဲ လူဦးရေအလိုက် နိုင်ငံ
တော်ကျောင်းများကို အဖိုးရက ဖွင့်လှစ်ပေးပါမည်ထား။

(၁) ဖွင့်လှစ်မပေးနိုင်ပါ ထျောင်း
ကြောင့်ပါနည်း။

ကသားဖြည့်နယ်ဝန်ကြီး(စစ်ဝါး)။ * ၁၃။ ၂(က)
မသိပါ။ ၂(ခ) နှင့်(ဂ) ကျောင်းသစ်များ ဖွင့်ပေးရန် ချ
မှတ်ထားသော အင်္ဂရီရုပ်များတွင် လူဦးရေကိုလည်း ထည့်
သွင်းစဉ်းစားပါသည်။ ရွှေ့လာမည့်နှစ်တွင် နောက်ထပ်မူလ
တန်းကျောင်းသစ်များ ဖွင့်လှစ်နိုင်သောအခါ ဘူးသီးတောင်
နှင့် မောင်းတော်မြို့နယ်များတွင် ကျောင်းများထပ်မံဖွင့်လှစ်
ပေးရန် သက်ဆိတ်ရာခရိုင်ပညာဝန်နှင့် ပြည့်တော်သာအဖွဲ့က
ဒီးစားပေးစားရင်းတွင် ထည့်သွင်းထောက်ခံပါလျှင် စဉ်းစား
ပါမည်။

ဘူးသီးတောင်နှင့် မောင်းတော်မြို့တွင် အထက်တန်းကျောင်း
များ ဆောက်လုပ်ရန် ယခုနှစ်အတွင်း အဖိုးရကခွင့်မြှုပ်နှံ။

မွေတာ အပွဲ့ကျော်း (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၁၄။ ၂(က) ဘူးသီးတောင်မြို့နှင့် မောင်းတော်မြို့တွင်၍
သော နိုင်ငံတော်အထက်တန်းကျောင်း အဆောက်အအီများ
ကို အုတ်၊ သို့မဟုတ် အုတ်တဝက် ပျော်တဝက်ဖြင့် ဆောက်လုပ်
ရန် ရုံးပံ့ပွဲကို ယခုဘဏ္ဍာတော်နှစ်အတွင်း အဖိုးရက ခွင့်ပြ
ပါမည်လား။

(ခ) ခွင့်မပြုနိုင်သေးလျှင် မည်သည့်အခါခွင့်ပြပါမည်နည်း။

ကသားဖြည့်နယ်ဝန်ကြီး (စစ်ဝါး) ။ * ၁၀။ ၁

(က) ယခုဘဏ္ဍာတော်နှစ်အတွက် ရုံးပံ့ပွဲများ သတ်မှတ်
ပေးပြားဖြစ်၍ ထပ်မံခွင့်မြှင့်မည်မဟုတ်ပါ။

(၀၇)

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေအရ၊
သတ်မှတ်ပေးထားသည့် ရုပုံငွေကိုထောက်ရှု၍ နေရာအေသန၏
လက်ရှုအဆောက်အအီ အခြေအနေအလိုက် အရေးတွေ့းလို
အပ် ဖလိုအပ် စသည်ထူးကို စီစ်လျက် ဦးစားပေးအနီအစဉ်
အရ၊ ဆောက်လုပ်ပေးနေရသောကြောင့် မည်သည့်အခါတွင်
ခွင့်ပြုနိုင်မည်ကို မပြောနိုင်ပါ။ သို့သော် ဘူးသီးတောင်နှင့်
မောင်းတောာကျောင်း အဆောက်အအီများကို ဆိုင်ရာ ပြည်
တော်သာမှ ထောက်ခံသည့် စာများတွင် ပါရှိပါက ထည့်သွင်း
စဉ်းစားပါမည်။

မူပိုးစွဲတော် ညီလာခံ မှတ်တမ်း ၁၉၅၉-၁၁၊ ၁၁၂၂ ၂၁၁
အော်လုံးအင်း အမှတ် ၁၂၂၁၃၄၁၅၆၆။

မွှေတာ အမ်၊ အေ၊ ဝစီးသည်
ပါလီမန် အတွင်းပြည်သူ၊ စစ်မှုထမ်း ဥပဒေကို
ထောက်ခံ ဆွေးနွေးရင်း

ရှိုင်အမတ်များက စစ်တွေအရှိုင်တွင်းသို့
ပါကစွဲတန် နှစ်သိန်း ခိုးဝင်ခဲ့သည် ဟူသော စွိန့်
ချက်ကို အောက်ပါအတိုင်း

ပြင်းထန်စွာ ချေပဲ ပြောဆိုခဲ့သည်။

မွှေတာ အပွဲ့ ဝစီး (စစ်တွေ အနောက်ရိုင်း)။ နာယ
ကကြီး ခင်များ၊ သည်ဥပဒေကြိုးရဲ့ အဆိုတာ အလွန်အရေး
ကြီးတဲ့ အဆိုဖြစ်တဲ့ အတွက် ကျွန်တော်အား စာဖြင့်ဖတ်ပြောပြီး
ဆိုခွင့်ပြုပါရန် တောင်းပန်ပါတယ်။

နာယကကြီး ခင်များ၊ ယနေ့ ဤလွယ်တော်မှာ တင်သွင်း
ထားသော ပြည်သူ စစ်မှုထမ်း ဥပဒေကြိုးရဲ့ ထောက်ခံရင်း
ဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ ဤဥပဒေကြိုးရဲ့ ရည်ရွယ် ချက် မှာ
တိုင်းပြည်လွယ်လိုကို ကာကွယ်ရေး၊ ဖွံ့ဖည်း အုပ်ချုပ်ပုံ
အခြေခံဥပဒေကို ကာကွယ်ရေး၊ ပြည်သူလူထု၏ အသက်လို့
အိမ်စည်းမိမိကို ကာကွယ်ရေးအတွက်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကျွန်
တော်နားလည်ပါတယ်။ နာယကကြီး ခင်များ၊ နိုင်ငံကြီးများက
နိုင်ငံဌာနများကို ရန်စကျိုး၊ အုပ်လာလျှင်၊ ကာကွယ်နိုင်ဘူးအ
တွက်လုံးလောက်အောင် စစ်ဘုရားတွေကိုဖွံ့ဖည်းသို့ ဆိုတာ၊ လူ
၏ ရေးရေး၊ ညွှန်ခြင်း၊ စီးပွားရေးမဆုံးလောက်ခြင်း၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ အ
ခြေအနေမကောင်းမြင်း နှင့် သော် ဘုရားတွေကိုဖြစ်းသွေးမှာ မဖြစ်နိုင်ပါ။
ထို့ကြောင့်၊ အခြေထား တို့များ၊ အုပ်လာလျှင်၊ လိုအေးလောက်သာတား

ပြီး၊ ပြည်သူတိုင်းအားစစ်ပညာသင်ပေးထား၍ အရံတပ်အနေနှင့်ထားခြင်းဖြင့်၊ အရေးကြီးလာပါက လွယ်လိုက်ပြည့်ပကျိုးကျော်မှုများကို တိုက်နိုက်နိုင်အောင်စိစဉ်ထားကြရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့မြည်ထောင်စု ဒိုင်ငံမှာလည်း ဤကဲ့သို့စိစဉ်မှုဖြစ်မည်ဆိုပါဘကို၊ ကျွန်တော်ယုံကြည်လို့ သည်ဥပဒေကြေးကို ကျွန်တော်ထောက်ခံနေရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

နာယကကြီးခင်များ၊ ဤနေရာမှာ ရရှိနိုင်းမြောက်ပိုင်းစစ်တွေခရိုင်၊ စစ်တွေ၊ မူးသီးတောင်၊ မောင်းတော့၊ ရသေ့တောင်၊ ကျောက်တော်၊ ပုလ္လားကျွန်း၊ ဤဟောင်း၊ မင်းပြား၊ ပေါင်တော့မြှေနယ်များ၏ ရိုဟင်ရှာခေါ်ရရှိနိုင်-မူဆလင် တိုင်းရင်းသားတို့ သဘောထားကို အနည်းငယ်ပြော ကြားလိုပါတယ်။ ဤတိုင်းရင်းသား မူဆလင်များမှာ ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာမှုစွဲ၍၊ ပြည်ထောင်စု အတွင်းမှာ နေထိုင်လာဖို့ကြိုပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုကြီးအား အထူးချွဲခင် ပြတ်နီးကြော်ပါတယ်။ အခြား တိုင်းရင်းသားများနှင့် ချုပ်ကြည် ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းသင်းနေ ထိုင်လိုကြပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုအကျိုးကိုလည်း အကာက်ဘက်မှ တာဝန်ယူထ်းဆောင်နေကြပါတယ်။ ယခုပြည်သူ့ စစ်မှုထမ်းဥပဒေအရလည်း တာဝန်ယူကြော်အဆင်သင့်ဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သို့ရာတွင် ဝိုင်းနည်းဘယ် ဖော်ပြရမည့် အကြောင်းရင်းမှာ၊ အချို့သော ဘူတိုက ကျွန်တော်များရိုဟင်ရှာခေါ်တိုင်းရင်းသားမူဆလင်များ၊ အပေါ်တွင် တိုင်းရင်းသားဘုရင်းချင်းအနေနှင့် ဘဘောမထားဘဲ၊ ဒိုင်ငံခြားသားများကဲ့သို့ သဘောထားကာ၊ ဒိုင်ငံရေးအရာ၊ စီးပွားရေးအရာ၊ အကာက်ဘက်မှ ဖို့ခြင်းပြီး တိုင်းရင်းသား ရိုဟင်ရှာ

လူများစုပါပျောက်ကွယ်သွားစေရန် ကြောက်မက်ဘယ် ကြိုးစွဲ
ပြုမှန်ကြသည်ကိုတွေ့ရပါတယ်။ ဖို့ကြောင့် ရိုဟင်ရှာ တိုင်း
ရင်းသား မူဆလင်များသည် ပြည်ထောင်စုအဖိုးရထံ အစိုး
တစိုက် အားကိုးပြီးတရားသော အကူအညီ၊ အကာအကွယ်
များကိုတောင်းဆိုမှုနှင့်ဖြစ်ပါတယ်။ နာယကကြီးခိုးများ၊
ပြည်ထောင်စုဘာဝန်ကို ကျရှာမှတ်းဆောင်နေကြုံသော ၅၅
တိုင်းရင်းသားများအား ပြည်ထောင်စုအဖိုးရက လိုအပ်သော
အကူအညီကိုအမြန်ပေးပါလို့။ ကျွန်တော်တိုက်တွန်းပါတယ်။
ရိုဟင်ရှာမူဆလင်များကို ပျောက်ကွယ်သွားရန် ၁၉၄၂ ခ
နှစ်ကတော်း၊ ၁၉၄၉ ခန့်နှင့် ၁၉၅၀ ခန့်များကတော်း၊
အချို့သောခေါင်းဆောင်အမည် ခံသူတို့က လုပ်ကြီးဖြော်
စားနဲ့ကြောသည်ကို ကျွန်တော်လေ့လာခဲ့မိပါတယ်။ ဘို့ဖြစ်၍
ရိုဟင်ရှာခေါ် တိုင်းရင်းသားမူဆလင်များမှာ၊ ယခုပြည်သူ့
စစ်မှတ်းသွေးပေါ်သူ့ ပြည်ထောင်စုဘာဝန်ကို ထိုးဆောင်
လိုကြောသော်လည်း၊ အနောင့်အရှင်အခက်အခဲများ ရှိကောင်း
ရှိနေမည်ဟု ထင်ပါတယ်။

ထိုပြင်မကြောသေးမြတ်ပင်၊ အချို့ခေါင်းဆောင်အမည်ခံသူ
တို့က ပြည် သူ့ လွှတ်တော် မှ ငါးငါး၊ သတ်းစာများမှငါးငါး
စစ်တွေ ခရိုင်အတွင်းသို့ ပါကွွာတန်ဘက်မှလူ ၂၀၀,၀၀၀
(နှစ်သိန်း) ဝင် ရောက် လာသည်ဟုမဟုမှန်ဝါဒ ဖြစ်၍ ဟာ
ခြင်းမှာ၊ ကျွန်တော်များရိုဟင်ရှာခေါ်တိုင်းရင်းသား မူဆလင်
များအား ပိုမိုဖို့ နိုင်ရန် နည်းသစ်တရားတို့က ဖြစ်
တယ်လို့။ ကျွန်တော်ပြောလိုပါဘယ်။ နာယကကြီးခိုးများ၊
ယခုအခါးတွေ စစ်တွေခရိုင်အား ရှိ အထက်ပါဒေသများ
ပွဲ၍ လူဝင်လူသွားကြီးကြိုးရေးနှင့်မှလည်း ရိုဟင်ရှာခေါ်

တိုင်းရင်းသားမူဆလင်တို့အားများစွာစိတ်မချမ်းသာလောက်
အောင်အနောင့်အရှက်ပေးသက္ကာလို မြဲမူနေကြောကိုတွေ့ရပါ
တယ်။ စစ်တွေ့ချိုင်မှာ ရိုက်ရှာ မူဆလင်မော်လပ်များစွာတို့
နှင့် အမြားပုဂ္ဂိုလ်များတို့သည်၊ မမာပြည်မတွင် လူဝင်မူဖြေး
ကြပ်ရေးဌာနမှ ဖော်ဆီးအ ရေး ယူ ခြင်းခံနေကြောပါတယ်။
ထိကြောင့်ရိုက်ရှာ တိုင်းရင်းသားစုမှာ စိတ်မချမ်းမသာ
ဖြစ်နေကြပါတယ်။ ထိကိစ္စများကိုလည်း အမြန်ဆုံးစုစုံပြီး
ဖြောင်းပေးစေလိုပါတယ်။

နာ ယ က ကြေး ခင်များ၊ ထိကြောင့်ရိုက်ရှာမူဆလင်များ
ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားစု စာရင်းတွင်ပါဝင် သအာင်ရှင်း
လင်းဆောင်ရွက်ပေးဘို့ အထူးတိုက်တွန်းပါတယ်။ ထိသိရှင်း
လင်းသွားမှသာ ယခုတင်သွင်းတဲ့ပြည်သူ့စစ်မှတ်များဥပဒေပါ
တာဝန်တွေကို ရိုဟင်ရှာမူဆလင်များလွှာလပ်စွာ ပါဝင်နှင့်
ခွင့်ရမည့်လို့ယုံကြည်ပါတယ်။ ဤဥပဒေကြိုးတွင် အစွဲလာမ်
ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီးနိုင်ငံတော်ဝန်ကြြေးချုပ် J-2-၅၉
နေ့ တွင် ပြည် အူ လွှာတ် တော် တွင် ဖြေကြား ခဲ့တဲ့အတိုင်း၊
ဆောင်ရွက်မည့်လို့ယုံကြည်လဲအတွက် ကျွန်တော်ထောက်ခံ
ပါတယ်ခင်များ။

ရိုးတင်ရှား (ရှိခိုင်မူဆလင်) စိန်ဖြေးခုံ့သည်များအား
သက်ဆိုင်ရာအသွေးပြန် ဖြန်လည် နေရာချထားပေးရန်။

မွေတာ အဖွဲ့ဖိုး(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၆၃။ ၁(က) ယခုအခါ စစ်တွေချိုင်းမောင်းတော်
ဘူးသီးတောင်း၊ စစ်တွေမြှို့နယ်များတွင် နေထိုင်လျက် ရှိကြ
သော စစ်တွေချိုင်း ရသေ့တောင်းခေါ်ကိုတော်၊ မြှို့ဟောင်း

ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ကျောက်ဖြစ်ခရိုင်
မြေပုံမြို့နယ်များမှ ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ
(ရန်မူဆလင်) စိန်ပြီးခုက္ခသည်များက မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ အသများထူး
ပြန်လည် နေရာချထားပေးရန် အစိုးရအား အဲကြောက်ကြောက်
လျှောက်ထား တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း ငါးတို့အား သက်
ဆိုင်ရာအသများတွင် အစိုးရက ပြန်လည်နေရာချထားမပေး
သည်ကို အစိုးရသိပါသလား။

(က) သိပါလျှင်၊ ထိစစ်ပြီးခုက္ခသည်မှားအားငါးတို့၏
သက်ဆိုင်ရာ အသများတွင် လာမည့်ပိုးရာသီမတိုင်မီ အစိုးရ၏
အကာအကွယ်ဖြင့် ပြန်လည် နေရာချထား၍ ငါးတို့ဟို လယ်
ယာမြေများကို ငါးတို့အား ပြန်လည်ပေးအပ်ပါမည်လား။

(ခ) မသိပါလျှင်၊ ငါးတို့ လျှောက်ထား တောင်းဆို
ချက်များကို အစိုးရက စုစုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ရန်
အသေးစိုက်ပါမည်။

ကယားမြည်နယ်ဝန်ကြီး (စစ်ဝန်) * ၆၃ । ။

(က) သိပါသည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာအသများတွင် လုံခြုံမှုရှိသည့် အခါတွင်
ပြန်လည်နေရာချထားပေးပါမည်။ ငါးတို့ဟို လယ်မြေ များ
ပြန်ပေးအပ်ရန်ကိုလည်း သီးစားခြေပေါင်းစပ်အရ ဆောင်ရွက်ရန်
အရေးယူပါမည်။

(ဂ) အထက်ပါ(က)နှင့်(ခ)အဖြေအရာ၊ အဖြေဆိုရန်မလိုပါ။
ရန်တိုင်းတွင် ၎န်ခိုးလုပ်၊ ခိုးသွင်းခြင်းများ ဖိုးသီးအဖြေ
ပေးရေးနှင့် အဖြေးအရိုင် ရှင်ပဲသွားရေးဦးစီးပါရေးနှင့်

ဗွားရွှေ့အဖွဲ့မား (စစ်တွေအနောက်ပိုင်း) :

* ၆၀ ॥ လွန်ခဲ့သော ၄-နှစ်အတွင်းတွင် စစ်တွေ

ခရှင်မှ ဒိုင်ဝါးသို့ ဆန်စပါးနှင့် အခြားကုန်များကို ခြင်း၊ ခိုးသွင်းခြင်းကြော် လူဦးရေမည့်မျှ ဖမ်းဆီးခဲ့မှု ရေ မည့်များကို အပြစ်ပေးခဲ့သည်ကို ဖော်ပြပါမည်လား။

(ခ) ဂင်းဖမ်းဆီးခြင်း၊ အပြစ်ပေးခြင်းခံရသူတို့အ မောင်းတော်မြို့နယ်နှင့် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များမှ မ ဝင်ပါသနည်း။

(ဂ) ဂင်းဖမ်းဆီးခြင်း၊ အပြစ်ပေးခြင်းခံရသူတို့အ ရိုးဟင်ရွား (ရနိုင်မူဆလ်) မည့်များပါဝင်၍၊ မူဆလ် သူ မည့်များပါဝင်သည်ကို ခွဲခြားဖော်ပြပါမည်လား။

(ဃ) ရနိုင်တိုင်းတွင် ထိနိုက်နိုးထဲတွင် ခြင်း၊ အပြီးအပိုင်ရပ်စွားရန် အနီးရက မည်သူ့စီ သည်ကို ဖော်ပြပါမည်လား။

ကယားမြည်နယ်ဝန်ကြီး (စောင့်ကြေား)။ * ၆၁

(က) (ခ) (ဂ) စာရင်းများနှင့် လိုအပ်သော အ ကို စုဆောင်းလျက်ရှိပါသည်။

(ဃ) ရနိုင်တိုင်းတွင် ကုန်နိုးထဲတွင် ခြင်း၊ ခိုးသွင်း ကို ပိုမိုကိရောက်စွာ ကာကွယ်တားဆီး၊ ဖမ်းဆီးအက ရန် ပင်လယ်ပြင်၌ လျင်ပြန်စွာခုပ်မောင်းသွားလာနို လွင့်၊ အသံဖမ်းစက်များ တပ်ဆင်ထားသည့် ကင်း ယာဉ်သစ် ကစင်းကျော် စစ်တွေ့နှင့် မောင်းတော အ တော်ဥာနရွှေများသို့ ပေးပို့ထားလျက် အကောက်ဘက် ဆီးပို့ပင်နေသည့်အပြင် စစ်ချေနှင့် စပ်ဘက်ဆိုင်ရာ နှင့် သူ့သွေးပေါ်ရေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

(၉၄)

ရှိုင်တိုင်း ဒီးရထားလမ်းနှင့် သင်ဘောလမ်း
ဖောက်လုပ်တိုးချွဲ။

တာ အပွဲ့ဝါး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

၆၉။ ၁(က) စစ်တွေခရှင်အပါအဝင် ရှိုင်ပိုင်း
ပမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု အခက်အချို့သည်ကို အဖိုးရ သိ
သေး။

) သိပါလျှင်၊ အထက်ပါအခက်အခဲများကို တောက်
မောင်းတော်မြို့မှ ဖစ်တွေမြို့သို့ ဘူး သီးတောင်နှင့်
တောင်များကို ဖြတ်ချုပ်ပိုင်း၊ စစ်တွေမြို့မှ တောင်ကုပ်မြို့သို့
ရထားလမ်းဖောက်လုပ်ပေးရန် စဉ်းစားပါမည်လား။

) ငိုင်းပြုင် အထက်ပါ အခက်အခဲများမှ ကျော်လွန်
မီးရထားလမ်းများ မဖောက်လုပ်နိုင်မီ၊ ပင်လယ်ရေ
းမြို့ပြောင်းခရီးများတွင် သတော်ကြီးငယ်များ တိုး
ခွဲပေးရန် စီစဉ်ပေးပါမည်လား။

၁၁။ မြည်နယ်ဝန်ကြီး (စစ်ဝါး)။ * ၆၉။
သိပါသည်။

) ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေအရာ၊ မစဉ်းစားနိုင်သေးပါ။
) စီစဉ်ပေးပါမည်။

၁၃။ ရှိုင် ချိုင်သီးစားချုပ်များ ကော်မီတီများကို
လယ်သမားများ သဘောကျ မြှုပ်နှံမည်းရန်။

တာ အပွဲ့ဝါး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

၇၀။ ၁(က) လွန်ခဲ့သောနှစ်များက မောင်းတော်
းသီးတော်မြို့များရှို့နယ်များရှို့ ဆင်းရုသားလယ်သမားများ

အပေါ်တွင် လယ်သမား ခေါင်းဆောင်အချို့က မတရားဖိန္ဒိန
ပြုမှုများရှိခဲ့သည်ကို အစိုးရသိပါသလား။

(ခ) မသိပါကြပ်၊ မောင်းတောနှင့် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်
များမှ လယ်ယာမြေ ခုထားရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မကျေနှင်း
သဖြင့် အယူခံလွှာများနှစ်စဉ် ၃၀၀ မှ ၄၀၀ ဧာတိစီ (လွန်ခဲ့
သောနှစ်မှ ၂၈၂) ရှိနေသည်ကို စစ်ဆေး အရေးယူပေးပါ
မည်လား။

(ဂ) ထိဆင်းရသားလယ်သမားများအား မတရားဖိန္ဒိန
ပြုလုပ်ခြင်းများမှ ကယ်တင်နိုင်ရန် ကျွေးရွာလယ်မြေခုထား
ရေး ကော်မီတီများနှင့် ခုံုင်းလယ်ယာမြေ ခုထားရေး
ကော်မီတီများကို ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ဆင်းရသားလယ်သမား
များ၏ သဘောကြဖြူပြု ဖွွဲ့စည်းပေးပါမည်လား။

(ဃ) ဖွွဲ့စည်းမပေးနိုင်ပါကြပ်၊ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း၊
ကယားပြည်နယ်ဝန်ကြီး (စစ်ဆေး)။ * ၂၀၁ ၁

(က) မသိပါ။

(ခ) အယူခံလွှာများကို သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သီးစားဆုထား
ရေးကော်မီတီက နှစ်စဉ်စစ်ဆေး အရေးယူ ဆောင်ရွက်ပေး
နေပါသည်။

(ဂ) ခရိုင်၊ ကျွေးရွာနှင့် မြို့မရှင်ကွက် သီးစားဆုထားရေး
ကော်မီတီများကို ၁၉၅၀ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့ကစွဲ
ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းထားပြီး ဖြူပြုပါသည်။

(ဃ) အထက်ပါ (ဂ) အရာ၊ ဖြေဆိုရန်မလိုပါ။

၂၉၆၃ ၂၇ ၈၇၁၁ ၁၉၅၀ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့ကစွဲ
အစွဲ့အအေးအမှတ် ၁၂၁၊ ၁၃၁၊ ၁၄၁၊ ၁၅၁။

တိုင်းရင်းသား ရှိတင်ရွာမူဆလင်များအား အမျိုးသားမှတ်ပုံ
တင်လက်မှတ်များ အမြန်ထဲတ် ပေးရန်။

မစွဲတာအပွဲ့ကျော်စီး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၁။ ၁(က) စစ်တွေခရိုင်တွင် အမျိုးသားမှတ်
ပုံတင် လုပ်ငန်းကို ၁၉၅၃ ခုနှစ်မှစတင်ဆောင်ရွက်သော
လည်း၊ ထိလုပ်ငန်းသည် ယခုအခါတွင် စစ်တွေခရိုင်၏ ထက်
ဝက်မျှသာဖြော်စီးသေးသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

(ခ) တိုင်းရင်းသား ရှိတင်ရွာ မူဆလင်များအား အမျိုး
သားမှတ်ပုံတင် လက်မှတ်များ အမြန်ဆုံးထဲတ်ပေးရန် အစိုးရ
ကနိုင်ပါမည်လား။

(ဂ) စီစဉ်ပေးပါလျှင်၊ စစ်တွေခရိုင်အတွက် မည်သည့်
အချင်အခါတွင် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်လုပ်ငန်းကို ပြီးစီးအောင်
ဆောင်ရွက်ပေးပါမည်နည်း။

ကယားပြည်နယ်ဝန်ကြီး (စစ်ဝန္တာ)။ * ၂၁။ ၁
(က) သောင်းကျွန်းမူ အန္တရာယ်ကြောင့်သောင်ရှင်း၊ ကျောက်
ရောဂါများ ဖြစ်ပွားနေ၍သောင်ရှင်း မှတ်ပုံတင်ရန် ကျွန်းရှိနေ
သေးသည့် ရသေ့တောင်၊ ဘူးသီးတောင်၊ ပေါက်တော့၊
မင်းပြားနှင့်ပုလ္လားကျွန်းမြှော်ယ်များမှ စုစုပေါင်းလူဦးရေ ၉,
၄၆၄ မှုအပ်၊ ကျွန်းလူဦးရေ ၇၇၉ ၂၁၃ ကိုမှတ်ပုံတင်ပြီးဖြစ်
ပါသည်။

(ခ) တိုင်းရင်းသား ဟု ထဲက် ဖော် ဝန်ခံ သူများအား၊
သက်သေခံကိုပြားများ ထဲတ်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

(ဂ) ၁၉၅၃ ခု အောက်ကိုဘာလအတွင်း ပြီးစီးနိုင်ရန်
ပြီးစားဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဘူးသီးတောင် အချုပ်ထောင်တွင် ၂ နှစ်လောက်က ချုပ်နောင်
ထားသူ အခါး၏ အမှုများကို အမြန်စစ်ဆေးရန်။

မစွဲတာ အပွဲ့ကျော်ဖါး (စစ်ကွေ့ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၁၂။ ၁(က) ဘူးသီးတောင် အချုပ်ထောင်တွင်
လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်လောက်ကစ်၍ တစ်တရာ့ မစစ်ဆေးဘဲ
ချုပ်နောင်ထားခြင်း ခံနေရသူ အခါး၊ ရှိသည်၌ အစိုးရသိပါ
သလား။

(ခ) မသိပါလျှင်၊ စုံစမ်း၍ အမှုများကို အမြန်စစ်ဆေးရန်
စီစဉ်ပါမည်လား။

ကယားပြည့်နည်ဝါဒီး (စစ်ဝါး)။ * ၂၁၃။ ၁
(က) ၃ ဦးသာရှိပါသည်။ ၃ ဦးမှာလည်း ရုံးတင်တရား
ခွဲထားရာ၊ သက်သေများအချိန်မြို့ ပလာရောက်နိုင်ကြသဖြင့်
ကြန့်ကြာနေခြင်းမြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖြေဆိုရန်မလိုပါ။

ဘူးသီးတောင် အချုပ်ထောင် ပြန်လည်မြှုပ်မြင်ရန်။
မစွဲတာ အပွဲ့ကျော်ဖါး (စစ်ကွေ့ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၁၄။ ၁(က) ဘူး သီး တောင် အ ချုပ်ထောင်
သည် အကျဉ်းသားလေးဆယ့် ၅၇၈ ယောက်အတွက်သာ ပြုလုပ်
ထားသော်လည်း၊ အကျဉ်းသားတရာ့အကျဉ်း ချုပ်နောင်ထား
သဖြင့် မခံမရပ်နိုင်အောင် အကျဉ်းသားများ ခုက္ခခံစားနေရ^၁
သည်၌ အစိုးရသိပါသေား။

(ခ) အဆို့၍ အချုပ်ခထား၏၏ လေဝင်လေသွက် အလိုင်း
ရောင်မရှိစေရန် ပုံစံခွဲဆောင် လုပ်ခဲ့သည်၌ အစိုးရသိပါသေား။

(၁) သိပါကျင့်၊ စုစုံစုံ သင့်လျော်သလိုပြုပြုပေးပါ
မည်လား။

ကယားဖြည့်နယ်ဝန်ကြီး(စိန်ဝါး)။ နာယကကြီး၏ ခွင့်ပြ
ချက်အရာပေးခွန်းများကို တပေါင်းတည်းဖြေဆိပါမည်။

* ၂၁၁။ ၁.က)(ခ)(၁) အထက်ပါ ပေးခွန်းပါ
အတိုင်း မမှန်ပါ။ လူဝင်မှုကြီးကြုံပေးဌာနမှ ဖမ်းဆီးသော
တရားခံများကို ရုံဖန်ရုံခဲ့၏ ခေါ်ဆောင်ချုပ်နှောင်ခုခြင်း
ကြောင့် တရားခံရှိုးရေသည် တခါတရုံများပြားခြင်းသာ
ဖြစ်ပါသည်။ ရဲဌာနအ ချုပ်ခန်း များ တွင် လမ်းပန်းနှင့်
အဆောက်အအိ အင်ဂျင်နီယာက၊ ကန္တသတ်သော်းရေထက်
အချုပ်သားများ ချုပ်နှောင်ထားခြင်းကိုကြုံတည်းစွာ ရှောင်
ကြုံရန် အမိန့်ထုတ်ဆင့်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ငြင်းအပြင်
ထိအချုပ်ထောင်ကိုလည်း ကျွန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်မှန်စေ
ရန်ဆောက်လုပ်ခုပါသည်။

ဘူးသီးတောင်မြို့တွင် အိမ်နှင့် အိမ်ခြေားကို အဆင့်ဆင့်ဝယ်
ယူနေထိုင်ဘူတိအားယာယ်^၁ ပြေားလိုင်စင်များ ထုတ်ပေးရန်
မစွာတော် အဖွဲ့အစည်း(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၁၄။ ၁(က) ဘူးသီးတောင်မြို့တွင် အိမ်နှင့်အိမ်
ခြေားကို အဆင့်ဆင့်ဝယ်ယူနေထိုင်သူတို့အား ယာယ်^၁
ပြေားလိုင်စင်များ ထုတ်ပေးရန် သက်ဆိုင်ရာသို့အကြောင်းကြောင်း
လျော်သားနဲ့သော်လည်း၊ သက်ဆိုင်ရာမှ ထိလိုင်စင်များ
ထုတ်မပေးသည်ကို အစိုးရသိပါသလား။

(ခ) သိပါကျင့် အ ဘယ်ကြောင့် ထုတ်မ ပေးသည်ကို
ဖော်ပြုပါမည်လား။

(၉၉)

(၈) မသိပါလျှင်၊ စုစုပေါ်အရေးယူပါမည်လား။

ကယားပြည့်နယ်ဝန်ကြီး(စစ်ဝါး)။ * ၂၁၄။ ။(က)
မသိပါ။

(ခ) အထက်ပါ(က)တွင် ဖြေဆိုယားချက်အရာ၊ ဤမေး
ခန်းကို ဖြေဆိုရန်မလိုပါ။

(ဂ) သက်ဆိုင်ရာသိစုစုပေါ်အရေးယူပါမည်။

ဘူးသီးတောင်မြို့တွင်၊ အီမိန္ဒီးခြေမြေများကိုဝယ်ယူနေထိုင် ဘူး
သား၊ ဘူးသီးတောင်မြို့ပိုင်က ဘက် ရှိက်ခြင်း။

မစွတာ သပ္ပါဒါး(စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၁၅။ ။(က) ဘူးသီးတောင်မြို့တွင်၊ အီမိန္ဒီးခြေ
မြေများကို အ ဆင့် ဆင့် ဝယ်ယူနေထိုင်သူတို့အား၊ ဘူးသီး
တောင်မြို့ပိုင်က အ ဘယ် ကြောင့် ဘက် တပ် ရှိက် ခဲ့သည်ကို
အနိုင်ရကဖော်ပြုပါမည်လား။

(ခ) ဖော်ပြုပါလျှင်၊ မည်သည့်ဥပဒေစည်းကမ်းများအရ
ဘက်တပ်ရှိက်ခဲ့သည်ကိုဖော်ပြုပါမည်လား။

ကယားပြည့်နယ်ဝန်ကြီး (စစ်ဝါး)။ ။(က)နှင့်(ခ)ကို
နာယကကြီးခွင့်ပြုချက်အရာ၊ တပေါင်းတည်းဖြေဆိုပါမည်။

* ၂၁၆။ ။(က)နှင့်(ခ) မေးခွန်းတွင် ဖော်ပြထား
သော ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍မည်သို့မျှမသိရသေးသဖြင့် သက်
ဆိုင်ရာသို့ စုစုပေါ်အရေးယူပါမည်။

ဘူးသီးတောင်နှင့် မောင်းတော်မြန်များတွင် ဖြစ်ပြီးစသာ
လူသတ်မှုပေါင်းနှင့်အဖြစ်အက်ပေးခဲ့သည့်အမှုပေါင်း။

ဗွေတာ အဖွဲ့ဝါး (စစ်တွေ အနောက်ပိုင်း)။

* ၂၁၆။ (က) ၁၉၅၀-၅၉ ခုနှစ်အတွင်း ဘူးသီး
တောင်နှင့် မောင်းတော်မြန်များတွင် လူသတ်မှုပေါင်းမည့်
မှုဖြစ်ပြီးခဲ့ပါသနည်း။

(ခ) အဆိုပါလူသတ်မှုများအနက် အရေးယူအပြစ်အက်
ပေးခဲ့သည့် အမှုပေါင်းမည့်မှုရှိပါသနည်း။

ကယားပြည်နယ်ဝန်ကြီး (၁၃၀၉။)။ * ၂၁၆။
(က) လူသတ်မှုပေါင်း ၁၁ မှုဖြစ်ပြီးခဲ့ပါသည်။

(ခ) အရေးယူ အပြစ်အက်ပေးခဲ့သည့်အမှုများ မရှိသေး
ပါ။ သို့သော်လိုင်းအမှုများအနက် ၁၅ မှုကိုရုံးတင်တရားစွာဆို
လဲ၏ ရုံးမှစ်ဆေးဆဲဖြစ်ပါသည်။

၂၁၇။ ၂၁၇။ ၂၁၈။ ၂၁၉။ ၂၁၁။ ၂၁၂။ ၂၁၃။ ၂၁၄။
၂၁၅။ ၂၁၆။ ၂၁၇။ ၂၁၈။ ၂၁၉။ ၂၁၁။ ၂၁၂။ ၂၁၃။ ၂၁၄။

ရိုဟင်ဂျာများ သီးခြားခရိုင်ရရှိရေးနှင့် မစွဲတာရူလ တန်မဟာမွတ်၏

သဘောထား။

ရိုဟင်ဂျာမွတ်စလင်း ပါလီမံအမတ်များသည် (၁၂) နှစ်
တာမျှမိမိတို့နယ်သူနယ်သားများအတွက် သီးခြားခရိုင်ရရှိရေး
ကိုအစဉ်တစိုက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း ထိုသို့ဆောင်ရွက်
ချက်များကို မစွဲတာစူလတန်မဟာမွတ်သည်၊ ရိုဟင်ဂျာများ၏
ခုက္ခဏာပေါင်းနှင့်မျက်နှာပို့မျှမထောက်ထားသာ အမြဲတမ်းဆင့်
ကျင်ဘက်ပြုလုပ်နဲ့သည်၊ ထိုသို့ပြုလုပ်ကြောင်းကိုရိုဟင်ဂျာလူထု
ကောင်းစွာသဘောပေါက်သိရှိနိုင်ရန်အတွက် ၁၉၅၀ ခုနှစ်
နှုတ်လတုတ် ခုတိယြိုင်ဗုံးလွှတ်တော်ညီလာခံမှတ်တမ်း၊
စာကြွေ(၆)အစဉ်းအဝေးအမတ်(၂)တွင်ပါရှိသည်၊ ခုတိယ
ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးကျော်ဖြစ်း၏ မိန့်ခွဲန်းမှာ၊ မစွဲတာစူ
လတန်မဟာမွတ်နှင့် ခုဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးကျော်ဖြစ်းတို့၏
အပြန်အလှန်ပြောဆိုချက်များကို အောက်တွင်ဖော်ပြုလိုက်ပါ
သည်။

ဦးကျော်ဖြစ်း။ ။ .... ဥပမာရရိုင်ပြည်နှင့်ပါက်သက်ပြီး
ရတာညာ၊ အမတ်မင်းများကိုပြည်နယ်ပေးပါမည်လို့ကတိပေး
တယ်လို့ကျွန်တော်သိရှာဖို့တယ်။ တခါကရရိုင်ပြည်နယ်မှာရှိ
နေတဲ့ မူဆလင်အမတ်မူးးတွေက ရခိုင်ပိုင်းကို ပြည်နယ်ပေး
လျှင်သို့အကွား စူးရှုံးရလို့ ရရိုင်ပြည်နယ်ကို ပေးလျှင်ကျွန်
တော်တို့ကိုလည်း ပြည့်နယ်တွေထက သီးသန် ဒီစိုးပြုပြည့်
နယ်မျိုးပေး၏။ ဦးကျော်တော်းတယ်လို့ ကြေားရပါတယ်။

မစွာတာရူလတန်မာမူ(မူးသီးတောင်ပြောက်ရှင်း)။ ဥက္ကဋ္ဌ
ကြီးခင်များ သည်လို ကျွန်တော်ထို မတောင်းပါဘူး။ (အိဘ^၁
သံများ)။

ဦးကျော်ဇွန်း။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်များသည်လိုမတောင်း
ဘူးဆိုတာကို သည်လို ထို ပြီး ကျွန် တော်ကြားရတဲ့အတွက်
အများကြီးဝင်းသာပါတယ်။ သည်အတိုင်းဆို ဖျော်ကျွန်တော်
ကြားသိရတဲ့ အခက်တရကျော်သွားပါပြီ။ ကျွန်တော်သက်ဆိုင်
ရာ အ မတ် မင်းကိုထပ်မေးချင်ပါတယ်။ မတောင်းဘူးဆိုတာ
ယခုအတော့အတွင်းမတောင်းတာလား၊ နောက်ဘယ်တော့မှ
မတောင်းဘူးဆိုတာလား သိချင်ပါတယ်။

၁၄၅၉ ခုနှစ်တွင် ပြည်နယ်ရရှိရေးနှင့်ဝန်ယူး၏ မစွာ
ဝါလတန်မာမူတ်၏သဘောထားနှင့်လက်ရှိသဘောထား။

၁၄၅၉ ခုနှစ် ၁၄၁၄၅၉ နေ့ထိနေးရှင်း(NATION)
အင်လိုင်သတ်းစာများတွင်မစွာတာစ၍ လက်မှုမူတ်ရေးသား
ချက်များမှ ကောက်နှုတ်ချက်များ။ နေ့

နေးရှင်း(NATION)(၁၄၅၉)။ ကျွန်းနှင့် တို့သည် ရရှိနိုင်
ပြည်နယ်ရရှိရေးကိုခွဲကို အပြောင်းအထန်ဆန္ဒကျင့်ခဲ့ခြင်းမှာအုပ်
ကွယ်ရာမဟုတ်ပေါ့။ နေးရှင်း(NATION) (၁၄၁၄၅၉)
ကျွန်တော်သာမန်အားဖြင့် ပြောဆိုရမည် ဆိုဖျော်ရရှိနိုင်ပြည်ရှိ
မူတ်စလင်များသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမူတ်စလင်ပြည်နယ်
အလိုမရှိကြပေါ့။ ရရှိနိုင်းအတွက် သီးခြားပြည်နယ်လည်း
အလိုမရှိကြပေါ့။

၁၉၆၀ ခု ဧပြီလ ၂ ရက်နှင့် ၁၂ ရက်နှေ့များ တွင်မစွာ
တာစူးလ တန်မာမူတ်သည် ရရှိနိုင်ပြည်နယ်ရရှိရေးကိုအပြောင်း
အထန်ဆန္ဒကျင့်ခဲ့ခြင်း သော်လည်း၊ ယခုအခါတွင်မည်သည်

အတ္ထက်ကြောင့်ထောက်ခံလျက်ရှိသည်ကို ကျန်းမာစဉ်းစား
တတ်ပေး အဘယ်ကြောင့် ခုတဲ့ ခြားပြောင်းလွှဲလျက်ရှိ
သည်ကိုလည်းမတွေးတောတတ်ပေး ၁၉၅၀ခုနှစ်အောက်တိ
ဘာလတွင် ဝန်ကြီးဦးဘဇ္ဇာန် ဝန်ကြီးဟောင်း စူလတန်
မာမှတ်တို့သည်၊ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ၏ ရရှင်ပြည်နယ်ပေး
ရေးကိုခါးခါးသီးသီးကန့်ကွက်ခဲ့ပါသည်။ ဝန်ကြီးဦးဘဇ္ဇာ
သည် ယခုပထမ အစိုးရလက်အောက်တွင်လည်း ရရှင်ပြည်
နယ်ပေးရေးကို ကန့်ကွက်လျက်ရှိနေပါသည်၊ သို့သော်လည်း
မစွေတာစူလတန်မာမှတ်သည်၊ ကန့်ကွက်မည့်အစားထောက်
ခံနေသည်မှာ ကျွန်တော်နှင့်တကွ အခြားခေါင်းဆောင်များ
ပါအံ့ဩ၍ မဆုံးနိုင်ပါ။

ရှိ ၂၈ ရွှာသည်ရရှင်မဗုံ

ရိုဟင်ရွာ အမျိုးသားများသည် သီးခြားလူမျိုး တမျိုးဖြစ်
ကြောင်း ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနှက်ယ်တိုင်းက ငြင်း၏ မိန့်ခွန်းတွင်
အောက်ပါအပိုင်း ဖော်ပြ မိန့်ကြားအသိ အမှတ်ပြုခဲ့သော
လည်း၊ မစွေတာစူလတန်မာမှတ်သည် မောင်းတော့ ဘူးသီး
တောင်းနှိန်ယ်များရှိ ရိုဟင်ရွာများအား ရရှင်မူဆလင်များနှင့်
အတူတူပင်ဖြစ်သည် ဟု ထင်ယောင် ထင်မှားဖြစ်စေရန် အမျိုး
မျိုးအဖုံးဖုံးပြောဆုံးလျက် ရိုဟင်ရွာများအား သွေးခွဲရန်ဆောင်
ရွက်လျက်ရှိသည်။

(ဖြည့်ထောင်စု၏ အနောက်တောင်ဘက်မှာ ရရှင်ထိုင်းနှင့်
တယ်၊ အဲဒီရရှင်ထိုင်းရဲ့ဝစ်တွေ ခရှိနိုင်လဲမှာ ဘူးသီးတောင်နဲ့
မောင်းတော့ဆိုတဲ့ မြို့နယ် ၂၇ နယ်ရှိတယ်၊ အဲဒီမြို့နယ်နှစ်နယ်ဘာ
အရှေ့ဝါက္ခတန်းနှင့်ချင်းဝင်လျက် ၇၈ ဘယ်။ ဒီဘူးသီးခဲ့တောင်
နဲ့ မောင်းတော့မြို့နယ်အတွင်းမှာ နေထိုးကြလဲ၊ ဖြည့်ထောင်

ရုသားများမှာ များသောအားဖြင့် ရှိဟင်ရှာအမျိုးသားများ
ဖြစ်ကြပြီး မွတ်စလင်များဖြစ်ကြတယ်။)

ဘုရား နိုင်ငံတော်အနီးရကျောင်းများတွင် သာသာရေး
သို့သုံးစာသင်ကြားခြင်းနှင့် စဉ်လျဉ်း၍၊ ရွှေအူဒေဝါ၊ ရက်
နွဲည့်တွင် နိုင်ငံတော်အသံသွေ့ငွောနမှ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်
အသံလွှင့်ရှင်းလင်းချက်တွင်ပါရှိခဲ့ပါသည်။

၁၉၅၉-ခ-စက်တၢာလ ၃-၄-ရက်နွဲတွင် နိုင်ငံတော်
ဝန်ကြီးချုပ်ဟန်ငါး ဦးဘဆွဲ (ယခ ၂ ဆ ၂ လ ၂၂၂၄)
ကရခိုင်ပြည်ပောင်းတော်၊ ဘူးသီးတောင်၌ လူထစည်းဝေးဖွဲ့
များတွင်မေယ့်နယ်မြေားခရိုင်မှာနေထိုင်ကြသောတိုင်းရင်းသား
များသည်၊ ရှိဟင်ရှာအမျိုးသားများဖြစ်ကြ၍မွတ်စလင်များဖြစ်
ကြပြီး၊ ချင်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ကယား၊ ရှုမြေး၊ မွန်၊ ရာခိုင် များကဲ့သို့
လူမျိုးစု ဖြစ်သည်ကို ထင်ရှားစွာ စာ်ထုတ် ပြန်ကြားခဲ့ပါ
သည်။

ဤလူသို့ အခြားလူမျိုးစုကဲ့သို့ ရသင့်ရထိက်သော အခွဲ့
အရေးကို ရယူနိုင်ရန်အတွက် မောင်းတော်၊ ဘူးသီးတောင်
၏ (ရှိဟင်ရှာ) အမျိုးသား အားလုံး တည်းတည့်တည်း ခါ
ကက်ကြပါစိုး။

ရခိုင်ပြည့်မှာရှိတဲ့ ဘူးသီးတောင်၊ ပောင်းတောဆိုတဲ့ အရပ်
ကွဲမှာ အများအားဖြင့် မူဆလင်တွေနေကြတယ်ဆိုတာ ကျွဲ့
တော်ပြောနဲ့ဖြီးပါပြီ။ အခိုအရပ်က မူဆလင်ခေါင်းဆောင်
တွေကိုယ်တိုင်က နိုင်ငံတော်အစိုးရပေါ်မှာ ကျွန်တော်ဘို့ရဲ့
သရွာမဆိုပဲ၍ဟာ ဘယ်တော့မှ မယိုးယိုင်ပါဘူးလို့ သရွာ
ဆိုထားကြရုံသာမက အစိုးရသီက သေနတ်တောင်းပြီး မူရှာ
ဟင်ခေါ်မူဆလင်သူပုန်တွေကို သူတဲ့ကိုယ်တိုင် ခေါင်းဆောင်
ပြီးလိုက်တိုက်နေကြပါပြီ။ ကျွန်တော်ဘို့ရဲ့ ဘာသာရေးဟာ
မူသာမမှန်ခဲ့ရင် အခိုဒေသဟာ အစိုးရအတွက် အပ်ချုပ်သို့
အခက်အခဲဆုံး အသကခုံ့မှုမှာဘာ။

ပါနီမန်အမတ်လောင်းနှင့် အမတ်ကောင်း
မှုံတာ အမိုအော်၊ ဂေါ်းက
မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ အကျင်းဝန်ချုပ်ထံ ဆက်သွေးသော
သဝဏ္ဍာန္တာ

၁၉၄၂-ခုနစ်တွင် တရားဝင်သော အစိုးရသည် ရရှိနိုင်း
မှ တွက်ခွဲသွားသောအခါး၊ စစ်တွေခရိုင် အရေးပိုင်ဟောင်း
သေသူ ဦးကျော်နိုင်အား ရရှိနိုင်းကို စောင့်ရှောက်ရန်
တာဝန်ပေးထားခဲ့ပါသည်။ သူသည် ရရှိနိုင်လျကြီးများကို လက်
နက်များ ဝင့်ပေးသောကြောင့်၊ လူမျိုးရေး အဓိကရှုဏ်းဖြစ်
ရာ၊ စစ်ကွေခရိုင်ရှိ ကျောက်တော်၊ မြို့ဟောင်း၊ ပေါက်တော်၊
ပုလ္လားကျွန်း၊ မင်းပြား၊ ရသေ့တောင်နှင့် ကျောက်ဖြေခရိုင်
မြေပုံးမြို့နယ်များမှ မွတ်စလင် (ရှိဟင်ရှာလူမျိုး) များကို
မောင်းထုတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုအဓိကရှုဏ်းတွင် မသော ကျွန်း
ရှစ်ခုသူများသည် ရှိဟင်ရှာ အချင်ဗျက်ဖြစ်သော မောင်းတော်၊
ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များ၌ ဒိုလုံးနောက်၍ အထက်ပါမြို့နယ်
များမှ မောင်းထုတ်သူများသည် ငါးမြို့နယ်၊ မောင်းတော်ဘူး
သီးတောင်) များ၌ အဓိကရှုဏ်းကို လုံးဆောက်ခဲ့ကြပါသည်။
ထိုကြောင့် လူနည်းစုဖြစ်သော ရရှိနိုင်လူမျိုးများသည် ငါးမြို့
နယ် ၂-နယ်မှ ကြောက်လန္တ၌ တွက်ပြီးခဲ့ကြပါသည်။ အခါး၊
မှာ ကျောက်တော်နှင့် မြို့ဟောင်းမြို့နယ်များ၌ လာရောက်၍
အခါးမှာ အယူးသဖြင့်၊ မောင်းတော်မြို့နယ်မှ ရရှိနိုင်များကို
အိန္တိယဉ်း ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့၍၊ ဒီနှစ်ပုံ၏ ခုက္ခာသည်စခန်း
တွင် ထားခဲ့ကြပါသည်။ မြို့တော်အစိုးရသည် ငါးမြို့နယ်ကို

ပြန်လည် သိမ်းပိုက် သောအခါး၊ အထက်ပါ မြို့နယ်များမှ
 မောင်းထဲတဲ့သော ရိုဟင်ရွာအချို့သည် မောင်းတော့၊ ဘူး
 သီးတော် မြို့နယ်များတွင် ပိုလုံးကြုံ၊ အချို့မှာ ဒါန္ဒါယူ
 ထွက်သွားခဲ့ကြပါသည်။ ဒါန္ဒါယူ ထွက်သွားခဲ့သူများအနက်
 နှစ်သောင်းလေးတော် (၂၄,၀၀၀) (၀၇) နှစ်သောင်း
 ခြောက်တော် (၂၆,၀၀၀) လောက်ကို ခုက္ခသည်စန်း
 များ၏ ထား၍၊ ကျွန်အချို့မှာ စစ်တကောင်းနယ်တွင် ကွဲပြား
 ဖြန့်ကြောနေထိုင်ကြပါသည်။ မြတ်သွေအစိုးရသည်၊ ရရိုင်တိုင်းကို
 ပြန်လည်သိမ်းပိုက် သောအခါး၊ စစ်တကောင်းနယ်တွင် ကွဲပြား
 နေထိုင်ခဲ့သော ရိုဟင်ရွာတို့သည် မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတော်
 မြို့နယ်များ၏ ပြန်လာ၍၊ ခေါ်နေထိုင်ခဲ့သူများကို ဒါန္ဒါယူ
 နှင့် ပါကစွာတန်ပြည်များမှ အသစ် ဝင်ရောက်လာကြသည်ဟု
 ပြောဆိုကြသော်လည်း၊ အမှန်မှာ ထိုသူများသည် ရရိုင်ပြည်
 တောင်တိုင်းမှ မောင်းထဲတဲ့ခြင်းခံရသူများသာ ဖြစ်ကြပါသည်။
 ခုက္ခသည်စန်းမှ များစွာသော ရိုဟင်ရွာ ခုက္ခသည်များကို
 စစ်တွေ့ဗြို့ယူဆောင်လာသော်လည်း၊ ယခုထက်တိုင် သူတွေ့၏
 မူလနေရာဆောင်းများတွင် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း မရှိခဲ့
 ပေ။ သို့ရာတွင် ခုက္ခသည် ၆,၀၀၀ တိုကို ခုက္ခသည် စန်းဘုရား
 ၅၈ ၁၉၁၁ အားဖြေပါသည်။ ထိုခုက္ခသည်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဒါန္ဒါယူ
 အစိုးရဖော်လုပ်ခဲ့သော မစွာတာ ဂန်ဒီရိယ (Mr Gundevia)
 သည် ရရိုင်တိုင်းမင်းကြီး ဦးကျော်နှင့် တွေ့ဗြုံးချုံ၍ ဒါန္ဒါယူအစိုးရ
 သည် ခုက္ခသည် စန်းများကို ပိတ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်းနှင့်
 ထိုခုက္ခသည် ၆,၀၀၀ ကို စစ်တွေ့ဗြို့ယူ ပြန် ပို့ဆောင်လို့
 ကြောင်း ပြောပြရာ၊ တိုင်းမင်းကြီး ဦးကျော်သည် ရရိုင်လူ
 မျိုးပြောသောကြောင့်၊ ထိုရိုဟင်ရွာ ခုက္ခသည်များကို ပြန်မယူ

လက်မခံနိုင်ကြောင်း ဗြိုင်းဆီ့ချွဲခြင်း ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ပေထဲမှု မည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတော်မြို့နယ် များ၏ နိုင်းချွဲကြောင်း စုက္ခသည်များကိုလည်း သူတို့၏ မူလ နေရာများတွင် ပြန်လည်နေရာ ခုထားခြင်းမရှိပေါ်။

မြို့မာအစိုးရသည် စင်္ကာလာ (Simla) မှ ပြန်လာသော အခါး CASB ခေတ်မှာ အမူထမ်းချွဲသော မှတ်စလင်မ် အထူး သဖြင့် ရိုဟင်ရှာ အရာရှိများကို ပြောင်းရွှေ့ခဲ့၍၊ င်းတို့၏ နေရာများတွင် ရရှိနိုင်အရာရှိများကို ပြောင်းရွှေ့ ခန့်ထားခဲ့ကြ ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ မပြောင်းရွှေ့၏ V Force များနှင့် ပုလိုင် အမူထမ်းများအချို့ကိုလည်း အလုပ်မှ ထုတ်ပစ်ခဲ့ကြပါသည်။ ရရှိနိုင်းကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်သည့်အခါးမှ စ၍ ရရှိနိုင်းကောင်းတွင် အခွန်တော် ကောက်ခံခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ ဘူးသီးတော်မြို့နယ်မှ ဖော်ရှိသူသည် ရရှိနိုင်ပြောက်ကြားများနှင့် အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်၍ အလုပ်မှ ထုတ်ပစ်ခဲ့သော အချို့ V Force များနှင့် ပုလိုင်အမူထမ်းများတို့သည်လည်း ထိုရရှိနိုင်ပြောက်ကြားများနှင့် ပူးပေါ်ဦးချွဲသည်ဟု ပြောဆိုကြပါသည်။ ရရှိနိုင်းတောင်းတွင် ရရှိနိုင်လူမျိုးများသည် အခွန်တော်များ မပေးခဲ့သော်လည်း၊ မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတော်မြို့နယ်များမှာ ရိုဟင်ရှာများသည် အခွန်တော်များကို အစဉ်အမြဲ ပေးကြပါသည်။ ထိုမကြော်မန်ဖြစ်သော လူများသည် ရရှိနိုင်ပြောက်ကြားများနှင့် ပူးပေါ်ဦးသောအခါး၊ ပထမဆုံး ဒါးပြီတိုက် လုယွှေ့စတင်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုနောက် ရရှိနိုင်လူမျိုးပုလိုင်အရာရှိများက မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတော်မြို့နယ်များထံမှ ပိုက်ဆံကြေးငွေ ကောက်ကြေသည့်အပြင်၊ ဆန် ပေါ်ဦးနှင့် ပတ်သက်၍ ပုမ်မ ၅-နှင့် ဖော်ဦးဆီးမည့်

ဟု မြင်းခြာက်ကြပါသည်။ ပြောက်ကြားများနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့
 သူ အရှို့သည် လူထု အကူအညီရရန် နိုင်ငံရေးလုပ်ရှားမှုများ
 ပြုလုပ်လာခဲ့ကြပါသည်။ ၁၉၄၀-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှ စဉ်
 ထိလှေ့ရှားမှုသည် မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များမှာ
 အခြေစိုက်လာရာ အခုခာခါ့နှင့်မြင်းထန် မြှေ့ဖြစ်လာပါသည်။
 ရနိုင်အရှို့သား ထွန်အောင်ဖြော့သည် ထိမွေ့ထိစလင် ပြောက်
 ကြားထိ ခေါင်းဆောင်ဖြော့ခဲ့ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ
 နိုင်ငံတော်အတွက် နတ်မြိုင်အရှေ့ဘက်ကမ်းခြော့မှု ကုလား
 တန်းမြိုင် အနောက်ဘက်ကမ်းခြော့အတွင်း အရပ်အသများကို
 ပြည်နယ် တနယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရန် တောင်းဆိုသော
 ထိပြောက်ကြားအဖွဲ့မှ တောင်းဆိုချက် အရှို့ကို အစိုးရ အရာ
 ရှိချားက လက်ခံခဲ့ပါသည်။ ပြောက်ကြားထိ သည် ထောမ
 တောင်းဆိုချက်ကို ရှုနိုင်းလှုပ်၊ အစိုးရသည် အခြားတောင်း
 ဆိုချားများကို စိတ်ပါလက်ပါ အခွင့်အရေး ပေးလိုက်ဖူး
 မောင်းဆောင်နယ်-နယ်ပိုင်နှင့် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ် မြှေ့ပိုင်
 က စိုင်တွေခုနှင့် အရေးပိုင်၏ ဗျာနှုန်းချက်အရ မဖွေတာ
 မရှား၊ မခွေတာ ဟန်ဘုလား၊ မဖွေတာဖြောက်အတိုင်း၊ မဖွေတာ
 နိုင်အဟ်မိန္ဒာင့် ကျွန်တော် (အေ-ဝဖါးရီ) ထိုအား ပြောက်
 ကြားခေါင်းဆောင်များ နှင့် တွေ့ဆုံးဆွေးရန် တောင်းပန်
 ပြောဆို မေးမြန်းသည့်အတိုင်း၊ ကျွန်တော်ထိုသည်လည်း ငင်း
 နှစ် စွဲနှုန်းလလောက်တွင် ဘူးသီးတောင်မြို့အပိုင် ခကျာင်းတောင်
 ရွှေ့ကြုံ ဖော်ရနှင့် ထွန်းအောင်ဖြော့တို့နှင့် တွေ့ဆုံးဆွေးရာ၊
 ဖော်ရာက သူတို့သည် ရနိုင်ကွန်မြို့နယ်များနှင့် သဘောတူ
 စာချုပ်-ချုပ်ရှုံး၊ ဖဆပလ အစိုးရ ဖြုတ်ချုလျင်၊ ကုလားတန်း
 မြှုပ်အနောက်နှင့် အရပ်အသများကို သူတို့က အပ်ချင်၍

ကျွန်ရရှင်ပြည်ကို ရရှင်ပြောသူးများက အုပ်ချုပ်လီမွည်ဟု
ပြောပြီခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့သည် သူတို့၏ ရည်
ချယ်ချက်ကား ရယ်ဘွယ်ဖြစ်၍ အဓိပ္ပာတိမရှိကြောင်း သူ့ကို
ကျွန်ကြေားတိုက်တွန်း ပြန်ပြောပြရာ၊ အဖော်ရှိသည် အခြား
တောင်းဆိုချက်များဖြစ်သော တိုင်းရင်းသား၊ သူတို့၏ လုပ်
ပြစ်းချမ်းသာခွင့်၊ သူတို့၏ အဆွဲသည် တရားဝင်သောအဆွဲဖြစ်
မြင်းနှင့် အရာရွှေစာကို ပဏာမအဖြစ် ကျောင်းများတွင်ပြောင်း
များကို အစိုးရက စိတ်ပါလက်ပါ အပြည့်အစုံ အခွင့်အရေး
အသိအမှတ်ပြုပေးလျှင်၊ ပထမ တောင်းဆိုချက်ကို ရှိသိမ်း၍
သူတို့သည်လည်း အဝင်ခံကြောမသုဟ ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ သို့နှင့်
တွင် သူတို့၏ ပါတီတရာက ဤကဲ့သို့ သဘောတူ တွေ့ဆုံးခွေး
ခွေးနေခဲ့ကြောင်းကို မသိဘဲ၊ ဒါးပြတိက်သဖြင့် နစ်ဘက်စလုံး
မှ သဘောတူချက်များ ဖျက်သီးခဲ့လေသည်။ ထိနောက် ကျွန်
တော်တို့သည် ခွေးခွေးချက် အကြောင်းပျီးစုံကို မောင်းတော့
မြှို့နယ်-နယ်ပိုင်ထံ အကြောင်းကြေား အစီရင်ခဲ့ပါသည်။

ယခုအခါနီးခြားခရှင်ဘုရားတောင်းဆိုသည်မှာ ရိုဟင်ရှာ့
တို့သည် သူတို့၏ ညီရင်းအစိုးရသူယူယိုဖြစ်သော ရရှင်လျှော့
တို့၏ လက်ခာအားလုံး သင့်တော်လျော့က်းကိုသော ပြုချုပ်သူ့
သို့ ငေဖို့မူမရခြင်း၊ ၁၉၄၂ J - နှစ်ဦး၌ ဖြစ်ဖွဲ့စွဲခဲ့သော အ
မိဘရှုံးကို မနာလိုကွင်းတို့ မဆ္စာရစိုးရှိုးသာ အချို့ရရှိ
အရာရှိများကို မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင် မြှို့နယ် များ၏
ခန့်ထားဖြစ်းနှင့် ငါးတို့၏ မတော့း နှုပ်စက်ကလူပြုမှုမြှုပ်းတို့
ကြောင့် ရိုဟင်ရှာ့တို့သည် ရရှင်လျှော့တို့၏ တရားမျှတမူ အ
ပေါ် ယုံကြည်မှ ကင်းလွှာသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၄၇
နှစ်ဦး၌ မစွေတာစုံလ ထန် အယ် မ်းနှင့် ကျွန်တော်သည်

ပြည်သူ့လုပ်တော် အမတ်များဖြစ်သောအခါ ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံတော် လက်အောက်တွင် သီးခြားပြည်နယ်တောင်း
 ဆိုရန်၊ မဲဆန္ဒရှင် အပေါင်းတိုက ဉာဏ်ကြေား ခဲ့သော လည်း၊
 ကံမကောင်း အကြောင်းမလျှ၍ မသမာသော လူတစ်ဦး လုပ်
 ကြိမ်ကြောင့် မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ အပေါင်းပါတိ
 သည် ကျော်းမဲသဖြင့်၊ ဉာဏ်တော်တို့သည် ပြည်ထောင်စု အင်
 အား ယုတ်လျော့မည် စိုးမိုးကြောင့်ကြသောကြောင့်၊ သီးခြား
 ပြည်နယ် မတောင်းခဲ့ပါ။ သီးရာတွင် ယခုအခါ ရရှင်လူမျိုးတို့ကို
 ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် လက်အောက်တွင် ဒေသအ
 လိုက် ကိုယ်ရိုင်အပ်ချုပ်ရေး(၀၁) သီးခြားပြည်နယ်ပေးလျှင်၊
 ဉာဏ်တော်တို့သည် နောင်အခါတွင် ရရှင်တို့၏ အဖော်အရှက်
 ဒုက္ခ ပေးမှုများမှ လွှတ်မြောက် ချမ်းသာခွင့် ရရှင်အောင်
 ဉာဏ်တော်တို့အားလည်း သီးခြားပြည်နယ်(၀၁) သီးခြားခရှင်
 တရု သတ်မှတ်ပေးရန် မတောင်းဘဲ မနေ့နှင့်တွေ့ပါ။ အကယ်
 ၍ သီးခြားပြည်နယ် (၀၁) သီးခြားခရှင်တရု မသတ်မမှတ်
 ပေးလျှင်၊ ရရှင်လူမျိုးများ၏ လက်အောက်တွင် ဉာဏ်တော်တို့
 သည် တရားမျှတမူနှင့် ညီမျှမျှများ ရရှိလိမ့်ညွှန်ပေးပါ။ နိုင်ငံ
 တော် ဝန်ကြီးချုပ်သည် မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်ကြိုများ
 သို့ အလည်အပေါ် စွားမည်ဟု ကြေညာခဲ့သောအခါ။ ထို
 ဒေသရှိ မြောက်မြေားစွာသော လူတို့သည် ဝန်ကြီးချုပ်ကို ကြိုဆို
 ရန် လာရောက်ခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော လေယာဉ်ပျုံးမရှိသော
 ကြောင့် ဝန်ကြီးချုပ် မသွားဖြစ်သဖြင့်၊ ထိုလူတို့သည် ကြို
 လင့်ချက်ပျက်၍၍ ဂိတ်ပျက်အားကယ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုကြောင့်
 ဝန်ကြီးချုပ်အား ရန်ကုန်တွင် သဝက်လွှာတင်ဆက်ရန် ရှုမီ
 ယတ်တူလိအုံလေမာ အဖွဲ့မှု မစွာတာစုသာတန်အလုပ်ဖို့၏ အနေး။

(ပါလီမန်အမတ်) အေ-ဂဖါးရီ(ပါလီမန်အမတ်)၊ မစွတာ
ဖရုက်အဟ်မင် - ဘိအက်စီ၊ ဘိအလှန့် မစွတာနှုန်အဟ်မင်
(ရုခိုယတ်တုလ်အူလေမာအဖွဲ့၏ အတွေထွေအတွင်းရေးမှူး)
တိုကို ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေ့လှံပါသည်။

မူရာဟစ်၏သည် “မိမိတို့ တိုင်းပြည့်နှင့် ဘာသာရေးအခွင့်
အာရေးအတွက် တိုက်ခိုက်သောလူ” ဟု အဓိပ္ပာတိရှိသော
အရေခါစာလုံးတလုံးဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မူရာဟစ်၏
ကူးသော စာလုံးကို ပါကိုစွာတန် (၀၈) အီမြို့ပြည်မှ လူမျိုးများ
ဖြစ်ကြောင်း အဓိပ္ပာတိ အဟုအဆ အထင်မှားကြပါသည်။
ဤကူးသော အထင်မှား၏ ပြောဆိုခြင်းမှာ လုံးဝ ယုဒ္ဓါ မရှိပါ။
ထိုမူရာဟစ်၏ ၁၆၅၇:၃၇၂၁၁။ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရုံးသား
များဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုမူရာဟစ်၏ လုပ်ရှားမှ မူရား
ကြောင့်၊ မောင်းတော့ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များ၏ လူထုအ
ပေါင်းတို့သည် အတိုက္ခက္ခခံနေရပါသည်။ မူရာဟစ်၏တို့သည်
အခါးရရိုင်လူမျိုးများကို မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်
များမှ မောင်းထုတ်ခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုကြပ်သည်။ ကုန်တော်
သည် မောင်းတော့မြို့၌ ပြန်လာရောက်၍၊ ဤအကြောင်းကို
သေသာချာချာ စုစုံအဲရာ။ ငြင်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍
အမူတမူသာတွေ့ကြုံခဲ့ပါသည်။ ဤကိုစွာတွင် အမိန်လုပ်ဟန်ဆုံး
တယောက်သည် မောင်းတော့မြို့၏ ဂါတ်ကို ရီးဖော်ဖော်တွက်ပြေား
၍၊ ရရိုင်အမျိုးသိုး ၂-ဦးကို ခုက္ခက္ခပေးကြောင်း ကြေားသိရပါ
သည်။ ထိုအပြင် ငြင်းသူကို မူရာဟစ်၏တိုက်လည်း ပြင်းထန်
သောအပြစ်ဒါက်ပေးသည်ဟု ကြေားသိရပါသည်။ ထိုအမျိုးသိုး
၂-ဦးကိုလည်းသူတို့၏ မီဘအချို့ထိုးသူများထံသို့ ပြန်ဖို့ပေးခဲ့
ကြပါသည်။ ရရိုင်တို့သည် ကြောက်လန်၍ မိမိတို့ရှားများကို စွဲ

ပစ်ခဲ့ခြင်းများယုံမှားသံသယမရှိပါ။ ငြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျင့်
တော်တို့ ညီရင်းအစ်ကိုများ ဖြစ်သော် ရခိုင်လူမျိုး အခါ့တို့
သည် မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များရှိ မွတ်စလင်း
(ရုံဟင်ရွာ)များကို ခြောက်ကြပါသည်။ ထိုအကြောင်း
ကို ကျွန်တော်တို့သည် သတင်းစာများ၌ အခြေမရှိအော်ပြုပါယ်
မရှိသောသူတို့၏ တမင်သက်သက် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း
များ တွေ့ရှိရပါသည်။ မောင်းတော့ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များ
ရှိ လူသုသည် သွားရှိသော လူမျိုးများဖြစ်၍ အစိုးရထံ နှစ်
စဉ်နှစ်ဟိုင်း အခွန်တော်များ ဆက်သွင်းနှင့် ဖြစ်နိုင်သော
အကူအညီများကို ပေးလျက်ရှိကြပါသည်။

မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်များရှိ မွတ်စလင်း
(ရုံဟင်ရွာ)များသည် ပါက္ခတန်နှင့် ပူးပေါင်းရန် ယိုင်းယိုင်
ထိမွေ့ညွှန်ပူး ပြောဆို နေသည်မှာ လုံးဝ မမှန်ကန်ပါ။ ထိုအိုး
ပါက္ခတန်နှင့် ပူးပေါင်းလျှင် ရုံဟင်ရွာတို့သည် ဒီဓိတို့၏ စီး
ပွားရေး ဖျက်သီးနှံမည်ကို ဖြောက်သိရှိကြပါသည်။ ထိုအပြိုင်
သူတို့သည် ဘာသာရေးပွဲစတ်များကို လွှတ်လပ်စွာ ပြုလုပ်
ကျင်းပနိုင်ရန် နိုင်ငံတော် ဖွှဲစည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံချေပဒက
ခွင့်ပြု အာမခံထားသဖြင့် အာယ်ကြောင့် ထိုသူတို့သည် ပါ
က္ခတန်နှင့် ပူးပေါင်းပါမည်နည်း။ ပူးပေါင်းမည် ဆိုသော
အချက်မှာ အခိုပြုပါယ်မရှိပါ။ မိဘများမှာ စစ်တကောင်းလူမျိုး
များဖြစ်၍၊ မောင်းတော့မြို့တွင် မွေးဖွားခဲ့သော အုမရမီယ
(Omra Meah) ဆို သူသည် ၁၉၄၆-ခုနှစ်(၀၈)၁၉၄၇-ခု
နှစ်တွင် မောင်းတော့ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များကို ပါက္ခတန်နှင့်
ပူးပေါင်းရန် အားငါးဆိုင်အဆာင် ရှိယိုဂျာ အချို့ကို

သွေးဆောင်ခဲ့သော်လည်း သူသည် ထောက်ခံမှု မရရှိသဖြင့် မောင်းတော်မှ ထွက်ခွါးသွားခဲ့ပါသည်။ ထို့မြန်ယ်များ၏ လူ ထုသည် ပါက္ခတနှင့် မူးပေါင်းရေးကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက် ခဲ့ပါသည်။ ထိုလူထုသည် ပြည်ထောင်စြာမှုနှင့်တော်တွင် တရားမှုတမ္မနှင့် ညီမျှမူများကိုသာ လိုလားကြပါသည်။ မူရာ ဟန်တို့သည် သူတို့အား ထောက်ခံ အားပေးရန် မောင်းတေား ဘူးသီးတော်မြန်ယ်များ၏ မွက်စလင်း (ရှိဟင်ရွာ) များသည် လူများစုဖြစ်သဖြင့် လူနည်းစု ဖြစ်လာအောင် ငင်းတိုကို ရရှင်ပြည် အခြားအရပ်ဒေသများထို့ ရွှေ့ပြောင်း ထို့ မည်ဟု ကောလာဟလ သတင်းများ ပြန့်နံသည်ဟု ပြောဆို ကြပါသည်။ ထိုကြောင့် အထိုးရသည် ထိုလူထုအပေါင်းတို့ ယုံ ကြည်လာအောင်နှင့် ထိုပြောက် ကြီးာ များကို အားတိုက်အင် တိုက် အပြင်းအထင် နိမ်နှင့်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ ဤကဲ့သို့ မပြုလုပ်လျှင် ဘာမျှမသိနားမလည်၍ အသိဉာဏ် ကင်းမှ သော ထိုလူထုသည် အပြစ်မရှိဘူး အတိုက္ခက္ခခံမြှုပ်နည်းပါသည်။

ရန်ကျိုးမြို့

(အေ. ၈၀၁။၄)

နေ့စွဲ ၁၉၄၀-ခုနှစ်၊

ပါလီမန်အမတ်၊

နိဝင်ဘာလ ၂၀-ရက်နေ့။

မညားကောရီစီး
၀၁ ဘ ၅၈

HOME LIBRARY

(၁၁၄)

၁၉၆၀-နှစ် ခြို့လ ၁၃ ရက်နေ့ထဲတိ

ဝါဒီယံ (GUARDIAN) သတင်းစာတွင်

အင်လိုင်ဘာသာဖြင့် ပါရှိသည့်

မွှေတာ အမ်အောဂါးထံမှ အယ်ဒီတာဆိုပေးစာ

နယ်ခြားဆုပ်ချုပ်ရေး

(Frontier Administration)

ဆို

အယ်ဒီတာ

ဝါဒီယံသတင်းစာ။

လူကြီးမင်းခင်ဗျား။

လူကြီးမင်း၏ သတင်းစာခေါင်းကြီးပိုင်း (Editorial) ၏
ပြန်ကြားချက် အနေနှင့် ဤဆောင်းပါးစာကို အများကြားသိ
စေရန်လူကြီးမင်း၏ သတင်းစာတွင် ပုံနှင့်ရန်အစီရင်ခံအပ်
ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် လူကြီးမင်း၏သတင်းစာခေါင်းကြီးပိုင်းကို
ဘတ်ရှုံးရာ၊ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အချို့အကြောင်းအရာများသည်၊
မမှန်ကန်ဟုပြောရန် ဝမ်းနည်းပါသည်။ ပထမဆုံးအချက်မှာ
၁၉၄၂ J-ခုနှစ်တွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သော လူမျိုးရေးအနောင့်အရှက်
ကိုအစီကရာဏ်းဟုရေးသားခေါ်တွင်ခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ ထို့
စဉ်အခါ့၍ ရရှိထိုင်းမင်းကြီးဖြစ်ခဲ့သော ဦးကျော်ခိုင်က ၁၀၄

ခုသည့် လက်နက်များနှင့် စစ်တပ်မှထွက်ပြေးတိမ်းရွှေ့ပေါ်နေသာကရင်စစ်သားများမှုရသည့်လက်နက်များအကူအညီဖြင့် လက်နက်ခဲ့ ရိုဟင်ရွာလူမျိုးတိုကိုမောင်းထုတ်ခြင်းသည် တက်သတ်သောမောင်းထုတ်ခြင်းသာဖြစ်ပေသည်။ စစ်ဘွေး ရိုင်ရှိနှိုင်နယ် ၉-နယ်အနက် ၆-နယ်နှင့်ကျောက်ဖြေခုရိုင်ရှိနှိုင်နယ် တနယ်မှအောင်ပြင်စွာမောင်းထုတ်ခဲ့ပါသည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာသောပြန်လည် မခုခံနိုင်သည့် ရိုဟင်ရွာများကိုသတ်ပစ်၍၊ ကျော်ရှိသေးသောလူများသည် မောင်းတော့ ဘူးသီးတောင်မြှိုင်နယ်များတွင် ရိုလုံးနှောကြပါသည်။ ရိုဟင်ရွာတို့သည် မောင်းတော့ ဘူးသီးတောင်နယ်များမှ ရရှိများကိုမောင်းထုတ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ရရှိများတို့သည် အခါန်မြှုအရှေ့ပါကိုတန်(ထိစဉ်အခါန်မြှု)နှင့် နီးရာတောင်များတွင် ရိုလုံးကြောက်ဖြင့်၊ ရိုဟင်ရွာတို့သည် အနည်းငယ်မျှသော ရရှိများကိုသာသတ်ပစ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

စစ်ကြီးစွဲ့နှင့်သည်နှင့် တပြုပိုင်ရရှိများကိုမောင်းတော့ ဘူးသီးတောင်မြှိုင်နယ်များ၏ ပြန်လည် နေရာ ခုထား ပေးရာ၌ ကျော်တော်သည် ပြိုင်တယောက်အနေနှင့်များစွာ အကူအညီပေးခဲ့ပါသည်။ သို့သော်များစွာသော ရရှိများတို့သည် ရှင်းတို့၏ လယ်ပြေများကိုခါတိုင်းထက် ချေးများများနှင့် ရောင်းချွှေ့ ရိုဟင်ရွာတို့၏ လယ်းမြှုများကိုသိမ်းပိုက်ရန်အခြားမြှိုင်နယ်များ သို့လာရောက်နေထိုင်ကြပါသည်။ ရိုဟင်ရွာတို့သည် ရရှိများကို ပြန်လည် နေရာချထားရေးကို လက်နက်ကိုင်ဆောင်၍၊ ခုခံဘဏ်ဟုပြာဆိုခြင်းမှာလုံးဝမှန်ကန်ပါ။ အစစ် အရာရာ မှာ အကူအညီ ထောက်ပံ့၍ ကြိုးခိုးခိုးပါသည်။ ၁၉၄၀—ခုနှစ်မှ စု၍၊ သောင်းကျွန်း လာခဲ့ခေါ် ရှုပုန်လို့သည်

ရခိုင်ရွှေများကို မကြာသေးမြိုကပေးနဲ့သော အန္တာင့်အရှက်မှ
တဝါးထိအစဉ်အခါ၌ မည်သည့် အန္တာင့်အရှက်ကိုမျှ မဝေး
ခဲ့ပေ။

မြို့နယ် ၂-နယ်မှ အကြောင်း အပါးမျိုးကြောင့်မိမိထို့မှုလ
နေရာဟောင်းများ၏ ပြန်လည်နေရာမချထားသဖြင့်၊ များစွာ
သော ရိုဟင်ရွှေတို့သည် ယခုထိမောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်
မြို့နယ်များ၏ နေထိုင်ကြုံသည်ကို မွတ်စလင်မှ အသစ်များချင်း
နှင့် ဝင်ရောက်လာသည်ဟု တဖြည်းဖြည်းအယုံသွင်း၍ မဟုတ်
မမှန်ပြောဆိုသည်မှာ အခြေခံ အုတ်ဖြစ်မရှိနဲ့ပေါ့။

ရိုဟင်ရွှေတို့ကမူရွှေဟန်လှုပ်ရှားမှုသည် အစွဲလာမ်ဝါဒ
လမ်း စဉ်မ ကျ သဖြင့်၊ ထိုသူများ၏ သစ္စာကိုစစာင့်သိရှိသော
ခြင် မရှိသည့်ပြင့်၊ သူတို့၏သောင့်းကျွန်းမှုအတွက်လက်ဆောင်
ပ လျှော့များကို လည်း မပေးနဲ့ပော၊ သို့ရာတွင်အတင်းအဓမ္မ^၁
တောင်းဆိုလာသောအခါး၊ အသက်၊ ရှုက်အသရော၊ နှင့် ဥစ္စာ
ပစ္စည်းများကို ကယ်ဆယ်နိုင်ရန်၊ လက်ဆောင်များပေးဆက်ရ
ပါသည်။ ရိုဟင်ရွှေတို့သည် မူရွှေဟန်သူပုန်များကိုအဖွဲ့၍
အသွေးပါ၍၊ အစွဲလာမ်သာသနနာ၊ လူမျိုးရေး၊ အစိုးရနှင့်တိုင်းပြည်
၏ ရန်သူဟု ယူဆကြပါသည်။ ဇော်နှင့်ပတ်သက်၍ အစွဲ
လာမ်သံဃားစာကို သိသူသည် ကောင်းမွန်စွာ နားလည်ပါ
မည်။ အစိုးရသည် ၁၁-နှစ်ကျော်ထိုး၊ မူရွှေဟန်များကို
မနှစ်နှင့်နှစ်ခဲ့သည်မှာ အလွန်သနားစရာနှင့် အုံဘယ်ကောင်း
ပါသည်။

ကုန်ခိုးထဲတဲ့ ခိုးသွင်းမှ မည်သိမည်ပုံမြို့သည်ကို နားလည်
ရန် ထိုဒေသ၏ ပထောက် အနေအထားကို သိရှိရပေမည်။ စစ်

တွေခရိုင်း မြစ်ကြီး ၂-သွယ်ဖြစ်သော မေယ့်နှင့် ကုလားတန် မြစ်တို့သည် မြောက်ဘက်မှ တောင်ဘက်သို့ စစ်တွေဖြေအနီးနှင့် ဖြတ်သန်းစီးဆင်းသွားပါသည်။ စစ်တွေခရိုင်း မြှေနယ် ၉ နယ် အနက် မောင်းတော်မြှေနယ်ကိုဖယ်၍၊ ကျွန်း ၈ နယ်မှ ဆင့် စပါးများကို ကုလားတန်နှင့် မေယ့်မြစ်ဝမှ ဒိုးထဲတဲ့ရှုံး၏ သေ့တောင်မြှေနယ်တောင်ဘက်တွင်း သော “ပွန်ချာခါလီ” ချောင်းကို အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ဘူးသီးတောင်နှင့်ရသေ့တောင် မြှေနယ်များမှ ဆန်စပါးများကို ဖျော်သမ္မန်များနှင့်ယူဆောင် လာ၍၊ လွယ်ကူစွာ ဒိုးထဲတဲ့ရန် “ပွန်ချာခါလီ” ချောင်းမှ တပါး အခြားသဘာဝ လမ်းဟူ၍ မရှိခဲ့ပေ။ ၉၅ % သော ဆန်စပါး ဒိုးထဲမှကို ငြင်းချောင်းနှင့် ထိမြစ်ကြီး ၂-သွယ် မှ မူဂျာဟန်နှင့် ရရှိနိုင်တို့၏ အကုအညီဖြင့် ပြလုပ်နေကြပါ သည်။ မောင်းတော်မြှေနယ်မှ စပါးများကို ရိုဟင်ရာ တို့နှင့် ရရှိနိုင်တို့က အပိုးရ အခုန်များနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဒိုးထဲတဲ့ကြပါ သည်။ မောင်းတော့ ဘူးသီးတောင်လမ်းကို သေချာစွာ အ စောင့်ထား၍။ မောင်းတော်နှင့်ဘူးသီးတောင်၊ မောင်းတော် နှင့်ရသေ့တော်မြှေများကို ဆက်သွယ်ထားသော လမ်းများ တွင်လည်း စစ်တပ်ကင်းနှင့်ရဲကင်းများထားသဖြင့် ငြင်းကင်း များနှင့် အဆက်အသွယ် ပူးပေါင်းမှုမရှိဘဲ၊ ရသေ့တော်မြှေ မှ ဘူးသီးတော်မြှေသို့၊ ထိုမှုတဖန် မောင်းတော်မြှေ ကုန် ပစ္စည်းများ ယူဆောင်သွားပြီး၊ ကုန်ဒိုးထဲမှ မဖြစ်နိုင်ပေ၊ များသောအားဖြင့် ကုန်ဒိုးထဲမှနှင့် ပတ်သက်၍ ရိုဟင်ရာ များကို ကြိုးမြှေးမြှေး မောင်းနှင့် မြှေးခြောက်ကြပါသည်။ ကုန်ဒိုးထဲမှ ကို များသောအားဖြင့် မူဂျာဟန်များ အကုအညီနှင့် ရရှိ များက ပြလုပ်ကြပါသည်။ ကုန်ဒိုးထဲမှ ပြလုပ်နေကြသော

လူများကို သေသေချာချာပြောရဖျင့် ၧ၀ % သော ကုန်ခိုး
ထုတ်သူများမှာ ရနိုင်လူမျိုးများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ကုန်ခိုးထုတ်မှုကို ကောင်းမွန်စွာ ပိတ်ပင် တားသီးလိုက်
ရသော တောင်မြှို့နယ်ကိုလည်း မောင်းတော့ ဘူးသီးတောင်မြှို့
နယ်များနှင့်ပေါင်း၍ နယ်ခြားအုပ်ချုပ်ရေးစံနှစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်
ရမည်ကို အကျယ်တဝိုင်းပြောရန် လိုလိမ္မည်မထင်မိပါ။

(၂) အော်လုပ်ရေး။
ပါလီမန်အမှတ်ဟောင်း။
စစ်ဆေးအနောက်ပိုင်း။

မှတ်ချက်၊ ၁ ပြိုဆောင်းပါးစာသည် ၁၉၆၀-ခုနှစ် ဓမ္မာလ
၁၃-ရန်နေ့တွင် ဝါဒီယံနေ့စဉ် သတင်းစာ
ဗျာ အင်လိုင်လို ပုံနှစ်ခုပါသည်။

၁၉၆၀-ခု အမြိုက် ၂၁-ရက်နေ့တွင်
စစ်တွေမြောက်တိုင်းပါလီမန်အမတ်လောင်း
မွှေ့တာ အမ်အောဂျီး၏

သတင်းစာ ချင်းလင်းတဲ့။

ရရိုင်တိုင်းမှ အချို့ခေါင်းဆောင်တို့သည် မွတ်စလင်းများ
အထူးသဖြင့် ရိုဟင်ရွာ လူမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍ တမ်းသက်သက်
မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုနေကြလေသည်။

ခုတိယ ယစွဲ့စစ်ကြီး ၄၅၇း၍ မြန်မာပြည်ကို မြှုပ်သွေး
အဖိုးရက ပြန်လည် သိမ်းပိုက်သောအခါ ထိခေါင်းဆောင်
များနှင့် အဖိုးရ အရာရှိအချို့က ရိုဟင်ရွာ တိုင်းရင်းသား
များကို မြိမ်းခြောက် မောင်းထုတ် လိုသဖြင့် ဆူဒါတန်ပြည်
ပြသောကို တင်ပြကာ ထိလူမျိုးသည် ပါက္ခာတန် လူမျိုး စိတ်
နေသကောတားရှိသောကြောင့် ရရိုင်တိုင်းကို ပါက္ခာတန်
ပြည်နှင့် ပူးပေါင်းထိမည်ဟ ကြွေးကြော်နေခဲ့ကြသည်။ သို့
ရာတွင် ဤကဲ့သို့ ကြွေးကြော်မှုသည် အခိုန်ကာလ အတော်
အတန်ကြောသော်လည်း မအောင်မြင်၊ အထမပြောက်သော
အခါ ထိခေါင်းဆောင် တို့သည် ပြည်သူလူထဲ ရွှေမြောက်
တွင် ရိုဟင်ရွာ အမျိုးသားများအပေါ် အ ယုံ အ ကြော် မရှိ
အောင်၊ ဂဏ်သရေပျက်အောင် မကောင်းသတင်းများ မြန်
မဲ့ကြသည်။

မူဂျာဟန် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း။

၁၉၄၅ - ခုနှစ် ဧပြီလံတွင် ကျွန် တော် သည် ဘူးသီး
တောင်မြို့၌ မြို့ပိုင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ရရှင်မောက် လူ
မျိုးများသည် ဆူပူသောင်းကျွန်းမှုကို စတင်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၄၉
ခုနှစ်တွင် ဘာက္ယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနခဲ့သော မိုလ်လက်ဌာက
ပြည်ထောင်စုမြို့မာနိုင်ငံ၌ ရောင်စု ဆူပူ သောင်းကျွန်းမှုများ
ရှိသောအခါ မောင်းတော်၊ ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်များမှာ-
သောင်းကျွန်းမှု လုံးဝ မရှိသဖြင့် ရိုဟင်ရာ တို့သည် ပြည်
ထောင်စုအပေါ် သစ္စာရှိသော လူမျိုးစုဖြစ်သည်ဟု ဒြီးကျူးခဲ့
ပေသည်။ ထိမြေးကျူးခြင်းကို မနာလို၍ လူမျိုးရေး အဓိကရက်း
ဖြစ်ခဲာင် လုပ်လိုသော ခေါင်းဆောင်တို့သည် ရိုဟင်ရာ
စကား တတ်မြောက် ပြောဆိုနိုင်သော တွန်းအောင်ဖြူ (ရရှင်
မောက်အမျိုးသား) ကို ရိုဟင်ရာ ပြောက်ကြေားများဖြစ်လာ
အောင် ဆောင်ရွက်စေခဲ့ဘည်။ မကြောမီ တွန်းအောင်ဖြူ၏သည်
ရိုဟင်ရာ ပြောက်ကြေားများ၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသော
အခါ၊ ရာဖရီဆိုသူကို ရရှင် တွန်းမြို့နယ်တို့၏ တပ်စာန်းဆို ခေါ်
ဆောင်ကာ၊ ဖာဆာပေလ အစိုးရ ပြုတ်ကျေအောင် ရိုဟင်ရာများ
ကို သွေးဆောင်ခဲ့လေသည်။ ဖာဆာပေလ အစိုးရ ပြုတ်ကျေလျှင်
ရရှင်ပြည် ၂-ပိုင်းပိုင်းလို့မည်။ နတ်မြို့အရှေ့ဘက်မှ ကု
လားတန်းမြို့အနောက်ဘက် အတွင်းရှိ နယ် ပြော အ ပိုင်း ကို
ရိုဟင်ရာပြည်နယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေး၍၊ ကျွန်အပိုင်းကို ရရှင်
လူမျိုးက အပ်ချုပ်လို့မည်ဟု ပြော ဆို ခဲ့ရာ၊ ရာဖရီသည်
ပညာရှိ တဲ့သော လူငယ်တိုး ဖြစ်သဖြင့် တွန်းအောင်ဖြူ၏
ဆောင်ရွက်ချက်သည် အလျင်အမြန် အောင် မြိုင်ခဲ့၍၊ မူရာ
ဟန်လျှင်ရှုံးမှု ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

မူဘာဟန်လုပ်ရှားမှုသည် အစွဲလာမ် လမ်းစဉ်နှင့်
ကိုက်ညီသလော်။

မှတ်စလင်မြို့သည် ဘာ သာ ရေး စစ် ရွှေကို ကျေညာရှု၍
အောက်ပါ အချက် အလက် များ နှင့် ပြည့်စုံ ရမည့်ဟု သိရှိ
ရပေါ်လည်။

ငြင်းတို့မှာ—

- (a) အစိုးရသည် လွတ်လပ်စွာ ပြောဆို ရေးသား ကိုး
ကွယ်မှုကို တားဆီး ပိတ်ပင်ခြင်း။
- (b) အကယ်၍ အစိုးရသည် လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုရေး
သား ကိုးကွယ် မှုကို တားဆီး ခဲ့လျှင် မှတ်စလင်မြို့
သည် ယူတို့အင်အားကို အစိုးရ အင်အားနှင့် နှင့်
ယူ၍ လေ့လာ၍ အောင် မြင် ရန် မ သေ ချာပါက၊
ငြင်းတိုင်းပြည်မှ အခြားအေသာဆို ပြောင်းရွှေ့နေ့ထိုင်
ကြခြင်း။
- (c) အကယ်၍ အစိုးရက လွတ် လပ် စွာ ပြောဆို ရေး
သား ကိုးကွယ်မှုကို ပိတ်ပင် တားဆီးခြင်း မပြုလို
သောအခါး၊ မှတ်စလင်မြို့ အင်အားနှင့် အစိုးရ^၈
အင်အားချင်း တူညီလျက်၊ မှတ်စလင်မြို့ နိုင်မည့်
သေချာသော်လည်း ဘာသာရေးစစ်ရွှေကို ကျေညာ
ရန် မလိုခြင်း။
- (d) အကယ်၍ အစိုးရသည် လွတ်လပ်စွာ ပြောဆို ရေး
သား ကိုးကွယ်မှုကို တားဆီးခြင်းအစား စည်းမျဉ်း
ဥပဒေအရ အာမခံထားလျှင် ဘာ သာ ရေး စစ်ရွှေ^၉
ပြဿနာသည် လုံးဝ မပေါ်ပေါက်ခြင်း။

- (၅) အကယ်၍ မြန်မာပြည်တဲ့သို့သော တိုင်းပြည်တွင်
အစိုးရက လွှတ်လပ်စွာ ပြောဆိုရေးသား ကိုးကွယ်
မှုကို တားဆီးလာလျှင် ငါးတိုင်းပြည်မှ မွတ်စလင်မဲ့
တိုင်းပြည်တဲ့ပြည်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ရမည့်အပြင်
ဘာသာရေးစစ်စွာကိုလည်း ကျော်ရန်မလိုခြင်း။
- (၆) လွှတ်လပ်စွာ ပြောဆိုရေးသားကိုးကွယ်မှုကို ဥပဒေ
အရ ပေးထားလျှင် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ရန် မလိုပေါ့
၍။ အခြေအနေမျိုးတွင် ဘာသာရေး စစ်စွာကို ကျော်လျှင် အစွဲလာမဲ တရားအတိုင်း ဆိုပါမှာ၊ ဘာ
သာရေး စစ်စွာမဟုတ်၊ ကျူးလွှန်မှု တရာ် ဖြစ်နေ
ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

အာလင်မဲ ပညာရှိများသည် ရိုးရိုးလူများထက် ဘာသာ
ရေးကို ပိုမိုနားလည်ကြော်သည်။ အကယ်၍ သူတို့က အမည်ခံ
မူရှာဟန် သောင်းကျွန်းမှုကို အားပေးရန် ပြောဆိုကြလျှင်
မသင့်လျှင် မမှန်ကန်သည့် ၀၇၃·ဖြန့်ခြင်းနှင့်တူပော်။

ရနိုင်ပြည်၌ မူရှာဟန် လုပ်ရှားမှုသည် အမြှစ်တွယ်လာ
စဉ်၊ ၁၉၄၀-၄၉နှစ် ဧရာဝသို့ ပုံငါးတွင် ကျွန်တော်တို့၏ အိမ်သား
စုနှင့် ဥစ္စာ ပစ္စည်းများကို အာမခံအဖြစ် ပေးထား ပြီးလျှင်
မူရှားတွင် များကို တိုက်ဖျက်ရန် ကျွန်တော်တို့အား
လက်နက်များ ထဲတော်ပေးရန် အလို့၍ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနှင့်
တောင်းဆီ့ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ရိုးဟင်ရှား အမျိုးသားနှင့် ပတ်
သက်၍၊ မတောင်းသတင်းများ ပြန့်နှံခြင်းနှင့် တိုင်ကြား အစီ
ရင်ခံချက်ကို အစိုးရထံ အမြှုပြည် အစီရင်ခံခဲ့သော မသမာ
သည့် အရာရှိတရီး၏ တိုင်ကြား အကျင့်များကြောင့်၊ ဦးနှင့်

ကျွန်တော်တို့၏ တောင်းဆိုချက်ကို အလေးမမူ ဝရ မစိုက်ခဲ့ပေ။ ၁၉၅၀-၅၁-ခုနှစ်တွင်လည်း၊ ဘူးသီးတောင်မြှေနယ်ဖာဆာလ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ခဲ့သော ဒီးခံထွန်းအောင်နှင့် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးး မိုင်ချုပ်ကြီး နေဝါဒ်ထံ သွားရောက်၍ မူရှာဟန်များကို တိုက်ခိုက်ရန် လက်နက်များ တောင်းဆိုခဲ့ရာ၊ ထုတ်မပေး နိုင်ကြောင်း ပြင်းဆိုခဲ့လေသည်။ အစိုးရသည် ကျွန်တော်တို့၏ ယုံကြည်၍၊ လက်နက်များထုတ်ပေးပါမှ၊ မူရှာဟန်၏ လျှပ်ရှားမှုသည် ပ ပျောက် ခဲ့ မည် မှာ သေချာပေသည်။

အခါး ရိုဟင်ရှာများသည် မူရှာဟန်များကို အားပေးထောက်ခံသည်ဟု ပြောဆို သည်မှာ လုံးဝ မဟုတ်မမှန်ပါ။ ယုံကြည်ကြသောအခါးမြန်မာ ခေါင်းဆောင်များနှင့် အရာရှိများသည် ဤကဲ့သို့မဟုတ်မမှန် ပုတ်ခတ်ပြောဆို နေသည်ကို အာရုံစိုက်နေပေသည်။ မူရှာဟန်၏ သူပုန် များက သူတို့ကို ဂူးပေါင်းအားပေးရန် ခါးခါးသီးသီးပြင်းဆိုသော ဂဏ်သရေ ၌ ရိုဟင်ရှာ-များကို သတ်ပစ် သည့်အပြင်၊ မောင်းတော်ဘူးသီးတောင်မြှေနယ်များမှရွှေသူကြီး (၁၁) ထောက်ကိုလည်း ရက်ရက်စက်စက်သတ်ပစ်ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရပေသည်။ စစ်တွေ ခရိုင်ရှိ တမြားမြှေနယ် ၂-နယ်မှ ရရှိနေသူပုန်များက ရွှေသူကြီးတိုးတထောက်မျှ မသတ်ပစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ ၃၅ခု လျှင်လည်း တထောက် ၂-ထောက်သာ ၃၅ပေမည်။

မူရှာဟန်၏တို့ကဲရိုဟင်ရှာ ရွှေသူရွှေသားများထံ ကြေးငွေ ပိုက်ဆံ ကောက်ခံ တောင်းဆိုခြင်းကို ရိုဟင်ရှာများက မလိုက လျှော့နိုင်ဟု ခါးခါးသီးသီးပြင်းဆိုသောအခါး၊ ဘူးသီးဆောင်မြှေးယို့ အိမ်ခြေပေါင်း ၄၅၁-ခါ့မြှေးယို့သော လျော့ခံ အောင်း

ရွှေနှင့် မောင်းတော့ မြို့နယ်ရှိ အိမ်ခြေ ၃၅၀-ရှိ သည့်
နိုင်းချောင်း ရွှေကို မီးရှိ၊ ခဲ့သည့် အပြင်၊ ရိုဟင်ရာ ရွှေသူ
ရာသား များက သူတို့ 'မူရာဟန်' ကို အားမပေး မပူး
ပေါင်းသောကြောင့် ဂိုင်းမြို့နယ်များမှ ရွှေပေါင်းများစွာကို
ချာလုံးကျတ်ဖြစ်စေ၊ တပိုင်းတစ်ဖြို့စေ၊ မီးရှိ၊ ခဲ့ ပေသည်။
လွန်ခဲ့သော ဉာဏ်လဘွင် မောင်း တော့ မြို့နယ် အင်းဒင်ရွှေ
သူတိုးနှင့်တကွ ရိုဟင်ရာ၏ ဦးယယာကိုသတ်ပစ်၍ အိမ်ပေါင်း
၁၃၀-ကို ပြောဘဝထို ဇော်စေခဲ့ပေသည်။

မူရာဟန်တို့ဘည် ဤကဲ့သို့ရိုဟင်ရာ ရွှေများနှင့် မြောက်
မြို့လွှာသော ရိုဟင်ရာ အမျိုးသားများကို မီးရှိ၊ သတ်ဖြတ်
သောအခါ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရကဗျာ
သည့် အကုအညီမျှ မပေးခဲ့ပေး၊ ဤကဲ့သို့ ရက်ရက်စက်စက်
နှင့်အက်ကလူ ပြုမှုကို ရိုဟင်ရာတို့သည် ပြန်လည် မခုခံနိုင်ဘဲ
နှင့်စက်မှုကို ခံမြှုပ်နှံနေရခြင်းသည် အမည်ခံမူရာဟန်များကို
ထောက်ခံသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါမည်လော့ ? အခြား ရောင်စုံသူပုန်
တို့က ရနိုင် မောက်လူမျိုးများထဲမှ ရွှေသူတိုးများကိုဖြစ်စေ၊
ရွှေသားများကိုဖြစ်စေ၊ လုံးဝသတ်ဖြတ်ခြင်းမရှိခဲ့ပေး။ ရှိလျှင်
လည်း ရိုဟင်ရာတို့လောက်မများခဲ့ပေးအခြား မြို့နယ်၂-နယ်မှ
မောက်လူမျိုး ရွှေများကိုမီးရှိ၊ ခဲ့ခြင်းလည်း အလျောင်းမရှိပေး။
ထိုကြောင့် ပြည်သူလူထုက သူပုန်များကို ရိုဟင်ရာများနှင့်
မောက်လူမျိုးများအနက် ပည်သူများက ပူးပေါင်းနေသည်ကို
ဝေဘန်ခန့်မှန်း နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဂါဒီယံ (Guardian)
သတင်းစာ ခေါင်းကြီးဂိုင်းမှ နေ၍၊ ရနိုင်လူမျိုးသည် မူရာ
ဟန်တို့၏ နှင့်စက်မှုကို အမြှုပ်နှံနေသည်ဟု ဝေဖော်ရေးသား
ခြင်းသည် လုံးဝ မမှန်ကန်ပေး၊ အမှန် ဆိုရပါမှု။ ရိုဟင်ရာ

တို့သာ အမြဲခံနေရပေသည်။ အကယ်၍မူဂျာဟစ်တို့က ရရှင်
များကို အနည်းငယ်နှင့်စက်ခဲ့လျှင် တစိတ်ကို တဖော် လုပ်၍
ချက်ချင်း သတင်းစာမှုအမျိုးမျိုး ဝေဖော်ရေးသားခဲ့ပေသည်။
သို့ရာတွင် အကုအညီ မရသော ရိုဟင်ရှာတို့ ခံနေရသည့်
နှင့်စက်မှုကို အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် သတင်းစာမှုဝေဖော်
မရေးသားနိုင်သည့်အပြင်၊ တိတ်ဆိတ်စွာ ခံမြဲခံနေရပေသည်။
မူဂျာဟစ်တို့၏ နှင့်စက်မှုကို ရိုဟင်ရှာတို့ ခံရခြင်းနှင့် ရရှင်တို့
ခံရခြင်းကိုရှင်းယဉ်ကြည့်ပါမှ။ ၉၅ နှင့် ၅ အချိုးအစားမှုသာ
ဖြစ်ပေသည်။ ထိနှင့်စက်ညွှန်းပန်မှုကို တိတိကျကျ မှန်မှန်ကန်
ကန်သိလိုက်လျှင်နဲ့သော ၁၁-နှစ်ကျော်လောက်ကရိုဟင်ရှာ
တို့အပေါ် ဘွင်အမည်ခံမူဂျာဟစ်ကို အျေးလွန်ခဲ့သည့်ကိုဝင်းကို
သော ယုတ်မာ ရက်စက်စွာ ပြုပုံးကို တိုင်ကြေားအနီးရင် ခံထား
ခဲ့သည့် မောင်းတော်နှင့် ဘူးသီးတော် ရဲ့ဗြာနာများ၌ စုစုပေါင်း
ကြည့်ရနိုင်ပေသည်။

ရိုဟင်ရှာတို့ကို သစ္စာမူသော လူမျိုးဟုမဟုတ်မမှန် ပြော
ဆိုခြင်းကိုရှင်းပြရန် သက်သေသာက များစွာတင်ပြရပေ
မည် လွန်ခဲ့သော(၁၁)နှစ်ကျော်လောက်ကရိုဟင်ရှာတို့သည်
မူဂျာဟစ်များနှင့် ထံးဝါ မပူးပေါင်းသဖြင့် မူဂျာဟစ်တို့က
သူတို့ပေါ်စ အချိန်မှစ၍ ယနေ့အထိ မမှု တပ်မတော် ကင်း
များကိုမဆိုပါနော်။ ရက်စားတရာ့တော်မှ သိမ်းပိုက်ခြင်းမရှိ
ခဲ့ပေး စစ်တွေခရှင်တွင် ရာပေါင်းများစွာသော မွတ်လင်မှု
မဟုတ်သူတို့က ပုလိုနှင့် ပြည်တော်စု စစ်ရဲ (UMP) မှ
လက်နက်များနှင့်ဘက္က တွက်ပြီး တိမ်းရှောင်နေသောအခါး
ရိုဟင်ရှာတို့သည် လေးငါးယောက်မှတပါး ထိ (၁၁) နှစ်

ကျော်လောက်က အ ရှိန် ကာတမ္မာ ပု ထိန် နှင့် စစ်တပ်မှ
တွက်ဖြေခြင်းမရှိနဲ့ပေါ့။ ~~မောက်သူပုန်တိုက~~ မောက်သူပုန်တိုက
ရဲကတ်နှင့် တပ်မတော် ကင်းများကို သိန်းပိုက် နဲ့သည့် အပြင်
မြို့နယ်ဌာနချုပ်နှင့် ခရိုင်ဌာနချုပ် များကိုလည်း လွယ်လွယ်
ကူကူ သိန်းပိုက် နဲ့ကြော်သည်မှာ အကြိုးပေါ်ပါး များစွာရှိနဲ့
ပေသည်၊ ရိုဟင်ရာတို့သည် မွတ်စလင်းဖြစ်နေသောကြောင့်
မတရား ဝါဒဖြန့်ခြင်းနှင့် ပုတ်ခတ် ပြောဆိုခြင်းကို ခံနေရ
ပေသည်။

မြန်မာမြို့ည် လွတ်လပ်ရေး ရသော အရှိန်မှစ၍ မြန်မာ
အစိုးရသည် မူရှာဟန် တို့နှင့် အခြားရောင်စု သူပုန်တို့၏
နိုင်ထက်ကလူမြှုပြန်မှုကို ခံနေရသော ရိုဟင်ရာတို့ကို မကာကွယ်
သည့်ပြင်၊ အစိုးရ ရာထုံး မူထုံးများ၏ အဓမ္မ မင်းမူခြင်း
ဘေးမှုလည်း မကာကွယ်နဲ့ပေါ့။ ထိုကြောင့်စစ်တွေခရိုင်မှ များ
စွာသော ရိုဟင်ရာတို့သည် နိုင်လိုမင်းထက် အဓမ္မမင်းမူစံနှစ်
အမျိုးမျိုးကြောင့်၊ စအုဒီ အာရေ့မျှ တိုင်းပြည်သို့ ပြောင်းရွှေ့
နေထိုင်ခဲ့ကြော်သည်၊ လူနည်းစများသည် ဘုရားသခင်၏ ကျို့ဆုံး
ခြင်းခံရသူများ ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြောင်ယူဆရသော်လည်း ခုက္ခ
ခံစားရမှုတွင် ကန်သတ်ချက်လည်း ရရှိပေါ်လည်း။

အထင်အဖြင် သေးသော ခေါင်းဆောင် အရှို့သည်၊ စစ်
တွေခရိုင်မှ ရိုဟင်ရာရွာများကိုလုံးဝ ချေမှန်းထုတ်ပစ်ရန်ဆုံး
ဖြတ်နဲ့ရာ၊ ၁၉၂၂-ခုနှစ် ရရှိမောက်နှင့် ရိုဟင်ရာတို့ အမိက
ရုက်းဖြစ်သောအခါး၊ စစ်တွေခရိုင်ရှိ မြို့နယ် ၉-နယ်အနက် ၆-
နယ်နှင့် ကျော်ဖြူဗျိုင်ရှိ မြို့နယ်ဘန်ယ်မှ များစွာသော ရိုဟင်
ရာတို့ကို မောင်းတုက်ရှု၍ အောင်ဖြင့်နဲ့ပေသည်။ ၁၉၄၉ ဧပြီနှင့်

၁၉၇၀ခုနှစ်များတွင်လည်းရိုဟင်ဂျာယောကျားမီန်းမအထေး
 ပေါင်းသုံးသောင်း(၃၀၀၀၀)ကျော်ကို-အရှေ့ပါကစွာဘန်
 ပြည်သူ့မောင်းထဲထဲပေသည်၊ သိမောင်းထဲထဲခြင်း၂-ခုတွင်
 ကောင်းမွန်စွာမအောင်မြှင့်သဖြင့်အရှေ့ပါကစွာတာနီများအ
 စုလိုက် အပြုံလိုက်ဆုံးဝင်လာသည်ဟု မဟုတ်မမှန်တမ်းသက်
 သက်မြောဆိုပြုလုပ်နေကြသည်ကို တွေ့ရှိရပေမည်။ ငင်းဝါဒ
 ဖြန့်မှုတွင်လည်း အတော်အတန် ထမြောက်အောင်မြှင့် ခဲ့ပေ
 မည်။ လွန်ခဲ့သော ဇူလိုင်လနှင့်အော်လများတွင် လူဝင်မှုပြီး
 ကြပ်အရားအရာရှိများက မောင်းတော်မြှိုနယ် မြောက် ဘက်အ
 စွမ်းဆုံးမှ ရိုဟင်ဂျာ ၁၃၀၀၀-ကျော်နှင့်ဘူးသိုးတော်မြှိုနယ်
 မြောက်ဘက်အစွမ်းဆုံးမှ ၁၀၀၀-ကျော်တိုကိုရက်ရက်စက်
 စက်မောင်းထဲထဲခဲ့ပေသည် ထိုလူများသည် ယခုထက် တိုင်
 အရှေ့ပါကစွာဘန်ပြည်မှာ ယာယွှေ့နေထိုင်ကြရပြီး မိဘတို့ အိုး
 အိမ်များဘွင် ပြန်လည် နေရာချထားရေးကို မျှော်လင့်စောင့်
 စားနေကြပေသည်။ ထိုခုကွဲသယ်များကို ပါကစွာဘန်ပြန်ခေါ်
 ယူ၍ တို့သူ့ဆုံးရှုံးရုံးများအတွက် လျှော်ကြေးပေးပြီး၊ သူတို့၏
 ဘိုးဘွားသို့သင့်မှစ၍ ပိုင်ဆိုင်သောနေရာတောင်းများတွင် ပြန်
 လည်နေရာချပေးရန် ဘာဝန်သည် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနှစ်အရေး
 ကြီးဆုံးတာဝန်တရုပ် ဖြစ်ပေမည်။

ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနှစ်သည်၊ ရရှိပြည်နည်ပေးမည်၊ ဟုဂတိပေး
 ခြင်းကို ဈေးနှင့်တော်တို့အနေနှင့်ကွန်ကွက်သည်။ ဦးနှစ်အတိုင်း
 ရရှိပြည်နယ်ပေးလျှင်၊ ရိုဟင်ဂျာတို့၏ လုံခြုံမှု၊ အတွက်နှစ်
 မြှင့်အရှေ့ဘက်ကမ်းခြေမှ ကူလားတန်းမြှစ် အနောက်ဘက်
 ကမ်းခြေထိအရပ်အေးသုံးကို ရိုဟင်ဂျာပြည်နယ် အဖြစ်သာတ်

ပေးရမည်။ အကယ်၍ ဗြိုက္ခာသီမလုပ်ဘဲ၊ ရရှင်တပြည်လုံးကို
ပြည်နယ် တရာ့အဖြစ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးပေးပါမှာ၊ အကျိုး
သက်ရောက်မှုမရှိဘဲ သွေးထွက်သံယိုမူ ဖြစ်လာခဲ့သော်၊ ရီးနှစ်
တာဝန်ဘာ ဖြစ်ပေသည်။

မူဂျာဟစ်၏ ဆူပူသောင်းကျွန်းမှုအတွက် အချို့ ပါကစွာ
တာနိများကို အပြစ်တင်ရပေမည်။ သူတို့သည်မူဂျာဟစ်တို့နှင့်
အဆက်အသွယ်ရှိပြီး မူဂျာဟစ်တို့လုပ်တိုက်ခိုက်၍ ရသော
ပစ္စည်းများကို အသီးသီး ခွဲခွဲ ယူကြသည်။ များစွာသော
မူဂျာဟစ်တို့၏ အီမာန်သားစု များသည် အကြော်၊ ပါကစွာတန်
နယ်စင်တွင် ခိုလုံးနေကြသည်။ ရိုဟင်ရှာတို့၏ကောင်းမားရေး
အတွက် မြန်မာနှင့် ပါကစွာတန် ရာဇ်ဝတ် သင့်သူ များကို
ပေးအပ်ရန် စာအချုပ်ကိုများမကြာခိုအတွင်း ချုပ်ဆုံးထိုက်၏
ဤကိုသိပြုလိုပါသူမျှ၏ ရိုဟင်ရှာတို့ကို အပြစ်တင်ရန်နှင့်ရက်ရက်
စက်စက် မတရားပြေကြုံရန် အကြောင်းရှာ တွေ့နိုင်မည်မဟတ်
သည့်ပြင်၊ သူပုန်အုပ်ချုပ်ရေး သည်လည်း ဆိတ်သုန်း သွား
ပေမည်။ မူဂျာဟစ်တို့က ရိုဟင်ရှာ များနှင့် ရရှင် မောက်
လူမျိုးတို့ အပေါ် ယုတ္တမာ ရက်စက်စွာ မြှုမှုချက် များကို
မြန်မာအစိုးရနှင့် ပါကစွာတန် အစိုးရနှင့်လူထူးအား သဘော
ပေါက်အောင် ရှင်းလင်းပြရန် ရိုဟင်ရှာ ကိုယ်စားလည်။ ဖွံ့ဖြိုး
တဖွံ့ဖြိုး ပါကစွာတန်ပြည်းနှီးစေလွှာတို့ကိုပေသည်။ ဖော် ပာလာ၊
ဗာတာလာ၊ စာနှင့် ကုန်သွယ်မှု တိုးတက်ရေး ရာထူး များကို
မူဂျာဟစ်များနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသော ရိုဟင်ရှာခေါင်း
ဆောင်များအား ပေးသည်ဟု အချို့ကမဟတ်မမှန် ပြောဆို
နေကြသည်မှာ လုံးဝ မန်မှန်ကန်ပေး။ ၁၉၄၆-ခု နှစ်မှစ၍၌

၁၉၅၆-ခုနှစ်ထိ မူရှာဟန်တို့ အထွက် အထိုင် အကျဉ်း
တော်ဆုံးဖြစ်သော အခါန်းအထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော ရာထူး
ချားကို ရရှိပါသော မောက်လူမျိုးတို့အား ပေးခဲ့ကြပေသည်၊ ထိုရရှိပါ
မောက် ခေါင်းဆောင် များသည် မိမိတို့ကိုယ်ကျိုး အတွက်
မောင်းတောာ့၊ ဘူးသီးတောာ့ မြှိုနယ်များ၏ ရိုဟင်ရှာများကို
မည်ကဲ့သို့ သွေးစုတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၇-ခုနှစ်တွင်ဖော်တွေ
ခရှိပါ၍ အခြားမြှိုနယ် ၂-နယ်များတွင် သီးစား ခုထားရေး
အဟူခံမှု ၁၄-မူရှိသောအခါန်းမောင်းတောာ့၊ ဘူးသီးတောာ့
မြှိုနယ်များမှာ အမှု ၈၀၀-ရှိအောင် ပြုလုပ်ခဲ့ပေသည်။ အခြား
မြှိုနယ်များတွင် ထိုအဖွဲ့များ၏ အမှုဆောင်အဖွဲ့မှာ ရိုဟင်ရှာ
များ လုံးဝမပါခဲ့ပေ။

မူရှာဟန်တို့သည် ဘုန်းကြီးးကျောင်း တကော်မှု မဖျက်
မဆီးခဲ့ပေ။ အမြှင်မကျယ်သော ခေါင်းဆောင် အချို့သည်
လူမျိုးရေး အဓိကရဏ်း ဖြစ်အောင် ဤကဲ့သို့ မဟုတ်-မမှန်
သတ်းများ ဖြန့်နေသည်ကို အဖိုးရက ခွင့်ပြ ထားခြင်းကို
ကျွန်တော်အနေနှင့် အုံးထွေးနိုင်ပေ။

၁၉၃၀-ခုနှစ်နှင့် ၁၉၄၁-ခုနှစ် သန်း ခေါင် ၁၁ ရှင်း
အစီရင်ခံစာကို မတင်ပြနိုင်သော်လည်း၊ စစ်တွေခရှိပါ၍ ၁၉၂၁
ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်း အစီရင်ခံစာကို တင်ပြနိုင်ပေသည်၊
ထိုအစီရင် ခံစာတွင် မွတ်စလင်း လူဦးရေ ၂၀၀,၉၆၁-
ယောက်ရှု၍၊ ပုဂ္ဂဘာသာဝင် လျှို့ဗျားမှာ ၃၁၅,၁၄၀-
ယောက် ရှိပေသည်။ မြှိုနယ်အလိုက် အောက်တွင်ဖော်ပြထား
ပေသည်။

၁၉၂၁-ခုနှစ် စစ်တွေခရီး မှတ်စလင်မြန်း
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူဦးရေပြုအယား။

မြို့	မှတ်စလင်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်၊	ပေါင်း
စစ်တွေ	၁၉,၅၃၁။ ၁၉,၀၆၂။ ပေါင်း-၃၀,၅၅၃။	
မောင်းတော့	၉၀,၇၁၄။ ၂၂,၂၆၃။ ၁၁၃,၉၃၃။	
ဘူးသီးတောင်	၄၂,၀၉၄။ ၂၉,၅၉၄။ ၇၂,၆၀၀။	
ကျောက်တော်	၂၀,၉၁၅။ ၂၉,၁၂၅။ ၅၀,၀၄၀။	
ရသေ့တောင်	၁၂,၀၄၁။ ၄၇,၄၀၆။ ၆၀,၂၄၇။	
မြို့ဟောင်း	၉,၄၇၅။ ၄၅,၀၁၀။ ၅၄,၂၀၅။	
ပေါက်တော့	၄,၅၆၇။ ၄၀,၀၀၀။ ၄၄,၅၆၇။	
မင်းမြား	၆,၃၃၃။ ၃၅,၆၂၇။ ၄၁,၉၆၀။	
ဗုဏ္ဏားကျွန်း	၁,၆၉၁။ ၄၅,၇၉၃။ ၄၇,၅၀၄။	

ပေါင်း- ၂၀၀,၉၆၁။ ၃၁၅,၁၄၀။ ၅၅၄,၁၀၁။

မှတ်စလင်မြို့သည် တတိန်ပါက မယား ၄-ယောတိထိ
ယူနိုင်ခွင့်ပြု၍ စောစောစီးစီး ထိုင်းမြား မဂ္ဂံလာဆောင်နှင်း
ကြောဖြန့်၊ မွေးဖွံ့ဖြိုးမှာ တရုပ်လူမျိုးမှတပါး အခြားလူမျိုး
များထက် များမြားနဲ့ပေါသည်။ မြန်မာပြည်မှ မြတ်သွေအစိုးရ
တွက်ခွဲ့သွားသောအခါး ကျောက်ဖြေခိုင် မြေပံ့ မြို့နယ်၏
မှတ်စလင်လူဦးရေသည် ၁၂၀၀၀-ယောက်။ကျိုး ၆၅၈၆ပေ
သည်။ ၁၉၄၂-ခုနှစ် အမိကရှင်းအကျိုးကြော် စစ်တွေခရီး
အခြားမြို့နယ်များမှ ရိုဟင်ရွှေခုံးကျွေားရွာ မောင်းတော့
ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်များတွင် ခိုတံ့ဖြေရ၍။ အချို့မှာ စစ်
တကောင်းနယ်တွင်သော်လုပ်ငန်းအချို့မှာ ထိုးပြုအခါး အီး

နိုင်တွင် ဖွင့်ထားခဲ့သော စုကြသည် စခန်းများ၏ သော်ဂင်း၊ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်၊ ၁၉၄၇—ခုနှစ်နှင့် ၁၉၅၆—ခုနှစ် မစာရင်းကို ကြည့်ရခြင်းအားဖြင့် ရိုဟင်ရွာလူဦးရေ မည်ရွှေ့ မည်မှာ ရှိသည်ကို သေသေချာချာ သိရှိနိုင်ပေမည်။

၁၉၄၂ ၂-ခုနှစ်မှာ မြို့နယ်အလိုက် အောက်တွင် ဖော်ပြုထားသော ရွာများကို ရရှိနေမောက်တို့က လုံးဝ ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့ရှုံး၊ ဂင်းရွာများမှ ရိုဟင်ရွာ တို့ကိုလည်း မောင်းထုတ်ခဲ့လေသည်။

မြို့နယ်အမည်။		ရွားခိုးရေ။
မြေပုံ	-	၃၀၈
မင်းပြား	-	၂၇။
ပေါက်တော်	-	၂၅။
မြို့ဟောင်း	-	၅၀။
ကျောက်တော်	-	၂၀။
ရသေ့တောင်	-	၂၁။
ပုလ္လားဘွန်း	-	၅။
ဘူးသီးတောင်	-	၁၅။
မောင်းတော်	-	၀။

ပေါင်း— ၃၀၇။

မောင်းတော်၊ ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်များမှတပါး အခြား မြို့နယ်များတွင် ဖျက်ဆီးခဲ့သော ရိုဟင်ရွာ ရွာများ၏ လုံခြုံမှ မရှိသဖြင့်၊ ယခုထက်တိုင် စိမိတို့အေသများတွင် ရိုဟင်ရွာများ သွားရောက် နေထိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ အထက်တွင် ဖော်ပြုခဲ့သော ပထမမြို့နယ် ၂-နယ်မှ မောင်းထုတ် ခံရသော ရိုဟင်ရွာတို့၏

ထက်ဝက်ထက်ပိသေးလယ်မြေပစ္စည်းများကိုရရှင်မေါက်များ
က အတင်းအဓမ္မသိန်းပိုက်၍ အကျိုးစီးပွားမူခံစားလျက်နေကြပေ
သည်။ ထိုသို့ အကျိုးစီးပွားမူခံစားလျက်နေကြသော သူတို့သည်
ငှါးလယ်မြေများ ပိုက်ချက်ပိုင်နက်ကို လက်မလွယ်လိုကြပေ။
ပြန်လည် နေရာချထားရေး၊ ပြီးနောက် ရရှင်မောက်တို့သည်
မောင်းတော့။ ဘူးသီးတောင် မြှိုနယ်များ၏ ငှါးတို့၏ လယ်
မြေများကို ခါတိုင်းထက် ရွေးများများ တင်၍ ရောင်းချပြီး
သွေ့။ အခြားမြှိုနယ် ၂-နယ်သို့သွားရောက်နေထိုင်ကြပေသည်။

ပါကစွာတာနဲ့များ အစုံလိုက် အပြုံးလိုက် ရရှင် ပြည်သို့
မတရား ဒိုးဝင် လာသည်ဟု ကြော်းကြော် နေသော ခေါ်း
ဆောင်များအား ဤမေးခွန်းများကို မေးမြန်းနိုင်ပါမည်လော့။
မြှိုနယ် ၂-နယ်၏ ရွာပေါ်း ၂၄၄-ရွာမှ ရိုဟင်ရွာတို့သည်
မည်သည့်နေရာ ဒေသများသို့ သွားရောက် နေထိုင်ကြသလဲ။
သူတို့အားလုံးသည် ၁၉၄၂-ခုနှစ် အမိကရုဏ်းတွင် သတ်
ပစ်ခြင်းခံရသလော့။ အားလုံးကို သတ်ပစ်သည်ဟု၍မရှိပေး။
ရရှင်မောက်တို့သည် ရိုဟင်ရွာတို့၏ လယ်မြေများကို မည်ရွေ့
မည်မျှ ကြောကြား အဓမ္မသိန်းပိုက် ထားမည်လဲ။ သူတို့သည်
ရိုဟင်ရွာတို့၏ လယ်မြေများကို အမြဲအဓမ္မ သိန်းပိုက်ထားနိုင်
ရန်နှင့် ရိုဟင်ရွာတို့ကို မိမိတို့နေရင်းဒေသများတွင် ပြန်လည်
နေရာ ချထားခြင်းကို ကန္တကွက် နိုင်ရန် ပါကမှုတာနဲ့များ
မတရား ဒိုးဝင် လာသည်ဟု လုပ်၏။ ထို့ကြောင်းတောင်းတောင်း

လွန်ခဲ့သော ဇူလိုင်လနှင့် အေဂရာလများ အထူးငြေ
ထောင်စု မြှိုနယ်မာနိုင်းတော် တိုင်းရင်းသားများ ဖြစ်ကြသည့်
ထောင်ပေါ်းများစွာသော ရိုဟင်ရွာများကိုမောင်းတောနှင့်

မူးသီးတောင်နှုန်းမြောက်ဘက်အစွမ်းဆုံးမှ လူဝင်မှုကြေးကြို
 ရေးအရာရှိများက ဝေဖန်ခွဲခြားနားလည်ခြင်းမရှိ၊ ရက်ရက်
 စက်စက် မောင်ထုတ်ခဲ့ကြပေသည်၊ ရိုဟင်ရာတို့သည် အရှေ့
 ပါက္ခတန်ပြည်တွင် နိုတ္ထံ ရပေသည်။ ထိုမောင်းထုတ်ခြင်းတွင်
 မောင်းတော်မြောက်မှ ကျေးရွာ့ရှုရှု ၃-၄ကျေးရွာ့ပေါင်း
 ၃၄ ရွာနှင့် ဘူးသီးတောင်မြောက်ဘက်မှ ကျေးရွာ့ရှု (၃)
 ကျေးရွာ့ပေါင်း ၀-ရွာ၌ နေထိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ရိုဟင်ရာ
 ၃၀,၀၀၈ကျော်တို့ကို နေအိမ်မှ အမြှုစ်ကဆွဲ၍ နှုတ်ပစ်ခဲ့ကြ
 သည်၊ သို့ရာတွင် အချို့ကို မိမိတို့ နေရာရှင်း ဒေသများသို့ပြန်
 လာရန် သွေးဆောင်ဖြားယောင်း လိုက်လျော့ခဲ့သော်လည်း
 ရိုဟင်ရာ ၁၃,၀၀၀-ကျော်တို့သည် ယခုထိ အရှေ့ပါက္ခ
 တန်မှာ ယာယို နိုတ္ထံနေကြပြီး ပြန်လည် နေရာခုထားရေးကို
 စောင့်မှုပ် နေကြသည်။ သူတို့၏ ပစ္စည်းများကို ရရှိနိုင်
 မောက်များက သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ သိမ်းပိုက်ခဲ့သူများ
 အနက် အချို့မှာ အရှေ့ပါက္ခတန်မှ နိုးသွင်းယူလာသူများ
 ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြသည်။ ဤ ပြောဆိုချက်ကို စုံစုံခဲ့ရန်
 စုံစုံရေး ကော်မရှင်အဖွဲ့တွေ အမြှုနွဲစည်းထိုက် ပေသည်။
 ငြင်းဒေသများတွင် လယ်ယူစိုက်မျိုးရေးလုံးဝ မလုပ်နိုင်သဖြင့်
 ကျော်နှုန်းသော ရိုဟင်ရာတို့သည် အစာ-ခေါ်းပါးခြင်း
 ဘေးနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြပေသည်။ သို့ရာတွင်အထိုးရသည် ငြင်း
 ရိုဟင်ရာများအပေါ် ကြိုင်နာမှ ကင်းမဲ့ ရက်စက် သည်တဲ့
 ထင်မိပါသည်။ အထိုးရအရာရှိ အချို့ သည်လည်း “မင်းတို့
 ကုလားတွေ အထိုးရအုပ်အုပ်ပုံ” အုပ်ချုပ်နည်း ပေါ်လီကို
 မသိဘူးလား၊ ဤကဲ့သို့ နိုင်စက်ကလူ ညွင်းပန်း သော်လည်း
 အကယ်ကြောင့် မထွက်ပြေးသလဲ” ဟူ၍ပြောဆို မေးမြန်း

ကြသည်။ အကယ်၍ ဤကဲ့သိမြင်လျင် ရိုဟင်ရှာတို့ အဘက်
စိုးရိုမြှေ့ဘယ် အကြောင်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်၊ သူတို့သည်ပါက္ခ
တာနီများ မဟုတ်သောကြောင့် ပါက္ခတန်အစိုးရကလည်း
သူတို့ကိုလက်မခံပေါ် သူတို့၏ ဘိုးဘေးဘိုးဘင် အဆက်ဆက်
တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပါ။ အခြေခံ ဥပဒေအရ
ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် တိုင်းရင်းသားများဖြစ်ကြော်၍
မြန်မာအစိုးရက သူတို့ကိုမလိုလားဟု ပြောဆိုလျှင်၊ သူတို့သည်
မည်သည့်နေရာသို့ သွားရမည်နည်း။ သူတို့ကိုအခြေခံ ဥပဒေ
အရ အကာအကွယ် ပေးထားသော်လည်း ဥပဒေကိုချိုးဖောက်
သူများက ငြင်းဥပဒေသည် ရိုဟင်ရှာတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု
မဖြစ်သည်မှာရိုဟင်ရှာတို့၏ကံ့ဖိုးမှုကြောင့်သာဖြစ်ပေသည်။

စစ်တွေဖြူမှ လူဝင်မူကြီးကြပ်ရေး အရာရှိများကောင်းဆီး၍
ရန်ကုန်ဖြူသို့ ယူဆောင်လာသော ရိုဟင်ရှာ ၇၀-ပီးနှင့်ပတ်
သက်၍ ရန်ကုန် လွတ်တော်ချုပ်က ထင်ရှားစွာ ထုတ်ဖော်
ဆုံးဖြတ်ချက် ပေးခဲ့သည်ကား ရိုဟင်ရှာများကို ရက်စက်စွာ
ဘမ်းဆီး ချုပ်နောင် ထားသော တာဝန်မှုသည့် လူဝင်မူ
ကြီးကြပ်ရေး အရာရှိ များနှင့် သေသေချာချာ မစုံစေးဘဲ၊
တဘက်သတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးသော ရာဇ်ဝတ် တရားသူကြီး
တို့သည် မြန်မာတနိုင်ငံလံးတွင် လူဝင်မူကြီးကြပ်ရေး အရာရှိ
များက ရိုဟင်ရှာများကို ဘမ်းဆီး၍ တရားစွဲဆိုထားသည်ဟု
သတင်းကြားပါသည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်မြို့နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်
များတွင် ဤအဖြစ်အပျက်များ ဖြစ်နေသည်ဟု သိရှိရသည်။
အသေအချာ မစုံစေးဘဲ၊ တဘက်သတ် ဆုံးဖြတ်ချက် ပေးခဲ့
သော ရာဇ်ဝက် တရားသူကြီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရိုဟင်ရှာ

တို့သည် တိုင်းရင်းသားများ ဖြစ်ကြသည်ဟု သက်သေသာခက်
များတင်ပြ၍၊ ပြင်းပြင်း ထန်ထန် ကန့်ကွတ်ခဲ့ သော်လည်း
များစွာသော ရိုဟင်ရှာ့တိုက စစ်တွေခရိုင်ဘုင်နိုင်ငံခြားသား
မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်များ ယူကြရသည့် အဖြစ်ဆိုးနှင့် ဖြီရ
သည့် ဟူ၍လည်း သတင်းကြားသိရ၏။

၁၉၂၁-ခုနှစ် သန်းခေါင် စာရင်း အစီရင် ခံ ၁၁ အရ
ပူးတွေပါ ကျေးရွှေဒု များတွင် စစ်မဖြစ်မီ ရိုဟင်ရှာ့ ရွာသူ
ဦးများ၊ ရိုဟင်ရှာ့ လူဦးရေနှင့် ရနိုင်မောက် လူဦးရေကိုဖော်ပြ
ထားပေသည်။ ထိုကျေးရွာသူများမှ ၁၉၅၉-ခုနှစ်နူလိုင်လနှင့်
ဉိုဂတ်လများတွင် များစွာသော ရိုဟင်ရှာ့တိုကို လေဝင်မှုဦး
ကြပ်ရေးအရာရှိများက မောင်းထုတ်ခဲ့ကြပေသည်။

၁၉၂၁ - ခုနှစ် သန်းခေါင်းစာရင်း အစီရင် ခံစာအရ
မောင်းတော်မြန်ယို တူလာတူလှေရွာဘွဲ့ ရနိုင်တော်းမှ မရှိခဲ့
ပေါ့၌ ရှိရှာတွင် ဖဆပလ အရိုးရသည် (ဖဆပလ J-ခြိုးမက္ခာ
ဗီ) ငြင်းရွာဘွဲ့ ကေးဘိုး ဘို့ဘင် အဆက်ဆက်မှ စရှုံးနေထိုင်
လာကြသော ရိုဟင်ရှာ့များကို အမြစ်မှ နှုတ်ပစ်ခဲ့၍၊ ငြင်းတို့၏
နေရာတွင် ရနိုင်မောက်များကို နေဆာချထားခဲ့၍၊ ရိုဟင်ရှာ့
လို့၏ လယ်မြေများကိုလည်း ခွဲဝေပေးခဲ့သောကြောင့်၊ ရိုဟင်
ရှာ့တို့မှာ တရားမျှတမူနှင့် လယ်မြေများ ယုတ်လျော့ ဆုံးပါး
ခဲ့ရပေသည်။

ရိုဟင်ရှာ့ စုကွဲသည် ၆၁၀၀နှင့် ပတ်သက်၍၊ အီးမြို့လ
အရိုးရက စေလွှာတို့သော ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သူ မစွဲတာ ဝန်
အော် (Mr. Gundevia)သည် အီးရကမျှကွဲသည်

စခန်းများကို ပိတ်လီမွှည်ဖြစ်၍၊ ထိခုက္ခသည်များကို စစ်တွေ
မြှေသိ ပြန်လည်ပို့ဆောင်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ထိစဉ်အခါး
ရရှင်တိုင်းမင်းကြီးဖြစ်ခဲ့သော ဦးကျော်အား ပြောပြရာ၊ တိုင်း
မင်းကြီးက ငှါးခုက္ခသည်များကို လက်မခံနိုင်ကြောင်း ပြော
ပြေား ထန်ထန် ပြေားပယ်သည့်အပြော၊ ငှါးတို့အား ခေါ်ဆောင်
လာသော သတော်များကိုလည်း စစ်တွေမြှေ သတော်ဆိုင်တွင်
ဆိုက်က်ဒွေ့ ပေးမည်မဟုတ်ကြောင်း ငြောကြားသဖြင့်၊ ထိ
ရှိဟင်ရှာ ခုက္ခသည် ၆,၀၀၀ ထို့သည် ယခုထိ အရှေ့ ပါကန္တ
တန်တွင် နေထိုင်ကြရပေသည်။

ရရှင်ပြည်တွင် ကုန်ပစ္စည်းများ ဒီးသွင်း ဒီးထုတ်မှု မည်သို့
မည်ပုံမြေလုပ်နေသည်ကို နားလည်ရန် ပထဝါ အနေအထားကို
ပထားဆုံးသိရှိရန် လိုပေသည်။ ရရှင်ပြည်၌ မြစ်ကြီး J-သွယ်
ဖြစ်သော မေယူနှင့် ကုလားတန်မြစ်တို့သည် ငြောက်ဘက်မှု
တောင်ဘက်သို့ စီးဆင်းရာ၊ စစ်တွေမြှေ အနားမှဖြတ်၍၊ ဘင်း
လားအောင်ထဲသို့ စီးဝင်သွားသည်။ စစ်တွေခရာရှင်ရှိ မြှေနယ် ၉
နယ် အနေက် မောင်းတော်မြှေနယ်ကို ဖယ်၍။ ကျွန်ုင် ၁ နယ်မှ ဆန်
ပပါးများကို ကုလားတန်းမြစ်နှင့် မေပုံမြှေစိုက်ဝမှ ဒီးထုတ်ကြုံ
သည်။ ထိုသို့ ဒီးထုတ်ဆုံးရသေ့ ဆတောင်မြှေနယ် တောင်ဘက်
အစွမ်းဆုံးတွင်ရှိသော “ပွန်ချာလီချောင်း” ကို အသုံးပြုကြပေ
သည်။ အူးသီးတောင်နှင့် ရသေ့ တောင်မြှေနယ်များမှ မောင်း
ဆတော်မြှေနယ် ဆန်ပပါးများကို ထွေသွေနှုန်းများနှင့် ယူဆောင်လာ
၍။ ဒီးထုတ်ရန် “ပွန်ချာခါလီ” ချောင်းမှတပါး အခြားသ
ဘာဝလမ်းဟူ၍။ လုံးဝမရှိပေ။ အမှန်ဆုံးရပါမှ ၉၅ ရရှင်းနှုန်း
ပွဲခသော ဆန်ပပါး ဒီးထုတ်မှုကို ငှါးချောင်း ကုလားတန်းမြစ်

နှင့် မေယ့်မြစ်များမှ မူဂျာဟစ်စွဲနှင့် ရရှိပေါက်လူမျိုးများ
ပူးပေါင်း၍ ဖြေလုပ်နေကြပေသည်။ မောင်းတော်မြန်ယ်မှ ဆပါး
များကို အချို့သော မွတ်စလင်မှုနှင့် ရရှိပေါက်များက
အစိုးရ အရာရှိများနှင့် ပူးပေါင်း၏ နီးထုတ်ကြေးပေသည်။
မောင်းတော့ဘူးသီးသတော် တောင်ကြားလမ်းကို သေချာစွာ
အစောင့်ထား၍၊ မောင်းတော့နှင့် ဘူးသီးတော်၊ မောင်း
တော့နှင့် ရသေ့တောင်မြို့များကို ဆက်သွယ်ဖောက်လုပ်ထား
သော လမ်းပန်းများတွင်လည်း စစ်တပ်ကင်းများ ထားရှိသ
ဖြင့် ငြင်းစစ်တပ်ကင်းနှင့် အဆက်အသွယ် ပူးပေါင်းမှုမရှိဘဲ
ရသေ့တောင်မြို့မှ ဘူးသီးတော်သို့၊ ထို့မှုတဖန် မောင်းတော့
မြို့သို့ ကုန်ပစ္စည်းများ ယဉ်ဆောင်သွားပြီး ကုန်ခိုးထုတ်မှု မဖြစ်
နိုင်ပေ။ များသောအားဖြင့်၊ ကုန်ခိုးထုတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍၊
မွတ်စလင်များကို ကြိုးပြောက်ကြပေသည်။ အ
မှန်ပြောရလျှင် ကုန်ခိုးထုတ်မှုကို မူဂျာဟစ်စွဲက အကူအညီဖြင့်
ရရှိပေါက်များက ဖြေလုပ်ကြသည်။ အမှန်ဆုံး ကုန်ခိုးထုတ်မှု
ဖြေလုပ်နေကြသောလူများများမှာ ရာခိုင်နှင့် (၀၀) ရရှိ
မောက်ချား ဖြစ်ကြသည်။

ကုန်ခိုးထုတ်မှုကို တောင်းမွန်စွာ ပိတ်ပင်တားဆီးလိုလျှင်၊
ရသေ့တောင်မြန်ယ်တုဂ္ဂလုံးကို မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတော်
မြန်ယ်များနှင့် ပေါင်း၍၊ နယ်ခြားအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ဖြင့် အုပ်
ချုပ်ရမည်ကို အကျယ်တဝ် ပြောရန် လိုလိမ္မည်မထင်ပါ။

အစိုးရသည် မောင်းတော်မြန်ယ်မှ ရိုတင်ကူာများကို ရွှေ့
ပြောင်း၍၊ ငြင်းနေရာတွင် ရရှိပေါက်များကို နေရာချထား
ပေးရန် ကြံးညွှန်နေသည်။ အကယ်၍ ဤကဲ့သို့ ဖြေလုပ်လျှင်၊
အစိုးရသည် နောင်တွင် ပြင်မရနိုင်သော အမှားတုဂ္ဂ ကူး

လွန်ရာကျပေမည့် ဤကဲ့သို့ လုပ်ခြင်းနှင့် အစိုးရသည် အောက်
ပါအချက်အလက်များကို လွယ်ကူစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဟု
ထင်ဖြင့်ယူဆလျက်ရှိပေသည်။ ငြင်းတို့မှာ-

(က) လူတန်တိုင်းနှင့် အရှေ့ပါက္ခွတန်မှ ပုံက္ခွတာနီ
ဗား အစုလိုက် အပြီးလိုက် မတရေးခိုးဝင်လာသည်ကို ပိတ်
ပင် တားဆိုးနိုင်မည်။

(ခ) ဆန်စပါးခိုးထုတ်မှုသည် လျှော့ပါးသွားပေမည်။

(ဂ) မြန်မာအစိုးရနှင့် ပါက္ခွတန် အစိုးရတို့ ပဋိပက္
ဖြစ်လျှင် ရိုဟင်ရာတို့ ပါက္ခွတန်နှင့် ပူးပေါင်းမည်။

(ဃ) မူရာဘစ်၏ သူဗုံနှုန်းများသည် ဒိုလုံးမှုရရှိမည်မဟုတ်
ပေစဖြင့်ဖြစ်သည်။ ပထမ အချက်ဖြစ်သော ပါက္ခွတာနီများ
သည် အစုလိုက်အပြီးလိုက် မတရေး ခိုးဝင်လာခြင်းကို လူတန်
တိုင်းနှင့် ပိတ်ဆုံးနိုင်မည်ဟု ယူဆခြင်းသည် ထို့ကြောင့် လန်းသွယ်ဖြစ်
ပေသည်။ ပါက္ခွတာနီများ ခိုးဝင်လာသည်ဟု ငြိုးငြှို်
ခြင်းသည် ရိုဟင်ရာများကို အနောင့်အရှက်ပေးရန်နှင့် ရိုဟင်
ရာ ခုကွာသည်များအား ပြန်လည် နေရာချထားပေးရေးကို
ကုန်ကွက်ရန်သာဖြစ်ပေသည်။ ခုထိယအချက်ဖြစ်သော ဆန်
ပေါး ခိုးထုတ်မှုသည် လျှော့သင့် သ လောက် မလျှော့ဘဲ၊
ရရှိနိုင်မောက်များက အစိုးရရုံးများတွင် ပိုမိုနေရရှိရ၍ အစိုးရ
အရာရရှိများလည်း သူတို့ဘက်သို့ ထိမီးယိုင်သွားမည်ဖြစ်သူဖြင့်
ဆယ်ဆလောက် တိုးလာပေမည်။ တတိယ အချက်အတွက်
ဆိုပါမှာ ပါက္ခွတန်နှင့် မည်သည့်အခါမှ စစ်ဖြစ်မည်မဟုတ်
စတုလွှာအချက်အတွက် ပြောရလျှင် အစိုးရသည် ရိုဟင်ရာများ
ကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်လျှင် မူရာဘစ်များသည် ရိုဟင်ရာ
ရွာများဘွဲ့ ဒိုလုံးမှုရရှိမည် မဟုတ်ပေ။ သို့အပြင် ရိုဟင်ရာ

တို့သည် ပါကစွဲတန်အစိုးရနှင့် မြန်မာအစိုးရတို့ ချုပ်ကြည်ရေး
ကို ဆောင်ရွက်ပေးလိမ္မည်။ ရိုဟင်ရွာများ နေရာတွင် ရရှိ
မောက်များကို နေရာချထားပေးလျှင်၊ ပါကစွဲတန်နှင့် အမြဲ
တန်း ပို့ပက္ခဖြစ်မှုကို ဖိတ်ခေါ်ရာကျပေမည်ဟု ကျွန်တော်
ထင်မြောင်းပါသည်။ ထိုသူတို့သည် ပါကစွဲတန်နှင့် အမြဲအတိုက်
အခံ ဆိုင်ပြိုင်တို့ကိုလှန့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သဖြင့်၊ ပါကစွဲတန်
အစိုးရနှင့် ဆက်ဆံမှု အဆင်ပြောင်မည် မဟုတ်ပေ။

လွန်ခဲ့သော ခုတိယက္ခာ့ဘစ်ပြီးအတွင်း မောင်းတော့
ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်ရှိ ရိုဟင်ရွာတို့သည် ချင်းနင်းဝင်ရောက်
တိုက်နိုက်လာသော ရွာပန်စစ်တပ်များကို ချုပ်ချုပ် ချုံးချုံ ခုခံကြ
သည့်အမြဲ့၊ အိမ္မာယပြည်သို့ မရှိဘက်နိုင်အောင် ပရိယာယ်
စစ်ဆင်မှု အပျိုးမျိုး လွပ်ခဲ့ကြသည်။ မြန် မာ အ စိုး ရ သည်
အောက်ပါ အချက်အလက်များကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသော
အခါး၊ ပါကစွဲတန်နှင့် စစ်ဖြစ်သွေးပြုသွေးပြုမှု ရွှေ့ချုပ်ချုပ် ချုံးချုံ
ပင် မိမိတို့ တိုင်းပြည်အတွက် ချုပ်ချုပ်ချုံးချုံ တိုက်နိုက်ပေးမည်။
ငြင်းတို့မှာ-

(က) မူရာဟန်၏ သောင်းကျွန်းသူများကို အလျင်အမြဲ
နှင့်နင်းပေးခြင်း။

(ခ) ရိုဟင်ရွာတို့ မွေးဖွားရာဒေသ အစိုးအမိမာ များတွင်
တည်ဖြို့ဆွာနေထိုင်နိုင်အောင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။

(ဂ) ရိုဟင်ရွာတို့ကို တိုင်းရင်းသားအမြဲ့ လက်တွေ့ အ^၁
သိအမှတ်ပြုခြင်း။

(ဃ) ရိုဟင်ရွာတို့နှင့် ဆက်ဆံရေး၌ တရားဥပဒေနှင့်
အမိန့်အာဏာများကို ကြော်တည်စွာ ဝရဣဗိုက်ပေးခြင်း။

(c) နိုဝင်ကလူ ညွင်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးကို တားဆီး
ပေးခြင်း။

(d) ရိုဟင်ရွာတိုကို အခြားတိုင်းရင်း သားများနည်းတူ
အခွင့်အရေးများ ပေးခြင်းများဖြစ်သည်။

ရိုဟင်ရွာတို့သည် ပါက္ခတန်လူမျိုး စိတ်သဘောရှိ၍ အ^၁
ခွင့်ကောင်း အခါကောင်းရလျှင် ပါက္ခတန်နှင့် ပူးပေါင်း
မည်တဲ့ ထင်မြော်ဆန်းသော လူအရှိုးသည် လူရူး လူဓိုက်
များဖြစ်ကြပေသည်။ ရိုဟင်ရွာတို့သည် သူတို့ထင်သလို လူရူး
လူဓိုက်များ မဟုတ်ကြပေ သူတို့သည် ရိုင်ပြည်ကို ပါက္ခ
တန်နှင့် ပူးပေါင်းလျှင်၊ ငတ်မှတ်ခြင်းကေးနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည်ကို
ဖြေတင်သိရှိပေသည်။ ဝိုးရေးပြဿနာသည် အရေးအကြီးအုံး
သော ပြဿနာဖြစ်ပေသည်။ ထို့အပြင် မိမိတို့နေထိုင်သော
တိုင်ပြည်ကို ချစ်ခြင်းသည် အွာလာမ်ဘာသာ၏ စည်းကော်း
ခုက်တရာဖြစ်ပေသည်။ ကုပ်အာန်ကျမ်းတော်မြေတို့၏ “အလျာ၂၎
အရှင်မြတ်”၊ တမန်တော်သောင်နှင့် တရားသဖြင့် အုပ်ချုပ်သူများ
အပေါ် သွားစောင့်ထိမ်းပါ။” ဟူ၍ များပို့တော်လာရှိပေ
သည်။ တိုင်းပြည်ကို ချစ်ခြင်းသည် တိုးတယောက်၏ ရောင်း
ချခွင့်ဖြစ်သည်ဟု မယူဆရပေ။

သာမည့်လူကို မဆိုထားသိရှိုး အရှို့၏ ခေါင်းဆောင်များနှင့်
အဖိုးရအရာရှိတို့သည် အွာလာမ်ဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် တ
ရားဥပဒေစည်းမျဉ်းများကို မသိရှိကြပေ။ ထိုသူတို့သည် မှတ်
စလင့်နှုန်းမည်နှင့်မှတ်ဆိုသော်သားလျှင် အိမို့လလူမျိုး နှုပ်က္ခ
တာနိုင်ရှိုးများဖြစ်ကြသည်ဟု ထင်မြို့ယူဆဖွံ့ဖြိုးလျှင့်ပြု ၁၇၃

(၂၃)

နည်းဘွယ်ပင်။ များစွာသော တိုင်းရင်းသား ဂါဟင်ဂျာတိုက္ခာ
အစိုးရအမှုထဲးအရာထဲးရာထူးတွင် ခန့်ထားရေးကို ပြင်း
ဆိုကြပေသည်။ မလေးပြည်ဝန်ကြီးချုပ်“တန်ကိုအမိန့်လိုက်
မန်” အီးနှီးရှားပြည် သမတ်“အဟ်မဖိုကားနို့” အဖော်
နိုးတန်ပြည်ဘုရင်“အာဟိုရှား” အရိယမတ နိုင်ငံတော်၏
သမတ်“ရှုမာလ်အမိုအလိနာဆိုင်”နှင့် တူရကိုသမတဟောင်း
“ရှုလာလ်ကာယာရုံ” တို့သည် မည်သူမှ အီးနှီးယနိုင်ငံသား
မဟုတ်ပေ။ သူတို့သည်လည်း မွတ်စလင်နာမည်များထားကြ
ပေသည်။

အမိုအလိနာ ဝန်ကြီးရုံ

ပါလီမန်အမတ်ဟောင်း

ရုံးရုံးစုံတော် စင်ကွေ အနောက်ပိုင်း

၂၁-၄-၆၀

၁၉၅၀-ခုနှစ်မတ်လ ၁၀-ရက်နေ့
 နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနဲ့
 မောင်းတော်မြို့သို့ တိုင်းခိုးလွည်လွည်လာစဉ်
 ရရှင်ပြည်မြောက်စိုင်း လူမြိုးများက
 တင်ဆက်သော
 ၁၀၈၅။

နိုင်ငံတော်ဝန်ဦးချုပ်ခင်များ။

မောင်းတော်၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ် အပါအဝင်ဖြစ်သည့်
 ရရှင်ပြည် မြောက်စိုင်းရှိ လူများစုဖြစ်သော ကျွန်တော်တို့
 ရိုဟင်ရွာများသည် နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်အား ကျွန်တော်
 တို့သည် စစ် တေားရန် ကြောင့် သော် ငါး၊ ပြည်တွင်းစစ်ရန်
 ကြောင့် သော်ငါး၊ လူသူအိုး အိုး ပစ္စည်းများ ပျက်စီးခြင်း
 ကို အထူးအလာခံနေရသောသမအာဖို့ဖြင့် အသက်မွေးဝင်း
 ကြောင်း ပြိုးချမ်းရေးဘို့ လိုလားနေကြတော့ ကျွန်တော်တို့
 ထံ အစိုးရ တိုင်သီးခေါင်းဆောင်တိုး လာရောက်သည်ကို
 ကျွန်တော်တို့က လိုက်လိုက် လလ ကြိုဆိုရသည့်ပြင်၊ ဤကဲ့သို့
 မြို့ဆိုရသည်ကို ကျွန်တော်များ အထူးရှိသောလေးစား၏ ဂဏ်
 သူမိပါသည်။

ဤကဲ့သို့ လိုက်လိုက် လလ ကြိုဆိုရသည်မှာ ကျွန်တော်တို့
 သည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း ဒိုတင်းနေထိုင်
 ကြသော အစဉ်အမြို့သွားရှိသည့် ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်း
 သားတစုဖြစ်ကြောင်းနှင့် ကျွန်တော်တို့အပေါ် အမြိုးဒေသ

များ၌ နေထိုင်ကြသော ပြည်ထောင်စုသားများ၏ အထင် အဖြင့် လွှမှားခြင်းကို ရှင်းလင်းသွားစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အား ပါက္ခာတန်နှင့် ပေါင်းရန်ကြော်ယောက် သော လူမျိုးများဖြစ်သည် ဟူ၍င်း၊ ကျွန်တော်တို့သည် သီးခြားပြည်နယ် ရရေးကို ကြိုးပန်၍ပြည်တွင်းဆူပူသောင်းကျွန်းမူများကို လုပ်ဆောင်နေသူများဟူ၍င်း၊ အပြင်အပတွင် အမြတစေ ဝါဒဖြန့်မြှုံးခြင်းကို ခံနေရပါသည်၊ ကျွန်တော်တို့ ရှင်းပြလိုသည်မှာ ကျွန်တော်တို့သည် အထက်ပါစွဲစွဲဆုံးသည့် အတိုင်း လုပ်ဆောင်နေသူများ မဟုတ်သည့်အပြင်၊ ပြည်ထောင်စုကြိုးတွင် အမြေသွားရှိရှိ ချစ်ကြည်လေးစားစွာဖြင့် နေလိုသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထို့ပြင်တော်တို့သည် အခြားရရှိနိုင် မှုဒ္ဓဘာသာဝင်များနှင့်လည်း တစိတည်း တာဘတည်းမှ မွေးဖွားလာသော ညီရင်းအစ်ကို မောင်းရင်းနှုမလို အမြေလက်တွေ၍ နေလိုသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုသို့ မတရားဝါဒ ဖြန့်ခြင်းများ သည် ကျွန်တော်တိုကို များစွာထိခိုက် နစ်နာစေသည့်အပြင်၊ ပြည်ထောင်စုကြိုး၏ တည်မြှုပေးကိုပါ ထိခိုက်လျက်ရှုပါသည်။ ထိုကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် အမြတစေ ပြည်ထောင်စုကြိုးအတွင်း ပြည်ထောင်စုသားရီရီတာဝန်ဝါဒရွာများကို ရိုးသားစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးမည့် သူများဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုကြိုး ပြုလွှာပျက်စီးရန် ကြံ့စည်သူများအား အသက်သွေးခွဲးတို့ဖြင့် ထိုက်နိုက်ချမှုန်းမည့်သူများဖြစ်ကြောင်းကို လေးလေးနက်နက် ကတိသွားပြုပါသည်။

နိုင်ငံတော်ဝန်ကြိုးချုပ်က ကျွန်တော်တို့သည် ပြည်ထောင်စုတိုင်းရှင်းသားများ ဖြစ်ကြောင်းကို သိပြီး ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်တို့သည် ပြည်ထောင်စု တိုင်းရှင်းသားများ ဖြစ်

ကြောင်းကို နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေအရ ခွင့်မြှုထားသည် ဟု နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်အား ကျွန်တော်တို့၏ နောက်ကြောင်းရာဇ်၏ အထောက်အထားများကို ထပ်လောင်းတင်ပြပါမည်။

၁၉၄၀-ခုနှစ်တိုင်းရင်းသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေကော်မီတီ ချယ်ယာမန်နှင့် ကော်မီဘီဝင် လူကြီးများက ကျွန်တော်တို့ သည် ရရှိနိုင်ပြည်တွင်းသို့ ခရစ်သွေးရွှေရှုံး ၁၀၂၃-ခု၊ မြန်မာ သွေးရွှေရှုံး ၁၁၀၅-ခုနှစ် မတိုင်မီ ဝင်ရောက်လာကြသော တိုင်းရင်းသား လူမျိုးတမျိုး ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ အမှန်စင်စင်မှာ ကျွန်တော်တို့ ရရှိနိုင်ပြည်တွင် ခရစ်သွေးရွှေရှုံး ၇၀၀-ခုနှစ်မှာစ၍၊ နေထိုင်လာခဲ့သော ရိုဟင်ရွာ လူမျိုးများ ဖြောကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့ ရိုဟင်ရွာလူမျိုးများ သည် အခြားတိုင်းရင်းသားများကဲ့သို့ လူနည်းစုတိုင်းရင်းသား သူမျိုးတမျိုးဟု သီးသန့် သတ်မှတ်ပေးခြင်းကို ယခုတိုင်အောင် မခံယူခဲ့ရခြင်း၊ အခြားလူမျိုးများ၏ လူမျိုးရေး ဒ္ဓာက်ငြောင်းရှင်း ဖော်ပြုး ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးရေး ဂုဏ်ကို မဖော်ပြနိုင်ခဲ့ခြင်း များကြောင့် ကျွန်တော်တို့ များစွာဝမ်းနည်းမိပါသည်။

သို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် ကျွန်တော်တို့၏ လူမျိုးရေး ဂုဏ်ကို ဆယ်ယူ၍၊ အခြားလူမျိုးများ၏ ၆၀၈ဗုံသယက်းရှင်းခြင်းများမှ က်ငါးလွတ်ကာ ချမ်းသာယာ စွာနေထိုင်ရေး အတွက် ကျွန်တော်တို့အား ပြည်ထောင်စု အစိုးရက သင့် နတ်မည် ထင်သည့်အတိုင်း အလျင်အပြန် သီးသန့်လူမျိုး တမျိုး သတ်မှတ်ပေးရန် တောင်းခံအပ်ပါသည်။

၌ကိုစွန်း ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်တို့အား ရရှိနိုင်လူမျိုးများ က စစ်တကောင်းသား (၀၅) ကုလားများ ဟု အမြတစေ

ခေါ်ဝေါယူဆသည်ကို ကျွန်တော်ထို များစွာ ဝင်းနည်းမပါ
သည်။ ကျွန်တော်ထိုသည် တိကဲ့သို့ ခေါ်သည့်အတိုင်း မဟုတ်
ပါ။ ၁၉၄၇-ခုနှစ် နိုင်ငံတော် ခုတိယဝန်ကြီးချုပ်မိုလ်လက်ဌာ
သည် မောင်းတော်မြို့သို့ တိုင်းခိုးလွှာ့လည်လာရာတွင် ကျွန်
တော်ထိုအား စစ်တကောင်းသားများထဲ များယွင်းခေါ်ဝေါ
သည်ကို နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင် ၁၉၄၀-ခု ဖေဖော်
ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့ခွဲပါ စာအမှတ် ၁၅၃၁၂။ ဒီအမ် ငါဂ
အရ ဖယ်ဖျက်ရှု၊ ကျွန်တော်ထိုအား ရခိုင် မွတ်စလင်မဲ သို့
တည်းမဟုတ် မြန်မာမွတ်စလင်မဲ များ ဟျာ၍ ခေါ်ဝေါရန်
ဇွန်ကြေားဘူးပါသည်။ ကျွန်တော်ထိုသည် မျိုးနှင့်ရိုးနှင့် လူ
မျိုးများဖြစ်ရှု၍ မိရိုးဖလာ ဒေသနှင့် ဘာသာစကားလည်း
ရှိသူများပြစ်ကြပါသည်။ ရာဇ်ဝင်အရ ကျွန် တော် ထို သည်
လူမျိုး တမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်ထို ကိုးကွယ်သော အစွဲ
လာမဲဘာသာသည် ကျွန်တော်ထို၏ ဘေးသိုးများဖြစ်ကြသော
အာရုံကုန်သည်များနှင့် စစ်သည်တော်များ (Warriors) ထို
သည် ခရစ်သွေ့ရာ၏ ၂၀၀-ခု နှင့်တွင် ရခိုင်ပြည်တွင်းသို့ ၀င်
ရောက်လာသည့်အခါကပင်စု၍ ပေါ်ပေါက် ထွန်းကားလာ
ပါသည်။

တိမက်၊ မြန်မာလူမျိုးများ၊ တိုင်း တရာ် လူမျိုးများ နှင့်
အခြားလူမျိုးများသည် မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက် လာ
သည် အချိန်အခါလောက်တွင်ပင် အခြောက်နှင့် အနောက်
ဘက် ပင်လယ်သမုပ္ပဒရများတွင် ကျကိစားလွှာ့လည်လျက် ရှိ
ကြသော အာရုံကုန်သည်များသည် ရခိုင်ပြည်ကို နေထိုင်ရန်
သင့်ဘော်လျောက်ပတ်သော် ရောက်ရွေ့ယူဆပြီး၊ ရခိုင်ပြည် နယ်
စားမြို့စားထံ ဝင်ရောက်ပေးသွေးပြီးများကို ထမ်းဆောင်လျက်

မြိုစား၊ နယ်စားများက ငြိုင်းလူမျိုးများအား ရရှိအသရေ
ကြောအာဏာရှိသူ အမျိုးသွီးများနှင့် လက်ထပ်ခွင့် ဖြေထား
ခြင်းကြောင့်သောင်ငြိုင်း၊ ငြိုင်းတို့သည် အစွဲလာမ် ဘာသာနာမြို့
ရှိတိုးများ ထူထောင်ခြင်းကြောင့် သောင်ငြိုင်း၊ ရရှိခြင်းမြို့နှင့်
အခြားဒေသများတွင် အစွဲလာမ် ဘာသာသည် ကြိုးကျယ်စွာ
ပေါ်ပေါ်ကြတွန်းကား ပြန့်ပွားလာခဲ့ပါသည်။ ရှုစွဲရာစွဲလောက်
တွင် တိုင်းရင်းသူ အမျိုးသွီးများနှင့် ခိုင်ထောင် ပြသော
အာရပ်လူမျိုးတို့သည် ငြိုင်းတို့ဟို ဥဇ္ဈာပစ္စည်းများ အားလုံးကို
သူတို့၏ အနီးသည်များအား ထွေဖြောင်းပေးအပ်၍၊ ငြိုင်းတို့
လည်း တိုင်းရင်းသားအဖြစ် ခံယူခဲ့ကြပါသည်။ ရာဇ်ဝင်နှင့်
အစွဲလာမ် ဘာသာဆိုင်ရာ အဆောက် အအိုး ဟောင်းများကို
ယခုတိုင် ရရှိပြည့်၊ မြန်မာပြည့်၊ မလေးပြည့်၊ ရုပ်းကျန်း၊
ရုမလွှာကျန်းများတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်၊ ထိုအာရပ်လူမျိုး
များ၏ အဆက်အဆွယ်များဖြစ်ကြသောလူမျိုးသည် မှတ်စလင်
အယူအဆကိုယျှုံး ငြိုင်းတို့ကို ရိုဘင်္ဂာ လူမျိုးများဟု ခေါ်
ဝေါ်ကြပြီး၊ ငြိုင်းတို့သည် မောင်းတောာ့ဘူးသီးတောင်၊ ရသေး
တောင်၊ ကျွောက်တော်၊ မြှေဟောင်းနှင့် အခြားရရှိခြင်းမြှေး၊ နေ
ထိုင်လာခဲ့ကြပါသည်။

ထိုအာရပ်ကုန်သည်တို့သည် ရရှိခြင်းမြှေး အခြေတည်ပြီး
သွေ့၏ သူတို့၏ ရေလမ်းခရီးဖြင့် ကုန်သွယ်ခြင်းကို ဖွဲ့စည်း၍
လယ်ယာ လုပ်ကိုင်စားသောက်နေဆိုင်လာတော့သည်။ ရရှိ
ဘုရင်များ အုပ်စိုးစဉ် အခါက ၅၆၁ ရီ ရိုဘင်္ဂာ လူမျိုးများနှင့်
ရှားရှားမှု မင်းသား၏ နောက်လိုက်များ၏ အဆက်အဆွယ်ဖြစ်
ကြသော ကမန်လူမျိုးများသည် တန်ခိုးအာဏာ တိုးတက်လာ

ပြီးလျှင်၊ အထက်တန်း ရာ ထူး ၌ များ ကို ပင် ဝင်ရောက်
ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ရာ၁၀၈အကိုးအကား ၌ ဆိပါမှာ၊ သူ
တို့သည် ရရှိနိုင်ဘုရင်များကို နှစ်းတင် နှစ်းချသော လူမျိုးများ
ဖြစ်ကြပါသည်။

ရရှိနိုင်ဘုရင်များသည် ထိလူမျိုးများအား ကျေးဇူးတံ့၌ ပြန်
သည့် သဘောဖြင့် အစွဲလာမ် ဘာသာ ယဉ် ကျေးမှု များ ကို
လက်ခံအတည်ပြု၍ နရန္တခေါ်မင်းခရီ (၁၄၃၄-၅၉) သည်
အာဂျိုးခန်ဟူ၍၏ ရွှေတော်မြို့ (၁၄၅၉-၀၂) သည် ကလေ
မရားဟူ၍၏ ရွှေတော်မြို့ (၁၄၃၁-၅၃) သည် ရွှေလတန်ဟူ၍
ရွှေတော်မြို့၏ ရွှေတော်မြို့ (၁၆၁၂-၂၂) သည် ဟူမိန္ဒားဟူ၍၏
မွတ်စလင်ဘွဲ့နာမည်များ ခံယူကြပါသည်။ ရရှိပြည် သုံးငွေ
ဒ်းများတွင် ကလေမာ (The Muslim Confession
of Faith)ကိုပါရှုနစာဖြင့်ထိနိုင်ထုတ်ဝေသည့်အပြင်ပါရှုန်
စာကို ရုံးသုံးစာပေအဖြစ် သုံးခွဲပါသည်။

၌အကြောင်းအရာများနှင့် အခြား အကြောင်းအရာများ
ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် ပြည်ထောင်စု
မြို့မာနိုင်ငံတော်တွင်းဝယ် အခြား တိုင်းရင်းသားများကဲ့သို့
တိုင်းရင်းသား လူမျိုးတဗျားဖြစ်ကြောင်း သိရှိနိုင်ပါ သည်။
အာရာဇ်၊ ပါရှုန်၊ အုပ္ပနာ၊ ရရှိနှင့် ဘင်္ဂလ္လာ၌ ရောနောက်သုံးစွဲခြင်းမှာ ကျွန်း
တော်တို့သည် နယ်စပ်ဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသောအခြား
ပြည်ထောင်စုသားများကဲ့သို့ နယ်စပ်တွင် နေထိုင် ကြ သော
လူမျိုးများဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည်
အာရာဇ်စာကို ရေးဖြေ ဘာသာအဖြစ် လက်ခံ အသုံးဖြတ်ပါ

သည်။ စစ်ကောင်းသားများသည် ဘင်္ဂလီစာကို လက်ခံ၍၊ ဘင်္ဂလီစာကားကို ပြောဆိုကြသော လူမျိုးများပင်ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ ဘေးတိုးများမှာ အာရာစီစာလုံးများနှင့် ရေးသားထားသည့် စာပေါ်နဲ့ပါသည်။

ကျွန်ခဲ့သော စစ်ကြီးအတွင်းက ကျွန်တော်တို့သည် အမိမိနာပြည်၏ လွတ်လပ်ရေးကို သွေးနှင့် ရင်းနှီးပြီး ချုပ်ချုပ် ပြုလုပ်ဆင်နဲ့ခဲ့ကြပါသည်။ ထို့နဲ့ စစ်ကြီးအတွင်းက ကျွန်တော်တို့သည်လည်း လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စုကြီး၏ ကိုယ်ပိုင်အခွင့်အရေးများကို ရလိုက်မည်ဟု ပျော်လင့်ဝါ သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် စစ်အတွင်း ထင်းဆောင်ခဲ့သော ကဏ္ဍများသည်လည်း အခြားလူမျိုးများကဲ့သို့ ရာဇ်ဝင်တွင်ရစ်ခဲ့လိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်ကော်တို့သည် ကံမကောင်း အကြောင်းမလှော့၊ ထင်သလိုလည်းဖြစ်စော့၊ အမြဲတစေ နှိမ်နှင့်ခြင်းကို ခံယူရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် မောင်းတော့ဘူးသီးတောင်နှင့် ရသေ့တောင်မြို့နယ်များတွင် နေ ထိုင် ကြ ပါ သည်။ မောင်းတော့နှင့် ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်များတွင် ၉၅%နှင့် ရသေ့တောင်မြို့နယ်တွင် ၅၀% သော လူများသည် ကျွန်တော်တို့၏ ဂိုဟင်ရာ လူမျိုးများဖြစ်ကြပါသည်။ ဤအချက်အလက်များကို ကြည့်ရှုခြင်းအား ဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် မြေပုံအနေအထားအရ ကျွန်တော်တို့ နေ ထိုင်သော အရပ်အေးသည် ချင်းစိသေသနယ်ကဲ့သို့ တသီးတခြား နယ်မြေဖြစ်ရေးကုန်း ထင်ရှားနေပါသည်။

ရရှိပါရမှုရင်မှု အောက်တွဲသို့ မဟုတ်ဘာ၊ အင်လိုင်တို့ အုပ်စိုးစဉ် အခြားသူ ယူတော်၏ အသွေးခြားအပ်များပြုရေးစနစ်အတိုင်း

ကျွန်တော်တို့နှင့် ညီရင်းအစ်ကိုများသာ့ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ရရှိနိုင်များနှင့် အထင်များအမြဲ့များဖြစ်အောင် ဖန်တီးပေးခဲ့ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဖန်တီးပေးခဲ့သဖြင့် စစ်တွေခရိုင်တွင် နေထိုင်လျက်ရှိသော ကျွန်တော်တို့ အ ပျိုးသား များ စွာ ကို ၁၉၄၂-ခုနှစ် တွေ့ရှာ နေရာ၌ သတ်ဖြတ်ညျင်းဆံခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ထိသို့သတ်ဖြတ်ညျင်းဆံခဲ့ရမှုကို မေ့မရ သော်လည်း၊ ကျွန်တော်တို့သည် ညီရင်းအစ်ကိုဖြစ်သော ရရှိနိုင် များနှင့် သင့်တင့်မျှဘွား နေထိုင်သွားလာရေးကို အမြဲအဆင် သင့် ရှိပါသည်။ ထိုကြောင် ကျွန်တော်တို့သည် နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်အား၊ ကျွန်တော်တို့၏ စိတ်ချမ်းသာ လက်ချမ်းသာ နေထိုင်ရေးကို ဝရှုပြု၍၊ ကျွန်တော်တို့အပေါ် ထို့အပ် လျက်ရှိသော မသင့်တင့်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးကို ပြင်ဆင်ညို ရှိနိုင်း၍ အုပ်ချုပ်စေလိုကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

အင်္ဂလာရို့အုပ်စဉ်အခါမှုစဉ် ကျွန်တော်တို့သည် အင်္ဂလာရို့အစိုးရနှင့် ရရှိနိုင်အမျိုးသားအရာရှိများ၏ အဖော်အနှိုင်မှုနှင့် မဟတ်မမှန်သော ဝါဒဖြန့်မှုကို ခံခဲ့ရပါသည်။ ယခုအခါတွင် ထိုဖိန်ချုပ်ချယ်မှုသည် အဆတထောင်မက တိုးတက်လာပြီး ပြိုးချမ်းရေးကို လိုလား၍၊ ဥပဒေကို လေးစားသော ဘွှန်တော်တို့သည် ဖိုးခဲ့ပါသည်။ အီမိန္ဒာဝါသို့ ဆိုက်ရောက်သည့်အပြင်၊ ထောင်ပေါင်းများစွာ နိုင်ငံခြား တိုင်းတပါးသို့ နိုလုံးနိုရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် အသနာဂွာနှင့် ဖော်ပြုရပါလျှင်၊ ၁၉၄၂-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၀-ရက်နွေ့မှ စ၍၊ ကျွန်တော်တို့၏ ဒေသသည် စုကြေအတိဖြင့် ရင်ဆိုင်နေရသော ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ရွာပေါင်းများစွာကို မီးရှို့၍ ကောက်ပသီးနှံများ ဖျက်ဆီးခြင်းခံရပါသည်။ တရီးရွာများတွင် အပြစ်ကင်းခဲ့

သော အမျိုးသမီးများကို တွင်နှစ်များထဲသို့ဝင်ခိုင်းပြီး ယူတို့
အပေါ်မှ စက်သေနတ်များနှင့် ထင်သလို ပစ်သတ်ခဲ့ပါသည်။
ထိုကြောင့် ထိုဒေသများတွင် ကျန်တော်တို့ ရိုဟင်ရာ လူမျိုး
များအတွက် အသက်ရှင်နိုင်မှ မရှိသဖြင့်၊ ဘိုးဘွားများနေလာ
ခဲ့သော အိုးအိမ်များကို စွန့်လွတ်ခဲ့ရပါသည်။

နယာပါရာ၊ ငါးကြောင်ဒေါက်၊ စိုဒါးပါရာ၊ ကန်ဒါက
ထာရွာ စသော ရွာများမှ စတင်၍ အခြင်းဖြစ်ပွဲးလာရာ၊ ဤ
ကေးဆိုးကြီးသည် မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်တွင်း
လုံးများတွင် ဖြစ်ပွဲးခဲ့ပါသည်။ မောင်းတော့မြို့နယ်တွင် ရိုဟင်
ရာ လူမျိုးများကို အိမ်ထို့ အရှင်လတ်လတ် စီးရှုံးသတ်ဖြတ်
ခဲ့သည့် အမူပေါင်းများစွာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ မောင်းတော့
မြို့နယ်တောင်ပိုင်းမှ လူ အ နည်းကျော်သာ ဖျော်၊ ၁၉၄၀-ခု
နှစ်ဝါးတွင် ၁၀-ရက်နေ့တွင် ဤရန်ဆိုး ကေးဆိုးမှ လွတ်
မြောက်ခဲ့ပါသည်။

ဂုဏ်အသရေးရှိ ရွာလူကြီးများကို ပုံမှန် ဖြင့် ဘမ်းဆီး
မည်ဟု မြို့နှင့်မြို့တော်၏ ဘီတီအဖ်(BTF)၊ ယဉ်အမ်ပိုး(UMP)
နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်အဖွဲ့တို့သည် ရွာသူ ရွာသားများမှ ငွေ့ညွစ်ယူ၍
ရွာများမှ လူကြီး လူကောင်းများကို ဘမ်းဆီးခဲ့ရာ၊ ပုံမှန်မငါး
သည် နာတော်ရှည် ရောဂါလိုဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ဘီတီအဖ်
ရဲကော်များသည် ၆-ယောက်မှ ၁၂-ယောက်ထိစုပြီး၊ သူငွေ့
သူကြွယ်များအား ဘမ်းဆီး၏ ငွေများ ကောင်းခဲ့ပါသည်။
မပေးလျှင် သတ်ပစ်မည့် ဘမ်းဆီးမည်။ ဆိုတည်းမဟုတ်ပါမှ
အမျိုးသမီးပျီများကို ဘမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားမည်ဟု မြို့
ခြောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဘီတီအဖ်နှင့် ယဉ်အမ်ပိုးတို့ ညျှေး
ပန်း နိုင်စက် ညျှေးဆုံးမဲ့မှုကို မူခံမရှုံးနိုင်သဖြင့်၊ ထိုတ်ဖွဲ့များ

လာရောက်လျှင် အကြောင်းကြားရန် သင့်တော်လျောက်ပတ်
သော နေရာများတွင် ရွာစောင့်များခုထားကြပါသည်။ ငါး
တပို့များ လာရောက်ကြောင်းကို ရွာစောင့်များက ညွှန်ကြား
ပြောဆိုသည်နှင့် တပိုင်နက် အမယ်အိုများကို ရွာဘွင် ချုန်ထား
ခဲ့၍၊ အမျိုးသမီးပျို့များနှင့် ရွာသားတို့သည် ရွာလုံးကျက် နီး
ရာ တော့တောင် တော့နက်များသို့ ထွက်ပြေး နိအောင်းနေခဲ့
ကြရပါသည်။

ထိုသို့ ထွက်ပြေးခြင်းကို ဘုတ္တအစ် တို့ သိရှိသောအခါ
ရွာဘွင် ချုန်ထားခဲ့သော အမယ်အိုများဘို့ ခေါ်ဆောင်သွား
ခဲ့ပါသည်။ ထိုအပြင် သူတို့၏ ပေါ်လစီကို တရားတပုံပြောင်း
ခဲ့ပါသည်။ နေ့ခြင်းတွင် မလာဘဲ၊ လူသူများအိပ်ပျော်၍၊ ရွာ
များ တိတ်ဆိတ်ပြုးနေသော ညျဉ်သန်းခေါင်ကျော် (၀၁) လင်းအာရုံ အချိန်အခါမျိုးတွင် လာရောက်ကာ သူငွေးအိမ်
များကို ပိုင်းဝန်းထားပြီး၊ သူငွေး အူကြော်များထံမှ အမေ့
ငွေကောက်ခံ ညွှန်ယူသောကြောင့်၊ ရွာသူ ရွာသားတို့သည်
တော့နက်များတွင်ဖြစ်စေ၊ ပါကစွာတန်းဖြစ်စေ၊ ထွက်ပြေး
ပုန်းအောင်းနေခဲ့ကြပါသည် မြောက်မြားစွာသော ရွာတို့၏
လူသူမျိုး၊ ပြောင်းချွေ့ကုန်ပါပြီ။ ရိုဟင်ရှု၊ အမျိုးသမီးများ
သည် မည်မျှ သနားဘွယ်ဖြစ်လာသနည်းဟူမှုကား သူတို့၏
ရုပ်ချည်များသည် သူတောင်းစားများသူ့နှင့် ဖြစ်နေပါတော့
သည်။ နေရောင်ခြည်ကို မည်သည့်အခါမှ မမြှင့်ဘူးသော
အိမ်တွင်းပုန်း (Purdahnashin) အမျိုးသမီးများအား အိမ်
မှ ခေါ်ဆောင်သွားပြီး၊ မှုဒိန်းကျင့်ကြ၍၊ ရက်အနည်းငယ်
ကြာမှ ပြန်လွှတ်သည့်အမှုပေါ်းများစွာရှုရှုခဲ့ပါသည်။ ဘု၎ံ၏
အစိန့် ယူအမ်ပိတို့ သွားလာရာ အချုပ်အေသာက် ရိုဟင်ရှု

သက်ကြီးဝါကြီးအမယ်ဒိများသည်လည်း မှတန်းကျော်ကြီးစည်
ခြင်းမှ မလွှတ်ကင်းခဲ့ပါ။

လူကြီး လူကောင်းများသည် မှတ်ဆိတ်များရှိတဲ့ပြီး စောင်
ကားခြင်းကိုလည်း ခံခဲ့ရပါသည်။ ထိုတပ်များသည် ရိုဟင်တာ
လူမျိုးများ၊ ငင်းနယ်ဖြေမှ ထွက်သွားရမည်၊ မထွက်သွားလျှင်
ညျင်းဆုံးရန်စက်ကလ္ာ၍၊ တိရအ္မာန် သတ်သလို အသတ်ခံရ
မည်ဟ ခြိမ်းခြောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုနဲ့မြှုလုပ်ရန်နှင့် ရိုဟင်ရှာ
လူမျိုးများကို ငင်းအေသာများမှ မောင်းနှင့်ထုတ်ပစ်ရန် သူတို့
အား ခန့်ထားသည်ဟု၍လည်း ပြော ဆို ကြွေ ပါသည်။ ထို
နောက် ဘီ၊ တို့အကဲမိ တပ်သားများသည် တမျိုး တည်ထွင်
လာသည်မှာ တပ်ဖွဲ့၂-ဖွဲ့ချွဲ တစ်က ရွှာတရွှာအပေါ်၏၌
သေနတ်ပစ်ဖောက်ကာ၊ ကျွန်တစ်ကရွှာတဲ့မှုဆန္ဒ၍ “မူဂျာဟန်
မူဂျာဟန်”ဟု၍ ဟစ်အောင် သေနတ်နှင့်ပစ်ဖောက်ပြီး၊ ရွှာ
သူ ရွှာသားများကို လုယ်ပါတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့တပ်ပြုလိုသည်မှာ လူမျိုးရေးနိုင်ရေးတို့ကြော်း
မြှောင်းသည့် သစ္စာဖောက် ခေါင်းဆောင် တရာ့၏သည် ကျွန်
တော်တို့ ပြည့်သောင်စုအစိုးရကို အ သက်နှင့် လျှော့ကြည့်
ထောက်ခံခဲ့သူများကို ခုက္ခာ အမျိုးမျိုး ပေးရှုံး ပါယ်ရှား ပြီး
သူတို့ထင်ရာလုပ်နှင့်ရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများသာဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ မတရားလုပ်ခြင်းကို ထင်ရှားအောင်တပ်ပြရမည်
ဆိုသော်၊ မြှေးချမ်းရေး အဖွဲ့ဝင် မစွေတာ နှင့်အယားမက်အား
မတရားသဖြင့် ဘမ်းဆီးချုပ်နောင်ရာမှာ တရားသေ လွှတ်ပစ်
ခြင်းနှင့် ၁၉၅၀-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃-ရက်နေ့ထဲ

(Guide Daily) တွင် ဖော်ပြပါရှိသော လူနည်းစု ဝန်ကြီးမှာ အကွင်းဝန် ရုလတန် အဟာမတ် အားလည်း မ တ ရား တရားစွဲဆိုမှုများမှ လွတ်ပြီးသွားခြင်းဖြင့် သိန္ဒိန်ပါသည်။

မူဂျာဟစ်များမှလွှဲ၍ ကျွန်တော်ဘိုရိယ်ရာ့ လူမျိုးများ သည် ပြီးချမ်းစွာ နေလိုသူများနှင့် အစိုးရောပဒေ များကို လေးစားသူများသာဖြစ်ကြပါသည်။ ထိနိုဥပဒေကို လေးစား သစ္စာရှိသော လူမျိုးများ ဖြစ်ကြောင်း အောက်တွင် ပြုထား သည့် ၁၉၄၅-ခုမှစ၍ ၁၉၄၀-ခုနှစ်ထိ၊ ကောက်ခံရရှိသော အခွန်တော်ဇယားကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သိန္ဒိန်ပါသည်။ ကျွန်တော်ဘိုသည် လွတ်လပ်ရေး မရမီ အခါန အခါများနှင့် လွတ်လပ်ရေးရှုံးခေတ်များတွင် အစိုးရကိုသစ္စာရှိသော လူ မျိုးများဖြစ်ကြပါသည်။ စစ်တွေခရိုင်ရှိ အခြား မြိုနယ်များမှ ကောက်ခံရရှိသောအခွန်တော်နှင့် နှိုင်းယဉ်ကြည့်ပါမှာ၊ ကျွန် တော်ဘိုမြိုနယ်များသည် သာနေကြောင်း တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

၁၉၄၀-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှစ၍ ဤကဲသို့ ဖိန္ဒိန်ချုပ်ရှယ် မှန်င့် မတရားနိုင်စက်သတ်ဖြတ်မှုများကို ကျွန်တော်ဘို အလူး အလူ ခံနဲ့ရပါသည်။ ထိနို့ မြှုလုပ်သူများမှာ ဒေသနှင့် တပ်သားများ ပုလိုင်အဖွဲ့များသာ ဖြစ်ကြပါသည်။ သူ တို့ သည် ဥပဒေမှ မတရားပြုမှုခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

မူဂျာဟစ်များသည် ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးတွင် အနောင့် အရှက်ဖြစ်ရေးကို အခွင့် အ ရေး ယူ ကာ၊ ရရိုင် အမျိုးသား သောင်းကျန်းသူများနှင့် ပူးပေါင်း၏ ရရိုင်ပြည်သီးခြာ ပြည် နယ် ဖြစ်လာအောင် အစိုးရကို လက်နက်ကိုင် မြေအောက် တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရသည်ဟု အမျိုးမျိုး အဖုံ့ဖုံ့ ဝါဒ ဖြန့်ဖြူး

သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဤကဲတိ စည်းရုံး၏ အစိုးရကို တော်လှန်နေခြင်းကို ပြီးချမ်းရေးကို လိုလားသော အစိုးရ ဥပဒေကို လေးစားသော ကျွန်တော်တို့ ရိုဟင်ရှာ လူမျိုးများက ရှုတ်ခြကြပါသည်။

မြန်ယ်အကြီးပေးကော်မတီအဖွဲ့တွင် ရရှိနိုင် အချိုးသားများ အား ၁၀—နေရာပေး၍ ရိုဟင်ရှာ လူမျိုးရေ ၉၅% ရှိသော မောင်းတောာ့၊ ဘူးသီးတောင် မြန်ယ်များတွင် J-နေရာသာ ပေးခဲ့ကြပါသည်။ ရွှေများတွင် ကျွန်တော်တို့သည် လူများစု ဖြစ်သော်လည်း ရရှိနိုင်အချိုးသား ရွာသူကြီးများကို အုပ်ချုပ် ပေါ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့တွင် ယခင်က ကျွန်တော်တို့အမျိုးသားအရာရှိများနှင့် အခြားအကျိုးဆောင်လူများ ရှိ ခဲ့ကြပါ သည်။ သို့သော ငြင်းတို့၏နေရာများတွင် အစားသွင်းခန့်ထား အုပ်ချုပ်ပေါ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အမျိုးသားများကို စစ်တပ် ဘုင် ခန့်ထားခြင်းလည်း မပြုလုပ်ခဲ့ပါ။

ကျွန်တော်တို့သည် ဝမ်းနည်းစွာ တင်ပြ လိုသည်မှာ လာ မည့် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် လူမျိုးရေ သုံးသိန်းခန့်ရှိသော မောင်းတောာ့၊ ဘူးသီးတောင်မြန်ယ်များမှ ပြည်သူ့လွတ်ခတ်တွင် ၃-နေရာနှင့် လူမျိုးစုလွတ်တော်၌ ၁-နေရာသာ ရရှိပါသည်။ လူမျိုးရေ ၁,၁၂၂,၀၀၀-ရှိသော စစ်တွေနှင့် ရသေ့ဗောင်မြို့နယ်များမှ ၃ နေရာနှင့် လူမျိုးရေထိမျှလောက်ပင် ရှိသေးသော မြို့ဟောင်းနှင့် ကျောက်တော်မြန်ယ်များမှာလည်း ၃-နေရာ ရရှိပါသည်။ ထိကဲသူ့ တရားမမျှတမျှကဲ့ ကျွန်တော်တို့ များစွာ ဝမ်းနည်းပြီး ကျွန်တော်တို့သည် လူမျိုးရေ အလိုက် ခန့်မှန်းရသူ စွဲ ဖောင်းတောာ့၊ ဘူးသီးတောင် မြန်ယ်များမှ ပြည်သူ့

လွှတ်တော်၌ ၅ - နေရာနှင့် လူမျိုးစုလွှတ်တော်၌ ၂ နေရာ
ရရှိနိုင်ပါသည်။

မောင်းတော့တွင် လူထဲဖွံ့ဖြို့ သာယာလျသော နေရာ၌
ဆောက်လုပ်ထားသော မူလတန်းကျောင်းကြီးမှာ ကျွန်တော်
တို့ ညီရင်းအောင်ကို ရခိုင်အာရုံး၏ မျက်စော့တွင် ရှုပ်နေသည်ဟု
ဆင်မှတ်ပြီး၊ ငြင်းကျောင်းကို အခြားနေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်း
ရန် အာကားပိုင်များထံ ကပ်ရပ်ပြောကြားနေပါသည်။ ဘူး
သီးတောင်မြှုန်ယ် မောင်နှီပါရာရှား၍ လူထဲ ငွေ ၅၀၀၈-
အကုန်ခံပြီး ဆောက်လုပ်ထားသော မူလတန်းလွန်ကျောင်းကို
လည်း စစ်သားများက မီးရှိ၍ ဖျက်ဆီးခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင်
မလိုများ၊ သာသနာရေး အဆောက်အအီး များနှင့် မူလတန်း
ကျောင်းများ များစွာ ကို လည်း စစ် တပ် က မီးရှိ၍ ပစ်ခဲ့
ပါသည်။

သွင်းကုန် ထုတ်ကုန် လိုင်စင်ပေးသည့် အခါ တွင် လည်း
ကျွန်တော်တို့သည် လစ်လျှော့ရှာထားခြင်း ခံရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကို နိုင်ငံခြားသားအဖြစ် ယူဆပြီး စစ်တွေမြှုံး
သို့ လာလျှင် ဝင်ခွင့်လက်မှတ်စာ တောင်းသည်မှာ များစွာ
ဝင်းနည်းကြော့ရပါတော့သည်။

၁၉၄၂ - ခုနှစ်တွင် ဖြစ် ပွား ခဲ့သော အမိကရုဏ်းဒဏ်
ကြောင့် စစ်တွေခံရှင် အခြား ဒေသများမှ ကျွန်တော်ဘူး ရိုဟင်
ရွာ လူမျိုးများ များစွာ တို့သည် ပါကွေ့တန်းည်သို့ ထွက်ပြီး
ခိုးအောင်းခဲ့ရပါသည်။ ငြင်းတို့အား ပြန်လည်ခေါ်ယူ နေရာ
ချထားခြင်း လုံးဝမရှိသေးပါ။

ထို့အပြင် စစ်တွေခံရှင် အခြားမြှုန်ယ်များမှ ထွက်ပြီးခဲ့ရှုံး၊
စစ်တွေး မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်မြှုန်ယ်များတွင် ခိုးလုံးနေ

သော ကျွန်တော်တို့ ရိုဟင်ရှာ လူမျိုးများကို ယခုထိ ပါမိတ္ထိ
နေရာအေသသို့ ပြန်လည်ခေါ်ယူ အေဇာကုသားခြင်း ဖုန်းသည်
ပြင်၊ သူတို့၏ ကုင့်များစွာသော ဥစ္စာပစ္စည်းများကို အခြား
လူမျိုးများက ဆျုံးရွှေ့စွာ ခံစားသုံးစွာနေကြပါသည်။

အထက်ပါအချက်များအရ ကျွန်တော်တို့သည် ရရှိပြည်
ဘုရား အညွှန်းဆုံး အနိုင်စက်ခံရသော လူမျိုးများဖြစ်နေရပါ
သည်။ ဤကုသို့ နိုင်စက်ခြင်းသည် ဒီဂိုကရေစိနှင့် ဆန့်ကျင်နေ
ပြီး၊ ရရှိပြည်၍ တရားမှ သော တပ်ဖွဲ့များရှေ့မှုံးကိုတွင်
သားကောင်များ မှဆိုးရှေ့၊ အျောက်သက္ကာသို့ သူတို့၏ သွေး
ဆောင်မှုများကို ကျွန်တော်တို့ လိုက်လျော့ခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်
တော်တို့၏ လူကြီး လူကောင်း သူငွေး သူကြွယ်များသည်လည်း
သိတရားမှ တပ်ဖွဲ့၏ ပြောခံများဖြစ်ကြပါသည်။ ရရှိပြည်
ဘုရား အခြား လူမျိုးများက အခွန်တော်မပေးဆောင်သည့် အ
ခါ ကျွန်တော်တို့သည် အစိုးရကို သစ္စာပျို့သောအနေနှင့် အ
ကျွန်တော်များကို နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်းပေးဆောင်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၄၉-ခုနှစ် မေလလောက်တွင် ဝန်ကြီးချုပ်က ပြီး
ချမ်းရေး အဖွဲ့ကို စေလွှာတိစ်ကာ၊ ထိုအဖွဲ့သည် လူထုအား
ဦးချိုးစွာ နေထိုင်ခြင်းနှင့် ဥပဒေကို လေးစားစွာနေထိုင်
ခြင်းတို့ကို ပြောဆို၍၊ အစိုးရကုလည်း ရရှိပြည်မြောက်ပိုင်းရှိ
ခို့ဟင်ရှာ လူမျိုးများအတွက် ခရိုင်စီရင်စုနယ် တန်ယ် ခွဲပေး
ရန် ခိုးစိုးလျက်ရှိကြောင်း ပြောခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ယခုထိ
ခုံးပိုင်တစူ ခွဲပေးရေးသည် အကောင်အထည် မပေါ်သဖြင့်
ကျွန်တော်တို့ များစွာ ဝိုးနည်းကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ လိုအပ်သည့် အချက်များမှာ မောင်းကော်

ဘူးသီးတောင်၊ ရသေ့တောင်ဖြုနယ်များကို ပေါင်း၍ မောင်းတော်ဖြုတွင် ခရိုင်ရုံးစိုက်ပြီး၊ ခရိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရန်နှင့် ပြည်ပအထူးရာယ်များကို ကာကွယ်ကာ၊ ပြည်တွင်းအန္တရာယ် ဖြစ်သော အယူသေးသည် အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် အခြားလူများ ၏ စိန္ဒိပိဋက္ခိုင်းကို ကာကွယ်ပေးရန်များဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ ဒေသမှာ လူဦးရေ ပေါ်များသော ဒေသဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပြင်ပမှ နိုင်ငံခြားသားများ ဝင်ရောက်ခြင်းကို လက်ခံနိုင်ခြင်း မှာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်ပါ။ ကျွန်တော်တို့သည် စီးပွားရေးအားဖြင့် စားနှင့်ရိက္ခာ လုံးလောက်ပြီဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဒေသ မှာ စစ်တွေခရိုင် အခြားဒေသများဘူး၌ ပြင်ပမှ အလုပ် သမားများ ဆန်ရောစပါးများကို သွင်းရန်မလိုပါ။

ကျွန်တော်တို့ နေသောနေရာ ဒေသကို သီးခြားခရိုင်စီရင်ရုံ တန်ယ် သတ်မှတ်ပေးရန် တော်းဆိုရသည်မှာ ကျွန်တော် တို့ မလိုလားသော ပြဿနာများကို ဖြော်ရှင်းနိုင်ရန်ပင်ဖြစ် ပါသည်။ စစ်တွေခရိုင်သည် ကျယ်ဝန်းသော နယ်ဖြစ်၍၊ လူ ဦးရေ ၂,၆၀,၀၀၀ ရှိသော ခရိုင်နယ်ဖြစ်ပြီး၊ ပြည်ထောင်စု တွင် အကြီးဆုံးခရိုင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ လိုလားသော သီးခြား စီရင်စုနယ်သည် အင်းစိန်ခရိုင်လောက်ရှိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ပြည်ထောင်စုအတွင်း မိုတင်းနေထိုင် ကြသော လူမျိုးအားလုံး ညီညွတ်စွာ နေနိုင်ရေးကို လိုလား ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ပြည်တွင်းမတရားမှုကို မလိုလား ပါ။ အားလည်းမပေးပါ။ တန်စွာအတွင်းပြိုးချမ်းရေးရအောင် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှုကို ထောက်ခံလျက် ဥပဒေ၊ အစိုးရကို

တော်လွန်နေသော မူဂျာဟစ်၏ များကို ချမှန်းပါမည်ဟု
ကျွန်တော်တို့သည် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်အား နှစ်သိမ့်စေပါ
သည်။

ကျွန်တော်တို့ လိုလားသော အောက်ပါ အချက်များကို
နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်က စဉ်းစားရန် တင်ပြပါသည်။

၁။ ဘုဒ္ဓဘာသာ၊ ယူအမ်ပိန္ဒု တဘက်သတ်ဖြစ်သော ရဲ
အရာရှိများကို ရွှေ့ပြောင်းပေးရန်။

၂။ မောင်းတော်နှင့် ဘူးသီးတောင် မြို့များသို့ ကချင်၊
ချင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်ခါစစ်တပ် J-တပ်ကို
မူဂျာဟစ် သောင်းကျွန်းသူများကို နှစ်နှင့်အော်မှန်းပါစ်
နှင့်အောင် ပေးပို့ရန်။

၃။ မူဂျာဟစ်များကို ချမှန်းနှင့်အောင် ကျွန်တော်တို့ လူ
မျိုးထဲမှ မြှောင့်ဟပ်များကို တပ်မတော်လက်အောက်
တွင် ဖွေစည်းထားပေးရန်။

၄။ မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်နှင့် ရသေ့ တောင် မြို့
နယ်များပါဝင် ကျွန်တော်တို့ ရိုဟပ်ရှာတို့ လိုလား
သော့၊ မောင်းတော့မြှောင့်တွင် ရုံးစိုက်၍ သီးခြားခရိုင်
သစ်တရုံး အမြန် သတ်မှတ်ပေးရန်။

၅။ တဘက်သတ် မလိုက်သော မြိုင်မာလူမျိုး သို့မဟုတ်
အော်လိုမဗာ လူမျိုး အရေးပိုင်နှင့် ခရိုင် ရှုဝန်များကို
ငြင်း ခရိုင်သစ်သို့ ခန့်အပ်ပေးရန်။

၆။ ၁၉၄၉-ဒီဇိုင်ဘရေး အက်္ခာပေးကို တည်ထွင်းအ
ကောင်အထည် ပေါ်ပေးရန်။

- ၇။ မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်တွင်ရှိသော မူဂျာဟန်၏
သူပုန်များကို တိုက်ဖျက်ရန် ရရှိနိုင်အရာရှိများကိုပြောင်း
ရွှေ့ပြု၊ မြန်မာဖြစ်စေ၊ အားလုံး-မမာအရာရှိများ နှင့်
ပေးပါရန်။
- ၈။ နာဝဝရရှင်၊ ပခုံးခရိုင်တွင်းရှိ ဝန်ကြီး၊ စောနှင့်
ပေါက်မြှေနယ်များကဲ့သို့ ဤခရိုင်သစ်ကို ရခိုင်တိုင်းမင်း
ကြီးကသော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရကသော်
လည်း တိုက်ရှိနိုင်အုပ်ဆုံးရန်။
- ၉။ ရရှိနိုင်ပြည်မြောက်နှင့်ရှိ မှတ်စလင်များကို ရိုဟင်ရှာ
လူမျိုးအဖြစ် အစိုးရက ကြိုးပြောပေးရန်။
- ၁၀။ လာလတဲ့သော အထွေထွေ ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ရို
ဟင်ရှာ လူမျိုးအားလုံးနှင့် ယခုပါကစွဲတန်း ရှိသော
ရိုဟင်ရှာ ရီဖူရီများကိုပါ မစာရင်းဘွင် ထည့်သွင်း
ပေးရန်။
- ၁၁။ လူဦးရေအလိုက် ဘူးသီးတော်၊ မောင်းတော့အတွက်
အောက်လှုတ်တော်တွင် အမတ်ဝါးနေရာနှင့် လူမျိုးစု
လွတ်တော်၌ အမဟန့်နေရာပေးရန်။
- ၁၂။ ရိုဟင်ရှာ လူမျိုးများ၏ ပညာရေးအစီအစဉ်များ မြှု
လုပ်ပေးရန်။
- ၁၃။ မြန်မာ ဆိုမဟုတ် အားလုံး-မမာအရာရှိ တဗျားတဗျား
လက်အောက်တွင် မစာရင်းကို သေချာစွာ ကောက်
ယူပေးရန်။
- ၁၄။ သစ္စာရှိ ရိုဟင်ရှာများကို မမှုတ်မတော်၊ ရှုအဖွဲ့နှင့်
အစိုးရအမှုထိုး၊ အရာထိုးနေရာများတွင် ခန်းထား
ခွင့်ပြရန်။

- ၁၅။ ရိဟန်ရှာလူများများကို ဘာသာရေးကြောင့် စီစဉ်မှု
များ ရွေးကလို မဖြစ်နိုင်အောင် ကာကွယ်ပေးရန်။
- ၁၆။ အထွေထွေ ရွေးကောက် ပုံအတွက် ရိများရှိများကို
ခေါ်ပူ နောကနထားပေးရန်။
- ၁၇။ တရားမဲ့ပြုလုပ်သော တပ်ဖွဲ့များနှင့် အရာရှိများကို
ဥပဒေအရ အရေးယူပေးရန်။
- ၁၈။ ရိဟန်ရှာ တရားခံများကို စစ်ဆေးလွတ်ပစ်ရန်။
- ၁၉။ လူများအပေါ်၌ ပြုကျင့်ခဲ့သော မတရားနှင့်စက်မှုများ
ကို စစ်ဆေးနိုင်အောင် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့တရု ဖွံ့ဖြိုး
ရန်။
- ၂၀။ ပါကစွဲတန်ပြည်ရှိ ရိများရှိများနှင့် မောင်းတောာ့၊ ဘူး
သီးတောင်မြို့များရှိ ရိများရှိ များကို ကြည့်ရှုစောင့်
ရွောက်ရန်။ ရိဟန်ရှာလူများ ကယ်ဆယ်ရေး အရာရှိ
များ ခန့်ပေးရန်။
- ၂၁။ ယခင်နှစ်နှစ်ကျော်လောက်က ချမှတ်ခဲ့သော ရိကွာ
ဖြတ်တောက် ပေးခဲ့ခြင်းကို အမြန်ဆုံး ပါယ်ဖျက်ပေး
ရန်။
- ၂၂။ ရရှင်ပြည်ကို သီးခြားနယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးပါက
မောင်းတောာ့၊ ဘူးသီးတောင်၊ ရသေ့တောင်မြို့နယ်
များကိုလည်း သီးခြားနယ် တနယ်အဖြစ် သတ်မှတ်
ပေးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရက ထိုက်
ရိက် အုပ်ချုပ်ရန်။

အထက်ပါ အချက်အလက်များကို ကျွန်တော်ထို့သည် မ
ကြောက်၊ တပ်ပြုလာခဲ့ရာ၊ လူနည်းစုဝန်ကြီး ဦးအောင်၏၁၀

ကလည်း ထောက်ခံခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ယခုထက်တိုင် ကျွန်တော်တို့၏ လိုလားချက်များကို မရသေးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့၏ စိတ်မချမ်းသာမှုများ မပပေါ်ကိုသေးပါ။

ဒေသနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဖွဲ့လွှဲသည့် အမ်းအနားတွင် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်က အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ခွန်းတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြုခဲ့ပါသည်။

“ကြော်နှစ်သိမ့်မှုသည် လူတမ္မားနှင့် တမ္မားတိုး သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ ပြောဆိုပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေထိုင် နိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အပြုအမူမျိုးကို ပုံးစင်ဖြို့ပြောဆိုနေရှုဖြင့် ပုံးပြီး လက်တွေ့ ကျင့်သုံးမှသာ ပြီးနိုင်မည့် ဖြစ်ကြောင်း”

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသည် ယခုအခါ ရာဇ်ဝါးအရ ပြည်ထောင်စုသား အချင်းချင်း သွေးခည်းညီညွတ်စွာ နေထိုင် ခြင်းကို လိုအပ်လွှာပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးများသည် ပြည် ထောင်စု ကြီးအား ပျက်စီးစေသော ဥပဒေ၊ အပြုအမူများမှ ကင်းရှင်းအောင် ဆောင်ရွက်၍ နိုင်ငံတော်အဖိုးရကို အသက် နဲ့လကာ ကူညီရန် အမြဲတရေးရှိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့လူမျိုးများသည် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်မှ တဆင့် ပြည်ထောင်စုသားများသို့ မိမိဘို့သည် ပြည်ထောင်စု သားများနှင့် အမြဲလက်တွဲလျက် နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံတော်အဖိုး ရအား သစ္စာသိန္ဓာဖြင့် အမှုတော်ကို ထပ်းရှုက်မည့်ဟု လေး လေးနှင်းက် ကတိသစ္စာပြုပါသည်။

နိုင်ငံတော်အဖိုးရကို သစ္စာသိန္ဓာဖြင့်

ရိုင်းဖြည့်ပြောက်ခိုင်းရှိ

ရှိုက်နှုံး လူပြီး လူကောင်းများ။

(၄၄)

ရနိုင်ပြည် စစ်တွေခရီးစဉ်မှ ၁၉၄၅-ခု ၁၉၄၀-ခုနှစ်
ထိ မြို့နယ်အလိုက် ကောက်ခံရရှိသော
အခွန်တော်စာရင်း။

မြို့နယ်များ	ခုနှစ်နှင့် ရာရိုင်ဆုံးများ		မှတ်ချက်
	၁၉၄၅-၄၆	၁၉၄၆-၄၇	
ဘူးသီးတောင်	၁၀၀	% ၉၉.၃၅% ၉၉.၃၉%	
မောင်းတောာ	၁၀၀	" ၁၀၀ " ၉၀.၃၉ "	
ရသေ့တောင်	၉၅.၀၁	" ၄၀.၅၀ " ၆၀.၁၂	
ကျောက်တော်	၂၁.၆၄	" ၈.၆၀ " ၅၆.၅၀	
မင်းပြေား	၀၂.၆၀	" ၀၅.၂၅ " ၅၆.၅၃	
စစ်တွေ	၉၅.၂၃	" ၆၀.၉၀ " ၃၅.၀၉	
မြို့ဟောင်း	၆၃.၂၆	" ၀.၄၄ " ၉.၅၁	
ပေါက်တောာ	၉၄.၉၅	" ၅၀.၂၀ " ၁၃.၁၅	
ပုလ္လားကွန်း	၇၅.၀၉	" ၁၉.၃၉ " ၀၀.၁၉	

အမှု၊ အော် ဝဖါးရှာ
ပါလီမန် အမတ်၊
စစ်တွေ မြောက်ပိုင်း။

မြို့ဟေား-

မြန်ကြေးဝန်ကြေးဌာန ထိပေးပိုပါသည်။

မွေတာ အမ်၊ အေ၊ ဂဖါး ဆောင်ရှက်ခဲ့သည့်
လုပ်ငန်းများနှင့်ရွှေ့ဆောင်ရှက်မည့်
လုပ်ငန်းစဉ်များ

မောင်တော့ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များ၏ လူထားပေါင်း
တို့နှင့်အထူးသဖြင့်ပညာရှိအပေါင်းတို့အားသိစေအပ်သည်။

(၁) ကျွန်တော်သည် ၁၉၂၄-ခုနှစ်တွင်စစ်တကောင်းမြို့
မဒ္ဒရာဆီမွတ်စနီယကျောင်းမှုရမအတ်တေအုံလာအေ ၈၇၆၄၌
၅၃။၁၉၃၀-ခုနှစ်မှာ ၁၉၂၁တွေ့သိလိုပါနောက် (သီးအေ) တန်း
ကိုအောင်မြိုင်ပြီးနောက်၊ ၁၉၃၁-ခုနှစ်၌ စစ်တွေခရိုင်တွင်
ပညာအုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ထိနောက် ၁၉၃၃-ခုနှစ်တွင် အလီ
ဂါးရုံ တွေ့သိလိုပါ သိတိတန်းကိုအောင်မြိုင်၍၊ ၁၉၄၂-နှစ်
ထိပညာအုပ်ရာထူးထမ်းဆောင်ခဲ့ရာ၊ ထိအခိုင်အတော့အတွင်း
မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များ၏ ရိဟင်ရွာအောင်း
ဆောင်များအနက်။ ကျွန်တော်သည်၊ ရရိုင်တိုင်းအရပ်ရပ်၌
အထူးသဖြင့်ရရှိပိုင်တိုင်းမြောက်ပိုင်းတွင်ဖို့တင်းနေထိုင်ကြသော
လူအပေါင်းတို့၏ ပညာရေးတိုးတက်လာအောင် အူရှေ့နှင့်
အင်ဂါး မြန်မာစာသင်ကျောင်းများတည်ဆောက်ဖွင့်လှစ်ရန်
ဖြေးစားခဲ့သည်ကိုလူတိုင်းပင်သိရှိကြပါသည်။

(၂) ကျွန်တော်သည် ၁၉၃၆-ခုနှစ်တွင် ဘူးသီးတောင်
မြို့နယ်၏ ရွှေ့ကြောင်းရွှေ့နှင့် မောင်းတော့မြို့၏ ကည်းတန်း
ရွာများတွင် ကျောင်းဆရာတိုး ဦးအီစမာ္လုနှင့် ကျောင်း
ဆရာတိုး ဦးအုပ်ရာများ အသီးသီးတို့နှင့်စတင် တည်ထောင်း
လေသည်။ ရွှေ့ကြောင်းရွှေ့နှင့် ရွှေ့ကြောင်းဆရာများ၏ လာကိုပင်
မြန်မာအစိုးရပြုကြစဉ်က၊ ၁၉၄၂-ခုနှစ်ကပင် မိမိကိုယ်တိုင်

ရိုက်ပေးခဲ့လေသည်။ ငြင်းပြင်မိမစစ်မဖြစ်မှု ပညာအုပ်အဖြစ်
အမှုထပ်းဆောင်နေစဉ်၊ များစွာသော အရှရှရှုကျောင်းများကို
မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်မြို့များတွင် တည်ထောင်ခဲ့လျက်၊
လူထုပညာရေးကို အားပေးချိုးမြှင့်ခဲ့လေဘည်။

(၃) ဂျပန်-အားလိုင်စစ်ဖြစ်ပြီးနောက်၊ ၁၉၄၄-၄၅-၄
တွင် ကျွန်ုတ် တော် သည် မြို့ပိုင် အ ဖြစ် ဘူးသီးတောင် မြို့တွင်
အမှုထပ်းဆောင်နေစဉ်၊ ကွယ်လွန်သူ ရွှေသူကြီး ဦးအပွဲ့သုတေသန
ဆာလာမ်နှင့် အ ခြား ဘူးသီးတောင်ရွှေသူကြီးများ၏ အကူ
အညီဖြင့် ဘူးသီးတောင်၊ မောင်းတော့မြို့နယ်များတွင် အားလိုင်
မြို့မာ အထက်တန်းကျောင်း ဆောက်တည်ရန် စီမံကိုယ်တိုင်
တာ ဝန် ယူ ချို့၊ ရုပုံငွေများတောက်ခံခဲ့လေသည်။ ထို ကဲ သို့
အားကြီးမာန်တက်ပြုလုပ်ဆောင်ရွှုက်ခဲ့ခြင်းမှာ မောင်းတော့၊
ဘူးသီးတောင်ရှိ ပညာခဲ့ လူထု၏ဘဝ မြှင့်ရေးကိုအားပေး
သည် မဟုတ်ပါလော့။

(၄) ကျွန်ုတ်၏မလျော့သောလုံးလနှင့် အမြဲ့ကြိုးစား
မှုကြောင့်ယနေ့ (က) ဘူးသီးတောင်မြို့တွင် အားလိုင်-မြို့မာ
အထက်တန်းကျောင်းတဆောင်နှင့် အလယ်တန်းကျောင်း ၂
ဆောင်၊ မောင်းတော့မြို့နယ် တွင် အ ထက် တန်းကျောင်း
တဆောင်နှင့်အလယ်တန်းကျောင်း ၃-ဆောင်၊ မောင်းတော့၊
ဘူးသီးတောင်မြို့များတွင် (ခ) များစွာ ကော မူ လ တ န်း
ကျောင်းများ၊ မားမားမတ်မတ်ပေါ်ပေါက်လာသည်ကို ထူ
တိုင်းလူ တိုင်းထင် ထင် ရှား ရှား သိမြောင်နိုင်ပါသည်။ (ဂ)
မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်ရှိ အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်းရှိ
က လေး သူ့ထုတ်များ ပညာကိရှာဖိုးဆည်းပူးနိုင်ခြင်း။ (ဃာ)
များစွာသော ကျွန်ုတ်မြို့သူ့ကျောင်းသားများ အလယ်ဘန်းနှင့်

အထက်တန်းပညာကို ကောင်းမွန်စွာဆည်းပူးနိုင်ခြင်း။ (၁) များစွာသော လူငယ်တိုက ပညာရေးဘက်နှင့် အခြားများစွာ သော အစိုးရငွှာနများတွင် လုပ်ပြုခြင်း။ (၁) များစွာသော ကျောင်းသားတို့က ရန်ကုန် တဲ့လွှာလိုလ်တွင် တဲ့လွှာလိုလ်ပညာ ကို ရှာဖိုးဆည်းပူးနိုင်ခြင်း။ (၂) ကျွန်တော်သည် ငွေရေး ကြေးရေး မလုံလောက်၍၊ ရန်ကုန် တဲ့လွှာလိုလ်တွင်ပညာရင့်၏ မသောက် နိုင်သော ရိုဟင်ရှာ အမျိုးသူး ကျောင်းသား များကို မွတ်စလင်၍ မဟိုရှု ရုပ်ပွဲ (Muslim Central Trust Fund) မှ ထောက် ပုံ ကြေးရ အောင် ဖြေားစားပြီး ဆောင်ရွက်ပေးသောကြောင့် များစွာသော ကျောင်းသား များသည် ရန်ကုန် တဲ့လွှာလိုလ်တွင် ဆက်လက်၍ ပညာဆီးပူး မြိုင်းကိုမည်သူမျှပြုခြင်းနိုင်လို့မည် မဟုတ်ပေ။

(၅) လွှန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၀-လောက်ကစ၍ မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတော်မြှို့နယ်များသည် ပညာရေးတွင် အော် ကျေ နောက်ကျေ ဖြစ်နေသော လူထာအပေါင်းတို့ ပညာရေးနှင့် နိုင်ငံရေးနှစ်ခု စလုံးဘွင် တိုးတက်သိကျော်နားလည်လာရန် ကျွန်တော်က မိမိ၏ ဗျားလိုကို အသုံးပြုလျက်၊ မိမိ၏ အသက် စည်းစီမံကို ပမာနမထားဘဲအားဖြေားမာန်တက်ဖြေားစားလျက် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။

(၆) ကျွန်တော်သည် ယနေ့အထိ ၆၈ ရာထူးဟောင်း၊ ပညာအုပ်အဖြစ် ထမ်းဆောင် လာခဲ့ပါမှ ပညာဝန်ရာထူးထိ တိုးတက်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ငွေ ၁၂၀၀-ထိ လခရမည်မှာ မူချဖြစ်သည်၊ ဘို့သော်လိုင်းရာထူးနှင့် လခကိုမမက်ဘဲ မိမိလူ မျိုးနှင့်တိုင်းပြည်၏ တာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ရန်၊ နိုင်ငံရေးကို

ဝင်ခဲ့သည့်များ လူထု၏အကျိုးကို ဆောင်ရွက်လိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၇) ကျွန်တော်ရန်ကုန်တွင်ရှိစဉ်အောက်ပါ အလုပ်ကိစ္စများကို ဤစားပြီးဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည် ကျွန်တော်က ရန်ကုန် ရောက်ရှိသူများသော ရှိဟင်ရှာ့သူ အမျိုးသားများအား အများဆုံး ကူညီမဖဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တိုးဖြစ်သည်။ (၈) ကျွန်တော်သည် မောင်းတော့ဘူးသီးတော်မြို့နယ်ရှိ၊ ရာပေါင်းများစွာသော တိုင်းရင်းသား ရှိဟင်ရှာ့တို့အား မိမိ၏ ထောက်ခံစာများ ပေးခြင်းအားဖြင့် လူဝင်မှုကြီးကြုံရေး အရာရှိ အပေါင်းတို့၏ မတရားနှင့်စက်ခြင်းနှင့် ဘမ်းချုပ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ခဲ့လေသည်။

(၉) ကျွန်တော်သည် မိမိကိုယ်တိုင် အာမခံ၍ လူဝင်မှုကြီးကြုံရေးနှင့် ဘမ်းထားခဲ့သော ရှိဟင်ရှာ့ လူမျိုးများကို လွှတ် စေ ခဲ့လေ သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဒါးပိုင်ဆရာရွာရှိ မော်လတီ အပြု့စု့ကော်ယူမြန်ရှင့် အခြားသူများကို မိမိကိုယ်တိုင်သွား၍ လွှတ်စေခဲ့လေသည်။ (၁၀) ကျွန် တော် သည် များစွာသော ရှိဟင်ရှာ့လူငယ်တို့အား တိုင်းရင်းသားဖြစ် သည့်အလျောက်၊ ထောက်ခံ လျက် အ လုပ် အ ကိုင် ရစေရန် ကူညီအားပေး ခဲ့လေသည်။ (၁၁) ကျွန်တော်သည် များစွာ သော ရှိဟင်ရှာ့တိုင်းရင်းသား လူငယ်တို့အား ရန်ကုန်မြို့တွင် မိမိကိုယ်တိုင်အာမခံ၍ အလုပ်ရစေရာတွင် အကုအညီပေးခဲ့ လေသည်။ (၁၂) ကျွန်တော်သည် ငွေကြေးကြိုးတည်းလျက် အလုပ်မရသော ရှိဟင်ရှာ့ တိုင်းရင်းသား လူငယ်များနှင့် ပညာ ဆည်းပူးရာတွင် အခက်အခဲတွေ့နေသော ရှိဟင်ရှာ့ကျောင်းသားလူငယ်များကို မိမိကိုယ်တိုင် ငွေရေးကြေးရေးမြိုင် ကူညီပြီး ရေးဆုံးမြိုင် ကူညီပြီး ပေးခဲ့လေသည်။ ငါးပြိုင်လမ်းစရိတ်မရှိ၍၊ စစ်တွေ့မြှုံးမပြန်

နိုင်သော များစွာသော ရိုက်ရှာ တိုင်းရင်းသားတို့အားလည်း
လမ်းစရိတ်ကိုယ်တိုင်ပေး၍ ပြန်စေခဲ့လေသည်။ (၁) ကျွန်ုင်သည်
ကော်သည် မောင်းတော့ ဘူးသီးတောင်နှင့် အခြားမြို့များရှိ
ဟာရှိများကို မကြာဖြေဆိုသွားပြီး ဟရိုပြနိုင်အောင် အဘက်
ဘက်က ကုသိခဲ့လေသည်။

(၂) သတင်းစာ ထုတ်ခြုံသည် အင်မတန်အရေးကြီး
သော အချက်ဖြစ်၍၊ ကျွန်ုင်တော်သည် သတင်းစာစက် တဲ့
တည် ထောင် ရန် အ ပျီးမျီး ဖြူးစားခဲ့လေသည်။ ယခုလည်း
၃၀၀၈-တန်ဘိုးရှိသော သတင်းစာစက်တလုံးဝယ်ခဲ့၏။ အလ
ဟသာဖြစ်သော ရှိသီးတောင်ရှိ အခြားခေါင်းဆောင်များ၏
အကူအညီကို လုံးဝမရခဲ့သောကြောင့် မရှုမလွှာပျက်စီးလျက်
မအောင်မြှင့်ခဲ့ခဲ့။

(၉) ၁၉၄၂-ခုနစ်တွင် မောင်းတော့ ဘူးသီးတောင်မြို့
နယ်ရှိ၊ ရိုက်ရှာ တိုင်းရင်းသားတို့အား မတရားနှင့်စက်နေ
၍။ ကျွန်ုင်တော်သည် မိမိအသက်ကို ပစ္စနမထားဘဲ မောင်း
တော့ ဘူးသီးတောင် လူအပေါင်းတို့၏ အသက်နှင့် ဥစ္စာ
ပစ္စည်းကို ကယ်ဆယ်ရန် အားကြီးမာန်တက် ဆောင်ရွက်ခဲ့
လေသည့်မှာ ထင်ရှားပါသည်။

(၁၀) ဂျပန်အစိုးရလက်ထက်တွင် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်
တောင်ဘာဇာရှိ ရိုက်ရှာအပေါင်းတို့အား မတရားနှင့်စက်
ခဲ့သော အခါတွင်လည်း၊ ကျွန်ုင်တော်သည် ပြိုဝင်းပြားရေး
ကော်မီဘုတ္တာဖြစ်ဖြင့် ဂျပန်စစ်သားတို့၏ အကူအညီယူ
လျက်၊ ငါးမီးပေါ်ယာရှိ ရိုက်ရှာတို့အားကယ်ဆယ့်ခဲ့လေသည်။

(၁၁) ၁၉၄၉-ခုနစ် ၁၉၅၀-ခုနစ်များတွင် ကျွန်ုင်တော်

အား သတ်မြေတ်လပ်ကြံရန် မိမိရန်သူ (ရှိဟင်ရွာတို့၏) ရန်သူ
များက အ ထြိုင် ကြိုးစားခဲ့လေသည်။ ငြင်းပြုပွဲသူးသီး
တောင် သတော်ဆိပ်နှင့် ရေခမ်းပြုပွဲမှာလည်း မိမိပိုင် ခြောက်
လုံးပြုးကိုပင်သိမ်းခဲ့သည်ကို ဘူးသီးတောင်မြှို့လှယ်အပေါင်း
တို့က အသိပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ သော (နိဒါအရှင်မြတ်)၏
ရဟန်မတ်သနားတော်မူသောကြောင့် ရန် သူ တေား မှ ရွှောင်၍၊
ယခုထက်တိုင် မိမိအသက်ကို ပစ္စနမထားဘဲ မိမိအမျိုးသား
များအား ပြုစွောင့်ရွှောက်လျက်ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်သည်
အသက်တေားနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်မှာ ရှိဟင်ရွာတို့အတွက်မဟုတ်
ပါလော်။

(၁၂) လွန်ခဲ့သော ဇွန်လနှင့် ဇူလိုင်လများတွင် မောင်
တော်မြှို့နယ်ရှိ ရွာမြို့ဘာဇာနှင့် ဖော်ရာဘာဇာရှိ တိုင်းရင်း
သား ရှိဟင်ရွာတို့ကို ပါက္ခာကန်သို့ နှင့်ထဲထဲခဲ့သောအခါ
ကျွန်တော်သည်။ မိမိ အသက်ကို ပစ္စနမထားဘဲ ကိုယ်တိုင်
သွားရောက်၍၊ ကြည့်ရှုခဲ့သည့်ပြင် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်တို့
အားလိုအပ်သလို အရေးယူရန် တိုင်တန်းခဲ့လေသည်။

(၁၃) လွန်ခဲ့သော ဇွန်လလောက်တွင် စစ်တွေ့မြှုတွင်
ရှိဟင်ရွာ ဝဝ-တို့အား လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာနမှဖော်းသီးခဲ့
သောအခါကျွန်တော်သည်ပထမဦးဆုံး ငြင်းသူတို့အတွက်သက်
ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်တို့ကို တိုင်တန်းခဲ့သည့်ပြင်၊ အမြန်ဆုံး
ဖွှေ့ဖြစ်ပြစ်ရန်လည်း အထူးကြီးစားခဲ့သည်။

~~(၁၄)~~ (၁၄) ကျွန်တော်နှင့် ရုလိတန်အာမက် (ပါလီမန်အမတ်
တောင်း) တို့သည် ရရှိနိုင်တိုင်းနှင့် မြန်မာပြည်တွင် နေဆိုင်
ကြသော ရှိဟင်ရွာ တို့အား မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းသားအဖြစ်
အ သိအ မှတ် ပြု ရန် မ လျော့သော လုံးလဖြင့်ကြိုးစားခဲ့ရာ

၁၉၄၀-ခန့်မြဲ ညိုတေသနရှင်းသား အက်္ခပဒေ
ပုဂ္ဂမ ၃-၁ နှင့် ၄-၂ အရာ၊ လူတိုးတေသာက် မြန်မာ
မြို့တွင် မီဘများမွေးဖွံ့ဖြိုးသည့်ဖြစ်၍၊ မီမိတည်းမြန်မာမြို့
တွင် ဖွားမြင်ခဲ့လျှင်၊ နိုင်ငံတော်တိုင်းရင်းသားဖြစ်သည့်ဟု
အထိုးရက အသိအမှတ်ပြုလေသည်။

(၁၅) ကျွန်တော်နှင့် ရုလ်တန်အာမက်တို့သည် ရိုဟင်ရာ
လူမျိုးများကို နိုင်ငံတော်အထိုးရက သီးခြား လူမျိုးတမျိုးအနေ
ဖြင့်အသိအမှတ်ပြု၍၊ မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်နှင့် ရသေ့
တောင်မြို့များ အပါအဝင် မြှေးသုံးမြှေးကိုတောင်းသော အုပ်ချုပ်
ရေးအတွက် သီးခြားခရိုင်တရာပေးရန် အမျိုးမျိုးဖြေးစားခဲ့ရာ
ယခုထက်တိုင် ငြင်းအကြောင်းမအောင်မြင်ခဲ့ခြော သို့သော်....
ကျွန်တော်တို့က ယခုထက်ထိုးစားလျက်ရှုပါသည်။

(၁၆) ကျွန်တော်နှင့် မစွေတာရုလ်တန် အာမက်တို့သည်
ရနိုင်ပြည်ရှိ ရိုဟင်ရာတိုက် လူမျိုးတမျိုးအနေနှင့် အသိအမှတ်
ပြု၍၊ ရိုဟင်ရာ သီးခြားနယ်တနယ်ပေးရန် နိုင်ငံကော်အထိုးရ
ထံမှ အမျိုးမျိုးဖြေးစား၏ တောင်းဆိုခဲ့သည့်ဗြိုင်းပြင်၊ တခြားထိုး
အုပ်ချုပ်များကိုလည်း တောင်းဆိုခဲ့ပါသည်။

(၁၇) မောင်းတော့၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များ၏ ရိုဟင်
ရာတို့အား အမျိုးမျိုးနိုင်စက်ခဲ့သောအခါ ကျွန်တော်နှင့်
မစွေတာရုလ်တန်အာမတ်တို့သည် ထိုစဉ်ကာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီး
ချုပ်၌နှုန်းအား မောင်းတော့သို့ခေါ်လာ၍၊ အဆိုပါနိုင်စက်မှု
များကို ပြုသလျက်၊ ငြင်းကေးအန္တရာယ်မှု ကာကွယ်ခဲ့ပါသည်။

(၁၈) ကျွန်တော်တယောက်တည်း ပါသီမန်တွင် မူဆ
လင် လင်မယားကွာရှင်းရေး၊ အက်္ခပဒေကို အတည်ပြုရန်

ရွှေးရွှေးခဲ့သောအခါ အစွဲလာ၏ တရားတော်နှင့် မညီည်
သောကြောင့် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန်ကွက်ခဲ့ပါသည်။

(၁၉) လွန်ခဲ့သော ပါလီမန်တွင့် ရရှိပါလီမန်အမတ်
ဦးကျော်မင်းနှင့် အခြား ရရှိအမတ်များက ရရှိပြည့်သို့ J-
သိန်းကျော်သော ပါကွောတန် လူမျိုးများ၏လာ၍ တိုင်းရင်း
သားအဖြစ် အယောင်ဆောင်လျက်ရှိသည်ဟု မမာအရာရှိများ
နှင့် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တို့အားလွှာပြုးလျက်၊ နိုဟင်ရှာ
တို့ အေးပါ၍ တွင် အထင်မှားစေရန် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပါလီမန်
တွင် အဆိုသွင်းခဲ့သောအခါ ကျွန်တော်တယောက်တည်း
တို့၌ချက်သည် မဟုတ်မမှန်ဖြစ်ကြောင်းကို သက်သေပြုလျက်
ချေပဲခဲ့လေသည်။

နိုင်းချုပ်အနေနှင့် ဤစာတမ်းကို ဘတ်ကြည့်မည့် မောင်း
တော့ ဘူးသီးတောင် လူထုကြီး တရာ်လုံးကို ပန်ကြားလို
သည်။ လာမည့် အထွေထွေ ပါလီမန် ရွှေးကောက်ပွဲမှာ
သတိရှိမှာဖြင့် ခင်များတို့အတွက်အသက်ကေးရန်ကိုမဲကြောက်
ချုံသာ ကူညီစောင့်ရှောက်သော ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ကူညီမည့်
ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော ကျွန်တော်အားမပေးပါရန် လေးမြတ်စွာ နှီး
ဆော်အပ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည်လုပ်ရည်ကိုင်ရည် ပြည့်ဝ၍၊ အရည်အချင်း
ရှိသူ တိုးဖြစ်ပါသည်၊ လာမည့် လူမျိုးစရွေးကောက်ပွဲမှာ
လူထုကြီးအပေါ်၊ တို့ မထွေ့ရန် မမှားကြစေလိုပါ။

ကျွန်တော့အား ပြည်သူများက မဆုတ္တပေး၍ ရွှေးကောက်
ခွွှဲ့တွင် အနိုင်ရရှိပါက ရှိဟင်ရှာ့လူထုနှင့် ဝင်လျဉ်းသည့် နိုင်ငံ
ရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပြန်လည်နေရာချယားရေး၊ လမ်း
ပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် သာသနာရေးကိုစွဲများ အောက်ပါအ
တိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရန် အတွက် လေးနက်စွာ ဝတီဖြေပါသည်။

(က) နိုင်ငံရေး

(၁) ရိုတင်ရှာလူထု၏ အသက်အစိုးအဖို့ စည်းမြိမ်များကို ၁၀-နှစ် ကာလမျှ ဖျက်ဆီးသွေ့ကြရှိသည့် မူရှာဟန်၏ သောင်းကျွန်းသူများအား အမြန်ဆုံးနှိမ်နှင့်ပေးရန်။

(၂) ရိုတင်ရှာလူထုနှင့် စင်လျဉ်းသည့်သတင်းများကိုနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် တက္က ပြည်သူလူထုတရာ်လုံးကပါ သိရှိနိုင် စေရန်အတွက် ရိုတင်ရှာတို့၏ အဘဘောက်ကို လွတ်လပ်စွာ ရေးသားနိုင်ရန်နှင့် ရိုတင်ရှာအမျိုးသားများသည် ကန္တုဗျာ ရေး-မြိုင်မူအရေးများတွင် အစဉ်သဖြင့်ခေတ်နှင့် ရင်ဘောင်တန်း လိုက်နိုင်စေရန်အတွက် ရိုတင်ရှာလူထုအား ကိုယ်စားစားပြုသည့် သတင်းစာတိုက်တရာ့ တည်ထောင်ရန်။

(၃) မောင်းတော့ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များ၏ ရိုတင်ရှာအမျိုးသားများ ရင်ဆိုင်နေရသည့် ဘေးမှုကွာအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်အောင် ကြိုးပန်းဆောင်ရွက်ရန်။

(၄) ရနိုင်ပြည်တွေမှူးရုံး၏ မွတ်စလင်း လူထုအပေါင်းအား တိုင်းရင်းသား ရိုတင်ရှာလူမျိုးအဖြစ် နိုင်ငံတော်အစိုးရက အသိအမှတ်ပြုသည့်အတွက် ကြိုးပန်းဆောင်ရွက်ရန်။

(၅) မောင်းတော့-ဘူးသီးတောင်နှင့် ရသေ့တောင်မြို့နယ် သုံးနယ်အား စုပေါင်း၍ စီရင်စုနယ်တန်ယ် ဖြစ်စေရန် အတွက်ကြိုးပန်းဆောင်ရွက်ရန်။

(၆) ရနိုင်ပြည်နယ်ပေးရေးကို ခါးခါးသီးသီးကန့်ကွက်ရန်။

(၇) လူဝင်မှုကြိုးကြုံ ရေးဦးနှင့် ဘမ်းဆီးထားသည့် ရိုတင်ရှာအမျိုးသားများအား အမြန်ဆုံး လွတ်မြောက်အောင်

ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် နောင်ကြတဲ့သို့ ဘမ်းဆီးခြင်းပါး ဟဖြစ်
အောင် ဆောင်ရွက်ရန်။

(က) မတလစ်အနွေး၏ စိန္ဒိုပျော်ချယ်မှာ လွတ်
မြောက်ရေးနှင့် မတလစ်အမှုကိစ္စနှင့် အခြားအမှုကိစ္စများ
ဖြော်ပြန်အောင် ရွာ့သူ့လို့နယ်တနယ်စီ (၅) ဒီးကော်မီတီ
ကို ဖွံ့ဖြိုးတည်ထောင်ပေးမည်။ ကော်မီတီ၏ အဆုံးအဖြတ်
ကို မကျေနှင့်လျှင် မြှော်နယ်ကော်မီတီသို့ တင်သွင်း ဆုံးဖြတ်
ပေးနိုင်အောင်စီစဉ်ပေးမည်။

(ခ) ပညာရေး

(ခ) စာပေ တိုးတက်ရေး၊ ပညာရေး ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်
မူလတန်းပညာ မသင်မနေရစ်နိုင် ဖန်တီးပေးပါမည်။

(ဂ) မောင်းတော့ဘူးသီးတောင်၊ ရသေ့တောင်မြှော်နယ်
၃-နယ်၌ လူဦးရေအလိုက် ရုပ်ကွက်ရွာ့များတွင် အစိုးရ မူ
လတန်းကျောင်းများဖြစ်အောင် မြှိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ဘူးသီးတောင်မြှော်နယ်၌ ပေါင်တူပြင်၊ စီနီဒြေပြင်၊ ပုန်
ခြိုလို၊ စိုင်းတောင်းနှင့် မောင်းတော့မြှော်နယ်၌ C ဦးရူရှေ့ဇား
အလယ်သံကျော်၊ ပြင်းလွတ်ရွာ့များတို့တွင် အစိုးရ အလယ်
တန်းကျောင်းများ ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(င) ဘူးသီးတောင်မြှော်နယ်၌ တောင်ဘာဇားနှင့် မောင်း
တော့မြှော်နယ်၌ ဘော်လီဒေးရွာ့တို့တွင် အစိုးရအထက်တန်း
ကျောင်းများဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၅) မောင်းတော့၊ ဘူးသီး တောင်၊ ရသေ့ တောင်
ကျောက်တော်၊ စစ်တွေ့၊ မင်းခြားမြှော်များကွင်းရှိသော အရာမီး၊
ဘာသာဓရေး ကျောင်းများကို တရာ့တည်းသော မြှိုးဂိုင်မှူ

အက်တွင် ဖြိုးကြို့အုပ်ချုပ်ခြင်းကိုဆေ
(မ) မောင်းတော့ဘူးသီးတောင် ၌
လယ်တန်းကျောင်းနှင့် အ စိုးရ အ ထက်
ထိတိက်ဖြစ်အောင် ဖြိုးပမ်းဆောင်ရွက်

(က) စီးပွားရေး

- (၁) တရာ့မှုတွေ့ဘာတရုပ်မှုတရုပ်သို့ :
ရာဘွင် လိုအပ်သော ပါရိမိတ်စာကို မ
ဘင် ဆောင်ရွက်ပေးပါမည်။
- (၂) စစ်တွေ့မြှုမှုကုန်ပစ္ည်းများကို မောင်းဝေ
ာင်မြို့များသို့ ပြောင်းရွှေ့ရာဘွင် လိုအပ်သောပါ၊
လည်း မကိုင်ဆောင်ရအောင် ဆောင်ရွက်ပေးပါမည်
- (၃) လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ယခု ရရှိနောင်းရှု အမတော်စွေ ပိုမို ရန်းရေးကို ဆောင်ရွက်ပေးပါ၊
- (၄) မောင်းတော့ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များတွင် သား ရှိဟင်းရွား လူထု အ ကျိုး အ တွက် ဆန်စက်၊
ထုတ်လုပ်ရေး စက်ရုံများ ဖြစ်အောင် ဖြိုးပမ်းငြောင်းပါမည်။

(လ) ပြန်လည်နေရာချထားရေး

- (၁) ၁၉၄၂-ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် မေ့်တော်
ကုန် မြို့နယ်များသို့ လာရောက် နေထိုင်ကြေား၊
သည် ရှိဟင်းရွား လူပျိုးများအား ပြန်လည် ငြောင်းနှင့် ထွက်ပြေးပြောင်းရွှေ့လာစဉ်က၊
မြိမ်တို့ဝိုင် ဖြေများကို ပြန်လည်ရရှိရေးအား
ရွှောက်ပါမည်။

(၅၆)

၅၀ နှင့် ၁၉၅၉ ခုနှစ်များတွင်ပါကစွတန်
ပို့နှင့်ထုတ်ခဲ့သောတိုင်းရင်းသား ဂိုဏ်ရွာ
သည်ယူဆောင်ရေးကို တိတိရောက်ရောက်
နိပါမည်။

ပန်းဆက်သွယ်ရေး

တောင်မှ တောင်ဘာအားသို့၊ ဘူးသီးကောင်
မောင်တော့မှ တောင်ပြီသို့ မောင်တော့မှ
ဖော်တော်ကားလမ်းများ ဖော်လုပ်ပေးရေးအ
ပမ်းဆောင်ရွက်ပါမယ်။

မောင်းတော့(၀၂)ဘူးသီးတောင်မြို့တွင် လေယာဉ်
ဗုံးလုံး၊ ဖြစ်မြောက်ရေးကို ဖြော်ပမ်းဆောင်ရွက်ပါမည်။
(၃) မောင်းတော့မှ ရန်ကုန်သို့ မီးရလားလမ်း ဖော်
ပေးရေးအတွက် ဖြော်စားပါမည်။

(၄) ဘာသာရေး

(၁) ဘာသာရေးအရ ရသင့်ရထိက်သော အခွင့်အရေး
မှတ်ပြည့် တင်းပြည့် ခံစားနိုင်ရေးကို ဆောင်ရွက်ပေး

မွတ်စလင်မဲ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများသော
သင်ကျောင်းတွင် အစွဲလာမ် ဘာသာရေး သံကြုံး
ကို ဖြော်စားရေးအတွက် ဖြော်စားပါမည်။

အွေဘာသာကို နိုင်ငံတော် ဘာသာပြုလုပ်ရေးကို
ရန်။

၇၃းတောင်မြို့ရှိ ရွှေမမပလ္းကို ဆောက်လုပ်ပေး